

Bijlage 1: Interventiologica van het Decreet

Bij aanvang van het onderzoekstraject hebben we de interventiologica van het Decreet verder ontleed en geplaatst binnen dit evaluatieschema. De opmaak van de interventiologica was geen doel op zich, maar vormde het evaluatiekader voor het volledige onderzoekstraject. We streefden hierbij naar een heldere beschrijving van de interventiologica op hoofdlijnen.

In dit hoofdstuk construeren we de interventiologica van het Decreet. We bespreken hiervoor achtereenvolgens:

- ▶ Bronnen voor de constructie van de interventiologica
- ▶ Opbouw van de interventiologica;
- ▶ Evalueerbaarheid van het Decreet.

1.1. Bronnen voor de constructie van de interventiologica

Het Decreet en de uitvoeringsbesluiten leggen de procedures vast die met betrekking tot de omgevingsvergunning kunnen worden gevoerd. De inhoudelijke bepalingen inzake de ruimtelijke ordening, zoals de regels die een vergunningsplicht of meldingsplicht opleggen, blijven vervat in de VCRO en in de uitvoeringsbesluiten. De inhoudelijke milieubepalingen zijn vervat in titel IV en een nieuwe titel V van het DABM en VLAREM II en III. VLAREM II bevat voortaan ook de indelingslijst (bijlage I) en de milieuspecifieke procedures zoals de evaluaties en de afwijkingsprocedure.

De decreten en besluiten die de omgevingsvergunning regelen zijn:

- ▶ Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Decreet);
- ▶ Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)
- ▶ Titel IV en V van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM)
- ▶ Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Besluit) en haar bijlagen (formulieren);
- ▶ Besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 tot aanwijzing van de Vlaamse en provinciale projecten in uitvoering van het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, met als bijlage 1 de Vlaamse lijst en als bijlage 2 de provinciale lijst
- ▶ Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II) met daarbij voortaan ook de indelingslijst als bijlage 1
- ▶ Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende bijkomende algemene en sectorale milieuvorwaarden voor GPBV-installaties (VLAREM III)
- ▶ Besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen.

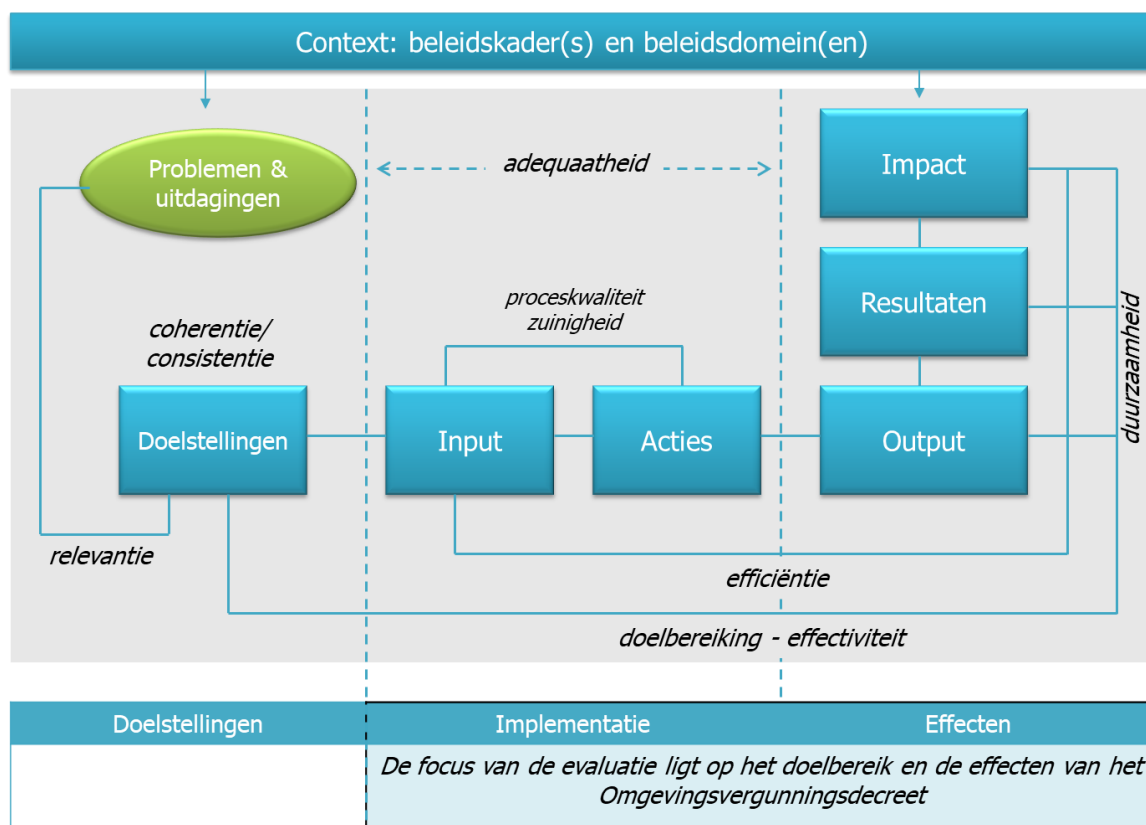
Voor de constructie van de interventiologica steunen we aanvullend op:

- ▶ Memorie van toelichting bij het ontwerp van Decreet betreffende de omgevingsvergunning, van 23 december 2013

1.2. Opbouw van de interventielogica

In wat volgt structureren we de interventielogica aan de hand van de verschillende onderdelen: de maatschappelijke probleemstelling, doelstelling, input, activiteiten, output, resultaten en impact.

Onderstaande figuur geeft het globale evaluatiekader weer, met aanduiding van de verschillende evaluatiecriteria (coherentie, proceskwaliteit, efficiëntie en effectiviteit) die van belang zijn bij de evaluatie van een programma of beleid.

1.2.1. Probleemstelling

'Onder probleemstelling verstaan we de maatschappelijke problematiek die aan de basis ligt van het beleid en waarvoor het beleidsinstrumentarium wordt ontplooid.'

Op basis van de documentanalyse kunnen we de onderliggende maatschappelijke probleemstelling als volgt omschrijven:

- ▶ Zowel voor publieke als voor private investeerders wordt het steeds moeilijker om binnen een redelijke termijn belangrijke investeringsprojecten te realiseren. De aanzienlijke vertraging heeft financiële consequenties voor de aanvrager van de vergunning;
- ▶ De administratieve lasten van de procedures zijn te hoog;
- ▶ Problemen mbt. de kwaliteit en rechtszekerheid van de besluitvorming.

Deze problemen zijn het gevolg van:

- ▶ De VCRO en het Milieuv vergunningsdecreet voorzien niet altijd in een sanctie bij het overschrijden van de proceduretermijnen;
- ▶ Complexe wetgeving die een 'voedingsbodem' vormt voor beroepen bij de Raad van State;
- ▶ Ruime inspraak- en bezwaarmogelijkheden;

- ▶ Gerechtelijke procedures en hun duurtijd vormen een hinderpaal voor projecten: achterstand en lange termijnen van procedures voor de Raad van State;
- ▶ De juridische toetsing concentreert zich sterk op de slotfase van het project;
- ▶ Inhoudelijke beoordelingsinstrumenten verworden tot juridische wapens;

1.2.2. Doelstelling

‘De doelstelling is het beoogde doel van de beleidsinterventie.’

Op basis van de documentanalyse kunnen we de doelstellingen van het Decreet als volgt omschrijven:

- ▶ **Eenvoudigere en transparantere procedures** waarbij administratieve lasten tot een minimum worden herleid, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek
- ▶ **Snellere en efficiëntere procedures** met maximale synergie van de te doorlopen stappen
- ▶ **Meer rechtszekerheid en betere besluitvorming** met een globale beoordeling op milieu-, ruimtelijk en stedenbouwkundig vlak

1.2.3. Input

*‘Onder **input** verstaan we de resources of instrumenten die gebruikt worden om de doelstellingen te realiseren.’*

Om de doelstelling te bereiken werden verschillende instrumenten ontwikkeld. In wat volgt bespreken we de verschillende instrumenten, gestructureerd volgens de verschillende procedures in de werking van het Decreet.

Procedure	Processtap	Instrument
Vooroverleg	Informeel vooroverleg	Informeel vooroverleg
	Verzoek tot projectvergadering	Projectvergadering met projectstudie
	Uitnodigen	
	Organiseren van vergadering	
	Maken van verslag	
	Opmerkingen op verslag	
Vereenvoudigde en gewone vergunningsprocedure	Start van de procedure en indienen van de aanvraag	Omgevingsloket of analoog (met aanvraagformulier)
		Geïntegreerde vergunningsverlening
		Indelingslijsten
	Onderzoek naar volledigheid ontvankelijkheid van het dossier	Onderzoek naar V&O
	Onderzoek van de project-m.e.r.-screening	
	Openbaar Onderzoek (enkel in de gewone procedure)	Openbaar onderzoek
	Aanplakking & weergave in Omgevingsloket	
	Inwinnen van adviezen met termijnen	

	Hoorzitting door de POVC of GOVC (enkel in gewone procedure)	Geïntegreerd advies met adviestermin (en eventueel via omgevingsvergunningcommissie)
	Wijziging van de aanvraag tijdens de procedure	Wijzigingsverzoek
	Onregelmatigheden rechtszetten	Administratieve lus
	Beslissing maken binnen termijn (o.a. met motivering)	Beslissing met beslissingstermijn
	Bekendmaken van de beslissing met aanplakking van de affiche	Gele fiches, website
Meldingsprocedure	Indienen	Meldingsakte
	Nazicht en beoordeling melding	
	Aktenaam van de melding	
	Bekendmaking via aanplakking en Omgevingsloket	
De omgevingsvergunning op proef voor een ingedeelde inrichting of activiteit		Proefperiode
De bijstelling van de bijzondere milieuvorwaarden in de omgevingsvergunning	Starten van de bijstellingsprocedure	Bijstellingsprocedure
	Onderzoek van de ontvankelijkheid en volledigheid van het verzoek tot bijstelling	
	Openbaar onderzoek	
	Inwinnen van adviezen over het verzoek of het ambtshalve initiatief	
	Horen	
	Administratieve lus	
	Verslag van de GOA	
	Beslissing	
	Bekendmaking van de beslissing	
Evaluaties (als flankerend bij permanente vergunning)	Start van de evaluatie	Evaluatie met gemotiveerd verslag
	Inwinnen adviezen	
	Verslag	
	Bekendmaking van het verslag	
Bijstellingen van verkavelingen	Oplegging, wijziging of aanvulling van de verkaveling	Omgevingsloket
Schorsing en opheffing van de vergunning	Start van de procedure met initiatief tot schorsing/opheffing	Schorsings- en opheffingsprocedure
	Inwinnen van adviezen	
	Horen	
	Verslag	
	Beslissing	
	Bekendmaking van de beslissing (met o.a. beveiligde zending)	
Omzetting	Mededeling tot omzetting a.d.h.v. omzettingsformulier	Omzettingsprocedure

	Ontvankelijk en volledigheidsonderzoek	
	Openbaar onderzoek	
	Inwinnen adviezen	
	Omzetting	
Verval, afstand en stopzetting van de omgevingsvergunning	Actualisatie vergunningssituatie	Verzaking
Beroepen	Indienen beroepschrift	Omgevingsloket
	Ontvankelijk en volledigheidsonderzoek	Onderzoek naar V&O
	Onderzoek van de project-m.e.r.-screening	
	Inwinnen adviezen	Geïntegreerd advies
	Hoorzitting door de POVC of GOVC (enkel in gewone procedure)	
	Beslissing maken binnen termijn (o.a. met motivering)	Beslissing
	Bekendmaken van de beslissing met aanplakking van de affiche	Gele fiches, website

1.2.3.1. Informeel vooroverleg-projectvergadering

Informeel overleg

Omschrijving

Een aanvrager kan bij de voorbereiding van zijn vergunningsaanvraag voor een project of de verandering eraan steeds op informele wijze raad vragen aan de vvo en de betrokken adviesinstanties. Het is een informele, verkennende bespreking. Op de haalbaarheid van het gevraagde kan bijgevolg niet worden ingegaan.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Het informeel vooroverleg moet enerzijds ontwerpers en aanvragers helpen het wettelijk kader te analyseren en anderzijds kunnen valkuilen al in een vroeg stadium ontdekt worden zodat dit overleg de slaagkansen van een project verhoogt.

Projectvergadering met projectstudie

Omschrijving

Het Decreet maakt facultatief vooroverleg over het project tussen de initiatiefnemer van het project en de overheid mogelijk. Dit laat toe dat de initiatiefnemer vóór aanvang van de vergunningsprocedure het project nog fundamenteel bijstuurt in functie van de vigerende regelgeving. Een projectvergadering is voor projecten of voor veranderingen aan projecten waarvoor, als ze het voorwerp zouden uitmaken van een vergunningsaanvraag, het advies van de POVC of de GOVC vereist is. Bij een verzoek om projectvergadering is ook een projectstudie toegevoegd. Dit document bevat o.a. meer info over de initiatiefnemer, een omschrijving van het project, omschrijving van mogelijke hinder, etc.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Een projectvergadering moet de slaagkansen van het project tijdens de vergunningsprocedure verhogen en duidelijkheid verschaffen vóór aanvang van de formele vergunningsprocedure aan de initiatiefnemer over de haalbaarheid van het project. De projectstudie moet een eerste zicht geven op het project. Op basis van de elementen die zijn opgenomen in de projectstudie, formuleren de adviesinstanties uiterlijk op het moment van de projectvergadering hun opmerkingen over het geplande project of de verandering eraan, en suggereren ze eventuele projectbijsturingen die ze nodig of nuttig achten.

1.2.3.2. Vereenvoudigde en gewone vergunningsprocedure

Omschrijving

Het Decreet reduceert het aantal vergunningsprocedures tot twee, met name een 'gewone vergunningsprocedure' en een 'vereenvoudigde vergunningsprocedure'. De gewone vergunningsprocedure omvat een openbaar onderzoek, de vereenvoudigde vergunningsprocedure niet.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Maatwerk vereist dat minder omvangrijke projecten met weinig impact op de naaste omgeving, projecten van zeer tijdelijke aard en ook beperkte uitbreidingen van reeds vergunde projecten met een eenvoudiger dossiersamenstelling en na een minder omvangrijke toetsing van de toelaatbaarheid (o.a. zonder openbaar onderzoek) kunnen worden vergund binnen een korter tijdsbestek. Het beperkt aantal procedures verhoogt de transparantie van de regelgeving.

Omgevingsloket

Omschrijving

De aanvrager kan zijn aanvraag via een analoge beveiligde zending indienen, alsook digitaal via het omgevingsloket. Via het aanvraagformulier kan de aanvraag van een omgevingsproject (digitaal) worden ingediend bij de bevoegde overheid. Het formulier bestaat uit een aantal algemene vragen en een aantal addenda uit de addendabibliotheek. Het formulier verwijst door naar specifieke vragen in addenda van de addendabibliotheek, afhankelijk van het voorwerp van uw aanvraag.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Via het omgevingsloket moet de aanvrager snel en digitaal een vergunning kunnen aanvragen of melding doen. Daarnaast moeten derden of andere belanghebbenden op een vlotte en efficiënte manier vergunningsaanvragen of openbare onderzoeken kunnen raadplegen. Dit loket biedt het voordeel dat gegevens die reeds eerder werden ingevoerd, hergebruikt kunnen worden en dat bepaalde tools zoals de omgevingscheck kunnen instaan voor het invullen van bepaalde gegevens of dit kunnen ondersteunen

Geïntegreerde vergunningsverlening

Omschrijving

De vergunningverlening voor de stedenbouwkundige handelingen en verkavelingen en voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen in toepassing van respectievelijk de VCRO en het Milieuvergunningsdecreet werd geïntegreerd in het Decreet. Het Decreet integreerde bovendien de behandeling en beoordeling van een milieueffectrapport en een omgevingsveiligheidsrapport in de nieuwe vergunningsprocedure.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De geïntegreerde vergunning levert voor de realisatie van complexe projecten een substantiële tijdswinst, is efficiënter en leidt tot betere beslissingen en kwalitatief betere vergunningen, reduceert de administratieve lasten, voorkomt tegenstrijdige beslissingen en maakt een einde aan de juridische problemen ingevolge koppeling milieu- en bouwvergunning.

Indelingslijsten

Omschrijving

De bevoegdheidsverdeling tussen het Vlaamse, het provinciale en het gemeentelijke niveau in eerste administratieve aanleg wordt geregeld door volgende sleuteldocumenten:

- ▶ De door de Vlaamse Regering vastgestelde limitatieve lijsten met de Vlaamse en de provinciale projecten.
- ▶ De indelingslijst met indeling van de de inrichtingen of activiteiten die ernstige risico's of hinder voor de mens en het leefmilieu inhouden in klassen. Van de eerste klasse zijn de inrichtingen met de grootste risico's of hinder. Van de derde klasse zijn de inrichtingen of activiteiten met de minste risico of hinder.

Inrichtingen van de eerste en tweede klasse zijn vergunningsplichtig, inrichtingen of activiteiten van de derde klasse zijn meldingsplichtig;

Wat zijn de achterliggende aannames?

Het werken met lijsten moet voor de betrokken actoren zorgen voor een duidelijk bevoegdheidsverdeling en ze leiden tot een goede opvolging.

Onderzoek naar volledigheid- en ontvankelijkheid

Omschrijving

Nadat je een aanvraag tot omgevingsvergunning hebt ingediend, gaat de administratie na of het dossier volledig en ontvankelijk is. Ieder dossier moet aan de formele voorwaarden voldoen (bv. juiste bevoegde instantie) en alle nodige documenten bevatten. Er wordt ook rekening gehouden met het aspect onlosmakelijk verbonden. Het resultaat van het onderzoek naar V&O wordt met een beveiligde zending aan de aanvrager meegedeeld binnen een termijn van 30 dagen.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Om een correcte beoordeling te kunnen maken door de VVO of adviesinstantie moet ieder dossier volledig zijn (bv. alle vereiste documenten ontvangen) of ontvankelijk (bv. aspect onlosmakelijk verbonden)

Onderzoek van de project-m.e.r.-screening

Omschrijving

De project-m.e.r.-screening is geïntegreerd in het omgevingsvergunningsaanvraagformulier. De VVO onderzoekt de gegevens en beslist of er voor het project een milieueffectrapport moet worden opgesteld. De beslissing over de project-m.e.r.-screening moet door de VVO genomen worden bij de beslissing over ontvankelijk- en volledigheid, dus binnen een termijn van 30 dagen. Als er binnen deze termijn geen beslissing genomen wordt, moet dit uiterlijk binnen 90 dagen gebeuren.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De project-m.e.r.-screening moet ervoor zorgen dat bij omvangrijke dossiers met mogelijke gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport wordt opgesteld.

Openbaar onderzoek

Omschrijving

Tijdens het openbaar onderzoek kan het dossier kan gedurende 30 dagen door iedereen worden ingekeken. Als een aanvraag voor een omgevingsvergunning leidt tot een openbaar onderzoek, dan wordt dit aangekondigd met een gele affiche op het perceel. Het wordt ook bekend gemaakt via de website van de gemeente. Enkel in uitzonderlijke gevallen worden buurtbewoners individueel aangeschreven of wordt een infomarkt georganiseerd.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Op deze manier kan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon standpunten, opmerkingen en/of bezwaren op het dossier meedelen.

Geïntegreerd advies

Omschrijving

De adviesverlening laat toe gespecialiseerde instanties te bevragen en te betrekken in de diverse procedures. Om de beoogde tijdswinst te verzekeren, voert het Decreet beperkte proceduretermijnen in. Vervolgens bakent het Decreet per procedurefase de termijn af en sanctioneert de overschrijding ervan. De adviesinstantie die niet binnen de vastgestelde adviestermijn advies uitbrengt doet immers blijken geen bezwaren te hebben tegen het aangevraagde project.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De adviesverlening kan door de bevoegde overheid worden gebruikt om haar beslissing te motiveren. De vastgelegde proceduretermijnen resulteren in tijdswinst.

Omgevingsvergunningenscommissies

Omschrijving

De omgevingsvergunningcommissie is een overkoepelend adviserend orgaan dat voor bepaalde vergunningsaanvragen of beroepen advies verleent aan de VVO. Er is een provinciale omgevingsvergunningcommissie (POVC) per provincie en een gewestelijke omgevingsvergunningcommissie (GOVC) op het Vlaamse niveau.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Voor een kwaliteitsvollere vergunningverlening wenst men de advisering van complexe en omvangrijke projecten via provinciale en gewestelijke omgevingsvergunningcommissies te laten verlopen.

Administratieve lus

Omschrijving

De mogelijkheid voor de VVO om onregelmatigheden die tijdens de procedure worden begaan en tot de vernietiging van de beslissing over de lopende vergunningsaanvraag aanleiding kunnen geven, recht te zetten.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De administratieve lus draagt bij aan een meer oplossingsgerichte vergunningsverlening

Wijzigingsverzoek

Omschrijving

Het is de vergunningsaanvrager toegestaan om na het openbaar onderzoek of tijdens de administratieve beroepsprocedure nog wijzigingen aan de vergunningsaanvraag aan te brengen. Wijzigingen aan de vergunningsaanvraag die tegemoet komen aan de opmerkingen van de adviesinstanties of van de omwonenden, die niet leiden tot een verminderde bescherming van het leefmilieu en de mens en de rechten van derden niet onevenredig benadelen, moeten niet opnieuw aan het openbaar onderzoek worden onderworpen. Andere wijzigingen uiteraard wel. In zoverre een nieuw openbaar onderzoek plaatsvindt, wordt de beslissingstermijn automatisch verlengd. Als de in eerste of laatste administratieve aanleg VVO vaststelt dat er procedurefouten zijn gemaakt, kan zij deze verhelpen, tenzij derde belanghebbenden daardoor onevenredig kunnen worden benadeeld.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De wijzigingslus draagt bij aan een meer oplossingsgerichte vergunningsverlening

Beslissing

Omschrijving

De beslissing op de aanvraag van een dossier wordt door de Minister, Deputatie, CBS of gewestelijk omgevingsambtenaar bekend gemaakt. Voor wat betreft de beslissingstermijnen is de voorziene sanctie afhankelijk van de aanleg waarin het dossier wordt beslist. Als in eerste administratieve aanleg binnen de voorziene termijn geen beslissing is genomen, heeft dat tot gevolg dat de vergunning is geweigerd. Als in tweede administratieve aanleg geen beslissing is genomen, heeft dat tot gevolg dat het beroep is afgewezen en herleeft de beslissing uit eerste administratieve aanleg. Vervaltermijnen scheppen een duidelijk beeld. De ondernemers zijn zeker dat hun aanvraag binnen de korte voorziene termijnen zal zijn afgewikkeld.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Een beslissing nemen over de aanvraag.

Bekendmaking van de beslissing

Omschrijving

De bevoegde overheid en de gemeente maken de beslissing over het dossier bekend via de website, ter inzake op de gemeente, individuele kennisgeving via beveiligde en digitale zending en soms in een dag- of weekblad. De aanvrager plakt een gele affiche aan.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De aanvrager en het betrokken publiek op de hoogte stellen van de beslissing over de aanvraag.

1.2.3.3. Meldingsakte

Omschrijving

Naast de vergunningsplicht bestaat er een meldingsplicht. Het Decreet bevat een meldingsprocedure voor de louter meldingsplichtige projecten. Er is een opsplitsing qua termijnen in ruimte en milieu. Zodra een project zowel vergunningsplichtige als meldingsplichtige elementen omvat, geldt de vergunningsplicht en niet de meldingsplicht.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Voor gevallen waarin de beoordelingsruimte van het bestuur minimaal is omwille van het eenvoudige en gangbare karakter van de betrokken handelingen of inrichtingen en activiteiten met de minste risico's of hinder is een vlottere en eenvoudiger procedure voorzien.

1.2.3.4. Proefperiode

Omschrijving

Als de VVO vindt dat ze de hinder die wordt veroorzaakt door de aangevraagde exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit of de verandering eraan, onvoldoende kan inschatten of dat de effectiviteit van bepaalde exploitatievoorwaarden op het terrein moet worden uitgetest, kan deze overheid een omgevingsvergunning op proef verlenen. Deze mogelijkheid bestaat alleen wanneer er geen vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen vereist zijn. De proefperiode bedraagt minimaal zes maanden en maximaal 2 jaar. Na de voormelde proefperiode wordt een definitieve beslissing genomen.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Bij twijfel van de VVO de exploitant toch toelating geven om de aangevraagde exploitatie uit te voeren, maar voor een bepaalde proefperiode en zonder onbepaald karakter.

1.2.3.5. Bijstellingsprocedure

Omschrijving

In geval van problemen met de uitvoering van een bepaalde bijzondere milieuvoorwaarde, kan een exploitant vragen om de milieuvorwaarden in de vergunning aan te passen. Ook het betrokken publiek, de toezichthouder en de leidend ambtenaar van de afdeling Milieu bevoegd voor de omgevingsvergunning kunnen een dergelijk verzoek indienen. Naar aanleiding van een evaluatie kan dit eveneens door de evaluerende instanties en de leidend ambtenaar van adviesgerechtigde instanties. Tenslotte heeft het CBS als bevoegde overheid de mogelijkheid om ambtshalve een procedure tot bijstelling van de bijzondere milieuvorwaarden op te starten. Een exploitant die vaststelt dat het technisch onmogelijk is om een bepaalde algemene of sectorale milieuvorwaarde van VLAREM II of III na te leven, kan onder strikte voorwaarden ook vragen om de voorwaarde niet te moeten nakomen.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Een exploitant moet de algemene, sectorale en bijzondere milieuvorwaarden naleven. Bij problemen dan voorziet de regelgeving een aantal mogelijkheden.

Evaluatie

Omschrijving

De introductie van een permanente omgevingsvergunning mag er niet toe leiden dat afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van de mens en het leefmilieu. Ter compensatie van het wegvallen van de hervergunning, worden onder meer algemene en gerichte evaluaties van ingedeelde inrichtingen of activiteiten ingevoerd.

Wat zijn de achterliggende aannames?

Het doel daarvan is na te gaan of de milieuvorwaarden na verloop van tijd niet moeten worden bijgesteld om de risico's en gevolgen van de exploitatie tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Omgevingsvergunning van onbepaalde duur

Omschrijving

Het Decreet laat toe dat de omgevingsvergunning voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten voor onbepaalde duur geldig is. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan een omgevingsvergunning van bepaalde duur worden verleend. Deze gevallen worden op limitatieve wijze opgesomd in het Decreet.

De omgevingsvergunning van onbepaalde duur levert een aantal voordelen op:

- ▶ Economisch voordeel
- ▶ Grotere rechtszekerheid
- ▶ Waarborgen voor de bescherming van de mens en het leefmilieu

Wat zijn de achterliggende aannames?

De Omgevingsvergunning van onbepaalde duur levert een economisch voordeel op, een grotere rechtszekerheid op en moet de bescherming van de mens en het leefmilieu waarborgen.

1.2.3.6. *Schorsings- en opheffingsprocedure*

Omschrijving

Als de exploitant de algemene, de sectorale of bijzondere milieuvorwaarden niet naleeft, kan de bevoegde overheid de omgevingsvergunning, gedeeltelijk of geheel schorsen of opheffen. In dit geval kan de bevoegde overheid ook de omgevingsvergunning voor de stedenbouwkundige handeling die onlosmakelijk verbonden is met de exploitatie schorsen of opheffen. Dit is een mogelijkheid en geen verplichting en is voor wat bestaande constructies betreft slechts mogelijk als die constructie bouwfysisch niet geschikt is voor eenzelfde of nieuwe functie.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De schorsings- en opheffingsprocedure moet het mogelijk maken dat de vergunning van exploitanten die de milieuvorwaarden niet naleven, wordt opgehoft.

1.2.3.7. *Omzettingsprocedure*

Omschrijving

Voor milieuvergunningen die aan een reeks voorwaarden voldoen, kan de exploitant via deze procedure de omzetting naar een vergunning voor onbepaalde duur vragen.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De omzettingsprocedure moet het mogelijk maken om op een eenvoudige en vlotte manier van een vergunning van bepaalde naar onbepaalde duur over te gaan.

1.2.4. **Activiteiten**

‘Onder **activiteiten** verstaan we de concrete acties die de verschillende actoren verrichten om de output te realiseren en vooropgestelde doelen te behalen.’

In onderstaande tabellen geven we een overzicht van de verschillende **activiteiten**.

1.2.4.1. *Processtappen in de behandeling van vergunningsaanvragen*

We onderscheiden volgende processtappen voor de behandeling van vergunningsaanvragen binnen de werking van het Decreet:

- ▶ Projectstudie- en vergadering
- ▶ Indiening via Omgevingsloket
- ▶ Volledigheid en ontvankelijkheid
- ▶ MER-verplichting

- ▶ Adviesverlening
- ▶ Openbaar Onderzoek
- ▶ Beslissing
- ▶ Beroep
- ▶ Evaluatie (als flankerend bij permanente vergunning)
- ▶ Handhaving

Projectstudie- en vergadering

Omschrijving

Projectstudie- en vergadering	
Actor	Actie
Aanvrager	De aanvrager dient zijn verzoek tot projectvergadering in bij de VVO, voegt hierbij een projectstudie toe en kan vragen dat derde-belanghebbenden worden uitgenodigd voor de vergadering.
VVO	<p>De VVO organiseert vervolgens de projectvergadering:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uitnodigen (informeel overleg) <ul style="list-style-type: none"> • plant de vergadering binnen de 60 dagen na ontvangst van het verzoek; nodigt de adviesinstanties en eventueel de afdeling bevoegd voor MER en VR uit en derde-belanghebbenden uit; • staat er voor in dat voormelde overheidsinstanties uiterlijk 30 dagen voor de vergadering het verzoek en de projectstudie ontvangen 2) Organiseren van vergadering 3) Maken van verslag <ul style="list-style-type: none"> • stelt een ontwerp van verslag op en bezorgt dit aan de op de vergadering aanwezige instanties en personen met het verzoek om opmerkingen op het ontwerp te formuleren binnen een termijn van 30 dagen na de projectvergadering; • finaliseert het verslag door er de opmerkingen van de voormelde partijen aan toe te voegen; • stelt het finale verslag ter beschikking van de betrokken partijen. <p>De VVO kan uiterlijk tijdens de projectvergadering over het geplande project of de verandering opmerkingen en eventuele projectbijsturingen formuleren.</p>

Indiening via Omgevingsloket

Omschrijving

Indiening via Omgevingsloket	
Actor	Actie
Aanvrager	De aanvrager kan zijn aanvraag digitaal met een aanvraagformulier via het omgevingsloket of via beveiligde zending indienen.

Volledigheid en ontvankelijkheid

Omschrijving

Volledigheid en ontvankelijkheid	
Actor	Actie
CBS of GOA	<p>Onderzoeken of de aanvraag ontvankelijk en volledig is. Het resultaat van het onderzoek wordt met een beveiligde zending aan de aanvrager meegedeeld binnen een termijn van 30 dagen (beslissingstermijn).</p> <p>Er wordt nagegaan of de aanvraag vergunnings- of meldingsplichtig is, of het gaat om een gemengd project waarbij de exploitatie en de stedenbouwkundige handelingen onlosmakelijk verbonden zijn, of het CBS bevoegd is, of de aanvraag gegevens bevat zoals vastgelegd in het aanvraagformulier en de bijhorende addenda uit de addendabibliotheek, of er akkoord gegaan kan worden met de delen van de aanvraag die de aanvrager uit de openbaarheid wenst te houden en of de aanvraag wegenwerken omvat waarover de gemeenteraad moet beslissen.</p>
Andere bevoegde overheid	Als het CBS vaststelt dat ze niet bevoegd is, stuurt ze de aanvraag naar de bevoegde vvo door.
Aanvrager	<p>Als er gegevens of stukken ontbreken, kan de aanvrager de kans geboden worden om de aanvraag binnen een bepaalde termijn te vervolledigen. Indien de aanvrager deze kans niet of onvoldoende benut binnen de vooropgestelde termijn, wordt de aanvraag definitief onvolledig en onontvankelijk verklaard.</p> <p>Indien de bevoegde overheid niet akkoord gaat met de vraag van de exploitant om bepaalde gegevens niet openbaar te maken, brengt deze de aanvrager hiervan op de hoogte en stelt het voor om de aanvraag aan te passen. Als de aanvrager het niet eens is met het voorstel, verklaart de bevoegde overheid de aanvraag onontvankelijk.</p>
Gemeenteraad	Indien de aanvraag wegenwerken bevat waarover de gemeenteraad moet beslissen, maakt de bevoegde overheid het dossier over aan de gemeenteraad om te beslissen over deze wegenwerken als deze nog geen beslissing heeft genomen hierover.

MER-screening

Omschrijving

Mer-screening	
Actor	Actie
Team Mer	<p>Het team Mer onderzoekt via de gegevens in de vergunningsaanvraag en beslist of er over het project een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Dit onderzoek gebeurt binnen een termijn van 30 dagen vanaf de dag na het indienen van de aanvraag of na de ontvangst van de opgevraagde ontbrekende gegevens of documenten. Wordt het resultaat niet binnen deze 30 dagen verzonden, doet het team Mer uitdrukkelijk uitspraak over de project-m.e.r.-screening binnen een termijn van 90 dagen na de indiening van de aanvraag of na de ontvangst van de opgevraagde ontbrekende gegevens of documenten.</p> <p>Als het team Mer oordeelt dat er een Mer moet worden opgesteld, dan moet het CBS de aanvraag onvolledig en zonder voorwerp verklaren en wordt de procedure stopgezet.</p>
Aanvrager	Melding van de aanvrager met het voornemen om een project-MER op te stellen aan Team Mer.

Openbaar onderzoek (gewone procedure)

Omschrijving

Openbaar onderzoek	
Actor	Actie
Gemeente	<p>De gemeente organiseert het openbaar onderzoek. Dit openbaar onderzoek duurt 30 dagen en verloopt als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ze publiceert een samenvattende tekst van de aanvraag op haar website. • Ze laat een samenvattende tekst van de aanvraag in minstens één regionaal dag- of weekblad publiceren. Dit is enkel nodig voor vergunningsaanvragen die een projectMER omvatten. • Ze bezorgt een samenvattende tekst van de aanvraag van het openbaar onderzoek aan welbepaalde personen: eigenaars aanpalende percelen, begunstigen van de erfdiensbaarheden etc. • Ze legt de aanvraag analoog of digitaal ter inzage in het gemeentehuis. <p>Uiterlijk 10 dagen na het openbaar onderzoek stelt de gemeente de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek en het verslag van de informatievergadering (als er een informatievergadering was) ter beschikking van: de POVC, CBS, de afdeling bevoegd voor veiligheids- en milieueffectrapportage, de gemeenteraad, etc.</p>
Deputatie of Vlaamse Regering	<p>Als de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid is, geeft de deputatie of de Vlaamse Regering de gemeente op wiens grondgebied het aangevraagde project gelegen is, de opdracht om een openbaar onderzoek te organiseren. Deze organiseert dan een infovergadering samen met de vergunningsaanvrager en de bevoegde overheid of hun afgevaardigde. Dit is enkel nodig voor vergunningsaanvragen die betrekking hebben op de exploitatie van in de eerste klasse ingedeelde inrichtingen of activiteiten die een project-MER of een OVR omvatten. De gemeente nodigt de volgende personen of instanties uit op de vergadering: de vergunningsaanvrager; het bevoegd bestuur; de adviesinstanties; in voorkomend geval de voorzitter van de POVC of van de GOVC.</p>
Aanvrager	<p>De vergunningsaanvrager plakt ter bekendmaking van zijn aanvraag een affiche met een samenvattende tekst van de aanvraag aan op de plaats waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag uitgevoerd zal worden. Op de startdatum en einddatum van de aanplakking brengt de vergunningsaanvrager de gemeente op de hoogte van die data.</p>
Ieder natuurlijke of rechtspersoon	<p>Gedurende de periode waarin het openbaar onderzoek loopt, kan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon standpunten, opmerkingen en bezwaren meedelen aan het CBS. Dit kan zowel digitaal via het omgevingsloket als analoog.</p>

Adviesverlening

Omschrijving

Adviesverlening	
Actor	Actie
Vvo	<p>Als de tussenkomst van de OVC niet vereist is, vraagt de vvo de adviezen aan de adviesinstanties. Als de tussenkomst van de OVC wel vereist is, vraagt het de vvo advies aan de OVC. (gewone procedure)</p> <p>Als de vergunningsaanvraag een nog niet goedgekeurd projectMER omvat, stelt de VVO, op de dag van de verzending van de ontvankelijk- en volledigverklaring, de vergunningsaanvraag ook ter beschikking van de afdeling, bevoegd voor veiligheids- en milieueffectrapportage.</p>

CBS of GOA	Het advies van het CBS of de GOA wordt altijd ingewonnen voor vergunningsaanvragen die op haar grondgebied zullen plaatsvinden waarvoor de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid is.
POVC/GOVC	De OVC vraagt adviezen aan de adviesinstanties binnen 10 dagen na ontvangst van de adviesvraag. Ze moet een geïntegreerd advies uitbrengen binnen 90 dagen als het gaat om een eerste adviesvraag. Gaat het om een tweede adviesvraag, heeft de OVC maar 45 dagen. (beslissingstermijn) Een advies van de OVC bevat minstens: <ul style="list-style-type: none"> • een gemotiveerde beoordeling van het aangevraagde • een gemotiveerde beoordeling van standpunten, opmerkingen en bezwaren die ingediend zijn tijdens het openbaar onderzoek • een gemotiveerd voorstel van de duur van de omgevingsvergunning en de voorwaarden & lasten
Advies-verlenende instanties	Gaat een vergunningsaanvraag uit van een adviesinstantie, dan moet deze instantie geen advies uitbrengen. Als een adviesinstantie advies moet verlenen over zowel de aangevraagde stedenbouwkundige handelingen als over de aangevraagde exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten, dan moet deze instantie maar één keer advies uitbrengen. De adviesinstanties brengen advies uit binnen de 60 dagen in geval van een exploitatie van in de eerste klasse ingedeelde inrichtingen of activiteiten bij een eerste vergunningsaanvraag en 30 dagen in alle andere gevallen Uiterlijk 60 dagen na de ontvangst van het ontwerp van projectMER beslist deze afdeling over de goedkeuring of afkeuring van het project-MER.

Hoorzitting door de OVC

Omschrijving

Hoorzitting door de OVC	
Actor	Actie
Aanvrager	Een aanvrager kan in zijn aanvraagformulier vermelden dat hij door de OVC gehoord wil worden.

Wijziging aanvraag tijdens de procedure

Omschrijving

Wijzigingslus	
Actor	Actie
Aanvrager	De aanvrager kan het voorwerp van de aanvraag met inbegrip van de plannen wijzigen. Bij de gewone procedure kan dit zelfs na het openbaar onderzoek.
VVO	Wanneer een nieuw openbaar onderzoek vereist door de wijziging, kan het VVO beslissen een nieuw organiseren of geen tweede openbaar onderzoek te organiseren over de gewijzigde vergunningsaanvraag. In dat geval houdt de bevoegde vvo bij haar beslissing geen rekening met de voorgestelde wijzigingen van de aanvraag..

Administratieve lus

Omschrijving

Administratieve lus	
Actor	Actie
VVO	Als de vvo vaststelt dat er een procedurele onregelmatigheid werd begaan die later aanleiding zou kunnen geven tot vernietiging van de beslissing door de RvVb, kan ze de onregelmatigheid herstellen. Bij de gewone procedure kan ze in voorkomend geval een nieuw openbaar onderzoek organiseren en/of het advies van de OVC als dit vereist was, of van de adviesinstanties (een tweede keer) inwinnen

Beslissing

Omschrijving

Beslissing	
Actor	Actie
VVO	De vvo beschikt over enkele beslissingstermijnen , afhankelijk van de procedure. De beslissing moet een aantal verplichte gegevens bevatten zoals motivering van de beslissing en geactualiseerde vergunnings situatie op het vlak van de exploitatie van de ingedeelde inrichtingen of activiteiten als de omgevingsvergunning betrekking heeft op de verandering van de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Sommige beslissingen moeten extra gegevens bevatten. Indien de vvo geen beslissing neemt binnen de hiervoor vermelde termijn, wordt de omgevingsvergunning geacht te zijn geweigerd.
CBS of GOA	Het CBS of de GOA bezorgt de beslissing uiterlijk 10 dagen na de beslissing of na het verstrijken van de beslissingstermijn. Ze publiceert een samenvattende tekst van de beslissing op haar website uiterlijk 10 dagen na de datum van de beslissing. Ze legt de beslissing analoog en digitaal ter inzage in het gemeentehuis binnen 10 dagen nadat de beslissing is genomen en gedurende 30 dagen. Tenslotte publiceert ze een samenvattende tekst van de beslissing in ten minste één dag- of weekblad met minstens regionaal karakter. Dit geldt alleen als de vergunningsaanvraag een project-MER omvat
Aanvrager	De vergunningsaanvrager plakt binnen 10 dagen na ontvangst van de beslissing en gedurende 30 dagen een affiche aan met een samenvattende tekst van de beslissing op de plaats waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag uitgevoerd zal worden. De vergunningsaanvrager brengt de gemeente op de hoogte van de startdatum en de einddatum van de aanplakking. De data worden in het omgevingsloket ingevoerd.

Beroep

Omschrijving

Beroepen	
Actor	Actie
Vlaams Regering	De Vlaamse Regering wijst de adviesinstanties aan die over een vergunningsaanvraag in beroep advies verlenen. Ze stelt de adviestermijnen vast en kan de elementen bepalen waarop de adviezen moeten ingaan. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de procedure in laatste administratieve aanleg.

<p>Bevoegde overheid</p>	<p>De bevoegde overheid of de provinciale respectievelijk gewestelijke omgevingsambtenaar onderzoekt het beroep op zijn ontvankelijkheid en volledigheid.</p> <p>Het resultaat van het onderzoek wordt aan de beroepsindiener binnen een termijn van dertig dagen die ingaat de dag na de datum van de verzending van het beroepschrift per beveiligde zending meegedeeld.</p> <p>De bevoegde overheid onderzoekt de vergunningsaanvraag in haar totaliteit. Als geen beslissing is genomen binnen de vastgestelde of in voorkomend geval verlengde termijn, wordt het beroep of worden de beroepen geacht te zijn afgewezen en wordt de bestreden beslissing als definitief aanzien.</p>
<p>Aanvrager</p>	<p>De aanvragers en de adviesverlenende instanties maken hun beroepschrift rechtstreeks op in het burgerloket. Aan wie het beroep moet ingediend worden, hangt af van wie de beslissing genomen heeft en in welke instantie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslissing genomen door College van Burgemeester en Schepenen (gemeente) <ul style="list-style-type: none"> - beroep indienen bij Deputatie - extra beroepsmogelijkheid bij Raad van Vergunningsbetwisting • Beslissing genomen door Deputatie (provincie) <ul style="list-style-type: none"> - beroep indienen bij Vlaamse Regering - extra beroepsmogelijkheid bij Raad van Vergunningsbetwisting • Beslissing genomen door Vlaamse Regering <ul style="list-style-type: none"> - beroep enkel mogelijk bij Raad van Vergunningsbetwisting

1.2.4.2. Andere procedures

Naast de vergunningsprocedure omdat de werking van het Decreet nog verschillende andere geven we een overzicht van de verschillende **activiteiten** bij overige procedures. We hangen deze op aan de processtappen in de werking van het Decreet:

- ▶ Meldingsprocedure
- ▶ Omgevingsvergunning op proef voor een ingedeelde inrichting of activiteit
- ▶ Bijstelling, afwijking en evaluatie van de milieuvorwaarden
- ▶ Bijstelling van verkavelingen
- ▶ Schorsing en opheffing van de vergunning
- ▶ Melding van de overdracht van de vergunning voor een ingedeelde inrichting of activiteit
- ▶ Omzetting
- ▶ Verval, afstand en stopzetting van de omgevingsvergunning

Meldingen

Omschrijving

Meldingen	
Actor	Actie
<p>Bevoegde overheid</p>	<p>De bevoegde overheid gaat na of de melding volledig is en of de gemelde handelingen of exploitatie op het grondgebied van de gemeente plaatsvinden; al dan niet meldingsplichtig zijn; en al dan niet verboden zijn.</p>

	<p>De meldingsakte wordt bekend gemaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de publicatie op haar website van een samenvattende tekst van de meldingsakte • de individuele kennisgeving binnen 30 dagen vanaf de dag na de ontvangst van de melding • de analoge of digitale terinzagelegging van de meldingsakte in het gemeentehuis gedurende 30 dagen.
Melder	<p>De melder kan zijn melding digitaal (omgevingsloket) of via beveiligde zending indienen aan de bevoegde overheid.</p> <p>Daarnaast plakt de melder gedurende 30 dagen een affiche op de plaats waar de gemelde handelingen of exploitatie zullen worden uitgevoerd. De melder brengt de gemeente op de startdatum en de einddatum van de aanplakking op de hoogte van die data. De data worden in het omgevingsloket ingevoerd.</p>

Omgevingsvergunning op proef voor ingedeelde inrichting of activiteit

Omschrijving

Omgevingsvergunning op proef voor ingedeelde inrichting of activiteit	
Actor	Actie
Bevoegde overheid	<p>Voor de proefperiode verstreken is, neemt de bevoegde overheid zonder verdere formaliteiten een definitieve beslissing over de verdere exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit</p> <p>De bevoegde overheid vraagt ten minste 4 maanden voor het verstrijken van de vergunning op proef advies aan de OVC of de adviesinstanties aan wie advies werd gevraagd of gevraagd moest worden in de procedure die tot de proefvergunning heeft geleid en de toezichthouder. Als de OVC adviesbevoegdheid heeft, vraagt de commissie de adviezen van de adviesinstanties.</p> <p>De ekenmaking van de proefvergunning en definitieve beslissing.</p>

Bijstelling, afwijking en evaluatie van de milieuvorwaarden

Omschrijving

Bijstelling, afwijking en evaluatie van de milieuvorwaarden	
Actor	Actie
Andere	<p>De procedure tot bijstelling van de bijzondere milieuvorwaarden kan opgestart worden door verschillende actoren zoals de exploitant, het betrokken publiek, etc. Via het omgevingsloket of beveiligde zending.</p> <p>Bij aanvraag van gegevens door een bevoegde overheid bij een evaluatie moet de exploitant de bijkomende gegevens bezorgen binnen 50 dagen vanaf de dag na de verzending van de vraag. Hij kan hierbij aangeven welke gegevens vertrouwelijk moeten worden behandeld.</p>
CBS of GOA	<p>In geval het CBS initiatief wil nemen om de milieuvorwaarden bij te stellen, stelt ze hiertoe een besluit vast. Dit besluit bevat de gegevens die vereist zijn in het formulier voor de bijstelling van de milieuvorwaarden en de bijhorende addenda uit de addendabibliotheek.</p> <p>Het CBS of de GOA onderzoekt of het verzoek ontvankelijk en volledig is en stelt het ontvankelijk en volledig bevonden verzoek of het ambtshalve initiatief tot bijstelling van de milieuvorwaarden via het omgevingsloket voor advies ter beschikking van de POVC of andere adviesinstanties.</p>

	<p>Het CBS neemt een beslissing binnen een termijn van 105 dagen als geen advies van de POVC vereist is en 120 dagen als een advies van de POVC vereist is.</p> <p>De beslissing na een verzoek of initiatief tot bijstelling van de milieuvoorwaarden wordt bekendgemaakt zoals een beslissing over een vergunningsaanvraag (zie hoger).</p>
Gemeente	<p>De gemeente organiseert een openbaar onderzoek over elk ambtshalve initiatief of ontvankelijk verzoek tot bijstelling van de milieuvoorwaarden tenzij dit verzoek of initiatief betrekking heeft op een project dat uitsluitend een tijdelijke inrichting of activiteit omvat.</p> <p>Bij evaluatie brengt de bevoegde dienst van de gemeente de exploitant via een beveiligde zending op de hoogte dat er een evaluatie wordt opgestart, deelt hierbij de aanleiding van de evaluatie mee en vraagt eventueel bijkomende gegevens op die voor de evaluatie van de milieuvoorwaarden noodzakelijk zijn als die nog niet in het bezit van de dienst. De bevoegde dienst van de gemeente stelt bij het inwinnen van adviezen het dossier ter beschikking van en vraagt advies aan de bevoegde adviesinstanties of de POVC.</p> <p>Bij evaluatie stelt de bevoegde dienst van de gemeente een gemotiveerd verslag op met de conclusies van de uitgevoerde evaluatie binnen 150 dagen na de start van de evaluatie.</p> <p>Bij evaluatie dient de bevoegde dienst van de gemeente het verslag en het eventuele verzoek tot bijstelling van de milieuvoorwaarden mee aan de exploitant, het CBS en adviesinstanties/POVC indien van toepassing.</p>
GOA	Ter voorbereiding van de beslissing van het CBS maakt de GOA een verslag op.
Deputatie of Vlaamse Regering	Als de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid is, geeft de gemeente op grondgebied de betrokken exploitatie gelegen is, de opdracht om een openbaar onderzoek te organiseren.
Adviesinstanties of POVC	De adviesinstanties beschikken over een termijn van 45 dagen om hun advies uit te brengen, de POVC over een termijn van 75 dagen.

Bijstelling van verkavelingen

Omschrijving

Bijstelling van verkavelingen	
Actor	Actie
Bevoegde overheid	De bevoegde overheid kan de voorwaarden die in de omgevingsvergunning zijn opgelegd, wijzigen of aanvullen op gemotiveerd verzoek van de vergunninghouder of de exploitant via het omgevingsloket .

De schorsing en opheffing van de vergunning

Omschrijving

De schorsing en opheffing van de vergunning	
Actor	Actie
CBS	<p>Als het CBS het initiatief neemt om de procedure te starten om een omgevingsvergunning waarvoor zij bevoegd is, geheel of gedeeltelijk te schorsen of op te heffen voor wat betreft de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit, brengt ze de exploitant daarvan met een beveiligde zending op de hoogte. Alvorens tot schorsing of opheffing over te gaan, vraagt het CBS de toezichthouder om advies.</p> <p>Het CBS maakt de beslissing ten laatste 10 dagen na het nemen ervan met een beveiligde zending bekend aan de exploitant en de toezichthouder</p>
GOA	De GOA maakt ter voorbereiding van de beslissing van het CBS een verslag op.

Vlaams Regering	<p>Als het CBS niet of onvolkomen zou optreden in geval van nietnaleving van de milieuvoorwaarden, kan de Vlaamse Regering optreden en een initiatief tot schorsing of opheffing nemen.</p> <p>De deputatie of de Vlaamse Regering die het initiatief neemt om een omgevingsvergunning te schorsen of op te heffen, vraagt het CBS of de GOA van de gemeente op wiens grondgebied de ingedeelde inrichting of activiteit gelegen is om advies. De deputatie of de Vlaamse Regering bezorgen hun beslissing aan het CBS.</p>
------------------------	--

Melding van de overdracht van de vergunning voor een ingedeelde inrichting of activiteit

Omschrijving

Melding van de overdracht van de vergunning voor een ingedeelde inrichting of activiteit	
Actor	Actie
Exploitant	De exploitant kan de overdracht van de omgevingsvergunning digitaal of via beveiligde zending melden.
Bevoegde overheid	<p>De bevoegde overheid actualiseert de vergunning door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij een gehele overdracht: de naam of namen van de exploitanten te actualiseren. • bij een gedeeltelijke overdracht: de vergunningssituatie te actualiseren. <p>De bevoegde overheid kan voor het splitsen van de vergunning en het aanduiden van de verantwoordelijkheden van verschillende exploitanten advies inwinnen bij de adviesinstanties.</p>

Omzetting

Omschrijving

Omzetting	
Actor	Actie
Exploitant/-aanvrager	Een exploitant kan de mededeling tot omzetting indienen via het omgevingsloket of via een beveiligde zending.
Bevoegde overheid	<p>Als het CBS of de GOA de bevoegde overheid is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het CBS of de GOA onderzoekt of de mededeling ontvankelijk en volledig is • Binnen 30 dagen die ingaan de dag na de indiening van de mededeling, zendt het CBS of de GOA de aanvrager een bericht waarin de ontvangst van de mededeling wordt bevestigd, ze, in voorkomend geval, meldt dat de mededeling onontvankelijk is ratione temporis en de procedure wordt stopgezet, en ze, in voorkomend geval, vraagt om ontbrekende gegevens of documenten te bezorgen. • Het CBS of de GOA onderzoekt of de ontvankelijke en volledige mededeling met de vraag tot omzetting een MER vereist. • Het CBS of de GOA stelt een verslag op over het openbaar onderzoek en de raadpleging van de adviesinstanties en het adviserend schepencollege. • Als aan alle voorwaarden (zie inleiding) is voldaan, neemt het CBS akte van de vraag tot omzetting binnen 8 maanden nadat de mededeling met de vraag tot omzetting op ontvankelijke en volledige wijze is ingediend. • Het CBS of de GOA bezorgt de akte binnen een termijn van 10 dagen aan de aanvrager en adviesinstanties. <p>Als de deputatie of vlaams Regering de bevoegde overheid is:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> De deputatie of de Vlaamse Regering stelt het dossier van de ontvankelijke en volledige mededeling met vraag tot omzetting waarvoor geen MER vereist is, ter beschikking van het CBS of de GOA met de opdracht een openbaar onderzoek te organiseren. De deputatie of de Vlaamse Regering stelt het dossier van de ontvankelijke en volledige mededeling met vraag tot omzetting waarvoor geen MER vereist is, ter beschikking van het CBS of de GOA met het bevel mee te delen of de ingedeelde inrichting of activiteit stedenbouwkundig hoofdzakelijk vergund is als vermeld in artikel 4.1.1, 7°, a), van de VCRO.
Gemeente	De gemeente organiseert een openbaar onderzoek over de ontvankelijke en volledige mededeling met vraag tot omzetting als het CBS of de GOA beslist heeft dat er geen MER vereist is.
Adviesinstanties	De leidend ambtenaar van de adviesinstanties heeft 30 dagen na de dag waarop het dossier ter beschikking is gesteld, om zijn advies mee te delen

Verval, afstand en stopzetting van de omgevingsvergunning

Omschrijving

Verval, afstand en stopzetting van de omgevingsvergunning	
Actor	Actie
Bevoegde overheid	De bevoegde overheid actualiseert de vergunningssituatie door de vervallen rubrieken en de bijhorende bijzondere voorwaarden uit de vergunning te schrappen. De bevoegde overheid actualiseert de vergunningssituatie door de stopgezette rubrieken en de bijhorende bijzondere voorwaarden uit de vergunning te schrappen.
Verkavelaar of exploitant	Alle verkavelaars samen, de verkavelaar die alle kavels heeft verworven of een kaveleigenaar met akkoord van de andere verkavelaars, kunnen altijd aan het geheel van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden verzaken, ongeacht of de vergunning al (geheel of gedeeltelijk) gerealiseerd is. Een verzaking moet per beveiligde zending gemeld worden aan de bevoegde overheid. Als de exploitant een deel of het geheel van de exploitatie stopzet, moet hij dit met een beveiligde zending melden aan de bevoegde VVO binnen een periode van 2 maanden na de stopzetting.

1.2.5. Output

‘Onder de output verstaan we de door de Vlaamse, Provinciale en Gemeentelijke overheden geleverde diensten of producten in kader van de beleidsinterventie ter uitvoering van het Decreet.’

Omschrijving

Vanuit het perspectief van de Vlaamse, Provinciale en Gemeentelijke overheden bestaat de output m.b.t. het Decreet uit:

- ▶ Vereenvoudigde vergunningsprocedures in eerste aanleg
- ▶ Gewone vergunningsprocedures in eerste aanleg
- ▶ Meldingen
- ▶ Vooroverleg
- ▶ Projectvergaderingen
- ▶ Beslissing over volledigheid en ontvankelijkheid

- ▶ Openbaar onderzoek
- ▶ Bijstellingen (verkavelingen, milieuvorwaarden)
- ▶ Schorsing en opheffing van de vergunning
- ▶ Evaluaties
- ▶ Omzetting
- ▶ Vereenvoudigde beroepsprocedures
- ▶ Gewone beroepsprocedures

Wat zijn mogelijke indicatoren?

- ▶ Aantal vereenvoudigde vergunningsprocedures in eerste aanleg
- ▶ Aantal gewone vergunningsprocedures in eerste aanleg
- ▶ Aantal meldingen
- ▶ Aantal vooroverleg
- ▶ Aantal projectvergaderingen
- ▶ Aantal beslissing over volledigheid en ontvankelijkheid
- ▶ Aantal openbaar onderzoek
- ▶ Aantal bijstellingen (verkavelingen, milieuvorwaarden)
- ▶ Aantal schorsing en opheffing van de vergunning
- ▶ Aantal evaluaties
- ▶ Aantal omzettingen
- ▶ Aantal vereenvoudigde beroepsprocedures
- ▶ Gewone beroepsprocedures

1.2.6. Outcome

‘Onder de gewenste resultaten verstaan we de veranderingen of effecten op het terrein waarop het Decreet wenst aan te sturen.’

Op basis van de memorie van toelichting kunnen we stellen dat het gewenste outcome-effect:

- ▶ Vereenvoudiging
- ▶ Versnelling
- ▶ Betere en rechtszekere besluitvorming

Vereenvoudiging

Omschrijving

Herleiding van de administratieve lasten tot een minimum, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek

Wat zijn de achterliggende aannames?

De doorgevoerde vernieuwingen dragen bij aan een administratieve vereenvoudiging

Versnelling

Omschrijving

Snellere en efficiëntere procedures met maximale synergie van de te doorlopen stappen

Wat zijn de achterliggende aannames?

De doorgevoerde vernieuwingen resulteren in een kortere time-to-permit.

Betere en rechtszekere besluitvorming

Omschrijving

Meer rechtszekerheid en betere besluitvorming met een globale beoordeling op milieu-, ruimtelijk en stedenbouwkundig vlak.

Wat zijn de achterliggende aannames?

De doorgevoerde vernieuwingen resulteren in een betere besluitvorming en meer rechtszekerheid.

- ▶ Een **geïntegreerde vergunningsverlening** leidt tot betere en rechtszekere besluitvorming
 - Globale beoordeling
 - Meer duidelijkheid voor de aanvrager
- ▶ De Omgevingsvergunning van onbepaalde duur leidt tot grotere rechtszekerheid
- ▶ Het **Overleg en de administratieve lus** draagt bij aan betere en rechtszekere besluitvorming
- ▶ Het **Geïntegreerd advies van de omgevingscommissies** leidt tot betere en rechtszekere besluitvorming
- ▶ De aanpassing van **procedures** leidt tot betere en rechtszekere besluitvorming
 - Beslissingen op het juiste niveau
 - Burger wordt actiever betrokken
 - Beroepsprocedures

1.2.7. Impact

Onder impact verstaan we de hoger gelegen doelen of langetermijndoelen waaraan het Decreet een bijdrage wenst te leveren.

Op basis van de memorie van toelichtingen stellen we dat de gewenste impact is:

- ▶ Beter economisch en investeringsklimaat
- ▶ Een meer geïntegreerd milieu- en ruimtelijk beleid

Beter economisch en investeringsklimaat

Omschrijving

Het Decreet verbetert het investeringsklimaat in Vlaanderen.

Wat zijn de achterliggende aannames?

- ▶ Snellere procedures en grotere rechtszekerheid drukken de investeringskosten voor exploitanten en bouwheren
- ▶ Sneller procedures en grotere rechtszekerheid leiden tot grotere investeringen

Een meer geïntegreerd milieu- en ruimtelijke beleid

Omschrijving

Het Decreet draagt bij tot een beter, meer geïntegreerd milieu- en ruimtelijke beleid in Vlaanderen

Wat zijn de achterliggende aannames?

- ▶ Het Decreet zorgt voor een geïntegreerde beoordeling van Omgevingsproject met goede afweging van de verschillende inhoudelijke uitgangspunten die vervat zitten in verschillende beleidsdocumenten
- ▶ Het Decreet leidt ertoe dat burgers, bouwheren en exploitanten omgevingsprojecten op een meer geïntegreerde manier benaderen

Bijlage 2: Overzicht onderzoeksvragen

In deze bijlage geven we een overzicht van de onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen werden opgedeeld in 4 grote blokken:

- ▶ Evaluatie van de outcome (het resultaat) van het decreet;
- ▶ Evaluatie van de outcome (het resultaat) van de integratie van de milieueffect- en omgevingsveiligheidsrapportageprocedure;
- ▶ Evaluatie van de effecten en impact van het decreet;
- ▶ Verkennen van de optimalisaties voor het decreet.

2.1. Evaluatie van het resultaat van het decreet

We structureren de evaluatievragen mbt. de resultaten van het decreet aan de hand van de 5 krachtlijnen van het Omgevingsvergunningendecreet:

- ▶ Geïntegreerde vergunningverlening
- ▶ Omgevingsvergunning van onbepaalde duur
- ▶ Overleg en administratieve lus
- ▶ Kwalitatieve vergunningverlening
- ▶ Administratieve vereenvoudiging

2.1.1. Geïntegreerde vergunningverlening

Toepassing

1. Wat is het aandeel van de geïntegreerde aanvragen in het totaal aantal omgevingsvergunningen?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Heeft de integratie het proces dat men moet doorlopen tot realisatie versneld voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen én de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit?
2. Indien het decreet het proces heeft versneld, hoe groot is deze tijdswinst en wat verklaart de tijdswinst?
3. Indien het decreet het proces niet heeft versneld, wat zijn de knelpunten die verklaren waarom er geen tijdswinst werd gerealiseerd?
4. Heeft het decreet met de geïntegreerde aanpak, geleid tot meer of beter uitvoerbare beslissingen (vergunningen)? Kan er met andere woorden sneller overgegaan worden tot realisatie. Zo niet, wat zijn de knelpunten?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Heeft de geïntegreerde vergunningverlening geleid tot betere besluitvormingsprocessen?
 - ▶ Zo ja, waaruit blijkt deze betere besluitvorming? Zijn er nog knelpunten?
 - ▶ Heeft het decreet gezorgd voor een verzekerde afstemming tussen de verschillende overheidsadministraties (tegengaan van verkokering)?
 - ▶ Voorkomt de geïntegreerde vergunningsprocedure tegenstrijdige beslissingen?
2. Biedt de geïntegreerde omgevingsvergunning meer rechtszekerheid dan voor de invoering van het decreet?
 - ▶ Zo ja, waaruit blijkt deze grotere rechtszekerheid? Zijn er nog knelpunten?

- ▶ Wat zijn de meest voorkomende vernietigingsgronden inzake omgevingsvergunningsbeslissingen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen?

2.1.2. Omgevingsvergunning van onbepaalde duur

Toepassing

1. Volstaan de bestaande mogelijkheden om een omgevingsvergunning van bepaalde duur te verlenen voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit en voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (artikel 68 van het OVD)?
 - ▶ Ontbreken bepaalde mogelijkheden? Zo ja, welke?
 - ▶ Zijn bepaalde mogelijkheden overbodig? Zo ja, welke?
2. Hoe vaak worden de evaluaties ingezet om te garanderen dat bij een omgevingsvergunning van onbepaalde duur voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit de vergunningsvoorwaarden worden aangepast in functie van een veranderende omgevingstoestand of stand van techniek?
 - ▶ Hoe vaak worden vergunningen geëvalueerd?
 - ▶ Hoe vaak geven de evaluaties aanleiding tot bijstelling van de milieuvorwaarden?
3. Hoe vaak wordt een verzoek tot bijstelling van de milieuvorwaarden ingediend?
 - ▶ Door de exploitanten?
 - ▶ Door de overheid ambtshalve via een gemotiveerd initiatief?
 - ▶ Door de overheid met een gemotiveerd verzoek?
 - ▶ Door betrokken publiek?
4. Hoe vaak resulteren verzoeken tot bijstelling van de milieuvorwaarden tot een aanpassing van de voorwaarden?
5. Hoe vaak wordt de procedure tot omzetting van een milieuvergunning van bepaalde duur naar een omgevingsvergunning van onbepaalde duur toegepast?
6. Welke bepalingen over de duur van de vergunning, evaluatie van de milieuvorwaarden, omzetting naar een vergunning van onbepaalde duur, bijstelling milieuvorwaarden, geactualiseerde vergunningssituaties leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Leidt de omgevingsvergunning van onbepaalde duur tot eenvoudigere procedures voor exploitanten en overheden in vergelijking met de 20-jarige hernieuwingsprocedures van de milieuvergunning?
 - ▶ Waarom wel, waarom niet?
 - ▶ Voor wie wel, voor wie niet?
 - ▶ Is de mogelijkheid tot evaluatie van het voorwerp en de duur een vereenvoudiging?
 - ▶ Is de omzettingsprocedure een vereenvoudiging?
2. Leidt de geactualiseerde vergunningssituatie tot meer transparantie voor exploitanten, burgers, overheden?
 - ▶ Waarom wel, waarom niet?
 - ▶ Voor wie wel, voor wie niet?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Biedt de omgevingsvergunning van onbepaalde duur voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit een grotere rechtszekerheid voor exploitanten?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Biedt de omgevingsvergunning van onbepaalde duur voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit met de mogelijkheid tot gerichte en algemene evaluaties en de mogelijkheid tot bijstelling van de milieuvorwaarden voldoende garanties voor de bescherming van de mens en het leefmilieu?
 - ▶ Zo ja, waaruit blijkt dit?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.3. Overleg en administratieve lus

2.1.3.1. Informeel overleg

Toepassing

1. Hoe vaak wordt informeel overleg georganiseerd?
2. Is de mogelijkheid tot informeel overleg voldoende gekend bij de initiatiefnemers?
3. Hoe vaak wordt het project nog fundamenteel bijgestuurd na informeel overleg?
4. Hoe vaak gaat een bevoegde overheid niet in op het verzoek van de initiatiefnemer tot informeel overleg en wat is de reden?
5. Wat zijn de voor- en nadelen van het informeel overleg? Wat is de meerwaarde voor de betrokkenen?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Verhoogt het informeel vooroverleg de eenvoud en transparantie van de procedures voor de aanvrager?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Verhoogt het informeel vooroverleg de snelheid van de vergunningverlening, en de aanvang van de realisatie nadien? Draagt het informeel vooroverleg bij tot een snellere realisatie?
 - ▶ Zo ja, waarom wel? Welke tijds- en efficiëntie winsten worden gerealiseerd?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Leidt het informeel vooroverleg tot betere besluitvorming?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Leidt het informeel vooroverleg tot meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.3.2. Projectvergadering

De projectvergadering kan zowel de voorbereiding van de aanvraag in haar geheel als de ruimtelijk beperkte impact van bepaalde handelingen van algemeen belang betreffen.

Toepassing

1. Hoe vaak wordt een projectvergadering georganiseerd?
2. Is de mogelijkheid tot projectvergadering voldoende gekend bij de initiatiefnemers?
3. Hoe vaak wordt het project nog fundamenteel bijgestuurd na de projectvergadering?
4. Wat is de meerwaarde van de projectvergadering voor de betrokkenen (aanvrager, adviesinstanties, CBS)?
5. Hoe vaak gaat een bevoegde overheid en/of een adviesinstantie niet in op het verzoek van de initiatiefnemer tot projectvergadering (indien niet verplicht) en waarom niet?
6. Wat zijn de voor- en nadelen van de projectvergadering?
7. Welke bepalingen over projectvergadering leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Verhoogt de projectvergadering de eenvoud en transparantie van de procedures?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Verhoogt de projectvergadering de snelheid en efficiëntie van de vergunningverleningen de aanvang van realisatie nadien? Draagt de projectvergadering bij tot een snellere realisatie?
 - ▶ Zo ja, waarom wel? Welke tijds- en efficiëntie winsten worden gerealiseerd?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Leidt de projectvergadering tot betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.3.3. Volledigheid en ontvankelijkheid

Toepassing

1. Wat is het aantal dossiers dat volledig en ontvankelijk wordt verklaard doordat geen beslissing genomen wordt (stilzwijgend) op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk vlak?
2. Wat is het aandeel van dossiers dat onvolledig of/en onontvankelijk wordt verklaard door een negatieve beslissing op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk vlak? Binnen welke tijdsspanne valt deze beslissing. Wat zijn de redenen van onontvankelijkheid of onvolledigheid?
3. Wat zijn de meest voorkomende wijzigingen en aanvullingen die doorgevoerd moeten worden tijdens de volledigheds- en ontvankelijkheidsfase? Wat zijn de redenen van wijzigingen of aanvullingen?
4. Wat is de gemiddelde termijn die aanvragers krijgen om een aanvraag te vervolledigen?
5. Wat is het aandeel van dossiers dat wordt stopgezet door de aanvrager/exploitant tijdens de volledigheds- en ontvankelijkheidsfase?
6. Hoeveel beroepen worden er onontvankelijk verklaard omdat er geen gelijktijdige verzending is gebeurd van het beroepschrift (art 56 OVD, 3e lid)?
7. Wat zijn de redenen van onontvankelijkheid en onvolledigheid in beroep?
8. Welke bepalingen over het volledigheds- en ontvankelijkheidsonderzoek leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Draagt het onderzoek naar de ontvankelijkheid en volledigheid bij aan eenvoudigere en transparante procedures?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Op welke manier ondersteunt het omgevingsloket (lokale) overheden bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid en volledigheid?
3. Zijn er mogelijkheden om de fase van het volledigheid- en ontvankelijkheidsonderzoek te verbeteren?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Draagt het onderzoek naar de ontvankelijkheid en volledigheid bij aan snellere procedures?
 - ▶ Zo ja, welke oplossingsmogelijkheden resulteren in tijdswinst?
 - ▶ Zo neen, wat zijn de knelpunten die vertragend werken tijdens de fase van ontvankelijkheid en volledigheid?

Doelbereik meer rechtszekerheid en betere besluitvorming

1. Draagt het onderzoek naar de ontvankelijkheid en volledigheid bij aan meer rechtszekerheid en betere besluitvorming?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.3.4. Administratieve lus

Toepassing

1. Hoe vaak wordt een administratieve lus toegepast op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk vlak?
2. Voor welke meest voorkomende onregelmatigheden wordt de administratieve lus toegepast?
3. Zijn de voorwaarden voor het toepassen van de administratieve lus voldoende helder?
4. Wat zijn de voor- en nadelen van de administratieve lus?
5. Welke bepalingen over de administratieve lus leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Wat zijn mogelijke verbeterpistes?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Wat is de impact van de toepassing van administratieve lus op de behandeling (adviesverlening en beslissing) en in het bijzonder op de haalbaarheid van de vooropgestelde termijnen?
2. Biedt de administratieve lus voldoende oplossingsmogelijkheden om procedurefouten te vermijden?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik meer rechtszekerheid en beter besluitvorming

1. Worden er na het gebruik van de administratieve lus meer beroepen aangetekend?
 - ▶ Zo ja, waarom?
2. Houden aanvragen waarin de administratieve lus is toegepast stand in administratief beroep en beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, of zijn deze kwetsbaarder?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. In hoeverre zijn de doelstellingen van de administratieve lus (beter, sneller, robuuster en eenvoudiger) in overeenstemming met de wens naar inspraak? Wordt de procedure oneigenlijk gebruikt?
 - ▶ Zo ja, waarom?

2. Welke zijn de meest voorkomende gevallen waarbij de administratieve lus oneigenlijk wordt toegepast?

2.1.3.5. Wijzigingsverzoek

Toepassing

1. Hoe vaak wordt een wijzigingsverzoek toegepast in eerste aanleg op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk niveau?
2. Hoe vaak wordt een wijzigingsverzoek toegepast in beroep?
3. Waarvoor wordt een wijzigingsverzoek het meest toegepast?
4. Welke zijn de meest voorkomende gevallen waarbij een wijzigingsverzoek verkeerd of oneigenlijk wordt toegepast?
5. Zijn de voorwaarden voor het toepassen van een wijzigingsverzoek voldoende helder?
6. Wat zijn de voor- en nadelen van een wijzigingsverzoek?
7. Welke bepalingen over het wijzigingsverzoek leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Wat zijn mogelijke verbeterpunten?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Wat is de impact van de toepassing het wijzigingsverzoek op de behandeling (adviesverlening en beslissing) en in het bijzonder op de haalbaarheid van de vooropgestelde termijnen?
2. Draagt het wijzigingsverzoek bij tot het bekomen van een uitvoerbare vergunning (waarmee de realisatie aangevat kan worden)? Wat zijn de eventuele knelpunten en verbeterpunten ?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Draagt het wijzigingsverzoek bij tot meer oplossingsgerichtheid en betere besluitvorming?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo nee, waarom niet?
2. Worden er na het gebruik van de wijzigingslus meer beroepen aangetekend?
 - ▶ Zo ja, waarom?
3. Houden aanvragen waarin een wijzigingsverzoek is toegepast stand in administratief beroep en beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, of zijn deze kwetsbaarder?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Heeft de wijzigingslus een impact op de inspraakmogelijkheden?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?

2.1.4. Kwalitatieve vergunningverlening en beroepen

2.1.4.1. Omgevingsvergunningscommissies

Toepassing

1. Worden de juiste projecten aan het advies van de POVC/GOVC onderworpen? Welke ontbreken? Welke zijn overbodig?
2. Is de wijze van samenstelling van de POVC/GOVC transparant, duidelijk en adequaat? Nemen de leden hun rol op (zijn ze aanwezig, standaardadvies).
3. Is de wijze van eadvisering van de POVC/GOVC transparant en voldoende geïntegreerd? Spreken ze met één stem?
4. Wat zijn de sterke én zwakke punten van de POVC/GOVC?

5. Welke bepalingen over de omgevingsvergunningcommissies (samenstelling, advisering, ...) leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijke verbeterpistes?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Draagt de POVC/GOVC bij aan betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Draagt de POVC/GOVC bij aan een meer geïntegreerde besluitvorming?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.4.2. (Externe) Adviesverlening

Toepassing

1. Hoe verloopt de adviesverlening door de verschillende instanties?
 - ▶ Worden de juiste instanties om advies gevraagd?
 - ▶ Worden de juiste dossiers voorgelegd voor advies
 - ▶ Worden de gevallen waarin de verschillende instanties om advies gevraagd moet worden duidelijk en adequaat gedefinieerd?
 - ▶ Nemen de instanties hun rol correct op voor de adviesverlening (aanwezigheid commissie, gemotiveerd advies versus stilzwijgend advies)?
2. Laat de geïntegreerde beoordeling nog voldoende ruimte voor de beoordeling door de bevoegde overheid? (primaat van de politiek)
3. In hoeverre wijken beslissingen van de bevoegde overheid af van de verleende externe adviezen?
4. In hoeveel gevallen wordt er beroep aangetekend tegen (van het eigen advies) afwijkende beslissing?
5. Welke bepalingen over de adviesverlening (instanties, gevallen waarin advies gevraagd moet worden, inhoud advies, ...) leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Wat zijn mogelijke verbeterpistes?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Draagt de adviesverlening bij aan betere besluitvorming en meer rechtszekerheid? (Zijn ze probleemoplossend geformuleerd, leesbaar, op maat, ..?)
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.1.4.3. Bevoegdheidsverdeling

Toepassing

1. Hoeveel dossiers werden per niveau (gewest, provincie, lokale besturen) behandeld?
2. Zijn de bevoegdheidsbepalingen duidelijk voor aanvragers en de betrokken instanties?
 - ▶ Hoeveel vergunningsaanvragen werden initieel foutief ingediend en doorgestuurd naar de correcte bevoegde overheid? Welk type aanvragen zijn dit?
 - ▶ Welke type van vergunningsaanvragen worden het meest foutief ingediend en niet doorgestuurd naar de correcte bevoegde overheid? In welke fase van de vergunningsverlening werd dit duidelijk?
3. Hoe loopt het doorsturen van de aanvragen naar de bevoegde overheden? Na hoeveel dagen wordt de aanvraag doorgestuurd naar de bevoegde overheden?
4. Is de bevoegdheidsverdeling (beslissende overheid en het voorwerp van de aanvraag waarover ze beslist) logisch?

- ▶ Welke type dossiers worden vandaag op een te hoog niveau behandeld en waarom?
 - ▶ Welke type dossiers worden vandaag op een te laag niveau behandeld en waarom?
 - ▶ Wordt de subsidiariteit optimaal benut?
5. Beschikken de behandelende administraties over voldoende inhoudelijke expertise voor de dossiers die aan hen werden toegewezen?
 - ▶ Hoe hebben de behandelende administraties zich organisatorisch aangepast?
 - ▶ Treden er problemen op? Zo ja, welke problemen treden hierbij op?
 - ▶ Hoe wordt de noodzaak aan verschillende expertises bij een vergunningverlenende overheid opgevangen?
 6. Welke bepalingen over de bevoegdheid (decreet, besluit en lijsten) leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijk verbeterpistes?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Is de bevoegdheidsverdeling voldoende helder en begrijpelijk voor overheden, aanvragers en het betrokken publiek?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Leidt de bevoegdheidsverdeling tot betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, waarom wel?
 - ▶ Zo nee, waarom niet?

2.1.4.4. Administratieve beroepen

Toepassing

1. Hoe vaak wordt in beroep gegaan (bij deputatie/VR) en door wie?
 - ▶ De vergunningsaanvrager
 - ▶ Het betrokken publiek
 - ▶ De leidend ambtenaar van de adviesinstanties
 - ▶ Het college van burgemeester en schepenen
 - ▶ De leidend ambtenaar van het Departement Omgeving
2. Zijn bepaalde aanvragen beroepsgevoeliger? Zo ja, welke en is er een link met de bevoegdheidsverdeling?
3. Hoe vaak wordt de hoorzitting in beroep toegepast? Wat zijn de voor- en nadelen van een hoorzitting?
4. Hoe vaak worden beslissingen in beroep behouden? Hoe vaak gewijzigd? (in relatie tot de beroepsindiener)
5. Welke bepalingen over het administratief beroep leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijk verbeterpistes?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Wat is de impact van beroep op het eindoordeel van de beslissing?
2. Wat is de impact van beroep op de totale time-to-permit?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Zijn de mogelijkheden en modaliteiten om in beroep te gaan voldoende duidelijk voor het betrokken publiek?

2.1.5. Administratieve vereenvoudiging

2.1.5.1. Aantal vergunningsprocedures

Toepassing

1. Bestaan er discrepanties tussen het voorwerp van de aanvraag en de toepassing van de vereenvoudigde en gewone procedure?
 - ▶ Voor welke type dossiers moet het toepassingsgebied van de 'vereenvoudigde procedure' verruimd worden en waarom?
 - ▶ Voor welke type dossiers moet het toepassingsgebied van de 'vereenvoudigde procedure' ingeperkt worden en waarom?
2. Is de afbakening van het toepassingsgebied van de 'vereenvoudigde procedure' duidelijk?
3. Wat zijn de voor- en nadelen van het onderscheid tussen de 'gewone vergunningsprocedure' en een 'vereenvoudigde vergunningsprocedure'?
4. Welke bepalingen over het toepassingsgebied van de vereenvoudigde en de gewone procedure leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijke verbeterpistes?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Heeft de vereenvoudigde procedure het tijdsbestek tot aanvang van de realisatie aanzienlijk ingekort?
 - ▶ Zo ja, op welke manier? Voor welke (type) dossiers?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Heeft de gewone procedure het tijdsbestek tot aanvang van de realisatie aanzienlijk ingekort voor die dossiers waar een openbaar onderzoek vereist was?
 - ▶ Zo ja, op welke manier? Voor welke (type) dossiers?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Zijn de procedures eenvoudiger en transparanter geworden?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet? Welke zijn belangrijke knelpunten in de procedures?
2. Verloopt het samenspel en de synergie tussen de verschillende procedures op een vlotte manier?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
3. Zijn er nog verbeterpunten of knelpunten bij (OVC/adviesverlening/bevoegdheidsverdeling/beroepen/...) en/of een voorstel van oplossing?

2.1.5.2. Melding

Toepassing

1. Treden er problemen op bij de afbakening van meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen/inrichtingen of activiteiten? Zo ja, welke?
2. Zijn er verbeterpunten bij de afbakening van meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen/inrichtingen of activiteiten, en welke zijn dit dan?
3. Op welke manier biedt de beoordeling van de melding al dan niet een meerwaarde? Is de beoordeling noodzakelijk?
4. Is de opgelegde termijn van 20 of 30 dagen voldoende voor een beoordeling door de bevoegde overheid?

5. Hoe vaak wordt (stilzwijgend) akte genomen? Wat is de meest voorkomende oorzaak? Hoe vaak bleek het gemelde eigenlijk vergunningsplichtig?
6. Wat zijn de voor- nadelen van de meldingsplichtige handelingen/activiteiten?
7. Welke bepalingen over de melding leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijke verbeterpunten?

Doelbereik sneller en efficiënter

1. Bereikt de meldingsplicht haar doel om sneller te kunnen overgaan tot realisatie?
 - ▶ Zo ja, op welke manier is er een reductie?
 - ▶ Zo nee, waarom niet?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Dragen onderstaande, doorgevoerde wijzigingen aan de meldingsprocedure bij tot eenvoud en transparantie:
 - Stilzwijgende aktename?
 - Aangepaste termijnen?
 - Digitalisering van de meldingen?
 - ▶ Zo ja, op welke manier is er een reductie?
 - ▶ Zo nee, waarom niet?
2. Lokale besturen hebben de mogelijkheid om bij verordening meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen terug vergunningsplichtig te maken.
 - ▶ Hoe vaak wordt van deze mogelijkheid gebruik gemaakt?
 - ▶ Voor welke stedenbouwkundige handelingen wordt deze mogelijkheid het vaakst gebruikt?
 - ▶ Zo ja, op welke manier is er een reductie?

2.1.5.3. Vereenvoudiging voor aanvragers en het betrokken publiek

Toepassing

1. Is het duidelijk voor de aanvragers en het betrokken publiek welke procedure ze moeten opstarten zowel in eerste aanleg als in beroep?
 - ▶ Is de dossierinformatie voldoende toegankelijk via het loket?
 - ▶ Is de transparantie vergroot t.o.v. de situatie voor de invoering van het decreet?
2. Is het duidelijk voor de aanvragers en het betrokken publiek welke gegevens verstrekt moeten worden?
3. Zijn de aanvraagmodellen in het loket voldoende gebruiksvriendelijk?
4. Zijn de adviezen en beslissingen van betrokken instanties voldoende helder en begrijpelijk voor aanvragers en het betrokken publiek?
5. Wanneer een vergunning definitief verleend is voor een project, zijn er dan nog problemen bij de uitvoering waarvoor het decreet geen oplossing biedt of de voorziene oplossing tekortschiet?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Houdt de geïntegreerde vergunningsprocedure voor de vergunningsaanvrager een substantiële reductie van de administratieve lasten?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo nee, waarom niet?
2. Heeft het decreet geleid tot een administratieve vereenvoudiging voor het betrokken publiek?

- ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
3. Op welke manier biedt het omgevingsloket als platform de nodige ondersteuning voor gebruiksvriendelijke en transparantere procedures voor aanvragers en het betrokken publiek?
 4. Welke vragen in de formulieren en de addendabibliotheek leiden tot interpretatieproblemen of knelpunten? Welke zijn mogelijke verbeterpistes?

2.1.5.4. Vereenvoudiging voor de betrokken overheden (besturen, adviesinstanties en commissies en de omgevingsprofessionals)

Toepassing

1. Zijn de procedures eenvoudiger toe te passen voor overheden dan voorheen, en waaruit bestaat de eventuele vereenvoudiging, voor:
 - ▶ Bekomen van een definitieve vergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen?
 - ▶ Bekomen van een definitieve vergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit?
 - ▶ Bekomen van een definitieve vergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen én de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit?
 - ▶ Meldingen van stedenbouwkundige handelingen en exploitatie van ingedeelde inrichting of activiteit?
 - ▶ Bijstelling milieuvorwaarden?
 - ▶ Schorsing/opheffing van vergunning voor exploitatie van verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit?
 - ▶ Vergunningsaanvraag voor een verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit?
2. Welke nog niet besproken bepalingen van het Omgevingsvergunningendecreet, –besluit en formulieren leiden tot interpretatieproblemen/knelpunten? Welke zijn mogelijke verbeterpistes?
3. Is de werklust voor de betrokken overheden (gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk) verminderd?
 - ▶ Zo ja, op welke manier? Hoe hebben besturen zich hierop georganiseerd?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
4. Zijn de beslissingen mbt de omgevingsvergunningen handhaafbaar (besluitvorming, opgelegde voorwaarden, ...)?
 - ▶ Welke nadelen zijn merkbaar bij handhaving?
 - ▶ Welke voordelen zijn merkbaar bij handhaving?

Doelbereik eenvoudiger en transparanter

1. Heeft het decreet geleid tot een administratieve vereenvoudiging voor de betrokken overheden?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

2.2. Evaluatie van het resultaat van de integratie van de milieueffect- en omgevingsveiligheidsrapportage in de vergunningsprocedure

Toepassing

1. Wat zijn de voor- en nadelen van de integratie van de MER-procedure in de aanvraagprocedure? Zijn er verbeterpunten?

2. Wat zijn de voor- en nadelen van de integratie van de OVR-procedure in de aanvraagprocedure? Zijn er verbeterpunten?
3. In hoeverre laat de beoordeling van het MER ruimte voor beoordeling door bevoegde overheid? (primaat van de politiek)
4. Worden m.e.r.-screeningsvragen voldoende en correct ingevuld? Zijn ze duidelijk voor de aanvrager?
5. Worden de beslissingen over de m.e.r.-screeningsnota voldoende gemotiveerd?
6. Hoe vaak blijkt uit het onderzoek van m.e.r.-screeningsnota dat er aanzienlijke effecten zijn (stopzetting procedure)?

Doelbereik sneller en eenvoudiger

1. Resulteert de integratie van de MER-procedure in een tijdswinst (totale time-to-permit) voor initiatiefnemers?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Leidt de integratie van de OVR-procedure in de omgevingsvergunning tot tijdswinst voor de initiatiefnemers?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik efficiënter en transparanter

1. Resulteert de integratie van de MER-procedure in meer efficiëntie en meer transparantie voor de initiatiefnemers?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Leidt de integratie van de OVR-procedure in de omgevingsvergunning tot efficiëntie en transparantie voor de initiatiefnemers?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?

Doelbereik betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

1. Resulteert de integratie van de MER-procedure in betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
2. Resulteert de integratie van de OVR-procedure in betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Zo neen, waarom niet?
3. Heeft de keuze voor een voortraject een invloed op de latere beoordeling van het MER?
 - ▶ Zo ja, op welke manier?

2.3. Evaluatie van de effecten en impact van het decreet

We onderscheiden binnen de impactevaluatie twee thema's:

- ▶ Een beter economisch en investeringsklimaat
- ▶ Een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten

2.3.1. Een beter economisch en investeringsklimaat

1. Op welke manier heeft het decreet het investeringsklimaat al dan niet verbeterd in Vlaanderen?
2. Welke economische voordelen biedt de omgevingsvergunning van onbepaalde duur voor de exploitant? Zijn er ook knelpunten?

2.3.2. Een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten

1. Heeft het decreet (en uitvoeringsbesluiten) de optimale condities gecreëerd voor de geïntegreerde benadering? Zijn hier nog knelpunten of suggesties?
2. Heeft het decreet een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten gestimuleerd? Zo ja, op welke manier?
 - ▶ Binnen de bevoegde **overheidsdiensten**? Werken zij vandaag sterker samen met elkaar?
 - ▶ Bij **omgevingsprofessionals** (architecten, studie bureaus, juristen en vakverenigingen)? Hebben zij zich daarop moeten reorganiseren?
 - ▶ Bij **bouwheren en exploitanten**?
 - ▶ Bij het **betrokken publiek**?

2.4. Verkennen van de optimalisaties voor het decreet

We onderscheiden binnen de verkenning van de optimalisatiepistes twee evaluatiethema's:

- ▶ Optimalisatie van het decreet
- ▶ Verdere integratiesporen

2.4.1. Optimalisatie van de werking

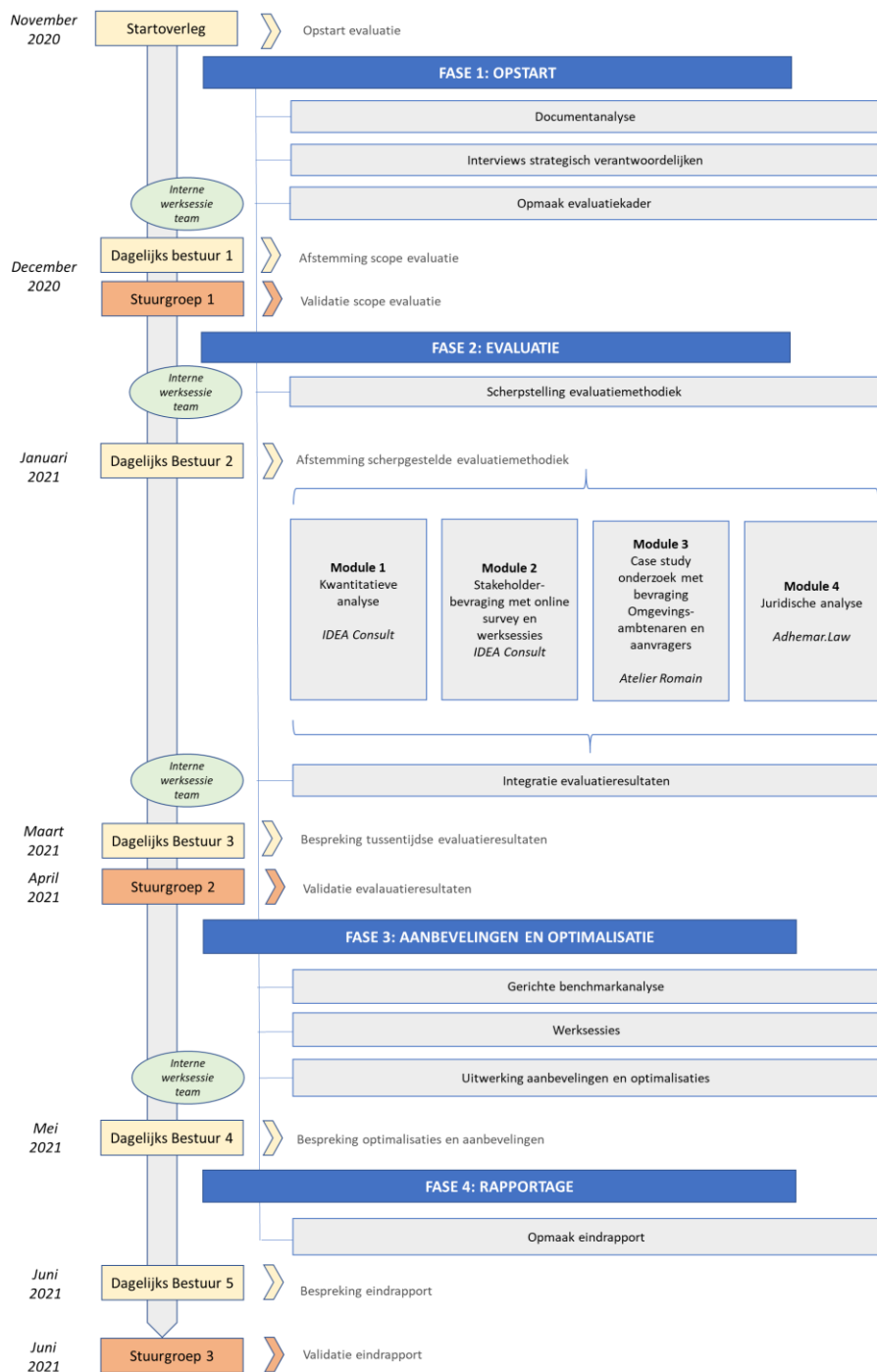
1. Via welke aanpassingen (aan proces, instrumenten, bevoegdheidsverdeling) kan de werking van het decreet verder verbeterd worden, met voldoende waarborgen voor de bescherming van de mens en het leefmilieu en respect voor het subsidiariteitsprincipe?
 - ▶ Voor verdere vereenvoudiging en grotere transparantie van de procedures?
 - ▶ Voor verdere versnelling en efficiëntere procedures?
 - ▶ Voor verdere verbetering van de besluitvorming en verhoging van de rechtszekerheid?
2. Op welke manier kan de werking van het decreet verbeterd worden via sensibilisering?
3. In hoeverre is het Omgevingsvergunningendecreet in lijn met de ambities van het Regeerakkoord 2019-2024? Welke elementen van het decreet dienen eventueel bijgestuurd te worden om het in lijn te brengen met de ambities?

2.4.2. Verdere integratiesporen

1. Welke andere procedures worden in de toekomst best ook geïntegreerd in de omgevingsvergunning om verder bij te dragen aan het streven naar eenvoudigere en transparantere procedures, snellere en efficiëntere procedures, en betere besluitvorming en meer rechtszekerheid?

Bijlage 3: Plan van aanpak evaluatieproces

Voor de uitvoering van de evaluatiestudie stelden we een plan van aanpak op met 4 duidelijk afgebakende fases. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de verschillende fases, stappen en overlegmomenten met de opdrachtgever. We beschrijven ons plan van aanpak meer in detail op de volgende pagina's.

Fase 1: Opstart

Doel	Scherpstelling van de scope en reikwijdte van de evaluatiestudie en opmaak van de interventielogica.
Timing	November 2020
Aanpak	De opstart omvatte 6 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Startoverleg- Stap 2: Documentanalyse- Stap 3: Interviews met strategisch verantwoordelijken- Stap 4: Interne werksessie onderzoeksteam- Stap 5: Dagelijks bestuur- Stap 6: Stuurgroep en startnota
Output	Startnota die fungeerde als leidraad van het verdere evaluatietraject

Fase 2: Evaluatie

Scherpstelling evaluatiemethodiek

Doel	Scherpstelling van de evaluatiemethodiek i.f.v. de scope van het onderzoek en methodologische afstemming van de vier modules van het evaluatielook.
Timing	Januari 2021
Aanpak	De scherpstelling van de evaluatiemethodiek omvatte 2 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Interne werksessie onderzoeksteam- Stap 2: Methodologische nota en dagelijks bestuur
Output	Een methodologische nota met beschrijving van de methodiek voor de vier modules van het evaluatielook.

Module 1 – Kwantitatieve analyse

Doel	Verwerken en interpreteren van de resultaten van de kwantitatieve analyse
Timing	Januari-Maart 2021
Aanpak	De kwantitatieve analyse omvatte 2 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Verwerken en interpreteren van de data- Stap 2: Rapporteren van de resultaten
Output	Werknota met beschrijving van de resultaten van de kwantitatieve analyse

Module 2 – Stakeholderbevraging

Doel	Bevraging van de stakeholders over de werking van het Decreet
Timing	Januari-April 2021
Aanpak	De stakeholderbevraging omvatte 3 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Online enquête met de stakeholders- Stap 2: 6 Werksessies met stakeholders- Stap 3: Rapporteren van de resultaten
Output	Werknota met beschrijving van de resultaten van de stakeholderbevraging

Module 3 – Casestudy onderzoek

Doel	Verdiepend onderzoek op basis van cases uit de praktijk waarin toepassing wordt gemaakt van de nieuwe modaliteiten van het Decreet.
Timing	April 2021
Aanpak	Het case study onderzoek omvatte 4 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Selectie cases- Stap 2: Interviews met Omgevingsambtenaren- Stap 3: Interviews met de aanvragers- Stap 4: Rapporteren van de resultaten
Output	Werknota met beschrijving van de resultaten van het casestudy onderzoek

Module 4 – Juridische analyse

Doel	Analyse van de juridische discussies mbt. en juridische knelpunten van het bestaande Decreet.
Timing	Januari-Maart 2021
Aanpak	De juridische analyse omvatte 2 stappen; <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Rechtspraak- en rechtsleeranalyse- Stap 2: Rapporteren van de resultaten
Output	Werknota met beschrijving van de resultaten van de juridische analyse

Integratie onderzoeksresultaten

Doel	Integreren van de resultaten van de 4 modules van het evaluatieonderzoek
Timing	April 2021
Aanpak	De uitvoering van deze module werd gecoördineerd door IDEA Consult en bestond uit 2 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Interne werksessie onderzoeksteam- Stap 2: Tussentijdse rapportage en stuurgroep
Output	Tussentijds rapport met beschrijving van de resultaten van het evaluatielook

Fase 3: Aanbevelingen en optimalisaties

Doel	Het uitwerken van de aanbevelingen en optimalisaties
Timing	April - Mei 2021
Aanpak	Deze fase omvatte 3 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Analyse resultaten van de gerichte benchmarkanalyse- Stap 2: Werksessies met stakeholders- Stap 3: Interne werksessie onderzoeksteam
Output	Een tussentijdse nota met overzicht van de aanbevelingen en optimalisaties

Fase 4: Rapportage

Doel	Integratie van de onderzoeksresultaten tot een helder leesbaar eindrapport.
Timing	Juni 2021
Aanpak	De rapportagefase omvatte 3 stappen: <ul style="list-style-type: none">- Stap 1: Opmaak ontwerp eindrapport- Stap 2: Oplevering ontwerpeindrapport en stuurgroep- Stap 3: Oplevering finaal eindrapport
Output	Een eindrapport met beschrijving van het procesverloop, de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van het evaluatietraject

Bijlage 4: Overzicht deelnemers werksessies

4.1. Deelnemers werksessies rond evaluatie

Gemeenten	Provincies	Gewest	Bouwheren en exploitanten	Studiebureaus en omgevings-professionals	Commissies en adviesinstanties
14 deelnemers	10 deelnemers	9 deelnemers	18 deelnemers	4 deelnemers	17 deelnemers
Antwerpen Genk Brugge Gent Kortrijk Hasselt Meise VVSG	West-Vlaanderen Oost-Vlaanderen Vlaams-Brabant Antwerpen Limburg	Departement Omgeving	OVIO Unizo Fluvius Voka Agoria Boerenbond De Werkvennootschap Ode Vlaamse Confederatie Bouw Sweco Aquafin MOW Studiebureau Jonckheere Janssen pharmaceutica Exxonmobil	Vlaamse Vereniging van Landmeters-Experten Netwerk Architecten Vlaanderen Orde van Architecten Beroepsvereniging Vlaamse Milieuprofessionals	POVC Limburg POVC West-Vlaanderen POVC Antwerpen POVC Vlaams-Brabant POVC Oost-Vlaanderen GOVC Departement Omgeving OVAM VMM AWV MOW DLV VMM LNE

4.2. Deelnemers werksessies rond optimalisatie

Gemeenten	Provincies	Gewest	Bouwheren en exploitanten	Studiebureaus en omgevings-professionals	Commissies en adviesinstanties
10 deelnemers	9 deelnemers	8 deelnemers	16 deelnemers	4 deelnemers	13 deelnemers
Antwerpen Brugge Gent Kortrijk Hasselt Meise VVSG	West-Vlaanderen Oost-Vlaanderen Vlaams-Brabant Antwerpen Limburg	Departement Omgeving	OVIO BVS Voka Agoria Boerenbond De Werkvennootschap Ode Vlaamse Confederatie Bouw Sweco Aquafin MOW Studiebureau Plantec Studiebureau Jonckheere Janssen pharmaceutica AWV	Vlaamse Vereniging van Landmeters-Experten Netwerk Architecten Vlaanderen Orde van Architecten Beroepsvereniging Vlaamse Architecten	POVC West-Vlaanderen POVC Antwerpen POVC Vlaams-Brabant POVC Oost-Vlaanderen GOVC Departement Omgeving OVAM VMM AWV MOW DLV VMM

Bijlage 5 : Draaiboek werksessies evaluatie

Evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet
Werkssessie

Een studie van:
IDEA Consult
Atelier Romain
Adhemar.law

In opdracht van het Departement Omgeving

1

Agenda werksessie

- Introductie (10 min)
- Evaluatie globale werking (45 min)
- Verdieping selectie topics (45 min)
- Slotbeschouwingen (20 min)

2

Opzet evaluatietraject

3

Context van de evaluatie

- Het Omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014 beoogde:
 - Een snellere en efficiëntere realisatie van projecten met minder administratieve lasten;
 - Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek;
 - Een betere en rechtszekere besluitvorming.
- Het decreet voerde hiervoor een aantal belangrijke vernieuwingen toe:
 - Een geïntegreerde vergunningsprocedure
 - Een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur voor exploitatie
 - Een integratie van het milieueffectrapport en het omgevingsveiligheidsrapport
 - Een inzet op digitalisering.
- Het Omgevingsvergunningsdecreet voorzag in een evaluatie na drie jaar.

4

Doel van de evaluatie

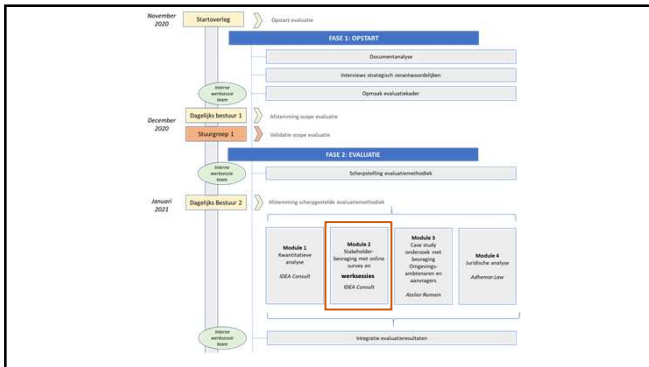
1. Een **evaluatie van het doelbereik** van de doelstellingen van het decreet en de bijhorende 5 krachtlijnen:
 - Geïntegreerde vergunningverlening
 - Omgevingsvergunning van onbepaalde duur (voor exploitaties)
 - Oplossingsgerichte vergunningverlening: meer inzetten op overleg en administratieve lus
 - Kwalitatieve vergunningverlening
 - Administratieve vereenvoudiging
2. Een **analyse van de sterke en zwakke punten** in de werking van het decreet
3. Formulering van **aanbevelingen ter verbetering** van de werking van het decreet

5

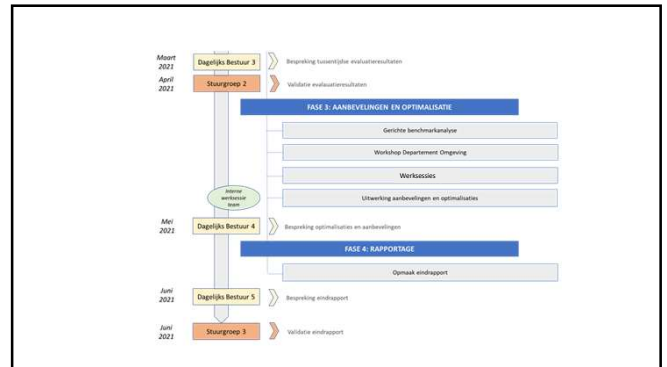
Het team

 IDEA CONSULT thinking ahead	 ATELIER ROMAIN	 Adhemar.law
Coördinatie van het evaluatietraject	Uitvoering case study onderzoek	Uitvoering juridische analyse
Aanspreekpunt van de opdrachtgever	Begeleiding dialoogsessies en expertsessie	Inbreng juridische expertise doorheen het ganse traject
Betrokken bij alle onderzoekstappen	Inbreng expertise vergunningspraktijk doorheen het ganse traject	Aanwezigheid op stuurgroepen
Voorbereiding en aanwezigheid op dagelijks bestuur én stuurgroepen	Aanwezigheid op dagelijks bestuur én stuurgroepen	

6

7

8

Opzet en doel van de twee werksessies

- 1ste werksessie 'evaluatie van het decreet'
 - Interpretatie van de enquêteresultaten door de stakeholdersgroep
 - Verdieping van de sterke en zwakke punten van het decreet, aanvullend op de online enquête
- 2de werksessie 'optimalisatie van het decreet' (eerste helft mei)
 - Verkenning van de optimalisatiepistes van het decreet
- Gesprekstopics afgestemd op de betrokken stakeholdersgroep
 - Gemeentelijke Omgevingsambtenaren (leden CBS in apart gesprek)
 - Provinciale Omgevingsambtenaren (gedeputeerden in apart gesprek)
 - Gewestelijke Omgevingsambtenaren
 - Bouwheren en exploitanten
 - Studiebureaus en omgevingsprofessionals
 - Omgevingsvergunningcommissies en adviesinstanties

9

Online enquête (2)

- De online enquête is slechts één van de toegepaste evaluatiemethodes, naast:
 - Kwantitatieve data analyse Omgevingsloket
 - Werksessies met diverse stakeholders
 - Case study analyses met bevraging omgevingsambtenaren en vergunningsaanvragers
 - Juridische analyse op basis van rechtspraak en rechtsleer
- Doel van de enquête was beleidsleren om bepaalde sterktes en zwaktes in beeld te krijgen voor verdere bevraging in het traject (Enquête is geen 'beoordelingsrapport')
- Analyse van de resultaten met onderscheid naar stakeholdersgroep
 - Gemeentelijke administraties en besturen
 - Provinciale administraties en besturen
 - Gewestelijke administratie (antwoorden gebundeld in 1 enquête)
 - Bouwheren en exploitanten
 - Studiebureaus en omgevingsprofessionals
 - Omgevingsvergunningcommissies en adviesinstanties

10

Online enquête (1)

- Enquête verspreid via diverse kanalen gericht op professionals
- Invalperiode van 22 februari tot 22 maart
- 652 respondenten, waarvan 279 respondenten de enquête volledig hebben ingevuld

	Aantal	% over de antwoorden
Deense lokale omgevingsadministratie	252	
Buurten of exploitant	203	
Landbouwer	79	
Andere gelieve te specificeren	59	
Adviserend bureau of omgevingsvergunningcommissie	46	
Omgevingsbureau	35	
Koninkrijk of bestuursorgaan	17	
Architect of architect	16	
Provinciale omgevingsadministratie	13	
College van burgemeester en schepenen (of kabinetlid/medelid)	10	
Omgevingsambtenaar	7	
Vlaamse Dienst voor Omgeving (of kabinetlid/medelid)	2	
Deputatie of raadslid/medelid	1	
Vlaamse omgevingsambtenaar	1	

11

Enkele praktische afspraken voor een vlotte werksessie

- Handje opsteken om het woord te vragen
- Uzelf en de organisatie die u vertegenwoordigt kort even voorstellen wanneer u de eerste keer het woord neemt
- Microfoon uitzetten wanneer u niet aan het woord bent
- Focus op aanvullende opmerkingen
- Ook de chatfunctie kan gebruikt worden voor aanvullingen

Alvast dank hiervoor!

Aanvullende informatie kan steeds via mail overgemaakt worden aan het onderzoeksteam voor 30 april via anthony.bouckaert@ideaconsult.be of wouter.bervoets@ideaconsult.be

12

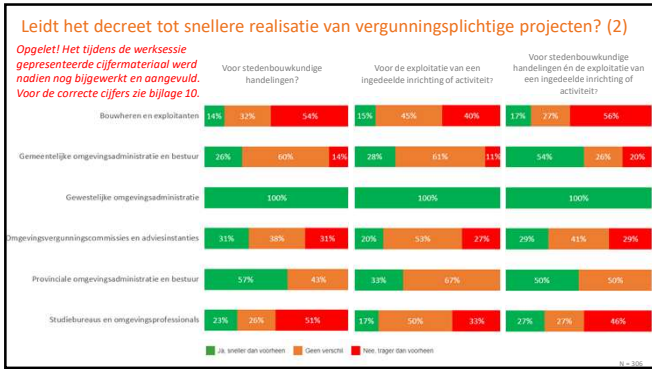

13

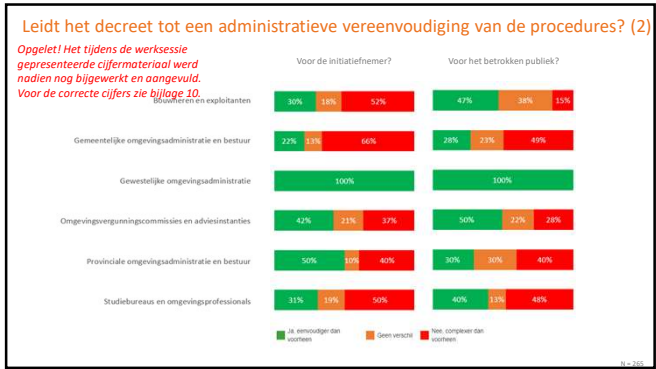
Geprekstopics mbt. de evaluatie van de globale werking

1. Leidt het decreet tot de snellere realisatie van vergunningsplichtige projecten?
2. Leidt het decreet tot een administratieve vereenvoudiging van de procedures?
3. Leidt het decreet tot een verhoogde transparantie van de procedures?
4. Leidt de geïntegreerde vergunningverlening tot betere besluitvorming en meer rechtszekerheid ?

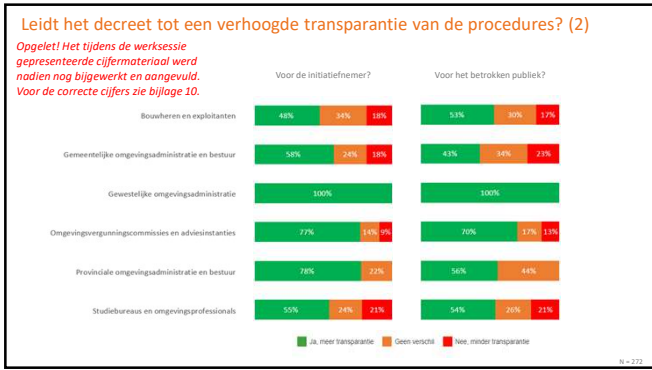
14

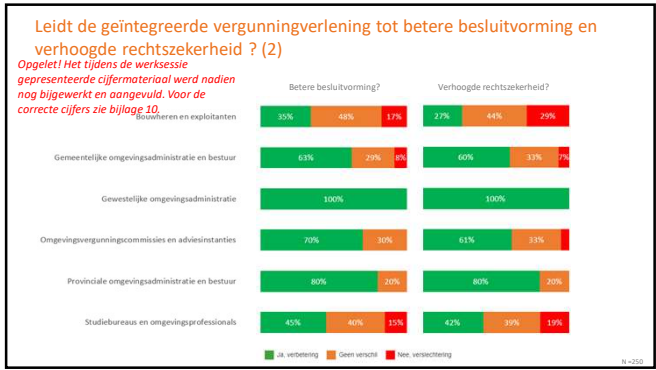
15

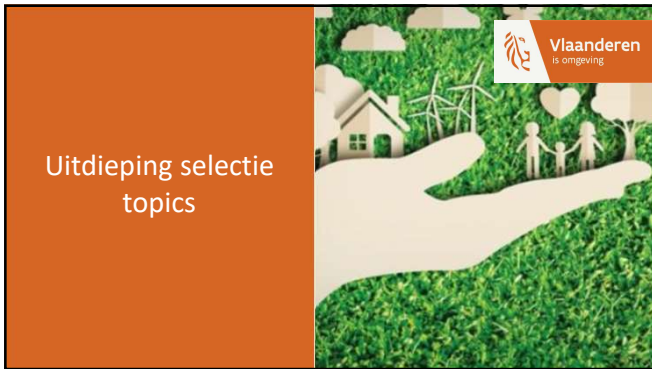
16

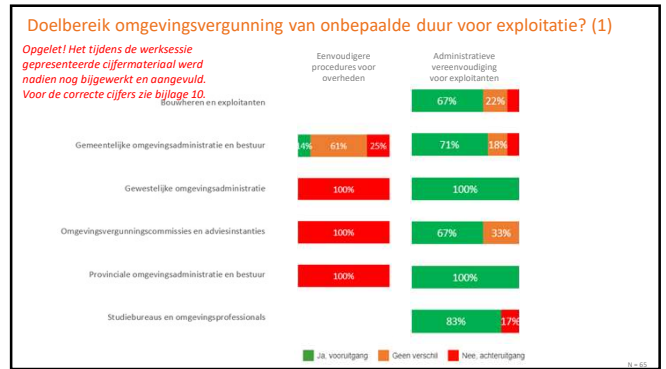
17

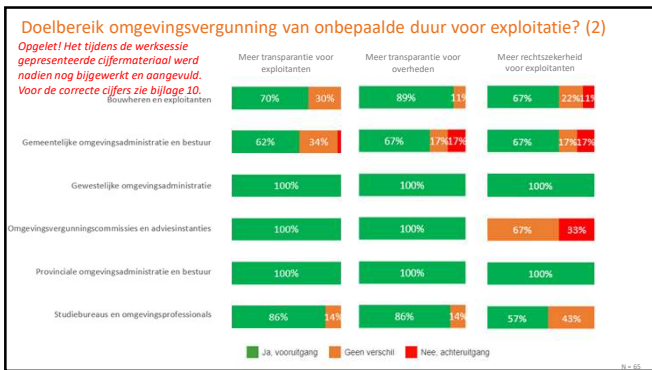
18

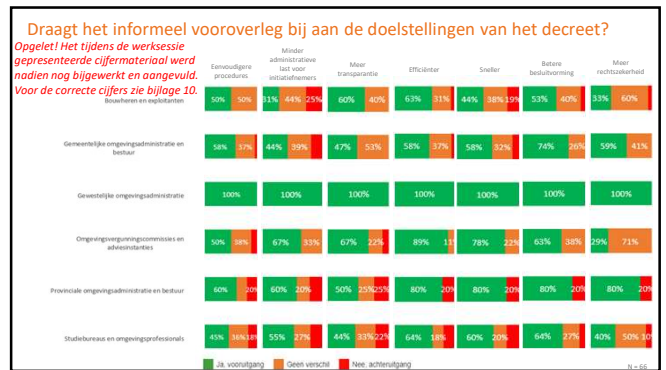
19

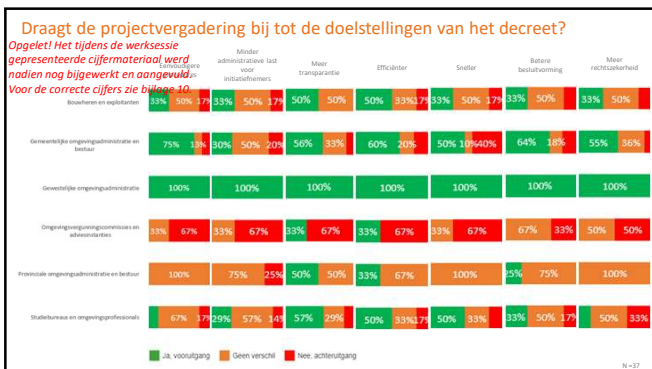
20

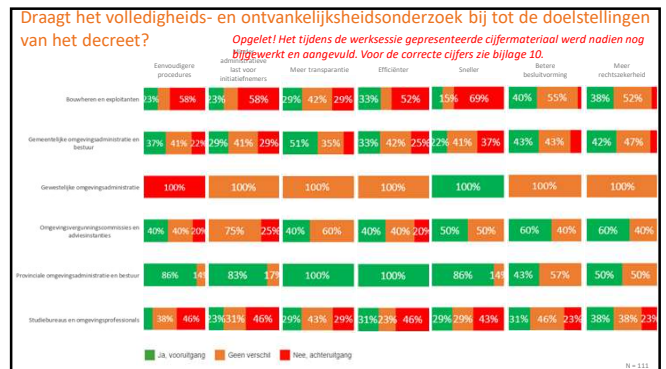
21

22

23

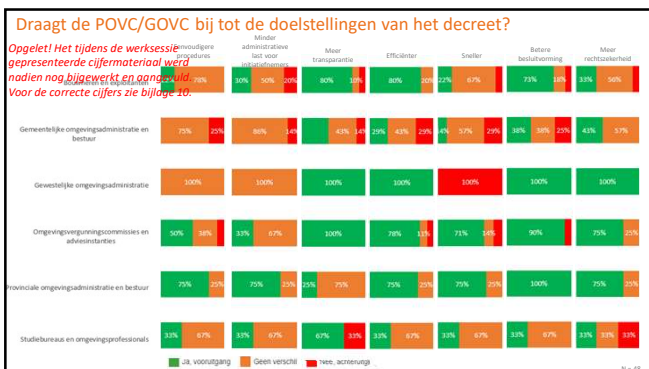
24

25

26

27

28

Evaluatie van de sterke punten van de beroepsprocedures

- Andere administratieve overheid buigt zich tweede maal over aanvraag waarover onenigheid bestaat
- Via beroepsargumenten krijgt bevoegde overheid nog bredere kijk op dossier
- Er kan bemiddeld worden om tot pragmatische oplossingen te komen
- Verdere procedures worden vermeden
- Drempel voor burgers ligt lager voor administratief beroep

➤ Elementen toe te voegen of te duiden?

29

Evaluatie van de zwakke punten van de beroepsprocedures

- Onduidelijkheid over de termijn om een beslissing te nemen over de ontvankelijkheid en volledigheid van een beroepschrift na een vervolgedingsverzoek
- De vereiste van gelijktijdige verzending van het beroepschrift aan gemeente/provincie/aanvrager is te herbekijken
- Te verregaande sanctie bij niet-tijdige adviesverstrekking van CBS en adviesinstantie om in beroep te kunnen gaan
- De rechtspraak van de RvVb heeft een beperkende lezing van de toepassing van de administratieve lus/wijzigingslus in de beroepsfase
- Vaak onnodig om als bevoegde overheid in beroep de aanvraag in haar totaliteit te onderzoeken

➤ Elementen toe te voegen of te duiden?

30

Onderscheid tussen de gewone en de vereenvoudigde provincie (1)

Sterke punten

- Snellere adviesverlening en beslissing door de eenvoudige procedure (kortere termijnen)
- Sneller zicht op rechtszekerheid.
- Geen openbaar onderzoek nodig bij vereenvoudigde procedure: aantal (onnodige) openbare onderzoeken is verminderd. Projecten via vereenvoudigde procedure kunnen sneller uitgevoerd worden;
- Eenvoudigere dossiers hebben eenvoudigere procedures
- Administratieve overlast wordt beperkt (maar nog niet voldoende);

➤ Elementen toe te voegen of te duiden?

31

Onderscheid tussen de gewone en de vereenvoudigde provincie (2)

Zwakke punten

- Criteria voor de vereenvoudigde procedure onvoldoende duidelijk
- Weigering in beroep als verkeerde procedure werd gevolgd
- Termijnen te kort voor overheden om wijzigingsverzoeken te behandelen of probleemoplossend te werken (geen verlenging behandelingstermijn)
- Bij de vereenvoudigde procedure is er dikwijls heel weinig tijd om dossier voor te leggen aan college;
- Openbaar onderzoek in vereenvoudigde procedure is soms wenselijk (bv. projecten met grote impact op omgeving)
- Bepaalde dossiers vallen binnen gewone procedure (bv. afwijking in verkaveling), maar burger vindt procedure te omslachtig voor iets 'klein'
- Geen mogelijkheid tot administratieve lus (en wijzigingslus) bij vereenvoudigde procedure (in theorie wel, maar niet gekoppeld aan termijnverlenging dus in praktijk niet)
- Geen mogelijkheid tot het veranderen van procedure zonder opnieuw te moeten beginnen

➤ Elementen toe te voegen of te duiden?

32

Draagt de nieuwe meldingsprocedure bij tot de doelstellingen van het decreet?

33

34

Globale beoordeling - Rondje van de tafel

- Het Omgevingsvergunningendecreet beoogde:
 - Een snellere en efficiëntere realisatie van projecten met minder administratieve lasten;
 - Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek;
 - Een betere en rechtzeker besluitvorming.

➤ Wat is voor u het sterkste punt van het Omgevingsvergunningendecreet dat bijdraagt aan het doelbereik?

➤ Wat is voor u het zwakste punt van het Omgevingsvergunningendecreet dat het doelbereik in de weg staat?

35

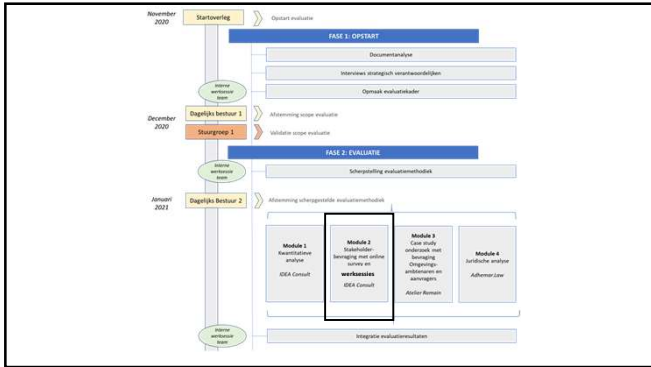
Vervolgstappen

- 2^e werksessie 'optimalisatiepiste'

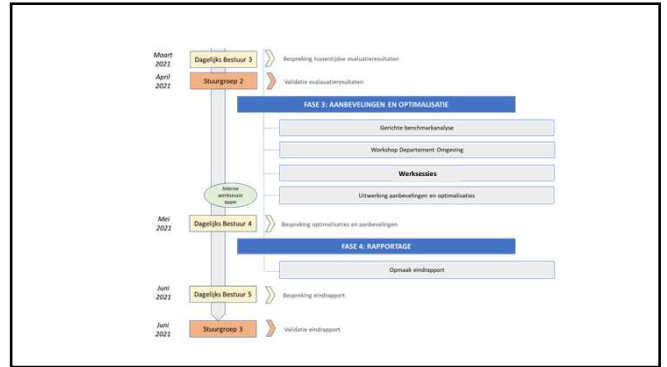
Voorstellen data

- Aanvullende informatie kan steeds via mail of interne (werk)nota overgemaakt worden aan het onderzoeksteam voor 30 april via anthony.bouckaert@ideaconsult.be

36

37

38

Contact

Projectcoördinator
 Wouter Bervoets
 0479 03 99 40
Wouter.Bervoets@ideaconsult.be

39

Bijlage 6 : Draaiboek werksessies optimalisatie

Evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet

Werkssessie 'Optimalisaties'

Een studie van:

- IDEA Consult
- Atelier Romain
- Adhemar.law

In opdracht van het Departement Omgeving

1

Agenda werksessie

- Introductie (20 min)
- Optimalisaties (80 min)
- Slotbeschouwingen (20 min)

2

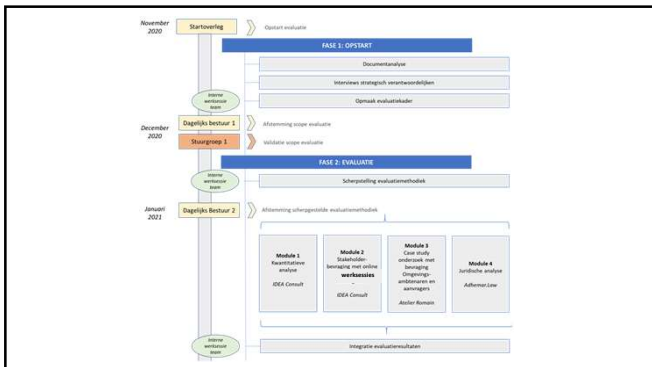
Opzet evaluatietraject

3

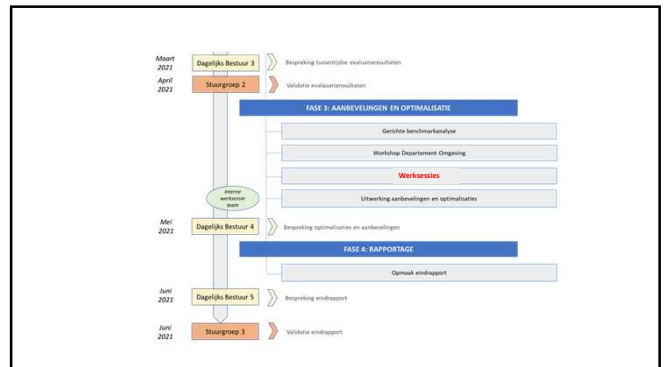
Doel van de evaluatie

1. Een **evaluatie van het doelbereik** van de doelstellingen van het decreet en de bijhorende 5 krachtlijnen:
 - Geïntegreerde vergunningverlening
 - Omgevingsvergunning van onbepaalde duur (voor exploitaties)
 - Oplossingsgerichte vergunningverlening: meer inzetten op overleg en administratieve lus
 - Kwalitatieve vergunningverlening
 - Administratieve vereenvoudiging
2. Een **analyse van de sterke punten en verbeterpunten** in de werking van het decreet
3. Formulering van **aanbevelingen ter verbetering** van de werking van het decreet

4

5

6

Tussentijdse evaluatieresultaten

De globale werking van het Omgevingsvergunningsdecreet wordt overwegend positief geëvalueerd.

Het Omgevingsvergunningendecreet betekende een goede stap vooruit door:

- Geslaagde integratie van verschillende vergunningstrajecten waarbij aanvragers vandaag slechts 1 aanvraag moeten indienen en 1 antwoord krijgen
- Verschillende mogelijkheden tot meer oplossingsgericht werken
- De vergunning van onbepaalde duur biedt economische voordelen voor exploitanten
- Verhoogde transparantie
- Projecten worden doorheen het vergunningstraject vanuit een meer geïntegreerde 'omgevingsbril' benaderd en dit leidt tot betere besluitvorming

Maar belangrijke procedurele en organisatorische knelpunten staan de volledige realisatie van de doelstellingen vandaag nog in de weg

7

Opzet en doel van de werksessie 'Optimalisatie'

- Verdieping eerste voorzet optimalisatiepistes obv. survey en werksessies
- Verkennen van aanvullende optimalisatiepistes
- Scope van de werksessies is de **optimalisatie van de 'globale werking' van decreet**
 - Procedurele aspecten (o.a. procedures, termijnen, ...)
 - Bestuurlijke aspecten (o.a. bevoegdheidsverdeling, lijsten, bestuurskracht, ...)
 - Uitvoeringsaspecten (o.a. bevoegdheden van de omgevingsambtenaren, ...)
- Buiten de scope van de werksessies:
 - Latere integratie van bijkomende vergunningsprocedures
 - Flankerende maatregelen (communicatie, opleiding, capaciteit, reorganisatie administraties, ...)
 - Werking van het Omgevingsloket
 - Hoger beroep bij RvVB en RvS

8

Opbouw van de werksessie 'Optimalisaties'

- Optimalisatie doelbereik 5 krachtlijnen
 1. Geïntegreerde vergunningverlening
 2. Omgevingsvergunning van onbepaalde duur
 3. Instellen van overlegmechanismen en administratieve lus
 4. Kwalitatieve vergunningverlening
 5. Inzetten op administratieve vereenvoudiging
- Optimalisatie integratie van de MER en OVR

9

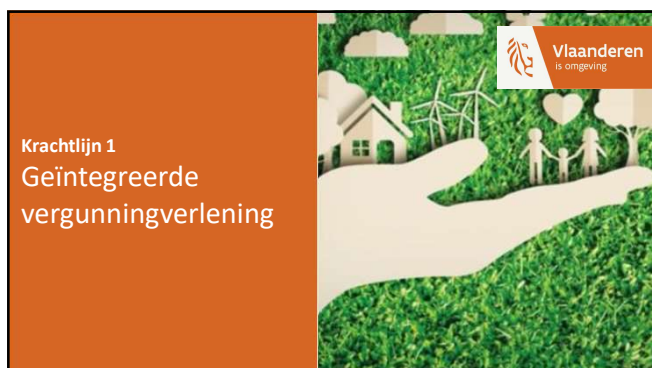
Enkele praktische afspraken voor een vlotte werksessie

Graag...

- Handje opsteken om het woord te vragen
- Microfoon uitzetten wanneer u niet aan het woord bent
- Camera uitzetten wanneer de internetverbinding slecht is

Alvast dank hiervoor!

10

11

Geïntegreerde vergunningverlening (1)

Behouden wat goed werkt, bijsturen wat minder goed werkt

Versnelling projectrealisatie

- Oplossingsgerichte procedurestappen behouden
- Mogelijkheden voor termijnverlengingen verruimen binnen een oplossingsgerichte benadering

Administratieve vereenvoudiging

- Verdere vereenvoudiging van de procedures voor aanvragers, betrokken publiek, adviesinstanties én bevoegde overheden
- Verduidelijking van de bepalingen in het decreet en duidelijkere richtlijnen voor meer uniforme toepassing
- Stroomlijnen van procedures in eerste en laatste administratieve aanleg
- Omgevingsdecreet en -besluit (en DABM en project-MER-besluit) gelijk stemmen
- Normenboek en overzichtslijst dossiersamenstelling herbekeken

12

Geïntegreerde vergunningverlening (2)

Transparantie verder verhogen

- Inzet op maximale digitalisering
- Omgevingsloket verder uitbouwen en gebruiksvriendelijker maken

Betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

- Geïntegreerde benadering versterken
- Duidelijker definiëren welke handelingen steeds als onlosmakelijk verbonden bekeken en dus samen aangevraagd moeten worden en welke eventueel achteraf nog kunnen aangevraagd worden.
- Herbekijken van de adviesverplichtingen van de Vlaamse administraties en bundeling van de adviezen tot een geïntegreerd Vlaams advies
- Bijsturen van de kennisgeving van vergunningsbeslissingen aan het betrokken publiek
- Vergunningsprocedures robuuster maken voor beroep

13

14

Vergunningen van onbepaalde duur

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Mogelijkheden voor vergunning van **bepaalde duur** uitbreiden door:

Aanvullen van de lijst van art. 68 mbt. vergunningen van bepaalde duur die mogelijk zijn

of

Geen decretale bepaling meer over in welke gevallen een omgevingsvergunning van bepaalde verstrek kan worden en de VVO de vrijheid geven een vergunning van bepaalde duur op te leggen waar er een gegronde reden is

- Operationalisering van de algemene en gerichte evaluaties
- Afschaffen van de procedure voor de omzetting van de vergunningstermijn van bepaalde naar onbepaalde duur

15

16

Administratieve vereenvoudiging

1. Informeel vooroverleg
2. Projectvergadering
3. Volledigheid en ontvankelijkheid
4. Administratieve lus
5. Wijzigingsverzoek

17

1. Informeel vooroverleg

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Mogelijkheden tot weigering door de bevoegde overheden voor de vraag van aanvrager voor informeel vooroverleg beperken

18

2. Projectvergadering

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

Meningen zijn verdeeld over optimalisatie van de projectvergadering

Afschaffen van de projectvergadering

- Opvangen via informeel overleg
- Projectvergadering in de schoot van de OVC leggen, inclusief externe deskundigen

of

Bijsturen van de projectvergadering

- Verduidelijken of de beslissing om een vraag tot projectvergadering niet te behandelen enkel door de deputatie kan genomen worden of eventueel ook ambtelijk?
- Ondersteuning via Omgevingsloket verbeteren (contactopname met verplichte adviesinstanties)

19

3. Volledigheid en ontvankelijkheid

Gedeelde optimalisatievoorstellen

- V&O niet afschaffen en integreren in de procedure, maar als afzonderlijke stap bewaren

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Verduidelijken dat in geval een aanvrager op eigen initiatief stukken toevoegt aan het aanvraagdossier er een nieuwe termijn van 30 dagen begint te lopen voor het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek.

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Bevoegde overheid wordt verplicht om ingeval een aanvraag onvolledig is voor het aflopen van de termijn van 30 dagen de vergunningsaanvrager te vragen om de ontbrekende elementen toe te voegen
- Wanneer de bevoegde overheid bijkomende stukken opvraagt, dan worden de resterende dagen in de termijn van 30 dagen opgeschort totdat de initiatiefnemer de gevraagde informatie aanlevert.
- Onderscheid maken in decreet binnen de wettelijk opgelegde stukken tussen:
 - essentiële stukken die verklaring van onvolledigheid en onontvankelijkheid rechtvaardigen
 - niet-essentiële stukken die verklaring van onvolledigheid en onontvankelijkheid niet rechtvaardigen
- Verduidelijking in decreet dat niet wettelijk verplichte stukken geen aanleiding kunnen geven tot verklaring van onvolledigheid en onontvankelijkheid (bvb. keuringsbewijzen stookolietanks)

20

4. Administratieve lus

Gedeelde optimalisatievoorstellen

- Behoud mogelijkheid gebruik administratieve lus
- Nood aan duidelijke richtlijnen over het toepassingsgebied

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Mogelijkheid in decreet voorzien dat ook de omgevingsambtenaar de bevoegdheid kan hebben over de toepassing van de administratieve lus, en niet enkel het CBS of deputatie (meningen hierover verdeeld tussen administraties, CBS en deputaties)

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Toepassing van de administratieve lus heeft niet langer automatisch tot gevolg dat de beslissingstermijn met 60 dagen wordt verlengd. De termijnverlening moet afgestemd worden op het dossier en de reden waarvoor de administratieve lus wordt ingezet.

21

5. Wijzigingsverzoek

Gedeelde optimalisatievoorstellen

- Behoud mogelijkheid wijzigingsverzoek
- Nood aan duidelijke richtlijnen over het toepassingsgebied in eerste aanleg en in beroep:
 - Zijn enkel beperkte, niet essentiële wijzigingen mogelijk of ook ingrijpende wijzigingen?
 - Wijziging van het project of rechtzetting van de onvolledigheid van een aanvraag?
- Nood aan duidelijke richtlijnen over wanneer nood is aan een openbaar onderzoek na wijziging

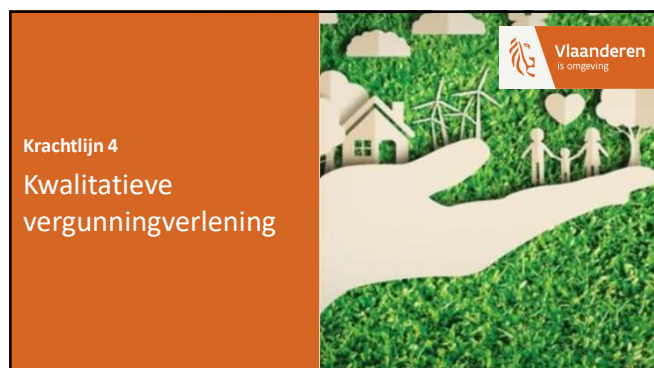
Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Invoeren van een dossiertaks voor wijzigingen
- Nood aan verduidelijking van de weigeringsgronden voor een wijzigingsverzoek
- Deadline voor wijzigingen invoeren? Zo ja, afgestemd op welke procedurestap?
- Ruimere mogelijkheden voor termijnverlengingen voorzien in gewone en vereenvoudigde procedure
 - Termijnverlening zelf door overheden laten kiezen ifv. aanvraag

of

- Vaste termijnverlengingen in de decreet voorzien, bvb.:
 - + 45 dagen (pv. 0 dagen) zonder nieuw Openbaar Onderzoek
 - + 90 dagen (pv. 60 dagen) indien nieuw Openbaar Onderzoek

22

23

Kwalitatieve vergunningsverlening

- Omgevingsvergunningscommissies
- Adviesverlening
- Bevoegdheidsverdeling
- Administratieve beroepen

24

1. Omgevingsvergunningcommissies

Optimalisatievoorstellen Provincies

- Bevoegdheid aan de deputaties geven om te beslissen over welke deskundigheid nodig is voor de POVC, en dit zowel in eerste aanleg als beroep:
 - Bvb. Provincies kunnen zelf 4 deskundigen inschakelen voor de POVC, waarvan minstens 1 deskundige milieu en 1 deskundige RO.
- Behoud van de adviesbevoegdheid van de POVC voor de meer complexe aanvragen
- De mogelijkheid voorzien om gemeenten te ontvoogden (onder voorwaarden), zodat zij geen advies meer moeten vragen aan de POVC voor dossiers waarvoor ze zelf bevoegd zijn.

25

2. Adviesverlening (1)

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Afstemming adviesverlening op noden VVO, met onderscheid tussen:
 - aanvragen waarbij VVO **verplicht** advies moet vragen
 - aanvragen waarbij VVO **facultatief** advies kan vragen en desgevallend een advies moet ontvangen
- Aanpassing rol Vlaamse adviesinstanties aan de praktijk met onderscheid tussen:
 - aanvragen waarbij de adviesinstantie **verplicht** advies moet geven
 - aanvragen waarbij de adviesinstantie **facultatief** advies kan geven
- Het Vlaamse toezicht op de besluitvorming van beslissingen op gemeentelijk en provinciaal niveau herzien
- Inschrijving van de HVZ als volwaardige adviesinstantie met verplicht advies voor aanvragen waarvoor brandpreventiemaatregelen en/of een brandpreventieverslag aangewezen zijn.

26

2. Adviesverlening (2)

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Verduidelijking wettelijke vereisten mbt. de inhoud van de adviezen:
 - gemotiveerd advies waarbij inhoud van het advies overeenstemt met wat de adviesbevoegde instantie aftoetst
 - beoordeling van de gehele aanvraag waarbij inhoud advies zich niet beperkt tot de bespreking van 1 ongunstig onderdeel.
- Opnemen in decreet dat aan een advies voorbijgegaan kan worden ipv. stilzwijgend gunstig advies wanneer geen advies gegeven wordt
- Nood aan het integreren van alle adviezen binnen een zelfde adviesinstantie en één stem per adviesinstantie op de commissie
- Bundelen van alle adviezen van de Vlaamse adviesinstanties tot één geïntegreerd Vlaams advies wanneer de commissie niet betrokken is. (*Haalbaar? Via welk orgaan?*)
- Verlenging adviestermijn voor gemeenten in dossiers met openbaar onderzoek van hogere overheden
- Verplichte opname van het advies van de omgevingsambtenaar in de vergunningsbeslissing
- Adviesverplichting voor alle adviesinstanties in de bijstellingsprocedure herbekijken ivf. adviesnoden binnen de aanvraag

27

3. Bevoegheidsverdeling

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Nood aan verfijning van de lijsten:
 - Bvb. Windenergieprojecten minstens op provinciaal niveau houden. En bij voorkeur alle windenergieprojecten door hetzelfde niveau laten behandelen
- Invoering algemene regel bij toekomstige discussies: hogere overheid is steeds bevoegd zodra er een deelaspect van het project tot diens bevoegdheid behoort

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Meldingen die op twee gemeenten liggen op provinciaal niveau behandelen
- Invoeren van een lijst van gemeentelijke projecten. Maar wat met projecten die buiten één van de drie lijsten vallen?
- Delegatie van vergunningsbeslissingen op gewestelijk niveau van de minister naar de gewestelijke omgevingsambtenaar stopzetten (strijdig met het primaat van de politiek)

28

4. Administratieve beroepen (1)

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Verbod instellen voor overheden om – minstens voor werken van algemeen belang – beslissingen van een hoger bestuur aan te vechten
- Herinvoering van de oude regeling van het Milieuvergunningendecreet (Art.24) mbt. de schorsende werking van beroepen:
 - Beroep niet schorsend, behalve indien ingediend door de gouverneur, het CBS of de leidende ambtenaar van een adviesverlenend overheidsorgaan of bij afwezigheid diens gemachtigde
 - In dat geval van schorsing, maximaal 150 kalenderdagen vanaf de bekendmaking van de ontvankelijkheidsverklaring van het beroep aan de exploitant.

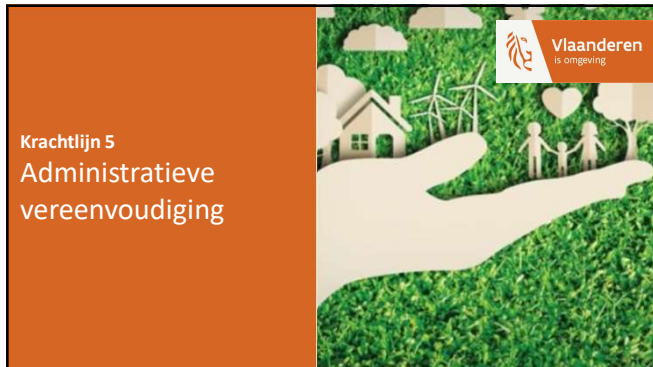
29

4. Administratieve beroepen (2)

Optimalisatievoorstellen Vergunningverlenende overheden

- Nood aan verduidelijking van welke stukken toegevoegd kunnen worden in beroep
- Beperken van de beroepsmogelijkheid van de provincie tot die vergunningsbeslissingen waarbij de gemeenten een fout maakte (niet correct verlopen procedure of onjuiste motivatie)
- Administratief beroep ook invoeren voor:
 - Volledigheid en ontvankelijkheid?
 - Melding?
- Ook verplichting voor administratieve beroepen om digitaal te werken

30

31

Administratieve vereenvoudiging

1. Beperking van het aantal vergunningsprocedures
2. Melding
3. Bijstelling van de voorwaarden

32

1. Beperking van het aantal vergunningsprocedures

- Gedeelde optimalisatievoorstellen**
- De criteria met betrekking tot het toepassingsgebied van de vereenvoudigde procedure, in het bijzonder voor stedenbouwkundige handelingen, te verduidelijken en te vereenvoudigen.
- Optimalisatievoorstel van vergunningverlenende overheden**
- Meningen verdeeld over onderscheid:
 - **Onderscheid afschaffen:** één enkele procedure, al dan niet met Openbaar Onderzoek *of*
 - **Onderscheid behouden zonder mogelijkheid tot wisseling:** de procedure die in eerste aanleg gekozen werd moet verder gezet worden in beroep. De vaststelling gedurende de beroepsprocedure dat de vereenvoudigde procedure verkeerdelijk gevolgd werd leidt tot de stopzetting van de procedure en een verval van de beslissing die in eerste aanleg genomen werd. *of*
 - **Onderscheid behouden met mogelijkheid tot wisseling:** opnemen in de wetgeving dat wisseling enkel kan gebeuren door het toepassen van de administratieve lus. Zo kan er in de vereenvoudigde procedure alsnog een openbaar onderzoek worden georganiseerd.
 - Mogelijkheid inbouwen om ook in de vereenvoudigde procedures een termijnverlenging toe te passen bij toepassing van de administratieve lus
 - Mogelijkheid inbouwen in eerste én laatste aanleg tot een verlenging van de beslissingstermijn, al dan niet op basis van een gemotiveerd verzoek van de vergunningsaanvrager

33

2. Melding (1)

Optimalisatievoorstellen bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Meldingsplichtige activiteiten van een vergunde inrichting van klasse 1 of 2 opnieuw laten aanvatten op de dag na de datum waarop de melding met alle vereiste gegevens werd gedaan.
- Uitbreiding toepassingsgebied melding voor regularisatie van delen van grotere bouwprojecten
- Opsplitsing van aanvraag voor bemaling:
 - **Vergunningsaanvraag door bouwheer:** in projecten met een ondergrondse constructie wordt ook de vergunning aangevraagd voor het oppompen van grondwater obv. eerste studiewerk onderzoeken
 - **Melding in een latere fase door aannemer:** indiening van een gedetailleerder bemalingsconcept.

34

2. Melding (2)

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Meningen verdeeld:
- Toepassingsgebied meldingen verruimen
 - Tijdelijke handelingen meldingsplichtig maken
 - Ook melding voor projecten die afwijken van voorschriften, als die afwijking kan weggewerkt worden door het opleggen van beperkte voorwaarden
- of*
- Meldingen afschaffen en alles vergunningsplichtig maken
- of*
- Meldingsprocedure bijsturen
 - Onderscheid maken in procedure tussen meldingen die al dan niet een inhoudelijk beoordeling noodzakelijk maken
 - Een volledigheid en ontvankelijkheidsonderzoek invoeren
 - Mogelijkheid voorzien om bijkomende informatie te vragen aan aanvrager, met termijnverlening
 - Mogelijkheid voorzien om advies te vragen aan adviesinstanties
 - Beslissingstermijn voor alle meldingen gelijkstellen op 30 dagen (eventueel zelf verlengen tot 45 dagen)
 - Afschaffen van de stilzwijgende aktename
 - Opnieuw mogelijkheid invoeren om vrijgestelde handelingen weer vergunningsplichtig te maken.

35

3. Bijstelling van de voorwaarden

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Procedure voor bijstelling van voorwaarden beter uitwerken en vereenvoudigen
- Alternatieve pistes voor openbaarheid bekijken ipv. dure publicatie in dag/weekblad
- Toewijzing kosten voor het Openbaar Onderzoek herbekijken (nu verzoeker)
- Openbaar Onderzoek beperken tot verzoeken die uitgaan van de exploitant
- Beperking van de adviesinstanties die geraadpleegd moeten worden:
 - beperking tot de adviesinstanties die bij de oorspronkelijke aanvraag adviesinstantie waren
 - beperking ifv. de materie:
 - voor bijstelling van de milieuvoorwaarden, de adviesinstanties van artikel 37
 - voor de bijstelling van de voorwaarden voor de stedenbouwkundige handelingen, de adviesinstanties van artikel 35.
- Alternatief zoeken voor de aanplakking door de verzoeker: gemeente plakt aan, behalve wanneer de verzoeker ook de aanvrager van de oorspronkelijke vergunning is
- Bij het bijstellen van een verkaveling de aanschrijving van de eigenaars van een lot in de verkaveling opnieuw door de aanvrager laten gebeuren.

36

37

1. Integratie van de MER /m.e.r. screening

Optimalisatievoorstellen vergunningverlenende overheden

- Aanpassing van de vraagstelling in het Omgevingsloket mbt. de impact op de omgeving en nood aan m.e.r. screeningsnota
- Nood aan verduidelijking of m.e.r. screening via een administratieve lus in beroep alsnog toegevoegd kan worden
- Regels of richtlijnen voorzien voor het faseren van projecten of het aanvragen van grote projecten met deelprojecten met MER

Optimalisatievoorstellen Bouwheren en exploitanten

- Nood aan decretale oplossing voor scenario's waarbij één MER wordt opgemaakt voor de realisatie van verschillende projecten:
 - Het MER wordt hierbij na het openbaar onderzoek, dat gepaard gaat met de vergunningsaanvraag van het eerste deelproject, geacht definitief te zijn goedgekeurd voor de navolgende deelprojecten. Dit voor zover het in openbaar onderzoek heeft gelegen van al de betrokken gemeenten.

38

2. Integratie van de OVR

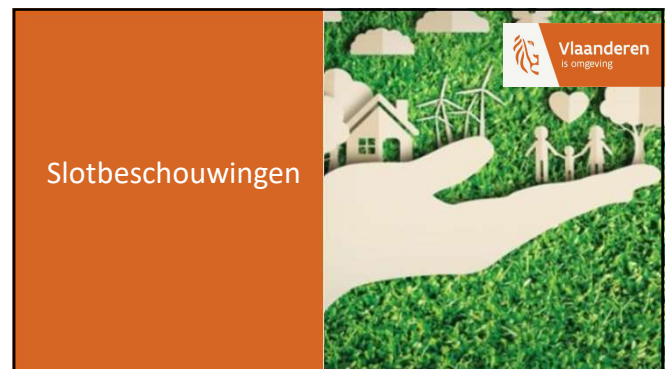
Optimalisatievoorstellen Vergunningverlenende overheden

- Termijn verlengen voor behandelen van OVR?

Optimalisatievoorstellen Bouwheren en exploitanten

- Nood aan decretale voor scenario waarbij één OVR wordt opgemaakt voor een grote site met meerdere deelprojecten

39

40

Rondje van de tafel

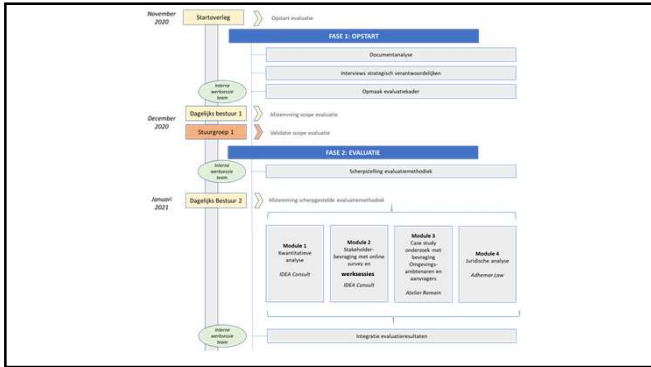
- Het Omgevingsvergunningendecreet beoogde:
 - Een snellere en efficiëntere realisatie van projecten met minder administratieve lasten;
 - Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek;
 - En betere en rechtszekere besluitvorming.
- Welke optimalisaties, voor aspecten die vandaag nog niet aan bod kwamen tijdens de werksessie, kunnen ook bijdragen aan een beter doelbereik van het Omgevingsvergunningendecreet?
- Welke optimalisatie is prioritair voor u om het doelbereik van het Omgevingsvergunningendecreet te verbeteren?

41

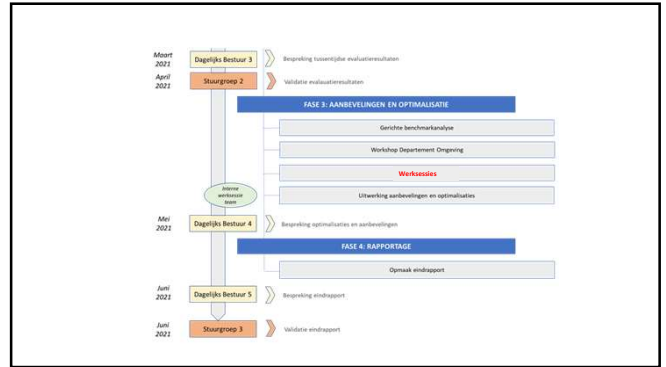
Vervolgstappen

- Aanvullende informatie kan steeds via mail of interne (werk)nota overgemaakt worden aan het onderzoeksteam voor 30 mei via wouter.bervoets@ideaconsult.be anthony.bouckaert@ideaconsult.be
- Oplevering finaal eindrapport eind juni
- Onderzoeksresultaten worden pas verspreid na oplevering

42

43

44

Contact

Projectcoördinator
Wouter Bervoets
0479 03 99 40
Wouter.Bervoets@ideaconsult.be

45

Bijlage 7 : Juridische analyse mbt de evaluatie van het Decreet

Mechelen, 22 april 2021

IDEA Consult
T.a.v. de heer Wouter Bervoets
Jozef II-Straat 40, bus 1
1000 Brussel

Per e-mail

Betreft: Ontwerp juridische analyse i.k.v. evaluatie Omgevingsvergunningsdecreet

Beste Wouter,

In het kader van de evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet werd ons gevraagd om op basis van een analyse van de rechtspraak en de rechtsleer een eerste beknopte juridische screening uit te voeren van een aantal topics zoals deze zijn meegedeeld in de mail dd. 26 maart ll. van Katleen Vermeiren van het Departement Omgeving. Er werd bovendien gevraagd om bij de evaluatie bijzondere aandacht te besteden aan een aantal beleidsprincipes uit het Regeerakkoord 2019-2024.

Gelieve hierna onze bevindingen terug te vinden.

1. JURIDISCHE SCREENING OP BASIS VAN EEN ANALYSE VAN RECHTSPRAAK EN RECHTSLEER

1. Het decreet betreffende de omgevingsvergunning is gestoeld op vijf krachtlijnen:¹
 - 1) Een geïntegreerde vergunningverlening: met als vooropgestelde voordelen tijdswinst, integrale beoordeling, reductie van administratieve lasten, voorkomen van tegenstrijdige beslissingen, en het komen te vervallen van juridische problemen ingevolge de koppeling van de milieu- en de bouwvergunning;
 - 2) Een omgevingsvergunning van onbepaalde duur: met als vooropgestelde voordelen een economisch voordeel en een grotere rechtszekerheid, alsook het inbouwen van waarborgen voor de bescherming van de mens en het leefmilieu;
 - 3) Instellen van overlegmechanismen en een administratieve lus: het decreet maakt facultatief vooroverleg mogelijk en voorziet uitdrukkelijk in de mogelijkheid om belanghebbenden uit te nodigen op een projectvergadering, daarnaast wordt er een administratieve lus ingesteld;
 - 4) Een kwalitatieve vergunningverlening: door het inschakelen van provinciale en gewestelijke omgevingsvergunningscommissies bij de advisering over complexe en omvangrijke projecten;
 - 5) Inzetten op administratieve vereenvoudiging: door een beperking van het aantal vergunningsprocedures, en het invoeren van een gecoördineerde omgevingsvergunning.

¹ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, p. 12-16.

1.1. ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING EN VERSNELLING

1.1.1. Sneller, eenvoudiger, gebruiksvriendelijker en transparanter

2. Het Omgevingsvergunningsdecreet verbindt aan de geïntegreerde vergunningverlening een aantal belangrijke voordelen. Het belangrijkste voordeel is dat een vergunningsaanvrager op basis van één vergunningsaanvraag, één openbaar onderzoek en één adviesronde één vergunning zou bekomen, die hem zou toelaten zowel stedenbouwkundige handelingen uit te voeren als een ingedeelde inrichting te exploiteren. Dit zou, volgens de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet, moeten leiden tot een ‘*substantiële tijdswinst*’. De tijdswinst zou bovendien gegarandeerd worden door het invoeren van beperkte proceduretermijnen, afgebakend per procedurefase en met sanctie indien deze zouden worden overschreden. Naast tijdswinst, streefde men met de integrale beoordeling ook efficiëntere en betere vergunningsbeslissingen na, en kwalitatief betere vergunningen. Door alles te integreren in één geïntegreerd aanvraagdossier zou er ook een vermindering zijn van administratieve lasten.² Artikel 3 van het Omgevingsvergunningsdecreet stelt uitdrukkelijk dat het decreet “*een efficiënte, doelgerichte en geïntegreerde vergunningverlening beoogt*”, die bijdraagt tot de doelstellingen uit zowel de VCRO³, het DABM⁴, het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid⁵, en het decreet Natuurbehoud⁶.

3. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat de integratie met zich mee brengt dat de vergunningsdossiers “*groter en zwaarder zijn geworden*”. Elk van geïntegreerde luiken brengt immers zijn eigen effectenbeoordeling met zich mee (milieueffectenrapport, veiligheidsrapport, passende beoordeling,...). Langs de andere kant worden als voordelen van integratie (en digitalisering) aangehaald dat op die manier de verschillende overheden verplicht worden met één stem te spreken, en dat kafkaïaanse toestanden worden vermeden (m.a.w. geen zinloze complexiteit),...⁷ De integratie van de adviserende overheidsorganen wordt dan weer soms als een clash ervaren van verschillende visies en standpunten, en zou de belofte van tijdswinst niet waarmaken. Doordat meerdere partijen betrokken zijn, duurt de voorbereiding van het dossier immers langer. Tot slot wordt een gebrek aan persoonlijk contact met de mensen die de vergunningsaanvragen behandelen aangekaart als een gemis, en zouden vele (professionele) vergunningsaanvragers de feeling kwijt geraken met de betrokken diensten aangezien alle communicatie via het Omgevingsloket verloopt⁸;
- Dat de digitalisering die het Omgevingsvergunningsdecreet heeft voorzien in coronatijden evenwel een zegen is gebleken. Echter, het inzagerecht en het openbaar onderzoek zijn in deze tijden de zwakke schakels gebleken in de vergunningsprocedures. Er wordt gepleit voor een verdere digitalisering en een betere afstemming van het publiek Omgevingsloket op het officiële Omgevingsloket⁹;
- Dat het systeem van bekendmaking van vergunningsbeslissingen leidt tot verwarring en procedureslagen omtrent de tijdigheid van ingestelde beroepen. Vergunningsbeslissingen worden

² Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, p. 12-13.

³ Besluit VI.Reg. 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening, en met als opschrift “Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening”, *BS* 20 augustus 2009, 54890 (hierna afgekort als: “VCRO”).

⁴ Decreet VI. 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, *BS* 3 juni 1995, 15971 (hierna afgekort als: “DABM”).

⁵ Decreet VI. 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid, *BS* 29 juli 2016, 46693 (hierna afgekort als: “decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid”).

⁶ Decreet VI. 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, *BS* 10 januari 1998, 599 (hierna afgekort als: “decreet Natuurbehoud”).

⁷ B. LEYSEN, “Drie jaar omgevingsvergunningsdecreet: tranen van blijdschap of tranen van verdriet”, *T.O.O.* 2020, 392.

⁸ B. LEYSEN, “Drie jaar omgevingsvergunningsdecreet: tranen van blijdschap of tranen van verdriet”, *T.O.O.* 2020, 393.

⁹ K. DEWULF, “Vergunningen in West-Vlaanderen in tijden van corona”, *T.O.O.* 2020, 131.

- soms én analoog én digitaal ter kennis gebracht, waardoor de vraag wordt gesteld met welke datum men rekening moet houden voor het berekenen van de beroepstermijnen¹⁰;
- Dat uit de praktijkervaring rond omgevingsberoepen blijkt dat het streven naar een snelle en efficiënte behandeling een stuk moeilijker is dan gedacht. Als pijnpunten worden aangehaald: 1) de verhoogde administratieve werklast door de mogelijkheid om zowel digitaal als analoog een omgevingsberoep in te dienen, zonder daarbij te beschikken over een digitaal loket dat hier op is afgestemd; en 2) de tijdsdruk door de te korte beslissingstermijn voor vereenvoudigde aanvragen, waardoor beroepen te vaak terug moeten worden verwezen naar de overheid die de aanvraag in eerste aanleg heeft behandeld. Overeenkomstig artikel 66, § 1, 2° dient de bevoegde overheid voor vergunningsaanvragen die volgens de vereenvoudigde procedure moeten worden behandeld, een beslissing te nemen binnen een termijn van 60 dagen. Deze termijn geldt zowel in eerste aanleg als tijdens de beroepsfase. Het afhandelen van de vereenvoudigde beroepsdossiers binnen die korte tijdspanne wordt ervaren als “*een race tegen de klok*”. Doordat tijdens de vereenvoudigde procedure geen openbaar onderzoek wordt georganiseerd, kunnen derden die het project niet genegen zijn, hun opmerkingen en bezwaren enkel uiten via het indienen van een beroep. Indien uit de beroepen bijkomende informatie (informatie die niet was gekend tijdens de procedure in eerste aanleg en waar de vergunningverlenende overheid in eerste aanleg aldus niet van op de hoogte was) wordt aangeleverd die een integrale herwerking van de aanvraag impliceert, wordt het dossier omwille van de te korte behandelingstermijn in de praktijk vaak terug verwezen naar eerste aanleg. Hoewel er sprake is van een “*vereenvoudigd*” traject, maakt de veelheid aan beroepen die in het kader van deze procedures wordt ingediend, dat werklast voor de administraties soms zeer hoog zijn. Voormelde heeft trouwens tot gevolg dat de termijn waarbinnen dossier binnen de vereenvoudigde procedure worden behandeld, bijgevolg veel langer duren. Dit tot frustratie van de burger;¹¹
 - Dat het als een goede zaak wordt gezien dat het Omgevingsvergunningsdecreet het aantal vergunningsprocedures reduceert tot twee, m.n. de gewone resp. de vereenvoudigde vergunningsprocedure. Dit komt de transparantie van de regelgeving ten goede. Anderzijds is het zo dat in de vereenvoudigde vergunningsprocedures minder kansen worden benut om vroegtijdig mogelijke problemen / pijnpunten op te sporen en te voorkomen. Er wordt immers geen openbaar onderzoek georganiseerd. De vraag wordt gesteld of via een ingrijpen van de decreetgever eventueel alsnog bijkomend kan worden ingezet op alternatieve geschillenbeslechting binnen de vereenvoudigde vergunningsprocedure.¹² Wat betreft de vergunningsprocedures in eerste en in laatste administratieve aanleg vraagt men zich af waarom er verschillen bestaan tussen het beschikbaar instrumentarium. Men vraagt zich o.a. af waarom enkel in laatste administratieve aanleg een gemotiveerd verzoek kan worden ingediend door de vergunningsaanvrager om de beslissingstermijn over de vergunningsaanvraag te verlengen. Men doet de aanbeveling om de procedures in eerste en in laatste administratieve aanleg te stroomlijnen¹³;
 - Dat uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof duidelijk blijkt dat het recht op toegang tot de rechter een fundamenteel (grond)recht en een algemeen rechtsbeginsel is, dat niet zomaar kan worden beperkt. De nieuwe ontvankelijkheidsvoorwaarde die erin bestond dat het betrokken publiek enkel een administratief beroep kon instellen wanneer zijn voorafgaand hadden deelgenomen aan het openbaar onderzoek, werd dan ook vernietigd. Ook een gelijkaardige ontvankelijkheidsvoorwaarde voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, werd vernietigd. In

¹⁰ E. VANHAUTER, “Een dubbele kennisgeving als dubbeltje op zijn kant”, *STORM* 2020, 16-17. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/A/1920/0548 van 11 februari 2020, *Van Gestel*; F. SEBREGHTS en V. WILDEMEERSCH, “Deadline in omgevingsloket beslissend voor beroepstermijn betrokken publiek?”, *STORM* 2019, 1-4. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/S/1819/1296 van 13 augustus 2019, *bvba Barinco e.a.*

¹¹ K. DEWULF en S. IDE, “De omgevingsberoepen: West-Vlaamse ervaringen uit het leven gegrepen”, *T.O.O.* 2019, 346-353.

¹² A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 247-248.

¹³ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 250.

hetzelfde arrest benadrukte het Hof daarnaast het belang van het openbaar onderzoek als waarborg voor de vrijwaring van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu en een goede ruimtelijke ordening¹⁴;

- Dat artikel 56 van het Omgevingsvergunningsdecreet ondubbelzinnig de onontvankelijkheidssanctie koppelt aan het “*gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroep*” bezorgen, maar dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen in het geval van het ontbreken van een gelijktijdige notificatie niet onmiddellijk zal besluiten tot onontvankelijkheid, maar de gevallen zal toetsen aan het normdoel van de bepaling (informatiedoelstelling en proceseconomische doelstelling). Is het normdoel bereikt, dan stelt de RvVb dat een onontvankelijkheidssanctie niet passend is. Er zal dus steeds geval per geval nagegaan worden of de sanctie van onontvankelijkheid al dan niet evenredig is. Zulke geval per geval – benadering brengt inherent enige onzekerheid / onduidelijkheid met zich mee (ondanks de duidelijke tekst van het decreet)¹⁵;
- Dat vast te stellen is dat enkel de vergunningsaanvrager in eerste administratieve aanleg binnen de gewone vergunningsprocedure kan vragen om gehoord te worden, en dat dit hoorrecht bovendien ook nog eens gekoppeld is aan de tussenkomst van de provinciale resp. de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie.¹⁶ Voor andere belanghebbenden is niet voorzien in dergelijk hoorrecht. Het Grondwettelijk Hof bevond dit grondwettig aangezien deze andere belanghebbenden in zekere zin “schriftelijk zouden worden gehoord” in het kader van het openbaar onderzoek.¹⁷ In laatste administratieve aanleg kunnen ook de beroepsindieners vragen om gehoord te worden.¹⁸ Dat deze bepalingen tot gevolg hebben dat: 1) wanneer de Vlaamse Regering de bevoegde vergunningverlenende overheid is (door de afwezigheid van een georganiseerd administratief beroep), en 2) dat wanneer geen openbaar onderzoek wordt georganiseerd (zoals bijvoorbeeld in de vereenvoudigde procedure), derden-belanghebbenden niet beschikken over de mogelijkheid om te vragen gehoord te worden. In geval de vereenvoudigde procedure wordt doorlopen en in geval de POVC of de GOVC niet tussenkomt met een advies, zal ook de vergunningsaanvrager verstoken blijven van het hoorrecht. Sommige auteurs leidden echter uit het arrest van het Grondwettelijk Hof van 15 juni 2017 met nummer 73/2017¹⁹ af dat in geval een omgevingsvergunning wordt vernietigd, het hoorrecht toepassing dient te vinden met het oog op het nemen van een herstelbeslissing²⁰. Het Omgevingsvergunningsdecreet zou dan ook in die zin aangepast moeten worden, zodat dit hoorrecht kan worden gegarandeerd²¹;

¹⁴ D. DE MEYST, S. INDESTEEGE, S. SMET, J. THEUNIS, S. VERBIST en M. VRANCKEN, “De toetsing aan grondrechten door het Grondwettelijk Hof: overzicht rechtspraak 2019”, *T.B.P.* 2021, 22-23, 42. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van het Grondwettelijk Hof besproken: GwH 14 maart 2019, nr. 46/2019.

¹⁵ E. VANHAUTER, “Gelijktijdige zending aan het college vergeten? Forget it!”, *STORM* 2020, 6-8. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/A/2021/0076 van 24 september 2020, *Vereecke*. Zie in dat opzicht ook RvVb/A/2021/0562 van 28 januari 2021, *Verstraete* en RvVb/A/2021/0563 van 28 januari 2021, *Eeckhout e.a.*

¹⁶ Art. 27 Omgevingsvergunningsdecreet.

¹⁷ GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016.

¹⁸ Art. 62 Omgevingsvergunningsdecreet.

¹⁹ In het arrest van het Grondwettelijk Hof werd volgende prejudiciële vraag gesteld betreffende de (inmiddels opgeheven) artikelen 4.7.26 en 4.7.26/1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening: “*Schendt de VCRO en meer bepaald de bijzondere vergunningsprocedure van de artikel 4.7.26 tot en met 4.7.26/1 VCRO de artikelen 10 en 11 Grondwet in zoverre geen mogelijkheid is voorzien om gehoord te worden door de vergunningverlenende overheid, ofschoon er geen beroepsmogelijkheid bestaat terwijl de reguliere procedure dit hoorrecht wel expliciet toekent?*”. Aanleiding voor deze vraag was het verlenen van een nieuwe stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van een toeristische uitkijktoren nadat de eerder verleende vergunning werd vernietigd door de RvVb wegens gebrekkige motivering, zonder het horen van de betrokken partijen (die hiervoor wel een uitdrukkelijk verzoek om gehoord te worden hadden gericht aan de bevoegde ambtenaar). Het Grondwettelijk Hof oordeelde als volgt in overweging B.8.: “*Het Hof dient echter rekening te houden met de hypothese, zoals in de zaak voor de verwijzende rechter, dat met toepassing van de bijzondere procedure een nieuwe vergunning wordt verleend nadat een eerste vergunning werd vernietigd. In die hypothese dient, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet in een dergelijke formaliteit, het recht om te worden gehoord als beginsel van behoorlijk bestuur toepassing te vinden. De beroepsindieners die de eerste vergunning hebben aangevochten zijn weliswaar niet de adressaten van de nieuwe vergunning, maar zij zouden door die vergunning op ernstige wijze in hun belangen kunnen worden geraakt. De vergunningverlenende overheid dient hun derhalve de gelegenheid te bieden, wanneer zij in de procedure tot het verlenen van een nieuwe vergunning niet in een openbaar onderzoek voorziet, hun standpunt inzake de gevolgen van het vernietigingsarrest uiteen te zetten. Dat arrest vormt immers een nieuw element waarmee de vergunningverlenende overheid rekening zal dienen te houden*”.

²⁰ Met herstelbeslissing wordt bedoeld de nieuwe vergunningsbeslissing die dient te worden genomen.

²¹ A. SCHELSTRAETE, “Normatieve hoorplicht bij herstelbeslissing in de bijzondere procedure”, *T.R.O.S.* 2017, 197-207. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van het Grondwettelijk Hof besproken: GwH 15 juni 2017, nr. 73/2017.

- Dat het Omgevingsvergunningsdecreet de mogelijkheid biedt om voorafgaande aan en gedurende het behandelen van omgevingsvergunningsaanvragen in te zetten op conflictpreventie en alternatieve conflictoplossing (via bijvoorbeeld het informeel vooroverleg, de projectvergadering, de wijzigingslus, de administratieve lus, de informatievergadering,...), maar dat het effectief hanteren van die mogelijkheden ook sterk afhangt van een verandering in attitude²²;
- Dat uit beroepen ingesteld bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijkt dat kritiek wordt geuit op het gegeven dat een juridisch beroep voor de Raad geen automatische schorsende werking heeft (artikel 14 DBRC-decreet)²³, terwijl een administratief beroep wél de uitvoering van de bestreden beslissing schorst (artikel 55 Omgevingsvergunningsdecreet) en dat dit strijdig zou zijn met het gelijkheidsbeginsel. De Raad oordeelde in casu dat dergelijk betoog neerkomt op kritiek op het Omgevingsvergunningsdecreet waarover zij niet bevoegd is²⁴;

1.1.2. Vooroverleg en projectvergadering

4. De mogelijkheid om een projectvergadering te organiseren ligt vervat in artikel 8 van het Omgevingsvergunningsdecreet. Het laat de initiatiefnemer toe, ter voorbereiding van een vergunningsaanvraag, een verzoek te richten tot de bevoegde overheid om een projectvergadering te organiseren. Het doel van de projectvergadering is het procedureel afstemmen tussen de betrokken overheden en het bespreken van eventuele projectbijsturingen. De bevoegde overheid kan op een dergelijke vergadering ook derden-belanghebbenden uitnodigen.

5. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet spreekt over vooroverleg en projectvergadering, terwijl het Omgevingsvergunningsdecreet enkel melding maakt van de formele projectvergadering. Het (nog meer) betrekken van derden-belanghebbenden in het kader van het informele vooroverleg en de formele projectvergadering wordt aangehaald als werkpunt.²⁵

1.1.3. Volledigheid- en ontvankelijkheidsverklaring

6. Zowel in de gewone vergunningsprocedure²⁶ als in de vereenvoudigde procedure²⁷, vangt de vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg aan met een onderzoek naar de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag. In tweede administratieve aanleg zal het ingestelde beroep worden onderzocht op zijn ontvankelijkheid en volledigheid.²⁸

Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat er sinds de omgevingsvergunning de indruk bestaat dat meer dossiers onontvankelijk en onvolledig zouden worden verklaard, en dat deze beslissing tot onontvankelijk- en onvolledigheidsverklaring op de uiterste vervaldatum zou worden genomen door de betrokken

²² E. LANCKSWEEERDT, "Conflictpreventie en alternatieve conflictoplossing (ADR) bij het behandelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning", *T.M.R.* 2016, 528-545.

²³ Decreet 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, *BS* 1 oktober 2014, 77620.

²⁴ RvVb/S/1819/0803 van 2 april 2019, *Hellemans*.

²⁵ A. MAES, "De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)", *T. Gem.* 2020, 255-258.

²⁶ Art. 18 t.e.m. 22 Omgevingsvergunningsdecreet.

²⁷ Art. 37 t.e.m. 41 Omgevingsvergunningsdecreet.

²⁸ Art. 56 t.e.m. 58 Omgevingsvergunningsdecreet.

- overheid waardoor het dossier vertraging oploopt. Nochtans zou cijfermateriaal deze perceptie niet bevestigen. Toch leeft de idee bij verschillende vergunningsaanvragers²⁹;
- Dat de volledigheid- en ontvankelijkheidsverklaring door vergunningverlenende overheden soms als wapen wordt gebruikt om “ongewenste” dossiers te weren. Hoewel dit gelukkig eerder de uitzondering is, rijst de vraag of er in een bestuurlijke beroepsmogelijkheid tegen de volledigheid- en ontvankelijkheidsverklaring zou moeten worden voorzien³⁰;
 - Dat wordt vastgesteld dat bij politiek gevoelige projecten die het voorwerp uitmaken van een vergunningsaanvraag de onontvankelijkheid / onvolledigheid zou worden gebruikt om dergelijke aanvragen definitief te doen stopzetten. Voormelde strookt niet met de efficiënte vergunningverlening die de decreetgever had vooropgesteld. Men roept ook op de gemeentebesturen te sensibiliseren en te wijzen op de mogelijkheden die het Omgevingsvergunningsdecreet biedt om een onvolledig dossier te laten vervolledigen, i.p.v. de procedure zonder meer stop te zetten.³¹

1.1.4. Melding

7. Bepaalde stedenbouwkundige handelingen³² en exploitaties van ingedeelde inrichtingen of activiteiten³³ zijn niet onderworpen aan een vergunningsplicht, maar aan een meldingsplicht.³⁴ Zij volgen de in het Omgevingsvergunningsdecreet voorziene “*meldingsprocedure*”.³⁵ Deze meldingsprocedure is verder uitgewerkt in de artikelen 136 e.v. van het Omgevingsvergunningsbesluit.³⁶

8. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat misbruik van meldingen in zekere zin “aan banden wordt gelegd” sedert de komst van het Omgevingsvergunningsdecreet doordat, overeenkomstig artikel 105, § 1, 4° van voormeld decreet, de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing betreffende een melding als administratieve rechtshandeling aanvechtbaar is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen³⁷;
- Dat het niet altijd evident is om te bepalen of een stedenbouwkundige handeling vrijgesteld is van vergunningsplicht, meldingsplichtig dan wel vergunningsplichtig is. Ter illustratie: In een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 5 maart 2019 met nummer RvVb/A/1819/0684 oordeelde de Raad dat de aanvraag die bestond uit het opsplitsen van het gelijkvloers van een constructie (oorspronkelijk vergund als toonzaal) in twee handelszaken met elk een winkelruimte niet kon worden beschouwd als een van omgevingsvergunning vrijgestelde “*binnenverbouwing*”

²⁹ B. LEYSEN, “Drie jaar omgevingsvergunningsdecreet: tranen van blijdschap of tranen van verdriet”, *T.O.O.* 2020, 392.

³⁰ W. DE CUYPER en B. DE SMET, “Welwillend onwillend: het wapen van de beslissing over de ontvankelijkheid en volledigheid van een vergunningsaanvraag”, *STORM* 2020, 30-32. In voormelde rechtsleer werden volgende arresten besproken: RvVb/A/1819/1344 van 27 augustus 2019, *nv Ladevan*, RvVb/A/1819/1345, van 27 augustus 2019, *nv Ladevan*, RvVb/A/1819/1346 van 27 augustus 2019, *nv Ladevan*, RvVb/A/1819/1347 van 27 augustus 2019, *nv Ladevan*, RvVb/A/1819/1348 van 27 augustus 2019, *nv Ladevan* en RvS 17 juni 2020, nrs. 247.811, 247.812, 247.813, 247.814 en 247.815;

W. DE CUYPER en B. DE SMET, “Wanneer onwil wordt bedekt met de mantel der pragmatiek”, *STORM* 2020, 16-18. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/A/1920/0820 van 5 mei 2020, *De Vos e.a.*

³¹ S. DE MAESSCHALCK, “Een weigering in eerste aanleg omwille van een onvolledig / onontvankelijk aanvraagdossier: geen gele maar een rode kaart”, *STORM* 2019, 30-32. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/A/1920/0163 van 15 oktober 2019, *Mohar e.a.*

³² Zie art. 4.2.2. *juncto* Besluit VI.Reg. 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijk Ordening, *BS* 10 september 2010, 57496 (hierna afgekort als: “*Meldingsbesluit*”).

³³ Zie art. 5.2.1. § 6, lid 2 DABM *juncto* Bijlage 1 Besluit VI.Reg. 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, *BS* 31 juli 1995, 20546 (hierna afgekort als: “*Vlarem II*”).

³⁴ Art. 106 Omgevingsvergunningsdecreet.

³⁵ Art. 109 t.e.m. 112 Omgevingsvergunningsdecreet.

³⁶ Besluit VI.Reg. 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, *BS* 23 februari 2016, 13390 (hierna afgekort als “*Omgevingsvergunningsbesluit*”).

³⁷ I. VERHELLE, “Misbruik van meldingen aan banden gelegd”, *STORM* 2020, 6-8. In voormelde rechtsleer werden volgende arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/S/1819/1173 van 2 juli 2019, *Monteyne*, RvVb/A/1920/0147 van 8 oktober 2019, *Heirman*, en RvVb/A/1920/0229 van 5 november 2019, *nv Aronde e.a.*

zonder stabiliteitswerken”³⁸. De Raad besloot dat “een bestaande ruimte ontdebelen om er twee winkels in te huisvesten, niet beschouwd [kan] worden als een handeling die uit haar aard geen ruimtelijke impact heeft aangezien door de handeling het aantal winkels en de oppervlakte van de winkelruimte wijzigt. Uit het voorgaande volgt dat het middel steunt op de verkeerde premisse dat het aangevraagde niet vergunningsplichtig is”.³⁹ De a contrario redenering leidt ertoe te besluiten dat het aangevraagde dus wél vergunningsplichtig zou zijn, met de nuance dat de vergunningsplicht vervangen wordt door een verplichte melding als aan bepaalde voorwaarden voldaan is.⁴⁰ De Raad van State, als cassatierechter, was het echter niet eens met deze interpretatie en vernietigde het voormelde arrest van de RvVb.⁴¹ Toen de RvVb zich op 18 februari 2020 opnieuw uitsprak over de zaak oordeelde ze dat “voor het plaatsen van een niet-dragende scheidingwand in de bestaande handelszaak er dan ook geen stedenbouwkundige vergunning vereist [is].”⁴² Finaal wordt dus geoordeeld dat het aangevraagde wél valt onder het vrijstellingsbesluit waardoor noch een vergunning moet worden bekomen, noch een melding moet worden gedaan.

1.1.5. Administratieve lus

9. Overeenkomstig artikel 13 van het Omgevingsvergunningsdecreet kan de bevoegde overheid die een onregelmatigheid vaststelt die aanleiding zou kunnen geven tot een vernietiging van de beslissing, die onregelmatigheid herstellen door in voorkomend geval een nieuw openbaar onderzoek te organiseren, en / of het advies van de omgevingsvergunningscommissie alsnog, dan wel een tweede keer in te winnen.

10. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat de beslissingstermijnen worden verlengd wanneer toepassing gemaakt wordt van de administratieve lus in de gewone vergunningsprocedure, maar dat in het kader van de vereenvoudigde vergunningsprocedure niet uitdrukkelijk voorzien is in een dergelijke verlenging van termijnen.⁴³ Nochtans wordt aangegeven dat het in het voordeel kan zijn van de vergunningsaanvrager dat ook in de vereenvoudigde procedure “ge-lust” kan worden om bepaalde procedurefouten recht te zetten, hetgeen nu bijna onmogelijk is gelet op de beperkte doorlooptijden. Er wordt voorgesteld om ook in de vereenvoudigde procedure een beperkte termijnverlening toe te staan. Dit zou ook meer marge geven voor alternatieve geschillenbeslechting binnen het vereenvoudigd traject.⁴⁴;
- Dat uit een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwisting blijkt dat hoewel volgens de memorie van toelichting de zogenaamde administratieve lus zou kunnen worden toegepast om “het gebrek aan project-m.e.r.-screeningsnota bij de vergunningsaanvraag” te kunnen verhelpen in zowel eerste aanleg als in beroep, dit niet kan worden ingepast in de overige bepalingen van het Omgevingsvergunningsdecreet, het DABM en het project-MER-besluit. Deze laatste wijzen immers uitdrukkelijk de overheid in eerste administratieve aanleg aan om uitspraak te doen over de project-

³⁸ Art. 3.1., 4° Besluit VI.Reg. 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, BS 10 september 2010, 57528 (hierna afgekort als “Vrijstellingsbesluit”) luidt: “Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de volgende handelingen: [...] 4° binnenverbouwingen zonder stabiliteitswerken”.

³⁹ RvVb/A/1819/0684 van 5 maart 2019, *bvba MCW*.

⁴⁰ T. LOOSE, C. SCHRIJNS, K. KEMPE en K. DECKERS, “Rechtspraak in kort bestek: Raad voor Vergunningsbetwistingen (1 januari 2019 – 30 juni 2019)”, *M.E.R.* 2020, 40 *juncto* art. 2. Meldingsbesluit.

⁴¹ RvS 24 oktober 2019, nr. 245.924, *bvba MCW*.

⁴² RvVb/A/1920/0557 van 18 februari 2020, *bvba MCW*.

⁴³ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 250.

⁴⁴ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 253.

MER-screeningsnota “op het ogenblik van en als onderdeel van de beslissing over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag”⁴⁵;

- Dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelt dat de administratieve lus niet kan worden gebruikt om te kunnen verhelpen aan een probleem inzake bevoegdheid. Wanneer vast te stellen is dat een verkeerde procedure is gevolgd, en de aanvraag ten onrechte werd behandeld volgens de vereenvoudigde procedure, de overheid in tweede administratieve aanleg enkel kan besluiten dat de procedure in eerste administratieve aanleg niet correct werd gevolgd zodat ze ook geen uitspraak kan doen in administratief beroep. De vergunningsaanvrager zal bijgevolg opnieuw een aanvraagdossier moeten indienen waarna het aan het vergunningverlenend bestuursorgaan in eerste administratieve aanleg toekomt om de correcte procedure te volgen en ook toepassing te maken van de correcte regelgeving.⁴⁶ In dat opzicht lijkt de administratieve lus ook niet te kunnen worden gebruikt om een aanvraag tot melding te herkwalficeren naar een aanvraag voor een omgevingsvergunning.⁴⁷

1.1.6. Wijziging

11. De wijziging aan de vergunningsaanvraag dient te worden onderscheiden van de administratieve lus. De wijziging houdt in dat de bevoegde overheid kan toestaan dat er na het openbaar verzoek wijzigingen worden aangebracht aan de vergunningsaanvraag. Zowel in eerste administratieve aanleg als in laatste administratieve aanleg kunnen wijzigingen worden toegestaan.⁴⁸ Desgevallend zal eventueel een openbaar onderzoek moeten worden georganiseerd en zal het advies van de bevoegde omgevingsvergunningscommissie moeten worden ingewonnen.

12. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat het Omgevingsvergunningsdecreet grondslag biedt aan vier onderscheiden en naast elkaar bestaande instrumenten, elk met hun eigen decretale grondslag, die toelaten na de indiening nog wijzigingen aan te brengen aan een vergunningsaanvraag, m.n. 1) het aanvullen van een onvolledige aanvraag, 2) de administratieve lus, 3) het verzoek tot wijziging van de vergunningsaanvraag, en 4) via het opleggen van voorwaarden verbonden aan de uitvoering van het voorwerp van de aanvraag. Deze instrumenten laten toe dat de vergunningsaanvraag in de loop van de procedure nog kan worden bijgestuurd. Op deze manier kan men vermijden dat bij elke lacune in de aanvraag men helemaal opnieuw zou moeten herbeginnen. Er was immers nood aan meer oplossingsgerichtheid binnen de procedure. Twee aandachtspunten werden daarbij aangehaald: 1) hoewel het gaat om onderscheiden instrumenten, worden ze in de praktijk vaak verstrengeld en / of gecombineerd met elkaar; en 2) men stelt vast dat veel juristen het recht benaderen vanuit een “probleemzoekende” ingesteldheid i.p.v. vanuit een “oplossingsgerichte” ingesteldheid en zich steunen op een strikte en letterlijke lezing van het decreet om te zeggen waarom een bijsturing gedurende de procedure niet kan. Ze verliezen daarbij de oplossingsgerichte filosofie van het Omgevingsvergunningsdecreet uit het oog⁴⁹;
- Dat wijzigingsaanvragen soms worden gebruikt / misbruikt om nog zaken toe te voegen aan het dossier die er eigenlijk al in de beginfase hadden kunnen inzitten⁵⁰;

⁴⁵ RvVb/S/2021/0263 van 12 november 2020, *Jonckheere e.a.*

⁴⁶ RvVb/A/2021/0074 van 24 september 2020, *stad Brugge*.

⁴⁷ RvVb/A/1920/0753 van 21 april 2020, *nv Olimat*.

⁴⁸ Art. 30 en art. 64 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁴⁹ P.-J. DEFOORT, “De oplossingsgerichte vergunningsprocedure van het Omgevingsvergunningsdecreet: over de mogelijkheden tot het wijzigen van een vergunningsaanvraag”, *T.R.O.S.* 2020, 191; 198-199. In voormelde rechtsleer werd volgende arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/A/1920/0674 van 17 maart 2020, *stad Aalst* en RvVb/A/1920/1078 van 4 augustus 2020, *Lambrechts*.

⁵⁰ F. COCRIAMONT en K. DEWULF, “De omgevingsvergunning: de werklust en de inbreng van adviesinstanties in de praktijk”, *STORM* 2019, 12-19.

- Dat er in de praktijk de volgende onduidelijkheden heersen over het toepassingsgebied van de wijzigingslus: 1) het verschil in opbouw van de respectievelijke artikelen in het Omgevingsvergunningsdecreet omtrent de wijzigingslus in eerste dan wel in laatste administratieve aanleg. Artikel 30 stelt dat “*op verzoek van de vergunningsaanvrager*” wijzigingen kunnen worden aangebracht, terwijl deze zinsnede niet voorkomt in artikel 64 van het Omgevingsvergunningsdecreet; 2) onduidelijkheid over de beoordelingscriteria van de omgevingsambtenaar die het wijzigingsverzoek moet beoordelen en de afwezigheid van een bepaling die stelt dat de vergunningsaanvrager kan verzoeken de redenen van een eventuele weigering aan hem mee te delen (terwijl dit nochtans in de parlementaire voorbereidingen wel werd aangehaald); 3) de vaagheid van de voorwaarden in het decreet die moeten worden getoetst om na te gaan of er een openbaar onderzoek over de wijzigingsaanvraag moet worden georganiseerd; 4) of de wijzigingslus enkel mogelijk is om te reageren op eventuele bezwaren of opmerkingen, of dat deze steeds gedurende de loop van de procedure kan worden toegepast; en 5) onduidelijkheid over hoe essentieel, hoe verregaand de wijziging mag zijn (waarbij de link wordt gemaakt met artikel 4.3.1. VCRO dat spreekt over een “beperkte” planaanpassingen en de vraag wordt gesteld of hier geen koppeling kan worden gemaakt zodat zowel het Omgevingsvergunningsdecreet als het VCRO dezelfde toepassingsvoorwaarden gebruiken voor wijzigingen).⁵¹ In zekere zin is die koppeling er al wel (maar dan in de “*omgekeerde richting*”), aangezien artikel 4.3.1., § 1, lid 3 VCRO stelt dat “*een aanpassing van de plannen, zoals vermeld in het tweede lid, slechts mogelijk [is] overeenkomstig artikel 30 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning*”.;
- Dat, hoewel dus niet uitdrukkelijk in het Omgevingsvergunningsdecreet ingeschreven (zie artikel 30 resp. artikel 64), de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij het oordelen over de toepassing van de wijzigingslus wel degelijk rekening lijkt te houden met het beperkt dan wel substantieel / essentieel karakter van de wijzigingen (ook al is er geen sprake van een planaanpassing in de zin van artikel 4.3.1., § 1, lid 2 en 3 VCRO).⁵²

1.1.7. Integratie van de milieueffectenbeoordeling

13. Het Omgevingsvergunningsdecreet beoogde een betere afstemming van de vergunnings- en de milieueffect- en omgevingsveiligheidsrapportageprocedures door deze in zekere mate parallel te laten verlopen.⁵³

14. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat door het deels inschuiven van het project-MER in de vergunningsprocedure het betrokken publiek ook op het niveau van de omgevingsvergunning mee kan waken over de kwaliteit van de milieueffectrapportage⁵⁴;

1.2. BETERE BESLUITVORMING EN/OF RECHTSZEKERHEID

1.2.1. Bevoegdheidsverdeling

⁵¹ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 254-255.

⁵² Zie bv. RvVb/S/1919/0888 van 16 april 2019, *Van Dijck e.a.*; RvVb/A/1819/1128 van 25 juni 2019, *nv Edf Luminus*; RvVb/S/1920/0438 van 14 januari 2020, *Machiels*;

⁵³ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, p. 16-23.

⁵⁴ Y. LOIX en C. SMEYERS, “De integratie van de behandeling en beoordeling van effectenbeoordeling in het ruimtelijk planningsproces en de vergunningverlening: een nieuwe evolutie in het Vlaamse omgevingsrecht”, *M.E.R.* 2019, 111-116.

15. Afhankelijk van de voorliggende vergunningsaanvraag zal ofwel de Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar, ofwel de deputatie, ofwel het college van burgemeester en schepenen bevoegd zijn om kennis te nemen van en een beslissing te nemen over de vergunningsaanvraag in eerste administratieve aanleg.⁵⁵

16. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat de huidige bevoegdheidsverdeling (gebaseerd op de aard, omvang en territoriale ligging van het project) bij zou dragen aan de klantgerichtheid en efficiëntie van de vergunningverlening, omdat het de afstand tussen de bevoegde overheid en de vergunningverlener heeft verkort. Lokale overheden zijn (i.t.t. hogere overheden) beter geïnformeerd omtrent de plaatselijke voorgeschiedenis en lokale gevoeligheden, en dat zou ook perspectieven bieden op vlak van alternatieve geschillenbeslechting;
- Aan de andere kant stelt zich de vraag of de nodige objectiviteit gegarandeerd kan worden in de vergunningverlening. Door de vele wijzigingen in de bevoegdheidsverdeling zou de bevoegdheidsindeling wel meer complex geworden zijn (meer individuele regels, uitzonderingen en afwijkingen). Het bestaan van uiteenlopende interpretaties van de bevoegdheidsverdelende regels zou soms leiden tot een ping-pongspel tussen overheden. Daarnaast zijn heel wat bevoegdheden van de provincies overgeheveld naar de gemeenten waardoor deze een verhoogde werklast ervaren. Tot slot, haalt men aan dat de Vlaamse Regering nog niet is overgegaan tot het opmaken van een lijst met gemeentelijke projecten.⁵⁶

1.2.2. Rechtszekerheid

17. Het Omgevingsvergunningsdecreet beoogt een grotere rechtszekerheid. Dat werd in het bijzonder aangehaald als één van de voordelen van een omgevingsvergunning van onbepaalde duur. De vergunninghouder of exploitant moet immers niet systematisch rekening houden met een aflopen van zijn vergunning.⁵⁷

18. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat men pleit voor een kritische reflectie van de systematiek van de stilzwijgende weigering in het Omgevingsvergunningsdecreet. Het hanteren van stilzwijgende beslissingen in vergunningsprocedures zou aanleiding geven tot precaire en rechtsonzekere situaties voor vergunningsaanvragers. Het wordt aanzien als niet-klantvriendelijke en leidend tot troebele en onwenselijke situaties⁵⁸;
- Dat er aanhoudende rechtsonzekerheid zou zijn omtrent (de termijnen voor) het aantekenen van administratief beroep tegen een vergunningsbeslissing doordat de wijze van kennisgeving van deze beslissing aan het betrokken publiek nog veel hiaten en onvolkomenheden vertoont. De onvolkomenheden zouden aanleiding geven tot situaties in de praktijk waarbij de datum van aanplakking in het Omgevingsloket wordt ingegeven (waarna het Omgevingsloket zelf de laatste dag van de beroepstermijn berekent), terwijl in werkelijkheid de uitvoering van de aanplakking gebrekkig of onbestaande kan zijn. Er is immers vast te stellen dat het Omgevingsvergunningsdecreet niets vermeldt over de controle op de aanplakking noch een

⁵⁵ Art. 15 en art. 15/1 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁵⁶ A. MAES, "De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)", *T. Gem.* 2020, 246-247.

⁵⁷ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, p. 14.

⁵⁸ A. VANERMEN, "Vervaltermijnen en impliciete weigeringsbeslissingen in het omgevingsrecht: opletten geblazen", *STORM* 2019, 5-8. In voormelde rechtsleer werden volgende arresten besproken: RvS 28 juni 2018, nr. 242.008 en RvVb/A/1718/0241 van 21 november 2017, *De Strycker e.a.*

uitdrukkelijke sanctie voorziet in geval van gebrekkige aanplakking. De door het Omgevingsloket gegenereerde eindtermijn voor het beroep van het betrokken publiek is in dergelijke gevallen dan pure fictie. De discrepantie tast niet alleen de rechtszekerheid aan, maar creëert bovendien een ongelijke behandeling tussen het betrokken publiek dat zijn weg tot het Omgevingsloket gevonden heeft, en het betrokken publiek vertrouwend op de traditionele aanplakking van de gele affiche, maar hier op terrein geen spoor van terugvindt⁵⁹;

- Dat hoewel het systeem van de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep door het Grondwettelijk Hof grondwettig werd bevonden, hierbij toch enkele vraagtekens worden geplaatst. Het Hof stelde dat *“Er kan niet worden aangenomen dat in het kader van het administratief beroep, als gevolg van de devolutieve werking ervan, de stilzwijgende beslissing tot verwerping van het beroep volledig in de plaats zou komen van de beslissing die werd genomen in eerste administratieve aanleg. Het decreet bepaalt immers uitdrukkelijk dat «als geen beslissing is genomen binnen de [...] termijn, [...] het beroep [wordt] geacht te zijn afgewezen en [...] de bestreden beslissing als definitief [wordt] aanzien» (artikel 66, § 3, laatste lid). Het is derhalve de in eerste administratieve aanleg genomen beslissing, die kan worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen”*. Deze passage deed bij sommige auteurs de wenkbrauwen fronsen, omdat dit lijkt in te gaan tegen de bewoording van artikel 105, § 1 van het Omgevingsvergunningdecreet dat stelt dat enkel in laatste administratieve aanleg genomen beslissingen kunnen worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Als geen beslissing is genomen, wordt het beroep geacht te zijn afgewezen en wordt de bestreden beslissing als definitief aanzien. De vraag wordt gesteld of er dan wel sprake is van een *“in laatste administratieve aanleg genomen beslissing”* waartegen een beroep bij de RvVb openstaat. De zienswijze van het GwH zou volgens sommige auteurs niet overeenstemmen met de wil van de decreetgever en zou ook niet te rijmen zijn met de formaliteiten voor de bekendmaking van de beslissingen van de vergunningverlenende overheden.⁶⁰;
- Dat uit beroepen ingesteld bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijkt dat geregeld betwisting ontstaat over de regelmatigheid van de aanplakking van een vergunningsbeslissing en bijgevolg ook over de implicaties die deze met zich meebrengt voor de startdatum van de beroepstermijn. Het gegeven dat de huidige regelgeving niet voorziet in een verplichting voor vergunningverlenende overheden om over te gaan tot controle van de aanplakking, en dat enkel een soort *“a posteriori”* onderzoek kan worden uitgevoerd in geval betwistingen ontstaan over de bekendmaking (artikel 58 Omgevingsvergunningsbesluit) maakt de discussie omtrent de regelmatigheid van de aanplakking zeker niet gemakkelijker. Bovendien in het vaste rechtspraak van de Raad dat diegene die de regelmatigheid van de aanplakking betwist en bijgevolg ook de startdatum van de beroepstermijn, hiervan in beginsel de bewijslast draagt. Het leveren van zulk negatief bewijs van het ontbreken van een regelmatige aanplakking is niet evident.⁶¹

1.3. EFFECTEN EN IMPACT

1.3.1. Geïntegreerde benadering en geïntegreerde aanvraag

⁵⁹ A. MAES, “Ook in het digitale tijdperk primeert rechtszekerheid inzake beroepstermijnen”, *T.O.O.* 2019, 436-439. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/S/1819/1296 van 13 augustus 2019, *bvba Barinco e.a.*;

A. MAES, “De aanplakking van de vergunningsbeslissing: van lege doos naar bpost?”, *T.O.O.* 2017, 10-24.

⁶⁰ F. VAN DIEVOET, “Het Grondwettelijk Hof en de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep inzake de omgevingsvergunning. En wat nu?”, *T.O.O.* 2017, 95-98. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van het Grondwettelijk Hof besproken: GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016.

⁶¹ RvVb/UDN/1920/0152 van 14 oktober 2019, *Schouten*; RvVb/UDN/1920/0944 van 17 juni 2020, *Goeman*; RvVb/A/1920/0946 en RvVb/A/1920/0947 van 23 juni 2020, *nv Cryostomos e.a.*; RvVb/A/1920/0952 van 23 juni 2020, *De Sadeleer*; RvVb/2021/0343 van 30 november 2020, *Witters e.a.*; RvVb/A/2021/0353 van 3 december 2020, *Eden Beach e.a.*

19. Het Omgevingsvergunningsdecreet heeft verschillende vergunningen (de stedenbouwkundige vergunning, de verkavelingsvergunning, de milieuvergunning, de sociaal-economische machtiging, en de natuurvergunning) geïntegreerd en samengebracht in één vergunning, m.n. de omgevingsvergunning.⁶² Zoals hierboven reeds aangehaald, is dat niet het enige waarvoor een geïntegreerde benadering werd voorzien. Ook de behandeling en de beoordeling van een milieueffectrapport en een omgevingsveiligheidsrapport zal in de vergunningsprocedure geïntegreerd verlopen.⁶³

20. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat de integratie van de natuurvergunning in de omgevingsvergunning, volgens sommige auteurs, nog veel grootser en ambitieuzer mag. Men begrijpt dat het Omgevingsvergunningsdecreet in wezen een procedureel kaderdecreet is, maar betreft bijvoorbeeld dat niet werd voorzien om – ingeval de vergunningaanvraag vergunningsplichtige vegetatiewijzigingen omvat – het aanvraagdossier en / of de relevante stukken daarin rechtstreeks door te sturen naar de voor die natuuraspecten bevoegde overheid (veelal het Agentschap voor Natuur en Bos). Men kaart aan dat het Agentschap soms onder druk staat. Voornamelijk wanneer bijvoorbeeld na een ongunstig advies toch een omgevingsvergunning wordt verleend, en het Agentschap zich nadien terug moet uitspreken over bijkomende vergunningen en / of machtigingen. Het is belangrijk dit advies niet zomaar als minderheidsstandpunt opzij te schuiven in het voordeel van bepaalde economische belangen. Ook stelt men vast dat de materie bijzonder complex is en vaak gespecialiseerde kennis vereist om te achterhalen wanneer nu net wel een of wanneer geen omgevingsvergunning of andere toestemming vereist is⁶⁴;
- Dat de integratie van de kleinhandelsvergunning in de omgevingsvergunning wordt aanzien als een goede zaak omdat door de integratie wordt verzekerd dat alle relevante aspecten van een handelsproject in één dossier gevat en beoordeeld worden⁶⁵;
- Dat de integratie van de socio-economische machtiging in de omgevingsvergunning, waardoor die vergunning zowel de stedenbouwkundige, de milieu-hygiënische als de commerciële aspecten van het project dekt, een aanzienlijke vereenvoudiging betekent voor kleinhandelspannen. In het Omgevingsvergunningsdecreet is de mogelijkheid voorzien om één gezamenlijke vergunningsaanvraag in te dienen voor een project dat onder meerdere vergunningsplichten valt. Wanneer een project is onderworpen aan meerdere vergunningsplichten en die aspecten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, is de gezamenlijke vergunningsaanvraag niet alleen een mogelijkheid, maar zelfs een verplichting onder het Omgevingsvergunningsdecreet. Soms is het echter op het moment van het indienen van de vergunningsaanvraag nog niet duidelijk wat de uiteindelijke invulling zal zijn voor een multifunctioneel gebouw. Wanneer de aanvrager geen gezamenlijke aanvraag indient, en dit wordt betwist, staat die aanvrager relatief zwak. Bij een eventuele vaststelling van miskennis van de combinatiemogelijkheid zal de aanvraag immers gesanctioneerd worden door een ontvankelijkheidsverklaring, waartegen geen administratief beroep openstaat. Een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen is wel mogelijk, maar wordt als een tijdrovende onderneming gezien⁶⁶;
- Dat duidelijk is dat adviesinstanties het moeilijk hebben om tijdig advies uit te brengen. De beslissingstermijnen die het Omgevingsvergunningsdecreet oplegt, worden als te kort en te dwingend ervaren. Verdienstelijk vindt men wel de poging die is ondernomen om alle adviesinstanties op te lijsten en het gegeven dat die adviesinstanties in de voor hen relevante dossier in de POVC stemgerechtigd zijn. Wanneer deze instanties echter niet opdagen op de

⁶² Zie ook <https://www.vlaanderen.be/omgevingsvergunning>.

⁶³ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, p. 12.

⁶⁴ A. BAEYENS, "De natuuraspecten van de omgevingsvergunning", *M.E.R.* 2020, 85.

⁶⁵ K. DEWULF, "De eerste ervaringen met de kleinhandelsvergunningen in West-Vlaanderen", *M.E.R.* 2020, 269.

⁶⁶ G. VERHELST en B. VAN WEERDT, "Vlaams Handelsvestigingsdecreet: socio-economische vergunning geïntegreerd in omgevingsvergunning", *N.J.W.* 2019, 10-13.

POVC gaat de grote meerwaarde en de tijds- en efficiëntiewinst die men voor ogen had door te voorzien in een rechtstreeks en zinvol overleg met alle betrokken adviesinstanties enigszins verloren. Andere instanties die dan weer niet worden betrokken geven aan dat zij wél formeel advies zouden willen verlenen (maar enkel kunnen hopen dat subadvies aan hen wordt gevraagd) en signaleren een grotere rol te willen spelen. De behandeling van de dossiers zou sedert de komst van de omgevingsvergunning ook veel omvangrijker en complexer zijn geworden, en dit binnen veel kortere behandelingstermijnen. De werklast ligt hoog en zou niet overeenkomen met de eerder doorgevoerde werklastmeting in de aanloop naar de implementatie van de omgevingsvergunning. Een nieuwe reële werklastmeting zou zich opdringen⁶⁷;

- Dat de introductie van de geïntegreerde vergunningverlening in de praktijk leidt tot een meer efficiënte beoordeling van vergunningsaanvragen en bestaande toestanden, tot kwalitatief betere vergunningen en tot het vermijden van tegenstrijdige beslissingen. Men pleit wel op blijvend inzetten op meer diepgaande kennis van, en meer uitgebreide ervaring met verschillende deelmateries (om de kenniskloof tussen bv. materies milieu en ruimtelijke ordening als restant van de vorige werkwijze te dichten)⁶⁸;
- Dat het Omgevingsvergunningsdecreet duidelijk is wat betreft de aanstelling van omgevingsambtenaren, hun taken en verantwoordelijkheden, en de deskundigheid die van hen wordt verwacht. Als bedenkingen worden geformuleerd: 1) dat bij de omschrijving van de expertise enkel melding wordt gemaakt van “*voldoende kennis van zowel de ruimtelijke ordening als het milieu in zich verenigen*”, waardoor het lijkt dat expertise inzake vegetatie en kleinhandel niet is vereist; 2) dat het verenigen van al deze expertise in één omgevingsambtenaar redelijkerwijs niet mogelijk blijkt te zijn in de praktijk; 3) dat er nood is aan de aanstelling van meerdere omgevingsambtenaren, maar dat daarvoor niet altijd de nodige financiële ondersteuning wordt voorzien vanuit de overheid (van gemeenten zou immers verwacht worden dat zij besparen op personeel en personeelskosten); en 4) dat studiedagen relatief “laat” zouden worden georganiseerd na het inwerkingtreden van nieuwe regelgeving en de focus te veel op de theorie zou liggen i.p.v. de praktijk⁶⁹;
- Dat het ontbreken van een integrale koppeling met het kadaster zodanig dat één systeem met actuele informatie kan worden gebruikt voor de integrale behandeling van de vergunningsaanvraag wordt gezien als een gemiste kans.⁷⁰

1.3.2. Vergunning van onbepaalde duur

21. Overeenkomstig artikel 68 van het Omgevingsvergunningsdecreet geldt de omgevingsvergunning voor onbepaalde duur. Afwijkingen van dit principe zijn slechts mogelijk in bepaalde gevallen.⁷¹

22. Uit een analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt:

- Dat in de memorie van toelichting volgende voordelen aan een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur werden gekoppeld: 1) economisch voordeel, en 2) grotere rechtszekerheid. Er zouden ook flankerende maatregelen worden genomen ter waarborging van de bescherming van

⁶⁷ F. COCRIAMONT en K. DEWULF, “De omgevingsvergunning: de werklast en de inbreng van adviesinstanties in de praktijk”, *STORM* 2019, 12-19;

A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 261-262.

⁶⁸ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 244-245.

⁶⁹ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 258-259.

⁷⁰ A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 261.

⁷¹ Art. 68 t.e.m. 70 Omgevingsvergunningsdecreet.

de mens en het leefmilieu. Wat betreft het economische voordeel, stelt men vast dat de administratieve en financiële lasten worden verminderd (ten aanzien van de situatie vóór de omgevingsvergunning). Met dien verstande echter dat een exploitant van een ingedeelde inrichting in de praktijk wel regelmatig zijn inrichting verandert, waardoor opnieuw de nodige vergunningen zullen moeten worden aangevraagd. Wat betreft de grotere rechtszekerheid, is het zo dat vergunninghouders of exploitanten geen rekening meer dienen te houden met de eindigheid van de verleende vergunning. In die mate zorgt de onbepaalde duur van de omgevingsvergunning voor meer rechtszekerheid. Wat betreft de flankerende maatregelen (evaluaties van de exploitatie, mogelijkheid tot inspraakreactie op het einde van elke exploitatieperiode van twintig jaar, eventueel gekoppeld aan een procedure tot bijstelling van de omgevingsvergunning), worden er enkele bezorgdheden geuit. Deze zijn o.a. het gegeven dat de flankerende maatregelen leiden tot een verschuiving van bewijs- en werklast / administratieve lasten van bedrijven naar de overheid (hetgeen ervaren wordt als een “grote last op de schouders / grote verantwoordelijkheid” gezien het belang van het flankerende beleid), het gegeven dat de evaluaties digitaal zouden moeten verlopen maar dat het Omgevingsloket hier niet op is voorzien, en het gegeven dat de limitatieve lijst van uitzonderingen als onvolledig wordt ervaren met als risico dat de vergunningsaanvraag voor delicate projecten (niet op de limitatieve lijst aanwezig) eerder geweigerd zal worden of bezwaard zal worden met strikte randvoorwaarden omdat het niet mogelijk is een vergunning voor bepaalde duur te verlenen.⁷²

⁷² A. MAES, “De omgevingsvergunning in de praktijk anno 2020. Een blik op de eerste ervaringen (en knelpunten)”, *T. Gem.* 2020, 250-252.

Mechelen, 2 juli 2021

Departement Omgeving
T.a.v. mevrouw Katrijn Vanherck, Katleen Vermeiren en Petra Romelart

Per e-mail

Betreft: Juridische analyse i.k.v. evaluatie Omgevingsvergunningsdecreet

Geachte mevrouw Vanherck, Vermeiren en Romelart,

In het kader van de evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet heeft u ons per mail dd. 23 juni 2021 verzocht om een aantal extra vraagstukken verder te onderzoeken.

De onderzoeksvragen hebben betrekking op vier onderwerpen, m.n. de melding, de vervalregeling, de verandering van vergunningssituatie en de bekendmaking van vergunningsaanvragen en -beslissingen. In concreto werd gevraagd het volgende verder juridisch te onderzoeken:

- 1) **Betreffende de melding:** er werd vastgesteld dat in een vrij hoog aantal gevallen akte genomen wordt van een foutieve melding (van vergunningsplichtige handelingen):
 - Wat betekent dit voor de persoon die de melding heeft verricht, voor derden, voor de overheden?
 - Wat als stilzijgend onterecht akte wordt genomen van een melding? Van het bouwen van een woning in natuurgebied bijvoorbeeld? Mag die woning gebouwd worden?
 - Kan een overheid deels akte nemen van een melding? Bijvoorbeeld wel van drie indelingsrubrieken, maar niet van de vierde? Of wel van de stedenbouwkundige melding, maar niet van de er los van staande milieumelding?
- 2) **Betreffende de vervalregeling:** wat zijn de juridische issues bij de huidige vervalregeling voor vergunningen voor stedenbouwkundige handelingen en voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit (vervalregeling voor verkavelingsvergunningen worden buiten beschouwing gelaten). Met aandacht voor de volgende situaties:
 - Gedeeltelijke uitvoering van een vergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Hierbij wordt niet de situatie beoogd van afzonderlijke gebouwen (die is vrij duidelijk). Maar wat als men na 5 jaar enkel 2 verdiepingen van een vergunning van een gebouw met 5 verdiepingen heeft uitgevoerd? Wat is de juridische situatie van het gerealiseerde deel?
 - Er wordt een vergunning verleend voor de verandering van een exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit maar die vergunning wordt nooit in gebruik genomen. Is de oorspronkelijke vergunning nog geldig? Er is immers wel een gewijzigde gecoördineerde vergunningstoestand... Wat als de wijzigende vergunning bepaalde rubrieken uit de basisvergunning verminderde of schrapt?
 - Artikel 99, §1, stelt dat de omgevingsvergunning van rechtswege vervalt in elk van de vijf opgesomde gevallen. De termijn, vermeld in het eerste lid, 1°, kan evenwel, op verzoek

van de vergunninghouder, voor een periode van twee jaar verlengd worden als hij aantoont dat de niet-verwezenlijking het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet kan worden toegerekend. De vergunninghouder dient de aanvraag van de verlenging, op straffe van verval, met een beveiligde zending en minstens drie maanden vóór het verstrijken van de oorspronkelijke vervalttermijn van twee jaar in bij de overheid die de vergunning heeft verleend. Die overheid weigert de aanvraag van de verlenging alleen als: 1° er geen sprake is van een vreemde oorzaak die niet aan de vergunninghouder kan worden toegerekend; 2° de aangevraagde en vergunde handelingen strijdig zijn met inmiddels gewijzigde stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften. Enkel de starttermijn wordt verschoven. Alle andere termijnen niet. Is dat juridisch problematisch?

- 3) **Betreffende de verandering van vergunningssituatie:** Bij de vergunning van een verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit moet de vergunning de geactualiseerde vergunningssituatie bevatten:
- Wat als hierbij een fout wordt begaan vb. een rubriek of een voorwaarden vergeten. Kan men dan nog terug grijpen naar de oorspronkelijke vergunning?
- 4) **Betreffende de bekendmaking van vergunningsaanvragen en -beslissingen:**
- Acht u het juridisch mogelijk om bekendmakingen van aanvragen (openbaar onderzoek) en beslissingen te laten verlopen via het burgerprofiel. Op die manier zouden de kosten van onder meer aangetekende brieven en publicaties in dag- of weekbladen vermeden kunnen worden.

Gelieve hierna ons advies te willen vinden.

*

*

*

1. BETREFFENDE DE MELDING

1.1. Voorafgaandelijk

1. Bepaalde stedenbouwkundige handelingen¹ en exploitaties van ingedeelde inrichtingen of activiteiten² zijn niet onderworpen aan een vergunningsplicht, maar aan een meldingsplicht.³ Zij volgen de in het Omgevingsvergunningsdecreet voorziene "*meldingsprocedure*".⁴ Deze meldingsprocedure is verder uitgewerkt in de artikelen 136 e.v. van het Omgevingsvergunningsbesluit.⁵

¹ Zie art. 4.2.2. Besluit VI.Reg. 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening, en met als opschrift "Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening", BS 20 augustus 2009, 54890 (hierna afgekort als: "VCRO") *juncto* Besluit VI.Reg. 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijk Ordening, BS 10 september 2010, 57496 (hierna afgekort als: "*Meldingsbesluit*").

² Zie art. 5.2.1. § 6, lid 2 Decreet VI. 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, BS 3 juni 1995, 15971 (hierna afgekort als: "*DABM*") *juncto* Bijlage 1 Besluit VI.Reg. 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, BS 31 juli 1995, 20546 (hierna afgekort als: "*Vlaem II*").

³ Art. 106 Decreet VI. 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, BS 23 oktober 2014, 82085 (hierna afgekort als "*Omgevingsvergunningsdecreet*").

⁴ Art. 109 t.e.m. 112 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁵ Besluit VI.Reg. 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, BS 23 februari 2016, 13390 (hierna afgekort als "*Omgevingsvergunningsbesluit*").

1.2. Er werd vastgesteld dat in een vrij hoog aantal gevallen akte genomen wordt van een foutieve melding (van vergunningsplichtige handelingen). Wat betekent dit voor de persoon die de melding heeft verricht, voor derden, voor de overheden?

2. De meldingsprocedure vangt aan met een melding die per beveiligde zending wordt bezorgd aan de bevoegde overheid.⁶

Het college van burgemeester en schepenen of zijn omgevingsambtenaar zal in regel bevoegd zijn voor de aktenaam van de meldingsplichtige handelingen of de meldingsplichtige exploitatie of de weigering ervan.⁷ Zij zal, overeenkomstig artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet, in het bijzonder nagaan of de gemelde handelingen of exploitatie meldingsplichtig zijn of niet verboden zijn bij of krachtens artikel 5.4.3, § 3 van het DABM⁸ dan wel bij of krachtens artikel 4.2.2., § 1⁹ en artikel 4.2.4. van de VCRO¹⁰.

De termijn waarbinnen de overheid een beslissing dient te nemen over de melding bedraagt twintig dagen indien de melding betrekking heeft op de exploitatie van een ingedeelde inrichting of een activiteit van de derde klasse, resp. dertig dagen in alle andere gevallen.¹¹ Het project mag worden uitgevoerd of geëxploiteerd de dag na de datum van de betekening van de meldingsakte dan wel de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de melding geacht wordt te zijn geakteerd.¹²

3. In het geval waarbij akte wordt genomen van een foutieve melding (zijnde een situatie waarin de gemelde handelingen / exploitatie eigenlijk onderworpen zijn aan een vergunningsplicht en de bevoegde overheid dit niet (tijdig) heeft opgemerkt waarbij ze overgaat tot (stilzwijgend) akte nemen van de gedane melding) kan dit de volgende impact hebben:

- **voor de persoon die de melding heeft verricht:** overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet is geen wet, geen besluit of verordening van algemeen, provinciaal of gemeentelijk bestuur verbindend dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij de wet bepaald. Na bekendmaking wordt, in regel, iedereen geacht de wet te kennen (het Latijnse adagium daartoe luidt "*nemo ignorare censetur legem*").¹³ Na foutieve melding, ontstaat in hoofde van de persoon die de melding heeft verricht een wederrechtelijke (oftewel illegale) situatie. Er worden immers bepaalde handelingen gesteld of een exploitatie uitgbaat zonder dat hiervoor de nodige vergunningen zijn verleend. Het uitvoeren van vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen zonder voorafgaande

⁶ Art. 109 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁷ Art. 107 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁸ Art. 5.4.3, § 3 DABM luidt: "§ 3. Met het oog op de bescherming van de mens en het milieu kunnen de milieuvoorwaarden bepalingen bevatten die de toelaatbaarheid van bepaalde ingedeelde inrichtingen en activiteiten in of nabij sommige gebieden of hindergevoelige objecten beperken of verbieden."

⁹ Art. 4.2.2., § 1 VCRO luidt: "§ 1. De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin de vergunningsplicht voor stedenbouwkundige handelingen vervangen wordt door een verplichte melding van de handelingen. De meldingsplicht betreft gevallen waarin de beoordelingsruimte van het bestuur minimaal is vanwege het eenvoudige en gangbare karakter van de handelingen in kwestie, of de onderworpenheid van de handelingen aan nauwkeurige stedenbouwkundige voorschriften, verkavelingsvoorschriften of integrale ruimtelijke voorwaarden als vermeld in artikel 4.3.1, § 2, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de werken die vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht, vermeld in artikel 4.2.1, 5°, c), ook aan de meldingsplicht onderwerpen.

De meldingsplichten, vermeld in het eerste en het tweede lid, kunnen nooit worden ingevoerd voor handelingen die in een ruimtelijk kwetsbaar gebied liggen."

¹⁰ Art. 4.2.4. VCRO luidt: "§ 1. De verwezenlijking van een ondergeschikte wooneenheid met het oog op de creatie van een vorm van zorgwonen is meldingsplichtig op voorwaarde dat de ondergeschikte wooneenheid verwezenlijkt wordt binnen het bestaande bouwvolume van de woning.

Het beëindigen van de zorgsituatie, vermeld in artikel 4.1.1, 18°, d), is eveneens meldingsplichtig.

§ 2. Indien een bestaande zorgwoning, na het beëindigen van de zorgsituatie, aangewend zal worden voor de huisvesting van meerdere gezinnen of alleenstaanden, is daartoe een voorafgaande omgevingsvergunning voor het opsplitsen van een woning vereist."

¹¹ Art. 111, lid 2 Omgevingsvergunningsdecreet.

¹² Art. 112, lid 1 Omgevingsvergunningsdecreet.

¹³ S. SOTTIAUX, *Grondwettelijk recht*, Antwerpen, Intersentia, 2016, 189.

vergunning kan een stedenbouwkundig misdrijf uitmaken waarop zware straffen staan.¹⁴ De exploitatie van vergunningsplichtige inrichtingen of activiteiten zonder voorafgaande vergunning kan een milieumisdrijf uitmaken waarop eveneens zware straffen staan.¹⁵ Wanneer er sprake is van een stedenbouwkundig misdrijf en het openbaar ministerie gaat niet over tot vervolging, kan een (alternatieve) bestuurlijke geldboete worden opgelegd.¹⁶ Wanneer er sprake is van een stedenbouwkundig misdrijf en het openbaar ministerie overgaat tot vervolging, zal de zaak voor de strafrechter komen. Ondanks het gegeven dat iedereen wordt geacht de wet te kennen, kan de melder die te goeder trouw is, trachten verzachtende of verschonende omstandigheden aan te brengen voor de strafrechter. Er zijn gevallen bekend waarbij de strafrechter rekening heeft gehouden met bv. de complexiteit van de (milieu- en stedenbouwkundige) wetgeving en de houding van de overheid (als bv. blijkt dat de overheid de wetgeving zelf niet goed kent, of als er sprake is van een misleidend overheidsoptreden).¹⁷ Naast het opleggen van een boete kan ook het herstel van de plaats in de vorige toestand bevolen worden (de rechter kan dus rechterlijke herstelmaatregelen opleggen die bijvoorbeeld kunnen bestaan uit de verwijdering, afbraak of onmiddellijke stopzetting van de exploitatie).¹⁸ Om de wederrechtelijke toestand recht te zetten, dient een regularisatievergunning te worden aangevraagd.¹⁹ ²⁰ Naast de strafrechtelijke vervolging, de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke geldboetes en het nemen van rechterlijke maatregelen, kunnen in bepaalde gevallen ook bestuurlijke maatregelen worden genomen. Deze kunnen o.a. het stakingsbevel, de bestuursdwang, de last onder dwangsom en de minnelijke schikking omvatten.²¹

- **Voor derden:** derden kunnen een beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna afgekort als: "RvVb").²² ²³ Artikel 105, § 1, 4° van het Omgevingsvergunningsdecreet stelt dat de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing betreffende een melding kan worden bestreden bij de RvVb. Daar waar vroeger (onder de VCRO en het Milieuvergunningensdecreet) stedenbouwkundige meldingen en aktenames van milieumeldingen van klasse 3 niet konden worden aangevochten, krijgen meldingen onder het Omgevingsvergunningendecreet nu wél het karakter van een administratieve rechtshandeling die aanvechtbaar is voor de RvVb.²⁴ Het beroep

¹⁴ Art. 6.2.1., 1° *juncto* art. 4.2.1. VCRO: stedenbouwkundige misdrijven worden bestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 26 euro tot 400.000 euro of met een van deze straffen alleen.

¹⁵ Art. 16.1.2., 1° in fine en 2° *juncto* art. 16.6.1. e.v. DABM.

¹⁶ Art. 6.2.6. *juncto* art. 6.2.13 VCRO. Overeenkomstig artikel 6.2.9, lid 2 van de VCRO verjaart de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke geldboete na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop het stedenbouwkundige misdrijf is gepleegd. De verjaring wordt gestuit door daden van onderzoek of van vervolging, verricht binnen die termijn.

¹⁷ X, "Wetens en willens. Het vaak vergeten morele element van een stedenbouwkundig misdrijf" (noot onder Rb. Antwerpen 20 december 2010), T.O.O. 2017, 535-536.

¹⁸ Art. 6.3.1. e.v. VCRO.

¹⁹ Eens geregulariseerd verdwijnt het bouw misdrijf niet, maar kan geen herstel of afbraak meer opgelegd worden.

²⁰ Bovendien houdt de **instandhouding** van de illegale gevolgen van stedenbouwkundige misdrijven voor zover deze gevolgen zich situeren in kwetsbaar gebied stedenbouwkundige inbreuken in die worden bestraft met een exclusieve bestuurlijke geldboete van maximaal 400.000 euro (artikel 6.2.2., 1° VCRO).

²¹ Art. 6.4.1. t.e.m. art. 6.4.22. VCRO.

²² Art. 105, § 2, 2° Omgevingsvergunningensdecreet.

²³ Derden dienen hierbij wel aan te tonen dat ze over het vereiste belang beschikken. Het is vaste rechtspraak van de RvVb dat "De verzoekende partij die zich aandient als lid van het betrokken publiek in het verzoekschrift de nadelige gevolgen die ze vreest van de bestreden beslissing voldoende aannemelijk [moet] maken. Ze moet de aard en de omvang ervan concreet omschrijven en aantonen dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeien uit de bestreden beslissing. Die vereisten mogen niet op een overdreven beperkende of formalistische wijze worden toegepast." (zie bv. RvVb/A/1920/0229 van 5 november 2019, *nv Aronde e.a.*; RvVb/A/1920/0633 van 3 maart 2020, *Vijverman*; RvVb/A/1920/1147 van 25 augustus 2020, *bv Korestate*; RvVb/A/2021/1061 van 3 juni 2021, *Woonzorgnet-Dijleland vzw*).

²⁴ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/1, 77-79. De relevante passages luiden als volgt: "[...] Ook de beslissing inzake de aktename van de meldingen kan bestreden worden bij de RvVb.

Wat de stedenbouwkundige meldingen betreft, deze kunnen momenteel niet aangevochten worden, noch bij de RvVb, noch bij de Raad van State. Immers, deze melding maakt géén administratieve rechtshandeling uit, gezien de overheid geen bevoegdheid heeft om de melding onontvankelijk te verklaren of te weigeren noch om hier voorwaarden aan te verbinden. Ook de aktenames van milieumeldingen klasse 3 betreft kunnen niet aangevochten worden bij de Raad van State. Alleen de aan de aktename verbonden milieuvorwaarden kunnen betwist worden bij de Raad. (R.v.St. nr. 217.311 van 19 januari 2012).

Het karakter van de meldingen in voorliggend decreet betreffende de omgevingsvergunning is anders dan voorzien in de VCRO of het milieuvergunningendecreet.

dient evenwel op straffe van onontvankelijkheid te worden ingesteld binnen een vervaltermijn van vijfenveertig dagen.²⁵ Verstrekt deze termijn, dan kunnen derden de beslissing betreffende een melding niet meer aanvechten voor de RvVb. Ingeval zij aannemelijk kunnen maken dat de overheid een fout heeft begaan waardoor zij schade hebben geleden / lijden, kunnen derden eventueel ook een vordering tot overheidsaansprakelijkheid instellen voor de burgerlijke rechtbank (zie *infra*). Tot slot kunnen derden bij schade ook het herstel in oorspronkelijke staat vorderen voor de burgerlijke rechtbank.

- **Voor overheden:** het Omgevingsvergunningsdecreet noch het Omgevingsvergunningsbesluit voorzien in een sanctie in geval de bevoegde overheid akte neemt van een “*foutieve melding*”. Dat neemt echter niet weg dat de buitencontractuele aansprakelijkheidsleer, zoals vervat in artikel 1382 en artikel 1383 van het Burgerlijk Wetboek²⁶, van toepassing is op de uitvoerende macht. De constitutieve voorwaarden voor buitencontractuele aansprakelijkheid zijn: 1) fout, 2) schade, en 3) oorzakelijk verband / causaliteit tussen fout en schade. Het buitencontractuele foutbegrip bestaat uit twee elementen: het subjectieve element (d.i. de schuldbequaamheid of de toerekeningsvatbaarheid) en het objectief element (d.i. de onrechtmatige daad). Zowel de schending van de algemene zorgvuldigheidsnorm als de schending van een specifieke rechtsnorm kunnen een onrechtmatige daad uitmaken. De algemene zorgvuldigheidsnorm verplicht de overheid zich te gedragen zoals het een normaal, zorgvuldige overheid betaamt. De bevoegde rechter die wordt geconfronteerd met een (overheids)aansprakelijkheidsvordering zal rekening houden met de concrete omstandigheden van de zaak, en zal in voorkomend geval ook oordelen over de door de overheid aangedragen rechtvaardigings- en verschoningsgronden.²⁷ Het akte nemen van een foutieve melding kan o.i. het leerstuk van de overheidsaansprakelijkheid doen activeren. De overheid neemt hiermee immers een niet-zorgvuldige beslissing. Ingeval de melder echter te kwader trouw is en kunstmatige ingrepen aanwendt om de overheid te misleiden, zal dit uiteraard ook een rol spelen in de aansprakelijkheidsafweging. De bevoegde rechter zou de aansprakelijkheidsvordering in dergelijk geval kunnen afwijzen of zou kunnen besluiten tot een gedeelde aansprakelijkheid.

De concrete impact van een foutieve melding op de melder, op derden en op de overheid zal dus steeds sterk afhangen van de specifieke omstandigheden van de zaak.

1.3. Wat als stilzwijgend onterecht akte wordt genomen van een melding? Van het bouwen van een woning in natuurgebied bijvoorbeeld? Mag die woning gebouwd worden?

4. Artikel 111 in fine van het Omgevingsvergunningsdecreet stelt dat wanneer binnen de beslissingstermijn geen beslissing is genomen of ter kennis is gebracht aan de persoon die de melding heeft verricht, de melding wordt geacht te zijn geacteerd (d.i. een stilzwijgende beslissing betreffende een melding of een stilzwijgende aktenaam).

De bevoegde overheid moet nagaan of de gemelde handelingen of exploitatie meldingsplichtig zijn of niet verboden zijn bij of krachtens het DABM of de VCRO (art. 109). De overheid neemt met andere woorden een beslissing over het eventuele meldingsplichtige of niet verboden karakter van de gemelde handelingen of exploitatie bij of krachtens artikel 5.4.3, §3, DABM en artikel 4.2.2, §1, VCRO, wat inhoudt dat zij een beoordeling maakt, zij het een zeer beperkte beoordeling. Dit heeft als gevolg dat de aktenaam een administratieve rechtshandeling wordt, die aanvechtbaar is voor de RvVb. Meldingen kunnen niet anders gezien worden dan behorend tot het schorsings- en vernietigingscontentieux met betrekking tot de omgevingsvergunning. [...]” (eigen onderlijning).

²⁵ Art. 105, § 3 Omgevingsvergunningsdecreet.

²⁶ Art. 1382 Burgerlijk Wetboek 21 maart 1804 (hierna afgekort als: “BW”) luidt: “Elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden”. Art. 1383 BW luidt: “Ieder is aansprakelijk niet alleen voor de schade welke hij door zijn daad, maar ook voor die welke hij door zijn nalatigheid of door zijn onvoorzichtigheid heeft veroorzaakt”.

²⁷ B. WEYTS en T. VANSWEEVELT (eds.), *Handboek buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2009, 197-218.

Zoals hierboven reeds aangehaald, kan de aktenaam van een foutieve melding aanleiding geven tot overheidsaansprakelijkheid. Dit lijkt niet anders te zijn in geval er sprake is van een stilzwijgende beslissing. Nalatigheid of onvoorzichtigheid kan immers eveneens een fout uitmaken in de zin van artikel 1382 en 1383 van het BW.

5. Indien overeenkomstig artikel 111 in fine van het Omgevingsvergunningsdecreet binnen de beslissingstermijn geen beslissing is genomen of ter kennis is gebracht, wordt de melding geacht te zijn geakteerd. Als de melding wordt geacht te zijn geakteerd, mag het project worden uitgevoerd de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn.²⁸

Bijgevolg kan de begunstigde van de (foutieve) melding overgaan tot het uitvoeren van het project. Wanneer de persoon die de melding heeft verricht dan effectief overgaat tot uitvoering van het project, zal er in hoofde van de melder een wederrechtelijke situatie ontstaan die strafrechtelijk kan worden gesanctioneerd (zie de bespreking onder randnummer 3, eerste streepje). Het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen die bestaan uit het optrekken of plaatsen van een constructie zonder voorafgaande omgevingsvergunning wordt immers gekwalificeerd als een stedenbouwkundig misdrijf.²⁹ Zoals reeds besproken kan dan ook het herstel in de oorspronkelijke toestand (volledig afbreken van de woning) worden opgelegd. Om de wederrechtelijke toestand te doen ophouden (en het risico op een herstel in oorspronkelijke toestand te vermijden), dient een regularisatievergunning te worden aangevraagd. Indien de woning (onterecht) in natuurgebied werd gebouwd, wordt - bovenop de kwalificatie als een stedenbouwkundige misdrijf – ook de instandhouding van de illegale gevolgen van het stedenbouwkundig misdrijf gekwalificeerd als een stedenbouwkundige inbreuk.³⁰ Aangezien de woning in natuurgebied werd gebouwd, kan deze toestand niet worden geregulariseerd. Een vordering tot herstel in oorspronkelijke toestand zal worden opgelegd. Dit heeft tot gevolg dat de woning dient te worden afgebroken.

1.4. Kan een overheid deels akte nemen van een melding? Bijvoorbeeld wel van drie indelingsrubrieken, maar niet van de vierde? Of wel van de stedenbouwkundige melding, maar niet van de er los van staande milieumelding?

6. De initiële tekst van artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 23 oktober 2014, luidde als volgt:

“Art. 111. De bevoegde overheid, vermeld in artikel 107, gaat na of de gemelde handelingen of exploitatie meldingsplichtig zijn of niet verboden zijn bij of krachtens:

1° artikel 5.4.3, § 3, van het DABM;

2° artikel 4.2.2, § 1, van de VCRO.

Als de handelingen of de exploitatie meldingsplichtig en niet verboden zijn, neemt de bevoegde overheid, vermeld in artikel 107, akte van de melding. Ze bezorgt de meldingsakte per beveiligde zending aan de persoon die de melding heeft verricht binnen een termijn van dertig dagen vanaf de dag na de datum van ontvangst van de melding.

Als de handelingen of de exploitatie niet meldingsplichtig of verboden zijn, stelt de overheid, vermeld in artikel 107, de persoon die de melding heeft verricht binnen dezelfde ordetermijn daarvan in kennis. In dat geval wordt geen akte genomen en wordt aan de melding geen verder gevolg gegeven.”³¹ (eigen onderlijning)

De memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning bevat volgende uitlegging over dit artikel, toen nog genummerd als artikel 109, en de gekozen bewoording:

²⁸ Art. 112 Omgevingsvergunningsdecreet.

²⁹ Art. 6.2.1., lid 1, 1° VCRO; voor de gevolgen zie voetnoot 14.

³⁰ Voor de gevolgen van een kwalificatie als een stedenbouwkundige inbreuk zie voetnoot 18.

³¹ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/10, 33.

“Artikel 109

Op vraag van vele gemeenten wordt een regeling ingevoerd waarbij de bevoegde overheid verplicht wordt om na te gaan of de melding terecht is gebeurd. Dit nazicht bevat geen opportuniteitsoordeel, aangezien dat de finaliteit van de melding zou ondergraven en er de facto een weigerbare vergunningsaanvraag van zou maken. De bevoegde overheid gaat enkel na of de gemelde handelingen of exploitatie niet verboden zijn bij of krachtens:

1° artikel 5.4.3, §2, van het DABM;

2° artikel 4.2.2, §1, van de VCRO.

Als de handelingen of de exploitatie niet verboden zijn, neemt de bevoegde overheid akte van de melding. Zij bezorgt de meldingsakte per beveiligde zending aan de persoon die de melding heeft verricht binnen een termijn van dertig dagen.” (eigen onderlijning)

Overeenkomstig voormelde kan worden gesteld dat de appreciatiemarge van de bevoegde overheid bij de aktename van een melding beperkt is. Dit wordt tevens bevestigd door een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In een arrest van 25 juni 2019 met nummer RvVb/A/1819/1145 werd de vernietiging gevorderd van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogdele waarbij akte werd genomen van een melding voor de uitbating van een danscafé. De Raad ging in dit arrest over tot interpretatie van het initiële artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet en besloot dat “[...] Uit de hoger geciteerde bepalingen volgt dat de verwerende partij bij de aktename van een melding, in tegenstelling tot bij een omgevingsvergunning, een minder grote beoordelingsbevoegdheid heeft. De verzoekende partij verliest bij haar betoog uit het oog dat het voorwerp van de melding op zich beperkt is en aan de verwerende partij slechts een beperkte beoordelingsbevoegdheid toekomt [...]”.³²

Bijgevolg is de appreciatiemarge van de bevoegde overheid slechts beperkt tot het nagaan van het meldingsplichtig karakter van de gemelde handeling of exploitatie enerzijds, en het nagaan of de handelingen of exploitatie verboden zijn anderzijds. Een opportuniteitsoordeel is hierbij niet aan de orde.

7. Artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet werd gewijzigd bij artikel 149 van het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw.³³ Artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet luidt nu als volgt:

“De bevoegde overheid, vermeld in artikel 107, gaat na of de gemelde handelingen of exploitatie meldingsplichtig zijn of niet verboden zijn bij of krachtens:

1° artikel 5.4.3, § 3, van het DABM;

2° artikel 4.2.2, § 1, en artikel 4.2.4 van de VCRO.

³² RvVb/A/1819/1145 van 25 juni 2019, *Michel Allaey*s. In dit arrest werd de vernietiging gevorderd van de beslissing tot aktename van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogdele van de melding voor de uitbating van een danscafé. De melding omvat de exploitatie van een ingedeelde inrichting in een gebouw dat slechts gedeeltelijk voor de functie horeca vergund is. De bestreden beslissing stelt dan ook dat de inrichting enkel als (dans)café mag worden geëxploiteerd in de gebouwdelen met de vergunde functie “reca” en dat de nodige horecavergunning dient te worden bekomen. Verzoekende partij argumenteert dat de verwerende partij de melding onontvankelijk had moeten verklaren omdat volgens haar de melding moet bekeken worden in de context van de gehele site, die ook een onvergunde parking omvat. De verzoekende partij voert de onontvankelijkheid van de melding aan omdat er dus ook vergunningsplichtige handelingen met de exploitatie verbonden zouden zijn. De RvVb verwerpt het middel van verzoekende partij. De RvVb stelt dat verwerende partij slechts een beperkte beoordelingsbevoegdheid toekomt, en dat “de door de verzoekende partij aangehaalde elementen, zijnde de aanwezigheid van een onvergunde parking en het gebrek aan fysieke afbakening van de binnenruimtes dienstig voor de exploitatie van het danscafé, buiten het voorwerp van de melding [vallen] en een aspect van handhaving [betreffen], aangezien deze argumenten de niet-naleving van de aktename en haar bijhorende voorwaarden veronderstellen”.

³³ Decreet VI. 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw, BS 19 juni 2019, 62139. De aanzet voor de wijziging van artikel 111 werd gegeven bij amendement nr. 49 op het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw (zie Amendementen op het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-1029, nr. 1875/5, 11-12).

De bevoegde overheid, vermeld in artikel 107, neemt een beslissing over de melding binnen een termijn van:

1° twintig dagen als de melding louter betrekking heeft op de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van de derde klasse;

2° dertig dagen in alle andere gevallen.

Deze overheid stelt de persoon die de melding heeft verricht binnen dezelfde termijn daarvan in kennis. De termijnen, vermeld in het tweede lid, gaan in op de dag na de datum van de melding.

Als geen beslissing is genomen en ter kennis gebracht aan de persoon die de melding heeft verricht binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, wordt de melding geacht te zijn geacteerd.”

De wijziging van het artikel lijkt echter geen impact te hebben op de beperkte beoordelingsbevoegdheid van de bevoegde overheid.

8. Terugvallende op de artikelsgewijze toelichting van het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning lijkt het er dus op dat de bevoegde overheid bij de beslissing betreffende een melding beschikt over een beperkte appreciatiebevoegdheid. De bevoegde overheid dient dus na te gaan of 1) het voorwerp van de melding effectief meldingsplichtig is, en 2) het niet verboden is krachtens artikel 5.4.3, § 3 van het DABM en artikelen 4.2.2., § 1 en 4.2.4. van de VCRO. Indien de gemelde handelingen en / of exploitatie effectief meldingsplichtig en niet verboden zijn, moet de overheid akte nemen van de melding.³⁴

9. Gelet op voormelde kan de overheid enkel gedeeltelijk akte nemen van een melding, indien zij bv. vaststelt dat bepaalde van de gemelde handelingen en / of exploitatie niet meldingsplichtig zijn of wanneer zij bv. vaststelt dat er een verbod speelt. De bevoegde overheid kan geen strengere maatstaf hanteren dan hetgeen is voorgeschreven in artikel 111 van het Omgevingsvergunningsdecreet. Bijgevolg kan zij (bepaalde rubrieken van) een melding niet weigeren omwille van opportunitaire redenen. Indien zij dit toch zou doen lijkt de overheid daarmee haar bevoegdheid te overschrijden.³⁵

2. BETREFFENDE DE VERVALREGELING

2.1. Wat als men na 5 jaar enkel 2 verdiepingen van een vergunning van een gebouw met 5 verdiepingen heeft uitgevoerd? Wat is de juridische situatie van het gerealiseerde deel?

10. Artikel 99 van het Omgevingsvergunningsdecreet gaat over het verval van de omgevingsvergunning. De in voorliggend geval relevante paragrafen, zijnde paragrafen 1 en 3, luiden als volgt:

“§ 1. De omgevingsvergunning vervalt van rechtswege in elk van de volgende gevallen:

1° als de verwezenlijking van de vergunde stedenbouwkundige handelingen niet wordt gestart binnen de twee jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning;

2° als het uitvoeren van de vergunde stedenbouwkundige handelingen meer dan drie opeenvolgende jaren wordt onderbroken;

³⁴ E. RENTMEESTERS, “Actualisatie regelgeving rond de procedurele aspecten van de omgevingsvergunning”, *T.M.R.* 2018, 176; L. LAVRYSEN, *Handboek milieurecht 2020*, Mechelen, Kluwer, 2020, 642.

³⁵ Zie bv. RvVb/A/2021/0873 van 15 april 2021, *Vergouwen*. De RvVb oordeelt daar: “dat de verwerende partij haar (beperkte) beoordelingsbevoegdheid overschrijdt door in de bestreden beslissing een strengere maatstaf te hanteren dan in de algemene en sectorale milieuvoorwaarden met betrekking tot inrichtingen waar honden worden gehouden, minstens dat de verwerende partij onvoldoende aantoonde dat het houden van 8 (of zelfs, volgens de bestreden beslissing, het houden van 5 honden door een andere persoon op dezelfde locatie, waarvan de verwerende partij eerder, op 28 januari 2019, akte genomen heeft van de melding ervan), een onaanvaardbare impact heeft op mens en milieu, of nog dat de verwerende partij de bestreden beslissing niet zorgvuldig genomen heeft. De middelen zijn dan ook gegrond.” (eigen onderlijning).

3° als de vergunde gebouwen niet winddicht zijn binnen vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning;

4° als de exploitatie van de vergunde activiteit of inrichting niet binnen vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning aanvangt.

5° als de kleinhandelsactiviteiten niet binnen vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning aanvangen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, 1°, kan evenwel, op verzoek van de vergunninghouder, voor een periode van twee jaar verlengd worden als hij aantoont dat de niet-verwezenlijking het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet kan worden toegerekend. De vergunninghouder dient de aanvraag van de verlenging, op straffe van verval, met een beveiligde zending en minstens drie maanden vóór het verstrijken van de oorspronkelijke vervaltermijn van twee jaar in bij de overheid die de vergunning heeft verleend. Die overheid weigert de aanvraag van de verlenging alleen als:

1° er geen sprake is van een vreemde oorzaak die niet aan de vergunninghouder kan worden toegerekend;

2° de aangevraagde en vergunde handelingen strijdig zijn met inmiddels gewijzigde stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften.

De overheid bezorgt haar beslissing uiterlijk de dag van het verstrijken van de oorspronkelijke vervaltermijn van twee jaar. Bij ontstentenis van een beslissing wordt de verlenging geacht te zijn goedgekeurd. Als de verlenging wordt goedgekeurd, worden de termijnen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, ook met twee jaar verlengd.

Als de omgevingsvergunning uitdrukkelijk melding maakt van de verschillende fasen van het bouwproject, worden de termijnen van twee, drie of vijf jaar, vermeld in het eerste lid, gerekend per fase. Voor de tweede fase en de volgende fasen worden de termijnen van verval bijgevolg gerekend vanaf de aanvangsdatum van de fase in kwestie.

[...]

§ 3. Als de gevallen, vermeld in paragraaf 1, betrekking hebben op een gedeelte van het bouwproject, vervalt de omgevingsvergunning alleen voor het niet-afgewerkte gedeelte van een bouwproject. Een gedeelte is eerst afgewerkt als het, in voorkomend geval na de sloping van de niet-afgewerkte gedeelten, kan worden beschouwd als een afzonderlijke constructie die voldoet aan de bouwfysische vereisten.

Als de gevallen, vermeld in paragraaf 1 of 2, alleen betrekking hebben op een gedeelte van de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit, vervalt de omgevingsvergunning alleen voor dat gedeelte.” (eigen onderlijning)

11. De vraagstelling gaat uit van de hypothese waarin een omgevingsvergunning is verleend voor de bouw van een constructie bestaande uit vijf verdiepingen. Na vijf jaar zouden slechts twee van de vijf verdiepingen gerealiseerd zijn.

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat artikel 99, § 1, lid 1, 3° van het Omgevingsvergunningsdecreet bepaalt dat de omgevingsvergunning van rechtswege vervalt als de vergunde gebouwen niet winddicht zijn binnen vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning. Indien de twee verdiepingen zijn gerealiseerd binnen de vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning lijken deze binnen de voorgeschreven termijn te zijn gerealiseerd. Echter, indien deze zijn gerealiseerd na vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning, zijn deze niet binnen de voorgeschreven termijn gerealiseerd. De vergunning is in dit geval immers van rechtswege vervallen en is er sprake van een wederrechtelijke toestand (voor de mogelijke gevolgen verwijzen wij naar de bespreking onder randnummer 3).

Ervan uitgaande dat de twee verdiepingen binnen de vijf jaar zijn gerealiseerd (en de overige drie verdiepingen niet) dient conform artikel 99, § 3 van het Omgevingsvergunningsdecreet te worden geconcludeerd dat de omgevingsvergunning enkel en alleen van rechtswege vervalt voor het niet-

afgewerkt gedeelte van het bouwproject. Een afgewerkt gedeelte is overeenkomstig deze bepaling een deel dat, eventueel na sloping van de niet-afgewerkte gedeeltes, kan worden beschouwd als een afzonderlijke constructie die voldoet aan de bouwfysische vereisten. O.i. lijkt dit in casu het geval te zijn.

Toegepast op de vraagstelling, kan in casu worden gesteld dat de twee verdiepingen een vergund karakter hebben. Voor het niet-gerealiseerde gedeelte (m.n. de resterende drie verdiepingen) komt de omgevingsvergunning van rechtswege te vervallen.

12. Volledigheidshalve wordt nog gewezen op de nuance in geval van een fasering opgenomen in de omgevingsvergunning. Artikel 99, § 1 van het Omgevingsvergunningsdecreet bepaalt dat wanneer de omgevingsvergunning uitdrukkelijk melding maakt van verschillende fasen van het bouwproject, de vervaltermijnen moeten worden gerekend per fase.

2.2. Er wordt een vergunning verleend voor de verandering van een exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit maar die vergunning wordt nooit in gebruik genomen. Is de oorspronkelijke vergunning nog geldig? Er is immers wel een gewijzigde gecoördineerde vergunningstoestand... Wat als de wijzigende vergunning bepaalde rubrieken uit de basisvergunning verminderde of schrapt?

13. Het verval van de omgevingsvergunning die als voorwerp geheel of gedeeltelijk de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit heeft, komt eveneens aan bod in artikel 99 van het Omgevingsvergunningsdecreet. In het bijzonder in paragraaf 1, 4° en in paragrafen 2 en 3, tweede lid:

“§ 1. De omgevingsvergunning vervalt van rechtswege in elk van de volgende gevallen:

[...]

4° als de exploitatie van de vergunde activiteit of inrichting niet binnen vijf jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning aanvangt.

[...]

§ 2. De omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit vervalt van rechtswege in elk van de volgende gevallen:

1° als de exploitatie van de vergunde activiteit of inrichting meer dan vijf opeenvolgende jaren wordt onderbroken;

2° als de ingedeelde inrichting vernield is wegens brand of ontploffing veroorzaakt ten gevolge van de exploitatie;

3° als de exploitatie op vrijwillige basis volledig en definitief wordt stopgezet overeenkomstig de voorwaarden en de regels, vermeld in het decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van een of meerdere diersoorten, en de uitvoeringsbesluiten ervan. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de inkennisstelling van de stopzetting.

[...]

§ 3. [...]

Als de gevallen, vermeld in paragraaf 1 of 2, alleen betrekking hebben op een gedeelte van de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit, vervalt de omgevingsvergunning alleen voor dat gedeelte.”

14. De vraagstelling gaat uit van de hypothese waarbij een vergunning wordt verleend voor de verandering van een exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. De exploitatie van de vergunde veranderde inrichting of activiteit wordt echter nooit aangevangen.

De situatie valt dan onder het toepassingsgebied van artikel 99, § 1, eerste lid, 4° van het Omgevingsvergunningsdecreet: als de exploitatie van de vergunde activiteit of inrichting niet binnen vijf

jaar na het verlenen van de definitieve omgevingsvergunning aanvangt, zal de omgevingsvergunning van rechtswege komen te vervallen.

Door het verlenen van een nieuwe vergunning voor de verandering van een bestaande exploitatie verdwijnt de oorspronkelijke vergunning uit het rechtsverkeer. Men kan bijgevolg niet meer terugvallen op de oorspronkelijke vergunning.

15. De laatste vraag gaat uit van de situatie waarbij de wijzigende vergunning bepaalde rubrieken uit de basisvergunning verminderde of schrapt. Voor het niet tijdig in gebruik nemen van de wijzigende vergunning, wordt verwezen naar de bespreking onder randnummer 14. Ingevolge het niet tijdig in gebruik nemen, is deze vergunning aldus van rechtswege vervallen. In dit geval blijft de oorspronkelijke vergunning bestaan voor de rubrieken die niet zijn verminderd of geschrapt.

2.3. De termijn vermeld in artikel 99, § 1, 1°, kan op verzoek van de vergunninghouder, voor een periode van twee jaar verlengd worden als hij aantoont dat de niet-verwezenlijking binnen de voorziene termijn van de vergunde stedenbouwkundige handelingen het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet kan worden toegerekend. Enkel de starttermijn wordt verschoven. Alle andere termijnen niet. Is dat juridisch problematisch?

16. Artikel 99, § 1, tweede en derde lid van het Omgevingsvergunningsdecreet heeft betrekking op de verlengingsmogelijkheid van twee jaar van de vervaltermijn in § 1, eerste lid, 1°. Deze bepaling luidt als volgt:

“§ 1. [...]

De termijn, vermeld in het eerste lid, 1°, kan evenwel, op verzoek van de vergunninghouder, voor een periode van twee jaar verlengd worden als hij aantoont dat de niet-verwezenlijking het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet kan worden toegerekend. De vergunninghouder dient de aanvraag van de verlenging, op straffe van verval, met een beveiligde zending en minstens drie maanden vóór het verstrijken van de oorspronkelijke vervaltermijn van twee jaar in bij de overheid die de vergunning heeft verleend. Die overheid weigert de aanvraag van de verlenging alleen als:

1° er geen sprake is van een vreemde oorzaak die niet aan de vergunninghouder kan worden toegerekend;

2° de aangevraagde en vergunde handelingen strijdig zijn met inmiddels gewijzigde stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften.

De overheid bezorgt haar beslissing uiterlijk de dag van het verstrijken van de oorspronkelijke vervaltermijn van twee jaar. Bij ontstentenis van een beslissing wordt de verlenging geacht te zijn goedgekeurd. Als de verlenging wordt goedgekeurd, worden de termijnen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, ook met twee jaar verlengd.” (eigen onderlijning)

17. De verlengingsmogelijkheid werd ingevoerd bij artikel 149 van het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijk ordening, milieu en omgeving.³⁶ De reden voor het invoeren van deze verlenging is terug te vinden in de memorie van toelichting bij het ontwerp van voormeld decreet. De artikelsgewijze toelichting, toen nog genummerd als artikel 134, luidt als volgt:

“Artikel 134. (artikel 99 decreet OGV – verval omgevingsvergunning)

[...]

Punt 2°: Een verlenging van de vervaltermijnen wordt voorzien in het geval de vergunninghouder om redenen van overmacht de verwezenlijking van de vergunde stedenbouwkundige handelingen niet heeft kunnen starten.

³⁶ Decreet VI. 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, BS 20 december 2017, 113546.

Stel dat een initiatiefnemer overheidssubsidies nodig heeft om een project te kunnen financieren en dat de toekenning van deze subsidies uitblijft, dan kan hij de werken niet starten omwille van een oorzaak die hem niet aangerekend kan worden.

Een ander voorbeeld kan zijn deze waarbij een overheid vergunde werken wil uitvoeren via een openbare aanbesteding, maar de aannemer aan wie de opdracht wordt toevertrouwd, failliet gaat 6 maanden voor het verstrijken van de termijn van 2 jaar. Een nieuwe openbare aanbesteding uitschrijven vergt tijd en het is mogelijk dat men niet meer binnen de periode van 2 jaar de werf kan starten.

Een derde voorbeeld kan een overlijden van de vergunninghouder zijn, waarbij zijn erfgenamen redelijkerwijze enige tijd nodig hebben om te beslissen om al dan niet de stedenbouwkundige vergunning te verwezenlijken en hiervoor de nodige financiering te voorzien.

Een voorbeeld dat niet als dergelijke overmacht te kwalificeren valt:

- het niet kunnen verkrijgen van een lening van de financiële instelling.

Er wordt dan ook voor geopteerd om, als een vergunninghouder de verwezenlijking van de vergunde stedenbouwkundige niet tijdig (dit is binnen de 2 jaar) heeft kunnen starten, de vervaltermijn éénmalig te verlengen met 2 jaar, voor zover de nietverwezenlijking te wijten is aan een vreemde oorzaak die niet de vergunninghouder kan worden toegerekend.

De verlenging van de vervaltermijn zal alleen spelen bij de termijn van 2 jaar waarbinnen de verwezenlijking van de vergunde stedenbouwkundige handelingen moet starten.

De vergunninghouder moet op straffe van verval de verlenging vragen met een beveiligde zending en minstens 3 maanden voordat de oorspronkelijke vervaltermijn verstrijkt.

De verlenging kan slechts om 2 specifieke redenen geweigerd worden. Gezien er niets bepaald is over de bevoegdheid om uitspraak te doen over een dergelijke weigering, kan beroep ingesteld worden bij de Raad van State (ook al zal dit vermoedelijk quasi nooit voorkomen).

*Bij verlenging van de vervaltermijn in artikel 99, §1, eerste lid, 1°, van het Omgevingsvergunningendecreet worden ook de andere vervaltermijnen van de omgevingsvergunning in zijn totaliteit verlengd. [...].*³⁷ (eigen onderlijning)

18. Gelet op het bovenstaande wordt dus naar aanleiding van de gevraagde verlening niet enkel de starttermijn, maar worden ook de andere vervaltermijnen onder artikel 99, § 1, lid 1, 3° en 4° verlengd.

3. BETREFFENDE DE VERANDERING VAN VERGUNNINGSSITUATIE

- 3.1. Bij de vergunning van een verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit moet de vergunning de geactualiseerde vergunningssituatie bevatten. Wat als hierbij een fout wordt begaan vb. een rubriek of een voorwaarden vergeten. Kan men dan nog terug grijpen naar de oorspronkelijke vergunning?**

19. De artikelen 33 en 47 van het Omgevingsvergunningsdecreet bepalen dat:

“[...]”

Als een omgevingsvergunning betrekking heeft op de verandering van de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van een project, geeft de beslissing de geactualiseerde vergunningssituatie op het vlak van de exploitatie van de ingedeelde inrichtingen of activiteiten weer. De bijzondere milieuvoorwaarden die als gevolg van hun tijdelijke karakter, van een veranderde exploitatie of van enige wettelijke of reglementaire bepaling geen uitwerking meer

³⁷ Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, *Parl.St.* VI.Parl. 2016-2017, nr. 1149/1, 28-29 en 163-165.

hebben, worden in de geactualiseerde vergunningssituatie niet vermeld. De Vlaamse Regering kan hierover verdere regels vaststellen.” (eigen onderlijning)

Voormelde verduidelijkt aldus welke gegevens dienen te worden opgenomen in de vergunningsbeslissing. Als een geactualiseerde vergunningssituatie van het project moet worden opgenomen, omvat dit alle vergunde of gemelde indelingsrubrieken van ingedeelde inrichtingen of activiteiten die deel uitmaken van het project, in voorkomend geval de capaciteit of het vermogen dat maximaal is toegestaan voor de indelingsrubriek waaronder de ingedeelde inrichting of activiteit valt, en een opsomming van de bijzondere milieuvorwaarden die van toepassing zijn of worden opgelegd.³⁸

20. De verplichting tot het weergeven van een geactualiseerde vergunningssituatie in de beslissing was reeds van in het begin opgenomen in het Omgevingsvergunningsdecreet. De initiële bepaling was echter veel strenger en vereiste de weergave van de geactualiseerde vergunningssituatie zowel op het vlak van de stedenbouwkundige handelingen als de exploitatie van de ingedeelde inrichtingen of activiteiten.³⁹

De initiële bepalingen werden gewijzigd bij artikel 134 en artikel 136 van het decreet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie.⁴⁰ Men vond het een onnodige administratieve last voor de bevoegde overheid om de geactualiseerde vergunningssituatie inzake de vergunde stedenbouwkundige handelingen weer te geven. Deze informatie is immers beschikbaar via het vergunningenregister. De verplichting om de geactualiseerde vergunningssituatie inzake de exploitatie weer te geven, bleef wel behouden.⁴¹

21. In voorliggend geval rijst de vraag of het mogelijk is terug te grijpen naar de oorspronkelijke vergunning wanneer de vergunningverlenende overheid bij de vergunning van een verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit een onzorgvuldigheid begaat in de geactualiseerde vergunningssituatie (vb. een rubriek of een voorwaarden vergeten). Zoals reeds besproken, verdwijnt de oorspronkelijke vergunning uit het rechtsverkeer. Men kan o.i. aldus niet meer teruggrijpen naar de oorspronkelijke vergunning.

22. Afhankelijk van de situatie in concreto kan men wel trachten één en ander recht te zetten.

Indien in casu sprake zou zijn van een materiële vergissing / verschrijving, kan de vergunningverlenende overheid haar materiële vergissing rechtzetten via een erratum. Dit is bv. het geval wanneer alle rubrieken correct werden opgenomen in de vergunningsaanvraag, de adviesverlenende overheden deze correct hebben beoordeeld en er een verwijzing is naar alle voorwaarden, enz. maar de vergunningverlenende overheid onder het deel besluit in de vergunning bijvoorbeeld een voorwaarde / een rubriek is vergeten op te nemen. De rechtzetting via een erratum is o.i. enkel mogelijk voor zover deze geen fundamentele vergissingen betreffen.

Indien de vergunningverlenende overheid een voorwaarde niet heeft opgelegd (i.t.t. vorige paragraaf wordt deze voorwaarde bv. negens in de vergunning vermeld) kan beroep worden gedaan op de mogelijkheid tot het bijstellen van de omgevingsvergunning. Het betreft de bijstelling van de in de omgevingsvergunning opgelegde voorwaarden (zie artikelen 82 en 82/1), de bijstelling van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning wat betreft de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit (zie artikel 83) of de bijstelling van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden (zie artikelen 84 t.e.m. 66).

³⁸ Art. 48, § 2 Omgevingsvergunningsbesluit.

³⁹ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2334/10, 11 en 14.

⁴⁰ Decreet VI. 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie, *BS* 29 december 2015, 80028.

⁴¹ Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie, *Parl.St.* VI.Parl. 2014-2015, nr. 459/1, 54.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat een erratum of een bijstelling niet kunnen worden aangewend om de vergunningsaanvraag bij te stellen (in het geval de aanvrager bv. zelf vergeten is om een rubriek op te nemen of een verkeerde rubriek heeft opgenomen).

23. Indien geen toepassing kan worden gemaakt van een bijstelling of een erratum kan de vergunningsaanvrager desgevallend administratief beroep instellen bij de bevoegde overheid dan wel beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

De vergunningsaanvrager zou een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel kunnen inroepen. Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan zijn beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en dus dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de bevoegde overheid onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat ze met kennis van zaken kan beslissen.⁴²

4. BETREFFENDE DE BEKENDMAKING VAN VERGUNNINGSAANVRAGEN EN -BESLISSINGEN

4.1. Voorafgaandelijk

24. De bekendmaking van de vergunningsbeslissing wordt geregeld in de artikelen 55 t.e.m. 64 van het Omgevingsvergunningsbesluit. De beslissing over een omgevingsvergunning wordt, afhankelijk van het geval, bekendgemaakt door aanplakking van een affiche op de plaats waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag zal worden uitgevoerd, door publicatie op de website van de gemeente waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag zal worden uitgevoerd, door publicatie in dag- of weekblad, door individuele kennisgeving, en / of door analoge of digitale terinzagelegging van de beslissing in het gemeentehuis van de gemeente waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag zal worden uitgevoerd.⁴³

4.2. Acht u het juridisch mogelijk om bekendmakingen van aanvragen (openbaar onderzoek) en beslissingen te laten verlopen via het burgerprofiel. Op die manier zouden de kosten van onder meer aangetekende brieven en publicaties in dag- of weekbladen vermeden kunnen worden.

25. Het Omgevingsvergunningsdecreet zet sterk in op digitalisering. Overeenkomstig artikel 14/1 van het Omgevingsvergunningsdecreet worden aanvragen, verzoeken of ambtshalve initiatieven of meldingen met betrekking tot Vlaamse projecten, provinciale projecten, projecten die niet zijn vrijgesteld van de medewerking van een architect, de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit, het verkavelen van gronden, het bijstellen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, als deze bijstelling een wijziging van de kavelgrenzen inhoudt, digitaal ingediend.

De bepalingen met betrekking tot digitalisering worden verder uitgewerkt in de artikelen 147 t.e.m. 162/5 van het Omgevingsvergunningsbesluit. In dat kader werd het omgevingsloket ter beschikking gesteld dat toegang geeft tot een uitwisselingsplatform waarop stukken en gegevens over procedures elektronisch worden uitgewisseld.⁴⁴

⁴² Zie bv. RvVb/A/1920/1013 van 14 juli 2020, *cva Diko*.

⁴³ Art. 56 Omgevingsvergunningsbesluit.

⁴⁴ Art. 147 Omgevingsvergunningsbesluit.

26. “Mijn Burgerprofiel” is een online platform waar burgers hun persoonlijke gegevens terugvinden die bij de overheid bekend zijn. De persoonsgegevens worden door middel van het burgerprofiel gecentraliseerd zodanig dat men efficiënt de nodige informatie kan opvragen en consulteren.⁴⁵ Sedert maart 2021 is ook het Omgevingsloket gekoppeld aan “Mijn Burgerprofiel”, waardoor de status van een ingediende vergunningsaanvraag of melding ook opgevolgd kan worden via deze laatste. Het betreft een loutere koppeling van de twee platformen, geen vervanging. Via “Mijn Burgerprofiel” kan men nu gemakkelijk doorklikken naar het Omgevingsloket.⁴⁶

27. Het Omgevingsvergunningsdecreet noch het Omgevingsvergunningsbesluit voorzien in de mogelijkheid om bekendmakingen van aanvragen en beslissingen te laten verlopen via “Mijn Burgerprofiel”. Bijgevolg kunnen bekendmakingen o.i. niet via het burgerprofiel verlopen. De wet schrijft immers de wijze voor waarop aanvragen en beslissingen moeten worden bekendgemaakt. Indien men bepaalde zaken zou willen bekendmaken via “Mijn Burgerprofiel”, zal de wetgeving in die zin moeten worden aangepast.

28. Indien verder zou worden ingezet op doorgedreven digitalisering, wensen wij tot slot de aandacht te vestigen op het volgende. Digitalisering biedt veel mogelijkheden, maar gaat eveneens gepaard met uitdagingen.

Zo blijkt bv. dat het inzagerecht en het openbaar onderzoek zwakke schakels zijn gebleken in de afgelopen vergunningsprocedures en dat de beschikbare digitale platformen niet altijd even goed afgestemd zijn op de noden van zowel burgers als (omgevings)ambtenaren.⁴⁷

Daarnaast zou de huidige wijze van kennisgeving van de vergunningsbeslissing aan het betrokken publiek nog veel hiaten en onvolkomenheden vertonen. De onvolkomenheden zouden aanleiding geven tot situaties in de praktijk waarbij de datum van aanplakking in het Omgevingsloket wordt ingegeven (waarna het Omgevingsloket zelf de laatste dag van de beroepstermijn berekent), terwijl in werkelijkheid de uitvoering van de aanplakking gebrekkig of onbestaande kan zijn. Er is immers vast te stellen dat het Omgevingsvergunningsdecreet niets vermeldt over de controle op de aanplakking noch een uitdrukkelijke sanctie voorziet in geval van gebrekkige aanplakking. De door het Omgevingsloket gegenereerde eindtermijn voor het beroep van het betrokken publiek is in dergelijke gevallen dan pure fictie. De discrepantie tast niet alleen de rechtszekerheid aan, maar creëert bovendien een ongelijke behandeling tussen het betrokken publiek dat zijn weg tot het Omgevingsloket heeft gevonden, en het betrokken publiek vertrouwend op de traditionele aanplakking van de gele affiche, maar hier op terrein geen spoor van terugvindt.⁴⁸

In ieder geval zal bijzondere aandacht moeten worden besteed aan de principes die voortvloeien uit het Verdrag van Aarhus (m.n. toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden).⁴⁹ Iedereen heeft immers recht op toegang tot milieu-informatie. Een doorgedreven digitalisering zou de toegang voor bepaalde personen net kunnen bemoeilijken.

⁴⁵ Zie <https://overheid.vlaanderen.be/informatie-vlaanderen/ontdek-onze-producten-en-diensten/ontdek-mijn-burgerprofiel>.

⁴⁶ Zie <https://overheid.vlaanderen.be/informatie-vlaanderen/nieuws/omgevingsloket-gekoppeld-aan-mijn-burgerprofiel-en-loketondernemersbe>.

⁴⁷ K. DEWULF, “Vergunningen in West-Vlaanderen in tijden van corona”, *T.O.O.* 2020, 131; K. DEWULF en S. IDE, “De omgevingsberoepen: West-Vlaamse ervaringen uit het leven gegrepen”, *T.O.O.* 2019, 346-353.

⁴⁸ A. MAES, “Ook in het digitale tijdperk primeert rechtszekerheid inzake beroepstermijnen”, *T.O.O.* 2019, 436-439. In voormelde rechtsleer werd volgend arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen besproken: RvVb/S/1819/1296 van 13 augustus 2019, *bvba Barinco e.a.*

A. MAES, “De aanplakking van de vergunningsbeslissing: van lege doos naar bpost?”, *T.O.O.* 2017, 10-24.

⁴⁹ Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden van 25 juni 1998, *Pb.L.* 17 mei 2005, afl. 124, 4 (hierna afgekort als: “Verdrag van Aarhus”).

*

*

*

Wij hopen u hiermee nuttige inlichtingen te hebben verschaft. Aarzel niet ons te contacteren indien u verdere vragen mocht hebben.

Beste groeten,

Durkadin Yilmaz

Evelien Alaerts

Bijlage 8 - fiches case study onderzoek

Overzicht

Stad Gent

Datum interview donderdag 18 maart 2021
Dossiernummer 2019152868
Deelnemers Steven Van Eeckhout (GOA, expert stedenbouw)
Stefanie Naessen (GOA, expert milieu)
Alien Vanhee (expert socio-economische vergunningen)

Gemeente Peer

Datum interview woensdag 17 maart 2021
Dossiernummer 2018130570
Deelnemers Marcia Plas (GOA, expert stedenbouw)

Provincie Antwerpen

Datum interview vrijdag 19 maart 2021
Dossiernummer 2019119123
2019130769
2019148487
Deelnemers Liesbeth Scheerlinck (POA, voorzitter POVC)
Martine Verhelst (POA, diensthoofd)
Pieter Sannen (POA, expert haven)

Departement Omgeving

Datum interview woensdag 24 maart 2021
Dossiernummer 2020094035
2019100814
2019109055
Deelnemers Pieter Vergult (GOA, expert stedenbouw)
Rebecca Goutvrind (GOA, expert milieu)
Rita Heyvaert (GOA, expert milieu)
Roland Nackaerts (GOA, expert stedenbouw)
Sarah Braeckman (GOA, expert stedenbouw)
Sven Geens (GOA, expert milieu)

Gemeente Putte

Datum interview woensdag 25 maart 2021
Dossiernummer 2018010078
Deelnemers Floriaan Vandommele (GOA, expert stedenbouw)
Gert Van Segbroeck (GOA, directeur grondgebiedszaken)

Gemeente Provincie West-Vlaanderen

Datum interview maandag 29 maart 2021
Dossiernummer 2018077141
2018119925
2019086939
Deelnemers Koen Dewulf (POA, diensthoofd omgevingsvergunningen)
Elly Debever (POA)

Stad Brugge

Datum interview donderdag 15 april 2021
Dossiernummer 2018059844
2018126912
Deelnemers Martien Vranckx (GOA, expert stedenbouw)

Stad Aalst

Datum interview donderdag 19 mei 2021
Dossiernummer 2020141753
Deelnemers Michael Smekens (Diensthoofd ruimtelijke ordening)
Benoît Willequet (GOA, expert stedenbouw)

Leeswijzer

In volgend hoofdstuk worden de verschillende cases die deel uitmaakten van het caseonderzoek afzonderlijk belicht met behulp van fiches. De fiches zijn opgebouwd uit een overzicht van kenmerken van de case, het procedureverloop en een aantal leerpunten. Hieronder worden de symbolen verduidelijkt die gebruikt werden bij het procedureverloop.

	indienen dossier
	opvragen/toevoegen bijkomende stukken
	verklaring volledigheid en ontvankelijkheid
	verklaring onvolledigheid en onontvankelijkheid
 	openbaar onderzoek (30 dagen)
 	adviesvraag (30 dagen)
	wijzigingsverzoek
 	Bijkomende adviesvraag
 	Bijkomend openbaar onderzoek
	omgevingsvergunningscommissie
 	beslissing

Overzicht

Beschrijving

De aanvraag omvat het bouwen en exploiteren van een garagecomplex, werkplaats, magazijn en parking.

Behandelende overheid

- gemeente
- provincie
- gewest

Ligging van de aanvraag

Gent

Type dossier

- stedenbouwkundige handelingen
- ingedeelde inrichting of activiteit
- kleinhandelsactiviteit

Type procedure

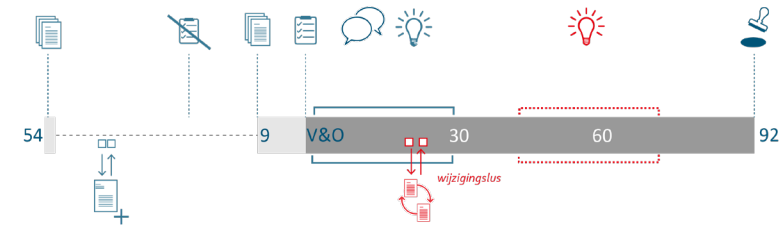
gewone procedure

Datum indienen

3 februari 2020¹

1. dossier voor het eerst ingediend op 20 december 2019, onvolledig verklaard

Procedureverloop

Leerpunten

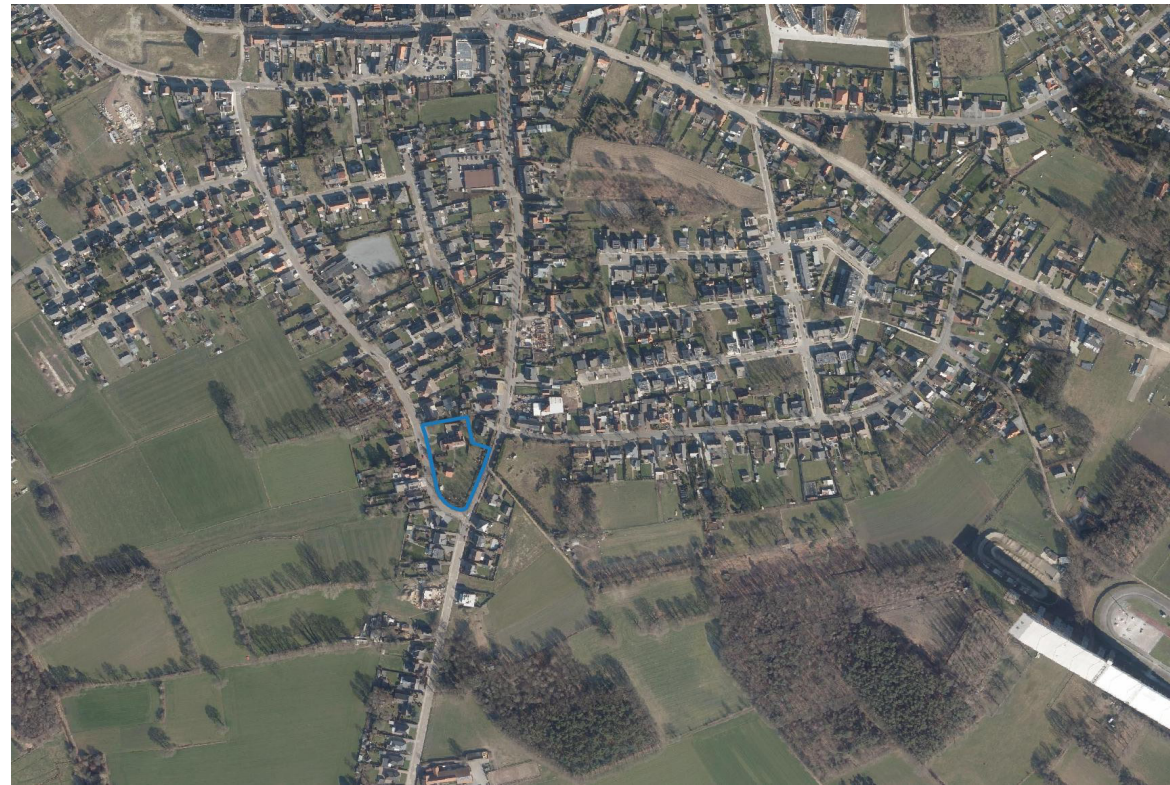
De stad heeft in dit dossier **veelvuldig vooroverleg** gehad met de aanvrager zowel rond de stedenbouwkundige aspecten als rond brandveiligheid. Een eerder dossier werd ondanks het opvragen (en verkrijgen) van bijkomende stukken (brandweerplannen) toch onvolledig verklaard, omwille van gebrekkige invulling van het luik kleinhandel. De milieuwetgeving is complex en de overheid wordt al te gemakkelijk als goedkoop studie bureau gebruikt. Om deze reden heeft de stad besloten om het vooroverleg bij milieu gerelateerde aanvragen af te bouwen. Een vooroverleg rond het milieu-luik gebeurt slechts zeer zelden.

Sinds de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning moeten aanvragers ook al nadenken welke activiteit ze in een pand willen onderbrengen. Dit heeft een gunstig effect op leegstand tegen te gaan. Vroeger werden veel lege dozen vergund. De **gemengde aanvragen** zijn ook vanuit milieu een verbetering. De omgevingsvergunning zorgt er ook voor dat de milieu-aspecten vollediger vergund worden dan vroeger het geval was, omwille van de integratie met milieu, socio-economische vergunning, etc. Vroeger dacht men soms het milieuluik achteraf wel in orde te brengen... Een nadeel is dat de aanvrager nu een volledig dossier moet opstellen vooraleer hij weet of het kan. Echter was het vanuit financieel oogpunt vroeger ook problematisch wanneer een aanvraag stedenbouwkundig kon vergund worden, maar er zich op milieuvlak een probleem stelde.

De omgevingsvergunning vormt volgens de stad een duidelijke meerwaarde voor dit type van gemengde dossiers door het feit dat nu slechts één **openbaar onderzoek** moet georganiseerd worden en één beslissing moet genomen worden, in plaats van twee (of drie) zoals voorheen.

De stad Gent aan terughoudend te zijn bij de toepassing van **wijzigingsverzoeken**. In dit dossier werd het wijzigingsverzoek toegepast om een aantal wijzigingen door te voeren in functie van brandveiligheid (op aangeven van de brandweer). Het instrument wordt vaak misbruikt en wat leidt tot bijkomende complexiteit en werkdruk voor de stad. Een veelheid van wijzigingsverzoeken zorgt er in bepaalde gevallen voor dat niet meer duidelijk is welke plannen de meest recente zijn. De stad neemt in geval van te vergaande wijzigingen doorgaans contact op met de aanvrager met de vraag om het dossier in te trekken en met een schone lei te beginnen. De gemeente weigert soms een wijzigingsverzoek wanneer het te vergaand is.

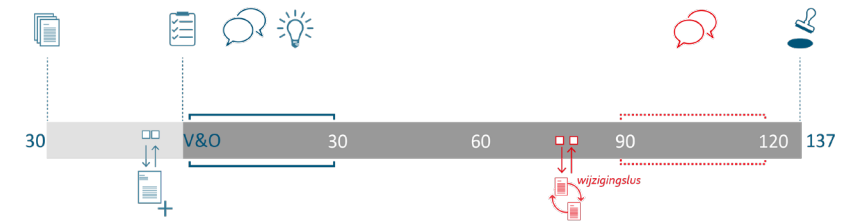
In principe wordt een omgevingsvergunning voor **onbepaalde duur** verleend. Voor de stad lijkt dit geen verbetering voor het leefmilieu. Wel een vrijgeleide in mogelijk problematische dossiers. Bij een vergunning van onbepaalde duur gaat de stad daardoor doorgaans iets strenger zijn in de beoordeling, dan vroeger het geval was. De stad heeft geen evaluatiesysteem voor afgeleverde omgevingsvergunningen, maar doet wel controle op de uitvoering van de vergunning en de vergunningsvoorwaarden. De dienst toezicht van de stad is momenteel onderbemand. De aanvrager krijgt de verantwoordelijkheid om aan te tonen dat voldaan is aan de voorwaarden uit de vergunning en moet bewijzen hiervan bezorgen aan de dienst toezicht. Daarnaast handelt de dienst bouwtoezicht, voor wat betreft het stedenbouwkundige luik, meestal na klachten.

Overzicht

Beschrijving	Verkavelingsaanvraag voor vier loten
Behandelende overheid	<ul style="list-style-type: none"> gemeente provincie gewest
Ligging van de aanvraag	Peer
Type dossier	 stedenbouwkundige handelingen
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	27 oktober 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Omdat het een relatief eenvoudig dossier betreft heeft hier **geen vooroverleg** plaatsgevonden. De stad is wel voorstander van informeel vooroverleg zeker bij grotere projecten en bij grotere verkavelingen. Bovendien heeft de stad een kwaliteitskamer voor projecten met meer dan 3 wooneenheden. Ook bij een informeel overleg wordt een verslag opgemaakt. De stad merkt op dat vooroverleg vaak leidt tot beter samengestelde dossiers, wat zich uit in vlottere minder grote nood aan wijzigingsverzoeken tijdens de procedure.

In dit dossier vroeg de stad om een bijkomend stuk (boscompensatieformulier) toe voegen in de fase van het onderzoek naar **volledigheid en ontvankelijkheid**. Dit gebeurt via het omgevingsloket met aanvullende verduidelijking via mail of via telefoon. Stad Peer is soepel met de toepassing van het normenboek. Als het dossier duidelijk is en alle verplichte stukken bevat, dan wordt het volledig verklaard. Peer zal geen dossier onvolledig verklaren omwille van een verkeerdelijk kleurgebruik op ontbrekende noordpijl. De stad merkt op dat in haast ieder dossier wel iets terug te vinden is dat niet volledig conform het normenboek is.

Op basis van één van ontvangen adviezen (m.n. agentschap Natuur en Bos) suggereerde de stad aan de aanvrager om een **wijziging** aan te brengen in het dossier: namelijk een aanpassing in de bebouwbare breedte van de loten. De stad gaf de voorkeur aan een gewijzigd dossier ipv het opleggen van stedenbouwkundige voorwaarden bij de beslissing. Een beslissing met voorwaarde leidt soms tot onduidelijkheid achteraf (zeker bij verkavelingen). De aanvrager diende daarop een wijzigingsverzoek in. Omwille van het feit dat een wijziging aan de bebouwbare breedte mogelijk een impact kan hebben op de aanpalende percelen werd geoordeeld dat een bijkomend openbaar onderzoek opportuun was. Bovendien werd tijdens het eerste openbaar onderzoek een onregelmatigheid gemeld met betrekking tot de aanplakking van het openbaar onderzoek en naderde de uiterste beslissingstermijn in de reguliere procedure. Daarom besliste de stad om de **administratieve lus** toe te passen waardoor de beslissingstermijn met 60 dagen werd verlengd.

De stad maakt bij een wijziging telkens een afweging wie er belang bij zou kunnen hebben en bepaald op basis daarvan of er bijkomende adviesinstanties moeten worden aangeschreven. Het is voor de gemeente niet steeds duidelijk hoe ver de wijzigingen in een dossier kunnen gaan. Bij de inwerkingtreding van het omgevingsvergunningsdecreet werden het **wijzigingsverzoek** en de administratieve lus soms oneigenlijk met elkaar gecombineerd. Nu is het voor de stad helder dat de administratieve lus gebruikt wordt voor procedurefouten, een wijzigingslus bij een wijziging van het dossier. In het begin was dit onderscheid minder duidelijk. Het komt soms voor dat aanvragers omwille van bijvoorbeeld een EPB-verstrenging of een slooppremie de methode van het wijzigingsverzoek kiezen bovenop het indienen van een nieuw dossier.

De geïntegreerde procedure verwacht véél expertise van de vergunningverlenende overheid, zeker bij het uitblijven van deskundige **adviezen** van de adviesinstanties. Het is niet mogelijk om expert te zijn in 50 verschillende disciplines. De stad ervaart vooral de discipline 'kleinhandel' als problematisch om op te vangen binnen het stadsbestuur. Als kleine gemeente is het vaak roeien met de riemen die er zijn.

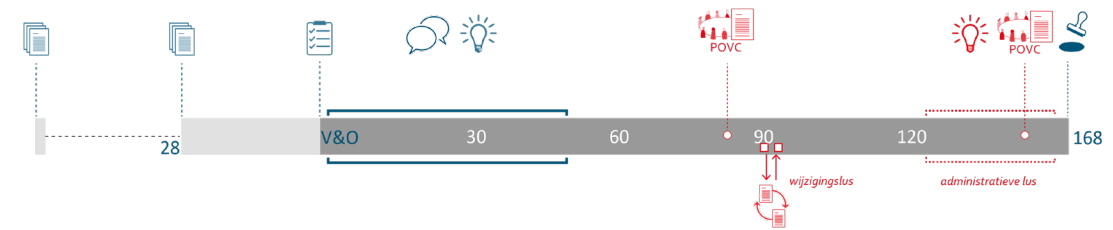

Overzicht

Beschrijving	Uitbreiden van een bestaand landbouwbedrijf	
Behandelende overheid	☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest	
Ligging van de aanvraag	Putte	
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit	
Type procedure	gewone procedure	
Datum indienen	26 september 2019 ²	

2. dossier voor het eerst ingediend op 26 augustus 2019, onvolledig verklaard

Procedureverloop

Leerpunten

De aanvraag betrof een gemengd dossier voor zowel stedenbouwkundige handelingen als voor de exploitatie (met uitbreiding) van een bestaand bedrijf. De aanvrager heeft bij het indienen van de aanvraag de **geïntegreerde procedure** gevolgd. Voor het ingaan van het omgevingsvergunningsdecreet had de aanvrager zowel een stedenbouwkundige vergunning als een milieuvergunning moeten bekomen. Provincie Antwerpen erkent dat de geïntegreerde procedure zeker voor dit type van dossiers een meerwaarde betekent aangezien zowel de plannen, het openbaar onderzoek, de adviezen en de finale beslissing op elkaar zijn afgestemd. Hoewel dit is sommige dossier niet steeds eenvoudig is, is het voor landbouwdossiers doorgaans wel goed mogelijk om voorafgaandelijk een goed zicht te hebben op zowel het stedenbouwkundige luik als op de eigenlijke (landbouw-) exploitatie. Sinds de inwerking-treding van het omgevingsvergunningsdecreet heeft de provincie haar expertise zowel op vlak van stedenbouw als op vlak van milieu versterkt.

In dit dossier vond een **informeel vooroverleg** plaats tussen de aanvrager en de provincie. De provincie geeft de voorkeur aan informeel vooroverleg ten opzichte van projectvergadering omwille van flexibiliteit. Volgens de provincie leidt een vooroverleg tot een beter samengesteld dossier.

De provinciale omgevingsvergunningscommissie (POVC) werd binnen het dossier bevestigd. Tijdens de initiële adviesronde gaf de dienst integraal waterbeheer een ongunstig advies en bleek dat zowel de gemeente Putte als de brandweer voorstelden om een aantal wijzigingen aan te brengen op de plannen. Het betrof o.a. wijzigingen met betrekking tot de inplanting van de infiltratiezone en de opvang van hemelwater afkomstig van de sleufsilos. De POVC stelde daarop voor om de **administratieve lus** toe te passen om de aanvrager de kans te bieden om in overleg met de brandweer en de gemeente te treden, de plannen te wijzigen en deze opnieuw voor te leggen aan bepaalde adviesinstanties. Het omgevingsvergunningsdecreet stelt echter dat de administratieve lus kan worden gebruikt om onregelmatigheden te herstellen die kunnen leiden tot het vernietigen van de beslissing. De administratieve lus werd hier oneigenlijk gebruikt om een termijn verlenging te bekomen en probleemoplossend te werken. De provincie is zich bewust dat een dergelijk gebruik van de administratieve lus juridisch niet robuust is en stelt daarom op dit vlak een aanpassing van de regelgeving voor.

De afgeleverde omgevingsvergunning geldt als een vergunning voor **onbepaalde duur** (met uitzondering van het aspect grondwaterwinning). De provincie geeft aan dat wanneer een bepaalde betere techniek in het vooruitzicht ligt (o.a. mbt stikstofcaptatie), is het vaak interessanter om slechts een vergunning verlenen voor bepaalde duur. De mogelijkheden voor een vergunning van bepaalde duur zijn echter beperkt. Ook hierin schuilen mogelijkheden voor optimalisatie.

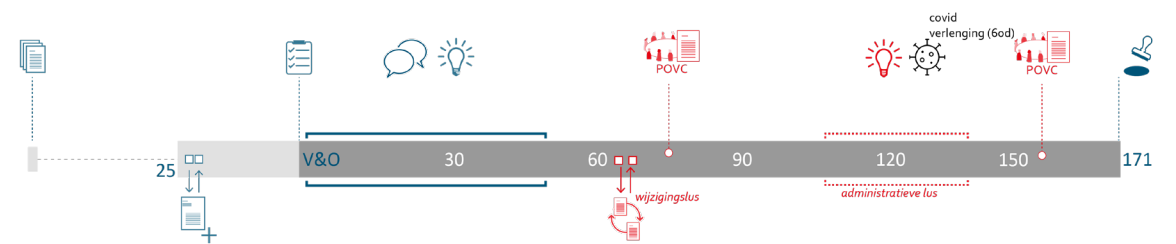
De aanvraag betrof de uitbreiding en exploitatie van een bestaand bedrijf. Bij een dergelijk dossier moet de milieuvergunning opnieuw worden bekeken. Dit helpt om bij de **hervergunning** specifieke voorwaarden op te leggen. Toch geeft de provincie aan dat steeds afhankelijk te zijn van de aanvrager die eerst een nieuw dossier moet indienen. Het meest ideale systeem zou een soort van periodieke evaluatie zijn. Ook dit is een mogelijkheid voor een verdere optimalisatie.

Overzicht

Beschrijving	De bouw van onder meer een magazijn, kantoorgebouw, laadkades, loszone en de actualisatie van een ingedeelde inrichting of activiteit
Behandelende overheid	<ul style="list-style-type: none"> ☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	Antwerpen
Type dossier	<ul style="list-style-type: none"> stedenbouwkundige handelingen ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	30 september 2019

Procedureverloop

Leerpunten

Voorliggend dossier betrof een project in de haven. De provincie Antwerpen heeft gespecialiseerde deskundigen voor dossiers gelegen in het havengebied. In de aanloop van het dossier werd geen **projectvergadering** georganiseerd. Provincie Antwerpen gaf tijdens het gesprek aan slechts zelden een projectvergadering te organiseren wanneer het niet verplicht is. Dit om procedurefouten te vermijden.

De aanvraag werd ingediend en later vervolledigd. Hierdoor overschreed de termijn tussen het indienen en de volledig- en ontvankelijkheid de standaardtermijn van 30 dagen. Provincie Antwerpen probeert aanvragers maximaal de kans te geven om binnen de termijn van 30 dagen **aanvullende informatie** te geven. Wanneer dit niet lukt wordt een bijkomende termijn gegeven. Het decreet laat dit toe. Het principe van terug naar af wordt bewust zo weinig mogelijk gehanteerd. De provincie geeft bij een onvolledigheid ook steeds aan waarom een dossier onvolledig is. Wel wordt geen onderscheid gemaakt tussen kleine en grote gebreken. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de kleine zaken niet meer worden aangevuld.

Het dossier werd behandeld door de provincie. Het **openbaar onderzoek** werd georganiseerd door de lokale overheid (Stad Antwerpen). Tijdens het gesprek gaf de provincie aan dat het voor kleinere gemeenten vaak niet eenvoudig is om bij provinciale dossiers de vooropgestelde termijnen (50 dagen) voor het openbaar onderzoek te halen. De gemeenten moeten immers zowel het openbaar onderzoek organiseren, als de bezwaren bundelen en een advies geven. De timing hiervoor is krap.

Verschillende adviesinstanties gaven een negatief advies. De aanvrager diende een wijzigingsverzoek in om met nieuwe plannen tegemoet te komen aan de negatieve adviezen. De voorziene HS-cabine werd geschrapt, er werden nieuwe plannen toegevoegd ivf brandveiligheid en er werd een nieuwe archeologienota toegevoegd. De POVC achtte het niet nodig dat voor dergelijke wijzigingen een tweede openbaar onderzoek moest worden georganiseerd. Aangezien er geen nieuw openbaar onderzoek werd georganiseerd, is de beslissingstermijn niet verlengd geweest door het wijzigingsverzoek. Op voorstel van de POVC werd, in toepassing van de **administratieve lus**, de beslissingstermijn verlengd met 60 dagen zodat opnieuw advies kon worden aangevraagd aan de adviesinstanties. Het gebruik van de administratieve lus is onrechtmatig wanneer de administratieve lus wordt ingezet om een termijnverlenging te bekomen, zonder dat een onregelmatigheid wordt vastgesteld die kan leiden tot een vernietiging van het dossier.

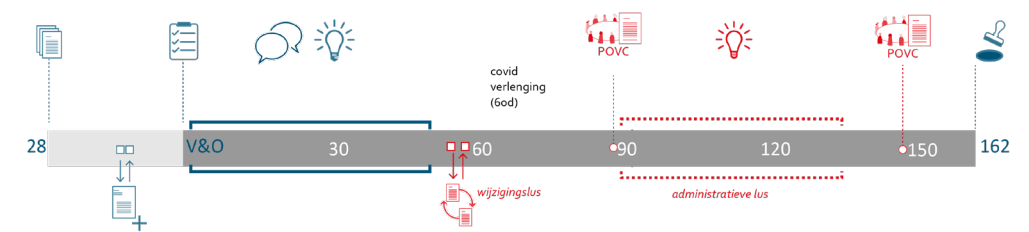
De **POVC** kwam samen voor een gecoördineerd advies. Er wordt een nauwkeurige afweging gemaakt tussen de voorwaarden van de verschillende adviesinstanties. Bepaalde voorwaarden die bijvoorbeeld verwijzen naar andere wetgevingen en reglementen worden niet mee overgenomen als stedenbouwkundige voorwaarde. Tijdens het gesprek gaf provincie Antwerpen aan dat de POVC een nuttig instrument is om met alle betrokken deskundigen rond de tafel te zitten. Hiertoe is het belangrijk dat alle adviesinstanties aanwezig zijn. Dit is niet steeds het geval. Er is een tendens merkbaar waarbij adviesinstanties steeds meer afhaken, wat de meerwaarde van POVC niet ten goede komt.

Overzicht

Beschrijving	De bouw en de exploitatie van een gelvatengebouw
Behandelende overheid	☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	Mol/ Dessel
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	18 december 2019

Procedureverloop

Leerpunten

De provincie was de behandelende overheid in dit dossier. Nucleaire installaties vallen pas onder de **bevoegdheid** van de Vlaamse Regering wanneer in de nucleaire infrastructuur splijtstoffen zitten. Het zou volgens de provincie beter zijn om nucleaire sites steeds op Vlaams niveau te behandelen. Dit maakt meteen duidelijk wie bevoegd is. Het is niet steeds duidelijk in welk infrastructuur juist wel of niet splijtstoffen aanwezig zijn. Dit maakt het in bepaalde gevallen onduidelijk welk bestuursniveau bevoegd is voor de behandeling van het dossier.

Provincie Antwerpen gaf tijdens het gesprek aan dat het voor de aanvrager een voordeel was dat zijn omgevingsvergunningsaanvraag werd behandeld door de provincie in plaats van door de Vlaamse Overheid. Wanneer zijn dossier zou zijn behandeld door de Vlaamse Overheid, zou er een beroepsstrap minder zijn. Een beroep dat wordt ingediend tegen de Vlaamse Overheid gaat meteen naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen

De procedure van de omgevingsvergunning liep samen met de procedure voor de goedkeuring van het MER. De provincie geeft aan dat een **geïntegreerd verloop** van beide procedures een tijdsvoordeel oplevert. Toch gaf de provincie aan dat het MER goedgekeurd moet zijn voordat de POVC samenkomt. Zolang er geen finaal MER is, is het voor de POVC bijna onmogelijk om milderende maatregelen te adviseren. Met betrekking tot het MER geeft de provincie aan er vanuit te gaan dat de aannames die daarin gebeuren, ook overeenstemmen met de werkelijkheid. De provincie rekent hier op de expertise van team MER. De provincie heeft niet de capaciteit om alle aspecten te gaan narekenen.

De aanvraag voor de nucleaire site heeft een gemeente overschrijdende impact. Tijdens het openbaar onderzoek worden de inwoners van de eigen gemeente aangeschreven. In dit geval gebeurde dit in 5 Vlaamse gemeenten: Mol, Retie, Kasterlee, Geel en Dessel. Met het overgaan van de milieuvergunning naar de omgevingsvergunning is het concept van de straalgemeenten weggevallen. Hierdoor kan het gebeuren dat de inwoners die het meeste impact zullen ondervinden toch niet worden aangeschreven. Dit heeft in bepaalde gevallen een wezenlijke impact op de **inspraakmogelijkheden** van het betrokken publiek.

Als antwoord op het advies van VMM (afdeling grondwater) diende de aanvrager een **wijzigingsverzoek** in waarbij motiatiestukken werden toegevoegd om aan te tonen dat toluen en xylenen geen deel dienen uit te maken van de monitoring omdat hiervoor geen verhoogde concentraties verwacht worden.

Overzicht

Beschrijving Het bouwen en exploiteren van een logistiek gebouw

Behandelende overheid

- gemeente
- provincie
- gewest

Ligging van de aanvraag Steenokkerzeel

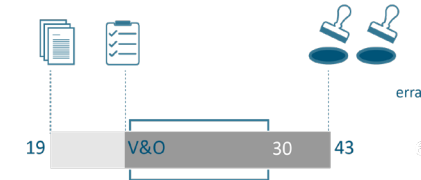
Type dossier

- stedenbouwkundige handelingen
- ingedeelde inrichting of activiteit

Type procedure vereenvoudigde procedure

Datum indienen 28 augustus 2020

Procedureverloop

Leerpunten

In de aanloop van het dossier werd een **voorbepreking** gehouden. Het dossier kende nadien een vlot verloop. Tijdens het gesprek werd aangegeven dat ongeveer voor bijna de helft van alle dossiers een informeel vooroverleg wordt gehouden. Dit laat het departement toe om reeds vroeg in het proces sturend op te treden wat de verdere dossierbehandeling vergemakkelijkt.

Het besproken dossier had zowel betrekking op stedenbouwkundige handelingen als op de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. De complexiteit van het dossier was eerder beperkt. Dit is uitzonderlijk. Meestal hebben de **geïntegreerde dossiers** een hogere mate van complexiteit. Deze complexiteit verhoogt het risico op fouten. Departement omgeving gaf tijdens het gesprek aan dat op gemeentelijk niveau naar alle waarschijnlijkheid vergunningen worden afgeleverd die een juridische toets niet zouden doorstaan.

De aanvraag voor het bouwen en exploiteren van een logistiek gebouw volgde de vereenvoudigde procedure. Hoewel het binnen dit dossier niet aan de orde was, bleek het tijdens het gesprek een leemte te zijn dat **administratieve lus** niet kan worden toegepast binnen de vereenvoudigde procedure. Dit is een mogelijke piste voor optimalisatie. Een tweede optimalisatiepiste is het faciliteren van een overstap tussen beide procedures tijdens de behandelingstermijn of het afschaffen van het onderscheid tussen vereenvoudigde en gewone procedure.

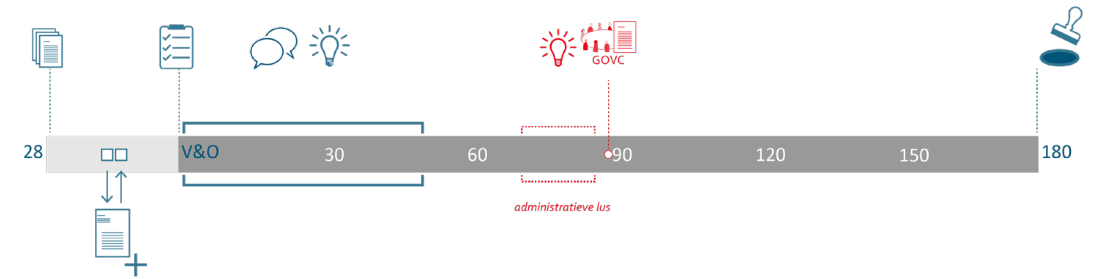
Na afloop bleek er een fout geslopen te zijn in dit dossier. Er werd namelijk in de vergunningsbeslissing verwezen naar de verkeerde milieubricken. Hieraan kon een oplossing worden geboden door, nog binnen de termijn van 45 dagen, de gemaakte beslissing in te trekken en na correctie een tweede keer ter beslissing voor te leggen (**erratum**) ditmaal met de correcte verwijzingen inzake milieubricken.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag omvat het bouwen van een windturbine en de exploitatie ervan
Behandelende overheid	☐ gemeente ☐ provincie ☒ departement omgeving ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	Gent
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	23 augustus 2019

Procedureverloop

Leerpunten

Het dossier is na het indienen verder **aangevuld** geweest. Het decreet laat dit toe tijdens de fase van volledigheid en ontvankelijkheid.

Departement omgeving merkte tijdens het procedure van dit dossier dat een bevoegde adviesinstantie niet werd aangeschreven. Het betrof een dossier voor het plaatsen van een windturbine en er werd in eerste instantie nagelaten om advies te vragen aan Electrabel. Voor de inwerkingtreding van het omgevingsvergunningsdecreet had de aanvrager het dossier moeten intrekken om vervolgens terug in te dienen. Dankzij het decreet kan een **administratieve lus** worden toegepast en het ontbrekende advies alsnog toe te voegen aan het dossier. De administratieve lus was binnen deze case een nuttig instrument om een volledig nieuwe aanvraag omwille van procedurefouten te vermijden.

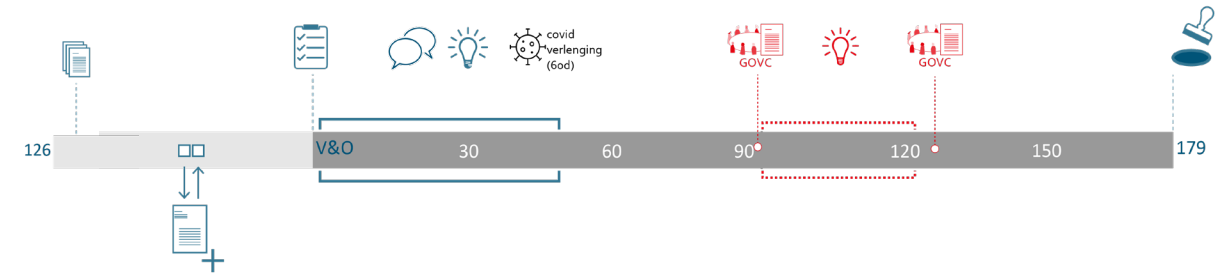
De **gewestelijke omgevingsvergunningscommissie** kwam samen voor een gecoördineerd advies. Tijdens het gesprek werd aangegeven dat het overlegmodel binnen dit dossier een meerwaarde heeft betekend. Tijdens de procedure bleek er zich een conflict voor te doen tussen de inplantingsplaats van de windmolen en een juridisch bestaande waterloop. Tijdens de GOVC werd een oplossing uitgewerkt om de conflicterende adviezen met elkaar te verzoenen. De afschaffing van de juridische waterloop werd geregeld samen met de beslissing in dit dossier. De deskundigen van het departement omgeving geven tijdens het interview aan dat bij grote dossiers externe deskundigen kunnen worden bevroegd door de GOVC. Er wordt aangegeven dat de GOVC momenteel in tal van kleine dossiers bevoegd is. Dossiers met vijf adviezen zijn niet per sé de meest complexe dossiers, maar moeten volgens het huidige omgevingsvergunningsdecreet wel bij de GOVC verschijnen. Hier ligt er dus nog ruimte voor verdere verfijning en optimalisatie.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag omvat het bouwen en exploiteren van een verbrandingsinstallatie.
Behandelende overheid	☐ gemeente ☐ provincie ☒ gewest
Ligging van de aanvraag	departement omgeving Wilrijk/ Aartselaar
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	30 september 2019

Procedureverloop

Leerpunten

Het dossier van de afvalverbrandingsinstallatie is een complex dossier dat zowel stedenbouwkundige handelingen bevat als de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Tijdens het gesprek werd dan ook dieper ingegaan op de **geïntegreerde procedure**. De bevroegde experts gaven aan dat het decreet verwacht dat omgevingsambtenaren zowel expert zijn in de VCRO als in het VLAREM. Hiernaast bestaat nog het natuurdecreet, DABM, etc. Dit heeft negatieve gevolgen voor de kwaliteit van de adviezen die nog steeds worden geschreven door een omgevingsambtenaar stedenbouw of door een omgevingsambtenaar milieu. Om deze reden worden binnen de kleinere gemeenten vaak incorrecte vergunningen worden afgeleverd.

Voorliggend dossier situeert zich op de grens van de stad Antwerpen en de gemeente Aartselaar. De Vlaamse overheid is echter bevoegd voor de behandeling van het dossier. Het **openbaar onderzoek** werd door beide gemeenten afzonderlijk georganiseerd. Het omgevingsvergunningsdecreet bepaald dat ieder MER-plichtig dossier met IIO klasse 1 een hoorzitting voorziet. In dit dossier werd een informatievergadering georganiseerd in elk van de twee gemeenten. De experts geven aan dat het in bepaalde gevallen vreemd overkomt om een dergelijke vergadering, die door de gemeente wordt georganiseerd, als bovenlokale overheid voor te zitten. Dit is zeker het geval bij de kleinere projecten. In gecontesteerde projecten kan het wel een voordeel zijn dat de hogere overheid de informatievergadering voorziet. In dit geval bijvoorbeeld bleek één van de twee gemeenten een sterke tegenstander van het project (dit uitte zich o.a. in een overvloed aan bezwaarschriften in één van de twee gemeenten).

De **GOVC** kwam samen voor het dossier van de afvalverbrandingsinstallatie tweemaal samen. Het decreet laat dit toe. Tijdens een eerste gewestelijke omgevingsvergunningscommissie werd de aanvrager gehoord. Naar aanleiding van het gewijzigde advies van een adviesinstantie werd het dossier opnieuw geagendeerd op de zitting van de GOVC. Het is vaak voor deze grotere dossiers dat de GOVC een meerwaarde is omdat externe deskundigen kunnen worden bevroegd. De GOVC moet in principe steeds samenkomen voor dossiers met meer dan vijf adviezen. Dit zijn niet altijd de complexe dossiers. De kwantitatieve maatstaf van vijf dossiers is dan ook vrij arbitrair. Voor kleinere dossiers is het niet altijd duidelijk wat de meerwaarde is.

De deskundigen van het departement omgeving geven aan dat in bepaalde gevallen het een nadeel betekent dat, buiten de limitatieve lijst van het omgevingsvergunningsdecreet, geen vergunning voor **bepaalde duur** kan worden gegeven. Dit is het geval bij dossiers met een grote milieupact (bv. verbrandingsoven) waar betere technieken in het vooruitzicht liggen. De deskundigen geven aan dat er bepaalde redenen zijn waarom vergunningen van bepaalde duur toch opportuun zijn. Soms wordt de aanvrager aangespoord om een aanvraag voor bepaalde duur in te dienen. Ook op dit vlak is dus nog ruimte voor optimalisatie en verfijning van het decreet.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag voorziet in het verkavelen van een eigendom in 7 bouwpercelen, met een te behouden gebouw (voormalige horecazaak).
Behandelende overheid	☒ gemeente ☐ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	 Putte
Type dossier	 stedenbouwkundige handelingen
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	31 januari 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Voor het verkavelingsdossier werd een **informeel vooroverleg** gehouden tussen de gemeente en de aanvrager (landmeter). Dit is een courante praktijk. Het vooroverleg vindt in Putte meestal plaats op initiatief van de aanvrager. De gemeente probeert hier zo vaak als mogelijk in mee te gaan. Wanneer een dossier binnenkomt waar de gemeente bezwaar tegen heeft dan wordt informeel gevraagd dit in te trekken.

De termijn voor het onderzoek naar **volledig- en ontvankelijkheid** ligt op 30 dagen. Hoewel dit in de meeste gevallen best haalbaar is, wensen zowel de politiek als de aanvrager vaak dat het sneller gaat. De bezetting op de dienst omgeving heeft een grote invloed op de mate waarin aan deze verwachtingen kan worden voldaan. De gemeente kan met het decreet tijdens het onderzoek naar de volledigheid om bijkomende informatie vragen. Dit heeft voordelen. Toch komt hier ook een nadeel met mee. De mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen tijdens de volledigheidscntrole maakt architecten nonchalant. Gebrekkige dossiers worden ingediend en de gemeente zal het wel nakijken. De administratieve last voor de gemeente is door de laksheid van de professionelen gestegen

Het verkavelingsdossier dat werd besproken met gemeente Putte is een voorbeeld van een dossier met uitsluitend **stedenbouwkundige handelingen**. De meerwaarde van het omgevingsvergunningsdecreet is voor dit type van dossiers minder groot in vergelijking met de gemengde dossiers. Toch geef de gemeente aan dat het decreet niet vertragend werkt ten opzichte van de wetgeving voor de inwerkingtreding van het decreet.

Gemeente Putte verzocht de aanvrager om een **wijzigingsverzoek** in te dienen. De figuur van het wijzigingsverzoek wordt in Putte toegepast wanneer tijdens de procedure een probleem opduikt dat klein genoeg is om nog binnen de lopende procedure op te lossen. In dit geval ging het om het plaatsen van een electriciteitscabine. De gemeente geeft aan dat in de periode voor het decreet bij procedures zonder openbaar onderzoek aan de landmeter gevraagd zou zijn geweest om een nieuw plan binnen te brengen. Bij procedures met openbaar onderzoek zou aan de aanvrager gevraagd zijn om het dossier in te trekken en met gewijzigde plannen opnieuw in te dienen. Dit laatste is voor de aanvrager vaak minder interessant gezien de behandelingstermijn hierdoor toeneemt. Voor het voorliggende dossier heeft omgevingsvergunningsdecreet bijgedragen tot meer oplossingsgerichtheid. Het decreet stelt dat een nieuw openbaar onderzoek moet worden georganiseerd wanneer de rechten van derden kunnen worden geschonden. De gemeente gaf aan het niet altijd duidelijk is wanneer dit juist het geval is. In dit dossier, leidde de wijziging tot het plaatsen van een bijkomende electriciteitscabine, wat mogelijk wel een impact kan betekenen voor de aanpalende percelen, gelet op de inplanting nabij de perceelsgrens.

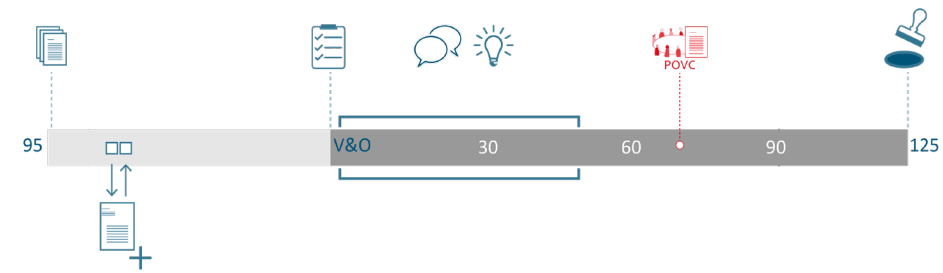
Binnen het besproken verkavelingsdossier werd een **nieuw wegtracé** goedgekeurd door de gemeenteraad. De termijn werd hiervoor verlengd met 60 dagen. Het decreet laat slechts eenmaal een termijnverlenging toe. De gemeente ziet in de mogelijkheid tot een tweede termijnverlenging een mogelijke optimalisatie om verder oplossingsgericht te werken.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag omvat: aanpassing parking, overkapping fietsenstalling, aanleg fiets- en voetpad, rooien van bomen, uitbreiden en wijzigen van een universiteitscampus.
Behandelende overheid	☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	Kortrijk
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	30 september 2019

Procedureverloop

Leerpunten

Provincie West-Vlaanderen gaf tijdens het gesprek aan dat bij het dossier van fietsinfrastructuur op de universiteitscampus onvoldoende **vooroverleg** heeft plaatsgevonden waardoor stad Kortrijk en de aanvrager niet op de hoogte waren van elkaars plannen. Dit resulteerde in een negatief advies van stad Kortrijk tijdens de procedure en een bezwaarschrift. Een vooroverleg in een vroeger stadium had dit negatieve advies kunnen voorkomen. In een latere fase vond evenwel een overleg plaats tussen de aanvrager en de stad.

In dit dossier nam de fase van **volledig- en ontvankelijkheidsonderzoek** een zeer lange periode in beslag (namelijk: 95 dagen). Dit was het gevolg van het feit dat de aanvrager (architect) niet over de nodige expertise beschikte inzake de samenstelling van een milieu-luik in een omgevingsvergunning. De provincie West-Vlaanderen vroeg verschillende keren (3 maal) om bijkomende stukken aan te leveren en correcties toe te voegen in het milieuluik van het dossier. Het betreft hier een dossier dat door de inwerkingtreding van het omgevingsdecreet beschouwd wordt als een gemengd dossier. Waarbij het stedenbouwkundig luik en een aantal milieuaspecten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Het gebrek aan expertise voor wat betreft het milieuluik is een algemeen knelpunt gebleken dat vertragend kan werken in dossiers die vroeger afzonderlijk (stedenbouw en milieu) konden worden ingediend. Het zijn vooral de grotere studie bureaus die over voldoende kennis beschikken over beide aspecten. Overheid heeft zich moeten herorganiseren. De privé heeft dit ook moeten doen, maar dit heeft uiteraard tijd nodig. De provincie geeft er de voorkeur aan om proactief te werken tijdens deze fase en vermijdt liever om dossiers onvolledig te verklaren.

Na de volledig- en ontvankelijkheidsverklaring werden de bevoegde **adviesinstanties** om advies gevraagd. Provincie West-Vlaanderen geeft aan dat het bergaf gaat met de adviezen. De Provincie krijgt vandaag in nog geen 20% van de dossiers een inhoudelijk advies dat substantieel bijdraagt aan een betere beslissing.

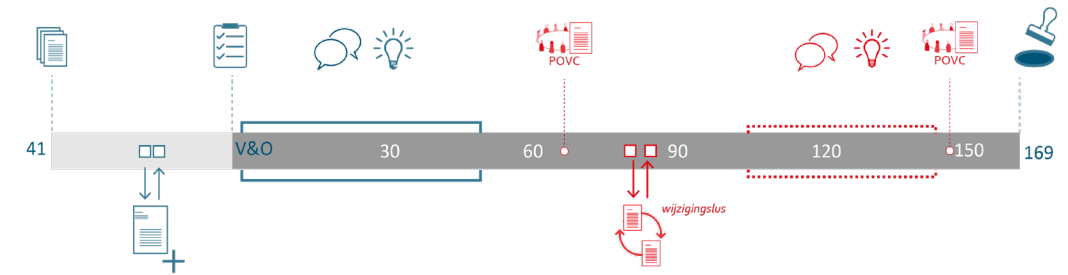
De **POVC** heeft in dit dossier een gecoördineerd advies gegeven, hierdoor kon tegemoet gekomen worden aan de bezwaren van de stad Kortrijk. Volgens de provincie wordt de POVC door de aanvragers al te vaak gezien als een samenkomst die hen de mogelijkheid biedt om nog hiaten uit hun dossier te krijgen. Dit kan voor de provincie niet de bedoeling zijn van een provinciale omgevingsvergunningcommissie. Het dossier moet goed zitten voordat het op de POVC wordt besproken zodat de POVC ten volle een rol kan opnemen als orgaan waarin de verschillende standpunten met elkaar kunnen worden verzoend.

Overzicht

Beschrijving	Deze aanvraag betreft het optrekken van een nieuwe werkplaats voor metaalbehandeling. Daarnaast wordt een update doorgevoerd van de aanwezige toestellen in de metaalbewerking.
Behandelende overheid	☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	Brugge
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	9 november 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Dit dossier werd verkeerdelijk ingediend bij de stad Brugge. De provincie had namelijk de aanvrager aangeraden om contact op te nemen met de stad Brugge om een vooroverleg te beleggen. Na verkeerdelijk indienen bij de stad Brugge kwam via het omgevingsloket het dossier vlot bij de provincie terecht als correcte bevoegde overheid. Provincie West-Vlaanderen organiseerde binnen voorliggend dossier geen **projectvergadering**. Bij uitbreiding wordt van dit figuur zo weinig mogelijk gebruik gemaakt. De projectvergadering wordt aanzien als een omslachtig instrument en er zijn negatieve ervaringen met adviesinstanties die afhaken of na afloop van de projectvergadering alsnog van standpunt wijzigen.

De aanvrager heeft na het indienen van zijn dossier een bijkomende termijn gekregen om het dossier aan te vullen. De provincie geeft aan dat het bijna niet meer gebeurt dat een dossier onvolledig wordt verklaard. Bij gebrekkige dossiers wordt eerder om **bijkomende informatie** gevraagd dan dat het dossier onvolledig wordt verklaard.

Op verzoek van de POVC werd het dossier gewijzigd middels een **wijzigingslus** waardoor tegemoet is kunnen komen aan een negatief advies van de stad Brugge (mbt mobiliteit). De provincie is zeker voorstander van deze nieuwe modaliteit in het omgevingsvergunningsdecreet. Toch zijn er volgens de provincie nog valkuilen. Het decreet geeft onvoldoende aan hoe ver je kan gaan met een wijzigingsverzoek. Het is toegelaten om wijzigingen aan te brengen, maar nergens staat beschreven hoever deze wijzigingen precies mogen gaan. De provincie is alleszins van mening dat de aard van het dossier niet mag wijzigingen via een wijzigingslus. De wijzigingslus kan wel gebruikt worden om kleinere problemen op te lossen. Daarnaast is de beschrijving wanneer een tweede openbaar onderzoek moet plaatsvinden tamelijk vaag. De Raad voor Vergunningsbetwistingen blijkt hier ook niet altijd in mee te gaan. Zo kan een wijzigingslus zonder openbaar onderzoek problemen opleveren. Volgens de Raad moet voor de kleinste wijziging opnieuw een openbaar onderzoek plaatsvinden. Ieder dossier waar ook maar één woord aan werd gewijzigd wordt, kan door de Raad worden vernietigd. Tot slot is er een probleem met feit dat er geen beperkingen zijn voorzien met betrekking tot de termijnen waarbinnen wijzigingsverzoeken kunnen worden ingediend. Dit gebeurt soms tot op de dag voorafgaand aan de beslissing/zitting. Dit brengt het provinciebestuur in moeilijkheden qua praktische organisatie en inhoudelijke voorbereiding van dossiers. Eén van de maatregelen die de provincie genomen heeft om het werkbaar te houden is het niet langer aanvaarden van wijzigingsverzoeken voorafgaandelijk aan de POVC.

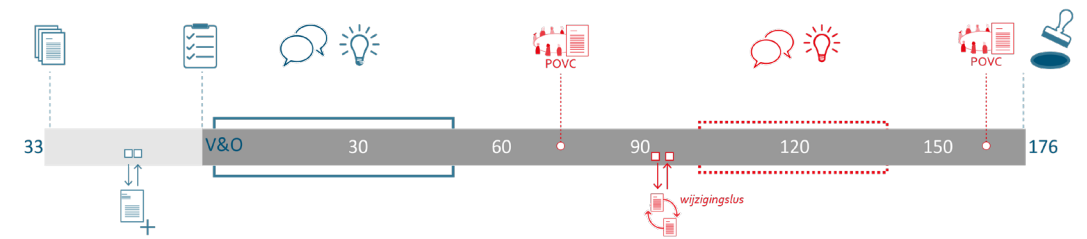
De aanvrager werd gehoord tijdens de **POVC**-zitting. Bij een negatief advies is het voor de aanvrager vaak beter te verteren wanneer hij weet waarom de POVC een negatief advies geeft. Tijdens een POVC kunnen de leden tekst en uitleg geven bij het advies. Hiernaast geeft Provincie West-Vlaanderen ook aan andere belanghebbenden de kans om te worden gehoord. Deze maximale opvatting van de POVC staat niet in het decreet beschreven en wordt door provincie West-Vlaanderen als een gunst beschouwd.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag omvat: slopen woning en schuur, bouwen bedrijfsgebouwen, aanleggen mestverwerkingsinstallatie, aanleg betonverharding, exploitatie mestverkingsbedrijf.
Behandelende overheid	☐ gemeente ☒ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	 Langemark-Poelkapelle
Type dossier	☒ stedenbouwkundige handelingen ☒ ingedeelde inrichting of activiteit
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	31 oktober 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Voorafgaand aan de aanvraag vond een **vooroverleg** plaats tussen Provincie West-Vlaanderen en de aanvrager. Nadien werd het dossier ingediend. De aanvrager werd verzocht om binnen een bijkomende termijn aanvullende informatie op te laden. Om deze reden nam de termijn tussen het indienen en de volledig- en ontvankelijkheidsverklaring meer dan 30 dagen in beslag.

Het dossier voor het uitbreiden en exploiteren van een varkenshouder werd als één **geïntegreerd dossier** door provincie West-Vlaanderen beoordeeld voor wat betreft de stedenbouwkundige handelingen en de milieu-aspecten. Voor het ingaan van het decreet gebeurde het bij dergelijke dossiers dat een milieuvergunning werd bekomen, maar geen stedenbouwkundige vergunning. Voor aanvragers was het dan weinig logisch dat de overheid schijnbaar tegenstrijdige beslissingen nam. Sinds de integratie kan dit niet meer. Het is voor aanvragers sindsdien logischer dat hun dossier door één overheidsinstantie wordt beoordeeld. De meerwaarde van het omgevingsvergunningsdecreet blijkt volgens de provincie echt uit dit soort van dossiers.

Provincie West-Vlaanderen leverde een omgevingsvergunning af van **bepaalde duur**. De vergunning geldt tot het verlopen van de basisvergunning. Het decreet stelt met artikel 68 dat een bevoegde overheid een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk voor een bepaalde duur kan verlenen voor veranderingen van de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit waarvoor de initiële omgevingsvergunning voor een bepaalde duur is verleend. Provincie West-Vlaanderen geeft aan dat het makkelijker zou moeten zijn om een vergunning voor bepaalde duur te verlenen. Het gaat niet zozeer om het type bedrijven, maar eerder om de aanvrager an-sich. Bij sommige bedrijven weet je op basis van hun historiek op voorhand dat ze niet al te ordelijk exploiteren. Om het met een boutade te zeggen: "een vuile boer blijft een vuile boer". Door een vergunning van bepaalde duur te verlenen kan je korter op de bal spelen.

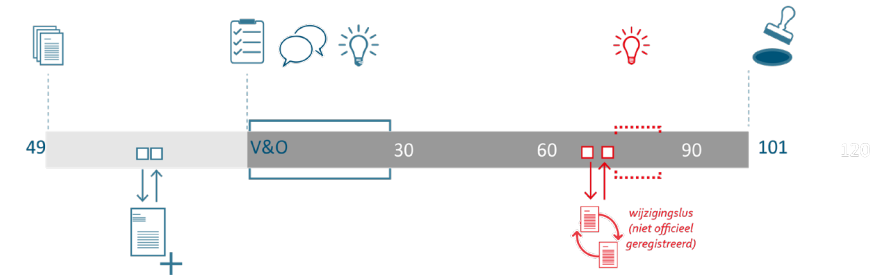
Het dossier werd door het CBS van gemeente Langemark-Poelkapelle en door departement Omgeving (afdeling milieu) negatief geadviseerd omwille van de gebrekkige dossierinhoud. Na de adviesronde werd het dossier verder aangevuld met een **wijzigingsverzoek**. Het wijzigingsverzoek werd binnen dit dossier toegepast om het dossier te vervolledigen. Het omgevingsvergunningsdecreet heeft op deze wijze bijgedragen aan oplossingsgerichte dossierbehandeling.

Overzicht

Beschrijving	De aanvraag betreft het slopen van een bestaand bedrijfsgebouw en het bouwen van drie meergezinswoningen met 70 wooneenheden, 5 commerciële units en een ondergrondse parking.
Behandelende overheid	<ul style="list-style-type: none"> ☒ gemeente ☐ provincie ☐ gewest
Ligging van de aanvraag	 <p>Brugge</p>
Type dossier	 stedenbouwkundige handelingen
Type procedure	gewone procedure
Datum indienen	6 juli 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Stad Brugge wenst sterk in te zetten op klantvriendelijkheid. Dit betekent dat het nog maar zelden voorkomt dat een dossier **onvolledig** wordt verklaard. Vaak wordt de aanvrager een bepaalde termijn gegeven (14 dagen) waarbinnen de aanvraag moet worden vervolledigd. Deze bijkomende termijn is soms ook voor de administratie een zegen. Gemengde dossiers zijn immers moeilijk om binnen 30 dagen te controleren. Binnen deze termijn moet zowel de GOA stedenbouw als de GOA milieu het dossier nakijken. Tijdens drukke periodes is dit niet altijd realistisch.

Eén van de doelstellingen van het decreet was het bekomen van een **tijds winst**. Uit het gesprek met stad Brugge bleek dat de tijds winst bij de meer complexe dossiers beperkt uitvalt. Volgens het decreet bedraagt de beslissingstermijn in de gewone procedure 105 dagen als geen omgevingsvergunningscommissie vereist is. De termijn bedraagt 120 dagen wanneer wel een advies van de omgevingsvergunningscommissie nodig is. Deze termijn kan eenmalig met 60 dagen verlengd worden. Dit maakt dat de maximale beslissingstermijn in de gewone procedure 180 dagen bedraagt. Een complex dossier zit hier snel aan. De termijn voor complexe dossiers ligt in de omgevingsvergunning vaak hoger dan de standaardtermijn in de stedenbouwkundige procedure. Voor de heel erg complexe dossiers treedt een tijds winst op vermits je als overheid sneller kan ingrijpen. Wanneer je merkt dat bepaalde aanpassingen nodig zijn kan de aanvrager worden verzocht om een wijziging aan te brengen. Het decreet laat dit toe. Zo wordt een weigering vermeden. De tijds winst is ook merkbaar bij dossiers die de vereenvoudigde procedure volgen. Volgens het decreet bedraagt de beslissingstermijn 60 dagen te beginnen op de dag na de datum waarop de vergunningsaanvraag volledig en ontvankelijk is verklaard. Dit houdt een tijds winst in ten opzichte van de dossiers die de stedenbouwkundige procedure volgden.

Het dossier werd tijdens de lopende procedure gewijzigd. Door de figuur van het **wijzigingsverzoek** draagt het decreet bij aan een meer oplossingsgerichte vergunningsverlening. Een nadeel van het wijzigingsverzoek is dat van de administratie verwacht wordt dat het wijzigingsverzoek steeds wordt aanvaard. Zowel langs de kant van de aanvrager als langs de kant van het bestuur zijn er verwachtingen. Het decreet stelt dat een nieuw openbaar onderzoek moet worden georganiseerd wanneer de wijzigingen kennelijk een schending van de rechten van derden met zich meebrengen. De omschrijving 'kennelijk een schending van rechten' is vaag geformuleerd. Stad Brugge merkt dat de aanvragen waarbij een wijzigingsverzoek werd toegepast, maar die niet gepaard gingen met een openbaar onderzoek, eerder zwak staan. De onduidelijkheid in de wetgeving wordt door advocatenkantoren aangegrepen om tegen de administratie te argumenteren.

Tijdens het gesprek gaf stad Brugge aan dat aanvragers vaak gebruik maken van de **meldingsplicht** om na het verkrijgen van een omgevingsvergunning de bronbemaling te melden. Zo vermijden zij dat de bronbemaling deel uitmaakt van de vergunningsaanvraag. Door deze werkwijze wordt de vergunningverlenende overheid buiten spel gezet bij het opleggen van voorwaarden. De aanvraag is gelegen in een signaalgebied. Stad Brugge gaf aan dat het de overheid vandaag ontbreekt aan harde instrumenten om bouwen in signaalgebieden tegen te gaan.

Overzicht

Beschrijving Inplanting en exploitatie van een Carrefour Express-buurtsupermarkt.

Behandelende overheid

- gemeente
- provincie
- gewest

Ligging van de aanvraag

Brugge

Type dossier

- stedenbouwkundige handelingen
- ingedeelde inrichting of activiteit
- kleinhandelsactiviteit

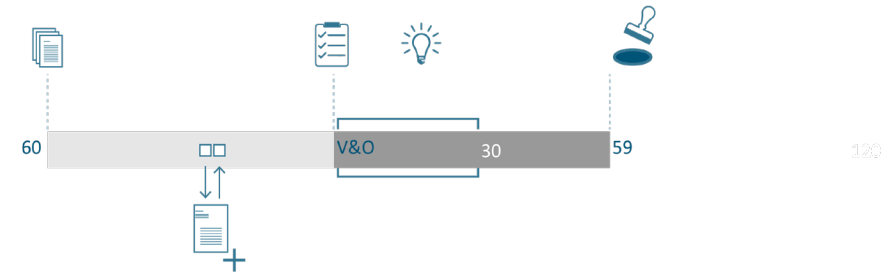
Type procedure

gewone procedure

Datum indienen

12 november 2018

Procedureverloop

Leerpunten

Bij de meeste dossiers vindt een **vooroverleg** plaats. Een vooroverleg helpt om een meer kwalitatief dossier op te stellen waarbij in het dossierverloop minder gebruik moet worden gemaakt van administratieve lussen. Hoewel de administratie tracht om in te gaan op vragen voor vooroverleg, probeert ze een informeel vooroverleg te vermijden bij dossiers die erg afhankelijk zijn van adviesinstanties. De aanvrager kan dan beter rechtstreeks bilateraal overleg plegen. Een nadeel hiervan is dat er niet één overleg plaatsvindt met alle adviesinstanties, waardoor het moeilijk wordt om de adviezen op elkaar af te stemmen.

Het besproken dossier betreft een **geïntegreerde** aanvraag met zowel stedenbouwkundige handelingen, de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit en een kleinhandelsactiviteit. Een geïntegreerde vergunningsverlening geldt als één van de krachtlijnen van het decreet. Volgens Stad Brugge houdt de geïntegreerde aanvraag een administratieve vereenvoudiging in langs de kant van de aanvrager. Voorafgaand aan de omgevingsvergunning moest naast een stedenbouwkundige vergunning ook een milieuvergunning of socio-economische vergunning worden bekomen. Sinds het omgevingsvergunningsdecreet zijn deze drie vergunningen geïntegreerd. Een belangrijke noot is echter dat de gemengde dossier gevoeliger zijn om te sneuvelen in beroep of voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Onder architecten is de kennis van milieu, erfgoed en natuur beperkt. Hierdoor zijn gemengde aanvragen vaak onnauwkeurig samengesteld. Dit wordt door actiegroepen aangegrepen om een vergunning te laten vernietigen. Bijkomend is de reductie van de administratieve lasten ongelijk verdeeld tussen de aanvrager en de overheid. Voor de overheid houdt de omgevingsvergunning een verzwarende in vermits de dossiers complexer zijn geworden.

Voorliggend dossier betreft geen gemeenteoverschrijdend dossier. Toch merkt stad Brugge op dat de gemeenteoverschrijdende projecten vroeger door de provincie werden behandeld. Vandaag staan deze niet meer op de **provinciale lijst**. Dit wordt weinig logisch bevonden.

Overzicht

Beschrijving Het project zal ontwikkeld worden in een 3- à 4-tal fases
Voorliggende bijstelling heeft enkel betrekking op de tweede fase.

Behandelende overheid

Ligging van de aanvraag Aalst

Type dossier

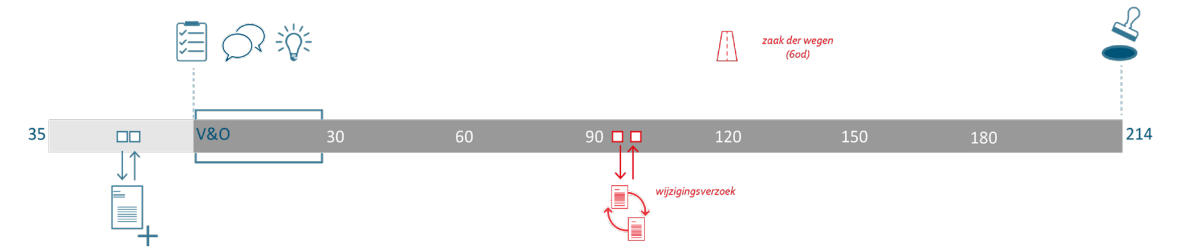
- gemeente
- provincie
- gewest

stedenbouwkundige handelingen

Type procedure gewone procedure

Datum indienen 12 november 2020

Procedureverloop

Leerpunten

De voorliggend dossier heeft betrekking op een aantal wijzigingen aan een reeds vergunde verkaveling. In de periode tussen het indienen en de **volledig- en ontvankelijkheidsverklaring** heeft de overheid de aanvrager verzocht om de projectinhoud te wijzigen. Hiervoor werd een bijkomende termijn gegeven. Het omgevingsvergunningsdecreet laat dit toe. Voor dit dossier werd intensief vooroverleg gepleegd tussen de stad en aanvrager.

De **projectinhoud** werd na het ontvangen van de adviezen nog gewijzigd om bijkomend een aantal elementen te verduidelijken/motiveren. Dergelijk grote woonprojecten worden gekenmerkt door een zeer complexe en uitgebreide dossiersamenstelling, waardoor de mogelijkheid om tijdens de procedure nog kleine wijzigingen / aanvullingen aan te brengen een belangrijke meerwaarde biedt en het dossier kon worden vergund. Met het wijzigingsverzoek heeft het decreet bijgedragen aan een grotere oplossingsgerichtheid.

Een deel van de aanvraag bestaat uit de aanleg van een gemeenteweg. Hiertoe werd het dossier aan de **gemeenteraad** voorgelegd. Het decreet bepaald dat de beslissingstermijn in dat geval van rechtswegen wordt verlengd.

Bijlage 9 : Juridische analyse mbt de optimalisatievoorstellen van het Decreet

Mechelen, 14 juni 2021

Departement Omgeving
T.a.v. mevrouw Katrijn Vanherck, Katleen Vermeiren en Petra Romelart

Per e-mail

Betreft: Ontwerp juridische analyse i.k.v. evaluatie Omgevingsvergunningsdecreet

Geachte mevrouw Vanherck, Vermeiren en Romelart,

In het kader van de evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet heeft u ons tijdens het werkoverleg dd. 12 februari ll. verzocht om een aantal vraagstukken verder te onderzoeken. Gelet op de opgegeven budgettering werd afgesproken om de geformuleerde onderzoeksvragen high level te onderzoeken en de bevindingen over te maken in een beknopte nota.

Per mail dd. 15 maart 2021 heeft u de onderzoeksvragen verder verfijnd als volgt:

1. Betreffende het inschakelen van de adviesinstanties: het OVD voorziet in het inschakelen van een aantal adviesinstanties bij de behandeling van vergunningsaanvragen, beroepen, bijstellingen,... In een aantal gevallen is de adviesvraag verplicht te stellen, andere adviesinstanties zijn facultatief te raadplegen (subadviezen):
 - Kan de adviesverplichting volledig worden afgeschaft, met dien verstande dat voor de bevoegde overheid de mogelijkheid zou worden behouden om zelf te beslissen of en aan welke adviesinstanties desgewenst wel advies kan worden gevraagd? Zo neen waarom niet, en zo ja, waar moet op worden gelet?;
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht wanneer men zou overgaan tot het beperken van het aantal adviesinstanties?;
 - Kan inzake de regeling m.b.t. het inwinnen van adviezen (adviesmogelijkheid en aantal verplichte adviezen) een gedifferentieerde regeling gemaakt worden tussen eerste en laatste administratieve aanleg? Zo neen waarom niet, en zo ja, waar moet op worden gelet?;
 - Wanneer er geen advies wordt uitgebracht, wordt het advies geacht gunstig te zijn. Er ontbreekt hier de nuance tussen het geval waarin een adviesinstantie geen advies verleend omdat zij geen fundamentele bezwaren heeft en het geval waarin een adviesinstantie geen advies verleend wegens tijdgebrek. Hoe dan dit worden opgelost?;
2. Betreffende de schorsende werking van het administratief beroep: Het OVD bepaalt dat het administratief beroep schorsend is, behoudens enkele uitzonderingen (i.t.t. de oude regeling waarbij het administratief beroep in het kader van een milieuvergunningsaanvraag in bepaalde omstandigheden niet-schorsend is):
 - Wat zijn de voor- en nadelen van de schorsende werking van het administratief beroep?;

- In de hypothese dat het idee van de schorsende werking verlaten zou worden: wat zijn de gevolgen als men niet schorst en toch uitvoert?;
- Wat zijn de voordelen, nadelen en gevolgen van het herintroduceren van de beperkt schorsende werking zoals deze onder het Milieuvergunningendecreet bestond?;
- Wat zijn de voordelen, nadelen en gevolgen van het inbouwen van een schorsende werking (naar analogie met de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen) die gevraagd kan worden op verzoek van de beroepsindiener?

Gelieve hierna onze (high level) bevindingen terug te vinden.

*

*

*

1. BETREFFENDE HET INSCHAKELEN VAN ADVIESINSTANTIES

1.1. Voorafgaandelijk

1. Het begrip “advies” kent verschillende omschrijvingen. Er bestaat geen eenduidige noch wettelijke definitie. Verschillende auteurs hebben getracht tot een deugdelijke definitie te komen. Zo omschrijft auteur S. DENIS het begrip “advies” als “*een schriftelijke voorbereidende handeling, gericht op de totstandkoming van het beleid en/of een eenzijdige bestuurlijke rechtshandeling, waarbij een externa adviseur, een in beginsel niet-bindende, richtinggevende aanbeveling verstrekt aan het bestuur, om aldus het bestuur te ondersteunen in de uitoefening van zijn bevoegdheden*”.¹ Advisering kent verschillende functies en doelstellingen. De voornaamste zijn: (1) het verhogen van de legitimiteit (wetmatigheid / draagkracht) van de besluitvorming, (2) het verhogen van de rationaliteit (zorgvuldigheid / het oordelen met kennis van zaken) van de besluitvorming, (3) het verhogen van de doelmatigheid van de besluitvorming, (4) het verschaffen van rechtswaarborgen (zgn. waarborgfunctie), en (5) het uitoefenen van controle en toezicht (zowel ex ante als ex post). Advisering wordt evenwel ook ingezet voor het nastreven van een aantal “*oneigenlijke functies*”, zoals bv. omwille van politiek-tactische redenen.²

2. De regeling in het Omgevingsvergunningendecreet inzake het inschakelen van adviesinstanties werd specifiek ingegeven vanuit volgende aanbevelingen en streefdoelen:

- Het tegengaan van juridische rechtsonzekerheid en het reduceren van vormfouten in een vroeg stadium door het voorzien in een duidelijke inventaris van aan te vragen adviezen³;
- Het garanderen van de beoogde tijdswinst door te voorzien in beperkte proceduretermijnen waarvan de overschrijding wordt gesanctioneerd. Voor advisering houdt deze “sanctie” in dat wanneer geen advies wordt uitgebracht binnen de vastgestelde termijn, het advies geacht wordt gunstig te zijn. Men gaat er van uit dat het nalaten tijdig advies te verlenen, impliceert dat de adviserende instantie geen bezwaren zou hebben tegen het voorwerp van de vergunningsaanvraag.⁴ Doch gaat men er ook van uit dat de instanties alles in het werk zullen stellen om, conform de regels van goed bestuur, tijdig advies uit te brengen⁵;

¹ S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 23-37.

² S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 59-73.

³ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St. VI. Parl. 2013-2014*, nr. 2334/1, 8.

⁴ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St. VI. Parl. 2013-2014*, nr. 2334/1, 12.

⁵ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St. VI. Parl. 2013-2014*, nr. 2334/1, 39.

- Het nastreven van een kwalitatieve vergunningverlening door complexe en omvangrijke projecten te onderwerpen aan advisering van omgevingsvergunningscommissies.⁶

3. Onder het Omgevingsvergunningsdecreet wordt zowel in de vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg als in laatste administratieve aanleg over de vergunningsaanvraag advies ingewonnen bij welbepaalde adviesinstanties.⁷ Welke deze adviesinstanties zijn, evenals de adviestermijnen en de inhoud van de adviezen wordt verder uitgewerkt in het Omgevingsvergunningsbesluit.⁸ Er dient evenwel een onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds het verplicht of facultatief karakter van de adviesvraag (consultatieplicht vs. consultatiemogelijkheid), en anderzijds tussen het al dan niet bindend karakter van het advies zelf (bindende adviezen vs. niet-bindende adviezen).

4. Wat betreft het formuleren van de adviesvraag, regelen het Omgevingsvergunningsdecreet en het Omgevingsvergunningsbesluit welke instanties in welke gevallen men verplicht dient te consulteren, m.a.w. deze regelen de consultatieplicht oftewel de gevallen waarin de overheid gehouden is tot het vragen van een advies.⁹ De memorie van toelichting bij het decreet benadrukt het verplicht karakter van de adviesvraag door te stellen dat zelfs in de gevallen dat het zonnklaar is dat de bevoegde overheid een weigeringsbeslissing zal nemen, de volledige vergunningsprocedure (dus inclusief voorziene adviesprocedure) **moet** worden doorlopen.¹⁰

Sommige adviezen zullen nagenoeg altijd moeten worden ingewonnen, terwijl andere enkel zullen moeten worden ingewonnen indien men onder het in de regelgeving voorziene “toepassingsgebied” valt. Het voorbeeld bij uitstek van een advies dat in principe altijd moet worden ingewonnen, is het advies van het college van burgemeester en schepenen of van de gemeentelijke omgevingsambtenaar op het ambtsgebied waarvan de vergunningsaanvraag betrekking heeft.¹¹ Wat betreft de andere adviesinstanties zal afhankelijk van geval tot geval en van het voorwerp van de omgevingsvergunningsaanvraag (stedenbouwkundige handelingen of het verkavelen van gronden, exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit, kleinhandelsactiviteiten, resp. vegetatiewijzigingen) een verplichte adviesvraag moeten worden gericht aan bv. de provinciale of gewestelijke omgevingsvergunningscommissie¹², de afdeling RO, de afdeling Milieu, het agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap voor Natuur en Bos, het departement Mobiliteit en Openbare Werken, de wegbeheerder, Infrabel, het departement Landbouw en Visserij, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, de ASTRID-veiligheidscommissie, OVAM,...¹³

Uiteraard staat het de bevoegde overheid vrij om, naast de wettelijke voorziene verplichte adviesvragen, bijkomende adviezen in te winnen. D.i. de consultatiemogelijkheid of de consultatiebevoegdheid.¹⁴ Behoudens uitzonderingen en begrenst door o.a. het beginsel van misbruik van bevoegdheid, kan de bevoegde overheid dus in het kader van het nemen van een goed gemotiveerde en zorgvuldige beslissing de adviseurs raadplegen die zij wenselijk acht.¹⁵ In het Omgevingsvergunningsbesluit is deze

⁶ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St.* VI.Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 16.

⁷ Art. 24-26, 42-43 en art. 59-61 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, *BS* 23 oktober 2014, 82085 (hierna afgekort als: “*Omgevingsvergunningsdecreet*”).

⁸ Art. 30-38/4, art. 41-46, art. 67 en art. 75 Besluit VI.Reg. 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, *BS* 23 februari 2016, 13390 (hierna afgekort als: “*Omgevingsvergunningsbesluit*”).

⁹ S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 75.

¹⁰ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl. St.* VI.Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 37-38.

¹¹ Art. 24, 42 en 59 Omgevingsvergunningsdecreet. Let wel: deze artikelen voorzien enkele uitzonderingen / nuances op dit principe. In de gewone vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg wordt het advies altijd ingewonnen als de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid is, tenzij 1° de aanvraag ingediend is door het betrokken college of 2° de aanvraag louter betrekking heeft op mobiele of verplaatsbare ingedeelde inrichtingen. In de vereenvoudigde vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg geldt enkel de eerste uitzondering. In laatste administratieve aanleg wordt het advies altijd ingewonnen, tenzij het beroep is ingesteld door het betrokken college.

¹² Art. 25 en 60 Omgevingsvergunningsdecreet; art. 42 en 43 Omgevingsvergunningsbesluit.

¹³ Art. 35-38/4 Omgevingsvergunningsbesluit.

¹⁴ S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 75.

¹⁵ S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 105-134.

consultatiemogelijkheid voor de bevoegde overheid niet expliciet opgenomen, maar voor bepaalde adviesinstanties staat wel uitdrukkelijk vermeld dat zij vrijblijvend subadviezen kunnen inwinnen.¹⁶

5. Wat betreft het karakter of de rechtskracht van het advies zelf, is het zo dat een advies in beginsel niet bindend is waardoor de overheid bevoegd blijft voor de eindbeslissing en zelf de afweging maakt of ze het advies wil bijtreden of een afwijkende beslissing wenst te nemen. Uitzonderlijk kan de regelgever bindende kracht verlenen aan het advies. Een advies met bindende kracht kan voormelde bewegingsvrijheid van de overheid wel degelijk ernstig beïnvloeden en kan een grote impact hebben op de eindbeslissing.¹⁷

Met de komst van het Omgevingsvergunningsdecreet lijkt men definitief te zijn afgestapt van de bindende adviezen of adviezen met bindende kracht in het omgevingsrecht. Dit ligt in lijn met de, in een ruimer kader gedane, aanbevelingen en wetgevingsvoorstellen van de Commissie Investeringsprojecten onder voorzitterschap van Cathy Berx (hierna afgekort als: “*Commissie Berx*”)¹⁸ en de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten onder voorzitterschap van de heer Johan Sauwens (hierna afgekort als: “*Commissie Sauwens*”)¹⁹ die het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning voorafgingen.²⁰ Uit het onderzoek van deze commissies bleek immers dat aan bindende adviezen enkele risico’s verbonden zijn. Zo komt het zwaartepunt van de besluitvorming te liggen bij een bepaald adviesorgaan (dat het project slechts benadert vanuit één specifiek sectoraal oogpunt) i.p.v. bij de beslissende overheid (die het project beoordeelt vanuit een meer allesomvattende en globale visie), hetgeen onvermijdelijk leidt tot verkokering van het bestuur en verlamming van de besluitvorming.²¹

De adviezen die worden uitgebracht in het kader van het Omgevingsvergunningsdecreet zijn dus steeds niet-bindend, wat impliceert dat de bevoegde overheid een afwijkende vergunningsbeslissing kan nemen. Uit de rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijkt evenwel dat wanneer de vergunningverlenende overheid **afwijkt** van andersluidende adviezen, deze overheid een “*niet evidente beslissing*” neemt waardoor de beslissing **des te zorgvuldiger, concreter en preciezer moet worden gemotiveerd**. Bijgevolg kan een overheid bij het nemen van een vergunningsbeslissing afwijken van een advies, maar dan geldt er wel een verstrengde motiveringsplicht in hoofde van dat vergunningverlenend bestuur.²²

¹⁶ Zie bv. art. 35, § 2 Omgevingsvergunningsbesluit dat stelt dat de afdeling RO subadviezen kan inwinnen “*van iedere dienst, instelling of organisatie die activiteiten ontwikkelt op het vlak van energie, leefmilieu, waterbeleid, landinrichting, natuurbehoud, ruimtelijke ordening, veiligheid of mobiliteit.*”; art. 37, § 2 Omgevingsvergunningsbesluit dat stelt dat de afdeling Milieu subadviezen kan inwinnen van Aquafin, FANC, en “*iedere dienst, instelling of organisatie die activiteiten ontwikkelt op het vlak van energie, leefmilieu, waterbeleid, landinrichting, natuurbehoud, ruimtelijke ordening, veiligheid of mobiliteit.*”; en art. 38/1, § 2 Omgevingsvergunningsbesluit dat stelt dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen subadvies kan inwinnen van het Comité voor Kleinhandel.

¹⁷ S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 75-85.

¹⁸ COMMISSIE INVESTERINGSPROJECTEN, *Naar een snellere en betere besluitvorming over complexe projecten*, 45-46, via <https://www.cathyberx.be/content/dam/cathy-berx/Commissie-investeringsprojecten/Naar%20een%20snellere%20en%20betere%20besluitvorming%20van%20complexe%20investeringprojecten.pdf>.

Zie voorstel 28: “[...] *De idee van oplossingsgerichte, samenwerkende administraties, departementen, diensten, agentschappen en hun medewerkers is niet te verzoenen met bindende adviezen en andere mogelijkheden van eenzijdige beslissingsbevoegdheid op administratief niveau. Een dergelijke eenzijdige beslissingsbevoegdheid op administratief niveau leidt enkel tot een versterking van de verkokering van het bestuur, met alle nefaste gevolgen van dien.*”

¹⁹ Gedachtewisselingen over de versnelling van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten (verslag namens de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten), *Parl.St. VI.Parl. 2009-2010*, nr. 55/2, 10 en 147; Voorstel van resolutie betreffende aanbevelingen aangaande de versnelling van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten: Sneller door Beter, *Parl.St. VI.Parl. 2009-2010*, nr. 395/2, 12.

Zie aanbeveling 50 bij de resolutie: “[...] *Vlaanderen moet in de projectfase een geïntegreerd en gewogen advies formuleren, die adviezen zijn niet bindend en volgen het primaat van de politiek.*”

²⁰ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St. VI.Parl. 2013-2014*, nr. 2334/1, 8-9.

²¹ S. DENYS, “Naar een snellere en efficiëntere advisering bij grote infrastructuurprojecten”, *T.B.P.* 2010, 592-594.

²² B. VAN WEERDT en M. ALLY, “Afwijken van een advies in een vergunningsbeslissing: een (niet) evidente beslissing?”, *STORM* 2020, 1-5. In deze bijdragen wordt o.a. verwezen naar volgende arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen: RvVb/S/1920/0042 van 10 september 2019, *cvba verenigde eigenaars Waesmeer*, RvVb/S/1920/0595 van 25 februari 2020, *Matte e.a.*, RvVb/A/1920/0912 van 9 juni 2020, *Tackaert* en RvVb/UDN/2021/0064 van 18 september 2020, *Van Damme*.

6. In het kader van het inschakelen van de adviesinstanties, werden volgende vragen geformuleerd:

1.2. Kan de adviesverplichting volledig worden afgeschaft, met dien verstande dat voor de bevoegde overheid de mogelijkheid zou worden behouden om zelf te beslissen of en aan welke adviesinstanties desgewenst wel advies kan worden gevraagd? Zo neen waarom niet, en zo ja, waar moet op worden gelet?

7. De adviesverplichting of de consultatieplicht ligt vervat in de artikelen 24-25²³, 42²⁴, en 59-60²⁵ van het Omgevingsvergunningsdecreet. In het Omgevingsvergunningsbesluit, meer bepaald in de artikelen 35-38/4²⁶ en 41-42²⁷, is de consultatieplicht verder uitgewerkt.

De memorie van toelichting bij het decreet zelf verklaart niet uitdrukkelijk waarom wordt geopteerd voor dergelijk systeem van verplicht in te winnen adviezen, maar verwijst wel naar volgende aanbeveling van de Commissie Sauwens in het kader van het tegengaan van de problematiek van juridische rechtsonzekerheid:²⁸

“Aanbeveling 68. Veel vernietigingen door de Raad van State zijn het gevolg van een te gedetailleerde regelgeving. De regelgeving, zowel decreten als uitvoeringsbesluiten, moet worden vereenvoudigd en minder gedetailleerd gemaakt. Daarenboven moeten vormfouten in de eerste plaats aan de bron worden aangepakt, ook in het voortraject, door een juiste inventaris te maken van de adviezen die moeten worden gevraagd. Dus ook als men een inventaris maakt van de wetgeving in het voortraject, moet er tegelijkertijd een inventaris worden gemaakt van de aan te vragen adviezen. Eigenlijk moet er een soort van kwaliteitszorgsysteem ontstaan in het voortraject, waardoor het aantal vormfouten wordt gereduceerd” (eigen onderlijning)

Het werken met een opsomming / een inventaris van in te winnen adviezen lijkt dus voornamelijk te zijn ingegeven vanuit rechtszekerheids- en kwaliteitsoverwegingen.

In het verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed naar aanleiding van de hoorzittingen over het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning werd daarnaast ook nog aangehaald dat het advies van de Vlaamse adviesinstanties en de provinciale omgevingsvergunningscommissie zou zijn ingegeven met het oog op het beperken van de werklust voor voornamelijk kleinere gemeenten. Zonder advies zouden dergelijke gemeenten het immers moeilijk hebben om de aanvraag in samenhang te beoordelen en te toetsten aan de vele regels.²⁹ Er werd in deze hoorzittingen ook wat discussie gevoerd over het al dan niet verplicht karakter van de adviesvraag. De bezorgdheid die werd aangehaald bij facultatieve adviezen was bv. dat sommige gemeenten over elk mogelijk dossier advies zouden inwinnen louter om zich in te dekken, terwijl anderen ondanks dat het aangewezen zou zijn, op eigen houtje zouden beslissen zonder adviesinwinning.³⁰

8. Aangezien adviesplichten steeds zijn voorgeschreven met een bepaald oogmerk, in voorliggend geval zijnde vanuit het tegengaan van juridische rechtsonzekerheid (en daarmee samenhangend het reduceren van vormfouten in een vroeg stadium) en vanuit het nastreven van een kwalitatieve vergunningverlening, zal het afschaffen van bepaalde adviesplichten niet evident zijn.

²³ Voor wat betreft de gewone vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg.

²⁴ Voor wat betreft de vereenvoudigde vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg.

²⁵ Voor wat betreft de vergunningsprocedure in laatste administratieve aanleg.

²⁶ Opsomming van de verschillende adviesinstanties en de gevallen waarin een verplichte adviesvraag dient te worden gesteld.

²⁷ Specifiek voor wat betreft de advisering van de omgevingsvergunningscommissies.

²⁸ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI. Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 8.

²⁹ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI. Parl. 2013-2014, nr. 2234/5, 22.

³⁰ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI. Parl. 2013-2014, nr. 2234/5, 25.

Dit zal o.a. niet evident zijn gelet op het standstill-beginsel. Het standstill-beginsel vloeit voort uit artikel 23 van de Grondwet dat bepaalt dat eenieder het recht heeft een menswaardig leven te leiden, en dat een aantal economische, sociale en culturele rechten opsomt. Artikel 23, 4° vernoemt uitdrukkelijk het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu. Overeenkomstig vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof houdt dit grondwetsartikel een standstill-verplichting in die als volgt wordt beschreven: "Artikel 23 van de Grondwet impliceert inzake de bescherming van het leefmilieu een standstill-verplichting, die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving in aanzienlijke mate vermindert, zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang".³¹ Wanneer men de regeling inzake het inschakelen van de adviesinstanties wenst aan te passen, dient men erover te waken dat het beschermingsniveau niet aanzienlijk wordt vermindert. Wanneer er wel sprake is van een aanzienlijke verlaging van het beschermingsniveau, zal er een reden van algemeen belang voorhanden moeten zijn om deze vermindering te verantwoorden.

Indien men bepaalde adviesplichten wenst af te schaffen, lijkt het erop dat men er bijgevolg minstens toe gehouden zal zijn alternatieven te zoeken die dezelfde of vergelijkbare rechtswaarborgen verschaft als de adviesprocedure. Dergelijke alternatieven zullen wellicht net zoals een adviesprocedure een zekere tijd in beslag nemen. Het afschaffen van adviesplichten zal ons inziens niet noodzakelijk een versnelling opleveren van het besluitvormingsproces.³²

9. Het afschaffen van de adviesverplichting met een mogelijkheid tot een *ad hoc* facultatieve adviesinwinning lijkt - gelet op het bovenstaande - geen volwaardig alternatief voor de huidige adviesprocedure te vormen en zou een inbreuk kunnen uitmaken op de standstill-verplichting.

Een dergelijk systeem kan bovendien problematisch zijn in het licht van volgende beginselen (van behoorlijk bestuur):

- **Rechtszekerheid en vertrouwensbeginsel:** het rechtszekerheidsbeginsel en diens materiële component het vertrouwensbeginsel impliceren - overeenkomstig vaste rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen - het volgende: "Het rechtszekerheidsbeginsel houdt in dat een recht voorzienbaar en toegankelijk moet zijn zodat de rechtszoekende in staat is zijn rechtshandeling op voorhand in te schatten en waarbij deze moet kunnen vertrouwen op een zekere standvastigheid bij het bestuur. Het vertrouwensbeginsel is de materiële component hiervan en betekent dat de rechtszoekende, voortgaand op eerdere houdingen of door een overheid ingenomen standpunten die in een concreet geval zijn gedaan, op een bepaalde uitkomst mocht vertrouwen. Het vertrouwensbeginsel is het beginsel van behoorlijk bestuur op grond waarvan de burger moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn of beleidsregel van de overheid. Dit beginsel kan enkel geschonden zijn wanneer eenzelfde overheid op een niet te verantwoorden wijze terugkomt op een vaste gedragslijn, of op toezeggingen of beloften die zij in een bepaald concreet geval heeft gedaan".³³ Wanneer men een systeem wenst te introduceren waarbij verplichte adviezen worden afgeschaft en in plaats daarvan de overheid de keuze te laten of en aan wie ze advies wenst te vragen, kan de vraag gesteld worden of dit niet in strijd is met voormelde beginselen. De rechtszoekende zal immers niet in staat zijn op voorhand nog in te schatten of en aan welke adviesinstanties input zal worden gevraagd. In dit verband dient ook in herinnering te worden gebracht dat het tegengaan van o.a. juridische rechtsonzekerheid door het voorzien in een

³¹ Zie bv. GwH 28 september 2006, nr. 145/2006, overw. B.5.1; GwH 31 juli 2008, nr. 114/2008, overw. B.3; GwH 18 juli 2013, nr. 108/2013, overw. B.10.2; GwH 19 december 2013, overw. B.5; GwH 3 december 2015, nr. 175/2015, overw. B.4.2; GwH 19 juli 2018, nr. 95/2018, overw. B.5; GwH 18 juli 2019, nr. 113/2019, overw. B.8.2; GwH 21 januari 2021, nr. 6/2021, overw. B.4.2,...

³² S. DENYS, "Naar een snellere en efficiëntere advisering bij grote infrastructuurprojecten", *T.B.P.* 2010, 597.

³³ Zie bv. RvVb/A/1516/0079 van 6 oktober 2015, *Marreel*; RvVb/A/1617/0652 van 14 maart 2017, *Beusen*; RvVb/A/1718/0802 van 8 mei 2018, *Goyvaerts e.a.*; RvVb/A/1920/0178 van 15 oktober 2019, *Hermans e.a.*; RvVb/A/1920/0502 van 4 februari 2020, *Van Beuningen e.a.*; RvVb/A/2021/0161 van 15 oktober 2020, *Van Iseghem*; RvVb/A/2021/0508 van 14 januari 2021, *De Coninck e.a.*

duidelijke inventaris van aan te vragen adviezen één van de aanbevelingen was in het proces voorafgaande aan de opmaak van het Omgevingsvergunningsdecreet;

- **Redelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur:** minder voor de hand liggend, maar voor de volledigheid toch kort even te vermelden, zijn het redelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur. Het redelijkheidsbeginsel houdt in *“dat een overheid bij de uitoefening van haar appreciatierecht de grenzen van de redelijkheid niet te buiten mag gaan. Elke rechtshandeling van een overheid dient te gebeuren binnen de grenzen van de redelijkheid. Zij mag geen kennelijk onredelijke beslissingen nemen.”*.³⁴ Bij het invoeren van een systeem waarbij de overheid de mogelijkheid zou behouden om zelf te beslissen of en aan welke adviesinstanties desgewenst wel advies kan worden gevraagd, zal zij steeds het redelijkheidsbeginsel in acht moeten nemen en moeten waken dat zij niet op basis van verboden willekeur een beslissing hiertoe neemt. In dergelijk systeem is het risico op verboden willekeur en schending van het redelijkheidsbeginsel immers reëel.

10. Tot slot kan men zich eveneens de vraag stellen of dit wel bijdraagt aan de doelstelling m.b.t. een kwalitatieve en robuuste vergunningverlening. Adviesplichten dragen immers bij tot een zorgvuldige voorbereiding van de besluitvorming. Adviseurs hebben bepaalde expertise in huis en kunnen de overheid op deskundige wijze voorlichten zodanig dat deze laatste met kennis van zaken een beslissing kan nemen. Dit is niet enkel in het belang van het bestuur, maar eveneens in het belang van de burger die erop kan vertrouwen dat de besluitvorming zorgvuldig is voorbereid. Tot slot bieden adviesplichten de mogelijkheid tot participatie van belanghebbenden, hetgeen bijdraagt aan de legitimiteit en het draagvlak van de besluitvorming.³⁵

11. **Besluit:** Het afschaffen van de adviesverplichting, zelfs met mogelijkheid tot *ad hoc* facultatieve adviesinwinning lijkt moeilijk verzoenbaar met de doelstellingen inzake het tegengaan van juridische rechtsonzekerheid en het nastreven van een kwalitatieve en zorgvuldige vergunningverlening. Dergelijk systeem zou eveneens op gespannen voet kunnen komen staan met het standstill-beginsel, met het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel, en met het redelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur.

1.3. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht wanneer men zou overgaan tot het beperken van het aantal adviesinstanties?

12. Het Omgevingsvergunningsdecreet en het Omgevingsvergunningsbesluit bouwen verder op de advisering zoals destijds voorzien onder het Milieuvergunningsdecreet³⁶ en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening³⁷ en duiden de adviesinstanties aan waarbij adviezen moeten worden ingewonnen.³⁸ Afhankelijk van het voorliggend geval zal advies verleend worden door de gespecialiseerde afdelingen binnen het departement Omgeving (zoals de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (hierna afgekort als: “GOP”) of de afdeling Energie, Klimaat en Groene Energie (hierna afgekort als: “EGK”)), de intern verzelfstandigde agentschappen (zoals Agentschap Natuur en Bos (hierna afgekort als “ANB”), Agentschap Onroerend Erfgoed, Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna afgekort als

³⁴ Zie bv. RvVb/A/1920/1056 van 29 juli 2020, *gemeente Beerse*; en RvVb/A/2021/0016 van 3 september 2020, *college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zwijndrecht e.a.* Zie bv. ook RvS 17 februari 2011, nr. 211.310, *Dory*; RvS 7 oktober 2011, nr. 215.635, *Lammertyn e.a.*; en RvS 31 mei 2018, nr. 241.696, *De Coster*.

³⁵ S. DENYS, “Naar een snellere en efficiëntere advisering bij grote infrastructuurprojecten”, *T.B.P.* 2010, 591-592.

³⁶ Oud art. 12 en 13 Decreet 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, *BS* 17 september 1985, 13304 (hierna afgekort als: “*Milieuvergunningendecreet*”) *juncto* oud art. 20 t.e.m. 29 Besluit VI.Reg. 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, *BS* 26 juni 1991, 14268 (hierna afgekort als “*Vlarem I*”).

³⁷ Oud art. 4.7.16. Gecodificeerde decreten 15 mei 2009 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, *BS* 20 augustus 2009, 54890 (hierna afgekort als “*Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening*” of “*VCRO*”).

³⁸ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 37-38. De toelichting bij artikel 22 van het ontwerp van decreet stelt immers dat “*Er weinig redenen [is] om aan te nemen dat de adviesinstanties fundamenteel zouden verschillen van de instanties die thans advies geven over de aanvragen voor milieuvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen*”.

“OVAM”), Vlaamse Milieumaatschappij (hierna afgekort als “VMM”),...), de federale instanties (zoals Infrabel, directoraat-generaal Luchtvaart,...), de omgevingsvergunningscommissies (zoals de provinciale omgevingsvergunningscommissie (hierna afgekort als “POVC”) of de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie (hierna afgekort als “GOVC”)),...³⁹

13. Ter aanvulling van hetgeen hierboven is uiteengezet, verdienen volgende beginselen bijzondere aandacht wanneer met zou overgaan tot het beperken van het aantal adviesinstanties:

- **Zorgvuldigheidsbeginsel:** Het zorgvuldigheidsbeginsel, als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, wordt binnen het vergunningencontentieux door de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna afgekort als: “RvVb”) als volgt omschreven: *“Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat de verwerende partij als vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en derhalve dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de verwerende partij onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen.”*⁴⁰ Zoals hierboven reeds aangehaald, streeft men via het inschakelen van adviesinstanties een kwalitatieve en robuuste vergunningverlening na. Men dient er bijgevolg rekening mee te houden dat het afbouwen van het aantal adviesinstanties / adviezen, een impact kan hebben op de kwaliteit en de robuustheid van verleende vergunningen. Adviezen en adviesinstanties zijn immers een belangrijke schakel in de voorbereiding van een vergunningsbeslissing;
- **Motiveringsbeginsel:** In dat opzicht kan eveneens worden verwezen naar het motiveringsbeginsel. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de materiële motiveringsplicht enerzijds, en de formele motiveringsplicht anderzijds. De RvVb omschrijft de materiële motiveringsplicht, waarvan het zorgvuldigheidsbeginsel overigens een onderdeel uitmaakt, en de formele motiveringsplicht als volgt: *“De materiële motiveringsplicht houdt in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op in rechte en in feite werkelijk bestaande, voldoende concrete en voor het dossier relevante feiten. De formele motiveringsplicht voegt daaraan toe dat die motieven in de beslissing zelf moeten worden opgenomen.”*⁴¹ Het zal voornamelijk de materiële component zijn die hier een rol speelt. Eenzelfde bemerking als onder het zorgvuldigheidsbeginsel kan hier worden gemaakt. Adviezen spelen een grote rol in de voorbereiding van een vergunningsbeslissing, en helpen bijgevolg ook bij de totstandkoming van een deugdelijk gemotiveerde beslissing;
- **Participatie en inspraak van belanghebbenden:** Advisering kan de vorm aannemen van een representatieadvies waarbij de gelegenheid geboden wordt tot inspraak en participatie van (de vertegenwoordigers van) belanghebbenden. Voorbeeld bij uitstek zijn de gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening of de “GECORO’s”.⁴² In dat opzicht dient dan bij het hervormen van de regeling inzake het inschakelen van adviesinstanties ook bijzondere aandacht

³⁹ B. VAN WEERDT en M. ALLY, “Afwijken van een advies in een vergunningsbeslissing: een (niet) evidente beslissing?”, *STORM* 2020, 1-2.

⁴⁰ Zie bv. RvVb/A/2014/0258 van 1 april 2014, *XXX*; RvVb/A/1617/0181 van 18 oktober 2016, *Pijnenburg*; RvVb/A/1617/0738 van 4 april 2017, *Kienen-Geleyen*; RvVb/A/1819/0857 van 16 april 2019, *De Lien e.a.*; RvVb/A/2021/0025 van 10 september 2020, *Fun Belgium*; RvVb/A/2021/0866 van 8 april 2021, *Quality Print Service bv...*

⁴¹ Zie bv. RvVb/A/1920/0207 van 22 oktober 2019; RvVb/A/2021/0153 van 15 oktober 2020, *Deroo e.a.*; RvVb/A/2021/0687 van 25 februari 2021, *Van Hecke e.a.*; RvVb/A/2021/0835 van 1 april 2021, *Van Impe e.a.*,...

⁴² S. DENYS, *Advisering in het bestuursrecht*, Brugge, die Keure, 2013, 90-93.

te worden besteed aan de principes die voortvloeien uit het Verdrag van Aarhus (m.n. toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden).⁴³

14. **Besluit:** Via het inschakelen van adviesinstanties streeft men een kwalitatieve en robuuste vergunningverlening na. Advisering door gespecialiseerde instanties stelt de overheid in staat om met kennis van zaken een zorgvuldig gemotiveerde en weloverwogen beslissing te nemen. Indien men het aantal adviesinstanties wenst te beperken, zal men rekening dienen te houden met de eventuele implicaties op de kwaliteit, zorgvuldigheid, motivering en legitimiteit / draagkracht van de besluitvorming.

1.4. Kan inzake de regeling m.b.t. het inwinnen van adviezen (adviesmogelijkheid en aantal verplichte adviezen) een gedifferentieerde regeling gemaakt worden tussen eerste en laatste administratieve aanleg? Zo neen waarom niet, en zo ja, waar moet op worden gelet?

15. Het Omgevingsvergunningsdecreet voorziet in de mogelijkheid om een beroep in te stellen tegen vergunningsbeslissingen genomen in eerste administratieve aanleg. Tegen uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissingen van het college van burgemeester en schepenen in eerste administratieve aanleg, kan een beroep worden ingesteld bij de deputatie. Tegen uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissingen van de deputatie in eerste administratieve aanleg, kan een beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. Tegen beslissingen van de Vlaamse Regering in eerste administratieve aanleg staat geen beroep open.⁴⁴

De beroepsmogelijkheid in het kader van het Omgevingsvergunningsdecreet betreft een “georganiseerd administratief beroep”. Een georganiseerd administratief beroep is een vorm van bestuurlijk beroep dat wordt ingesteld bij een orgaan van actief bestuur, gericht tegen een individuele eenzijdige bestuurlijke handeling, met als doelstelling de intrekking, nietigverklaring of wijziging van de oorspronkelijke beslissing en waarbij het beroepsorgaan zowel een beoordeling van de wettigheid als de opportuniteit doorgevoerd.⁴⁵ Eén van de kenmerken van een georganiseerd administratief beroep is de devolutieve werking. De devolutieve werking impliceert dat de beroepsinstantie de zaak in zijn totaliteit opnieuw zal beoordelen. De beroepsinstantie zal een eigen oordeel vormen over de zaak en deze beslissing zal in de plaats komen van die waartegen het beroep is gericht.⁴⁶ De devolutieve werking van het omgevingsberoep ligt vervat in artikel 63 van het Omgevingsvergunningsdecreet.⁴⁷

16. Een gedifferentieerde regeling inzake het inwinnen van adviezen strookt ons inziens niet met de devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep. De beroepsinstantie is immers verplicht de vergunningsaanvraag in haar totaliteit opnieuw te onderzoeken en ook hier zal een zorgvuldig gemotiveerde beslissing genomen moeten worden. Tijdens de beroepsprocedure kunnen bijvoorbeeld nieuwe zaken aan het licht komen, gewijzigde inzichten en / of wijzigingen aan het dossier. In dergelijke

⁴³ Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden van 25 juni 1998, *Pb.L.* 17 mei 2005, afl. 124, 4 (hierna afgekort als: “Verdrag van Aarhus”).

⁴⁴ Art. 52 Omgevingsvergunningsdecreet.

⁴⁵ J. GORIS, Georganiseerde bestuurlijke beroepen: naar een algemene theorievorming, Brugge, die Keure, 2012, 55.

⁴⁶ J. GORIS, Georganiseerde bestuurlijke beroepen: naar een algemene theorievorming, Brugge, die Keure, 2012, 558-561.

⁴⁷ Zie bv. RvVb/A/2021/0852 van 1 april 2021, *Declerck e. a.*: “Als gevolg van het ingestelde administratief beroep door de verzoekende partijen, onderzoekt de verwerende partij de volledige aanvraag. Dit vloeit voort uit artikel 63 Omgevingsvergunningsdecreet en betreft de zogenaamde devolutieve werking van het administratief beroep. De deputatie onderwerpt de aanvraag met andere woorden aan een nieuw onderzoek, zowel wat de legaliteit als wat de opportuniteit betreft. De beslissing van de deputatie, die als orgaan van actief bestuur uitspraak doet, komt in de plaats van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen.”;

Zie bv. RvVb/A/2021/0800 van 25 maart 2021, *Van Den Brandt e. a.*: “Artikel 63 Omgevingsvergunningsdecreet bepaalt dat de bevoegde overheid in laatste administratieve aanleg de vergunningsaanvraag onderzoekt in haar totaliteit. Het administratieve beroep dat de verzoekende partijen hebben ingesteld heeft dus tot gevolg dat de bevoegdheid om een beslissing te nemen over de vergunningsaanvraag van het college van burgemeester en schepenen overgaat naar de verwerende partij. Door de devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep en op grond van artikel 63 Omgevingsvergunningsdecreet verwerft de verwerende partij dus de beslissingsmacht over de aanvraag, op dezelfde wijze als de bevoegde overheid in eerste aanleg. Wanneer de verwerende partij als beroepsinstantie bijgevolg een beslissing neemt over het administratieve beroep treedt die beslissing in principe dus in de plaats van de vergunningsbeslissing in eerste aanleg, die uit het rechtsverkeer verdwijnt.”

gevallen lijkt het ons inziens essentieel te zijn dat adviesinstanties die in eerste aanleg een advies hebben gegeven, de mogelijkheid wordt geboden om opnieuw een advies te verlenen.

Een eventuele optie is evenwel dat een gedifferentieerde regeling wordt ingevoerd tussen administratieve beroepen waarbij het dossier identiek is aan het dossier in eerste aanleg en deze waarbij het dossier werd gewijzigd, aangevuld, enz. In dergelijke gevallen lijkt de onverenigbaarheid met de devolutieve werking van het administratief beroep minder te spelen. Het lijkt ons inziens echter niet evident om dit praktisch te organiseren en om de nodige garanties in te bouwen dat voormelde beginselen niet worden geschonden. Er kan in dit geval eventueel ook worden geopteerd om de adviesinstanties in te lichten dat een administratief beroep werd ingediend en dat het dossier identiek is aan het dossier dat in eerste aanleg werd ingediend met de vraag of ze al dan niet een nieuw advies willen geven (waarbij een antwoord dient te worden gegeven binnen een redelijk korte termijn en indien zij alsnog opnieuw een advies wensen te verlenen, een termijn van dertig dagen begint te lopen).

17. Bij het invoeren van een gedifferentieerde regeling in eerste en laatste administratieve aanleg dient daarnaast bijzondere aandacht te worden besteed aan het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel.

Het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel liggen vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, en bepalen dat eenieder gelijk is voor de wet en dat het genot van de rechten en vrijheden zonder discriminatie moet worden verzekerd.⁴⁸ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (hierna afgekort als: "GwH") geeft volgende invulling de beginselen: "*De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.*"⁴⁹

Wanneer men gedifferentieerde regelingen zou willen invoeren, zal men er dus steeds over dienen te waken dat gelijke gevallen gelijk, en ongelijke gevallen ongelijk worden behandeld. Indien men een verschil in behandeling in het leven wenst te roepen tussen bepaalde vergelijkbare categorieën, zal hiervoor steeds een objectieve verantwoording voorhanden moeten zijn.

Besluit: De bevoegde overheid in laatste administratieve aanleg zal de vergunningsaanvraag opnieuw in haar totaliteit moeten onderzoeken. Dit vloeit voort uit de devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep. Ook hier zal een zorgvuldige en gemotiveerde beslissing moeten worden genomen. De voorgeschreven adviesprocedure waarborgt dat het bestuur met kennis van zaken een beslissing kan nemen. Een gedifferentieerde regeling is ons inziens moeilijk verzoenbaar met de devolutieve werking van het administratief beroep, vooral in de gevallen waarbij het dossier in beroep niet identiek is aan het dossier in eerste aanleg. Daarnaast is een gedifferentieerde regeling ook moeilijker te verantwoorden vanuit het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel.

1.5. Wanneer er geen advies wordt uitgebracht, wordt het advies geacht gunstig te zijn. Er ontbreekt hier de nuance tussen het geval waarin een adviesinstantie geen advies verleend omdat zij geen fundamentele bezwaren heeft en het geval waarin een adviesinstantie geen advies verleend wegens tijdgebrek. Hoe dan dit worden opgelost?

⁴⁸ Gecoördineerde Grondwet 17 februari 1994, BS 17 februari 1994, 4054 (hierna afgekort als: "Grondwet" of "GW").

⁴⁹ Zie bv. GwH 3 mei 2000, nr. 46/2000, overw. B.4; GwH 22 juli 2004, nr. 139/2004, overw. B.5; GwH 5 februari 2009, nr. 15/2009, overw. B.9; GwH 18 mei 2011, nr. 78/2011, overw. B.3,...

18. Artikel 26, lid 2 en artikel 61, lid 2 van het Omgevingsvergunningsdecreet stellen dat: “Als geen advies wordt uitgebracht binnen de vastgestelde termijn, het advies [wordt] geacht gunstig te zijn”. Over de deze vraag, welke neerkomt op een reflectie bij het huidige systeem van deze stilzwijgend gunstige adviezen, is reeds veel inkt gevloeid.

19. De Raad van State heeft zich in zijn advies over het voorontwerp van het decreet betreffende de omgevingsvergunning kritisch uitgelaten over het procedé van de stilzwijgende beslissing. De Raad gaf aan dat een dergelijk procedé een negatieve impact heeft op het vlak van rechtszekerheid en op de waarborgen voor de rechtszoekende, meer bepaald de waarborg dat een reëel onderzoek wordt gevoerd en de waarborg van de formele motivering.⁵⁰ Hoewel het hier in het bijzonder ging over de voorschriften die resulteren in een stilzwijgende weigeringsbeslissing in eerste aanleg en de bepalingen waarbij het uitblijven van een beslissing in beroep leidt tot een definitief geworden beslissing in eerste aanleg, zouden diezelfde bezorgdheden naar analogie kunnen worden doorgetrokken m.b.t. de stilzwijgende advisering.

Het Grondwettelijk Hof zag hier minder graten in, wees de middelen / middelonderdelen dienaangaande af als ongegrond en oordeelde als volgt over het stilzwijgend positief advies:

“Hoewel andere oplossingen denkbaar zouden zijn geweest bij overschrijding van de voorgeschreven adviestermijn, zoals bijvoorbeeld de voortzetting van de procedure zonder advies, heeft de decreetgever, met de wetgevingstechniek van de stilzwijgend gunstig geachte adviezen, geen ongeoorloofde doelstelling nagestreefd. De decreetgever beoogt, aan de hand van diverse procedurele vervaltermijnen, te komen tot een substantiële tijdswinst, waarbij de vervaltermijnen ertoe strekken duidelijkheid te scheppen voor de vergunningsaanvragers die daardoor zeker zijn dat hun aanvragen binnen de voorgeschreven termijnen zullen zijn afgewikkeld (Parl. St., Vlaams Parlement, 2013-2014, nr. 2334/1, p. 12).

Door te bepalen dat, wanneer geen advies wordt uitgebracht binnen de vastgestelde vervaltermijn, het advies wordt geacht gunstig te zijn, heeft de decreetgever beoogd aan het stilzitten van de adviserende instantie een « sanctie » te verbinden, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat zij ook een preventieve werking zal hebben.”⁵¹

20. Ook in de rechtsleer is het systeem van de stilzwijgende gunstige adviezen bediscussieerd. Het grote voordeel dat aan deze techniek wordt gekoppeld, is dat de burger en de beslissende overheid worden beschermd tegen het stilzitten van de adviesinstantie. Desondanks zijn aan deze techniek ook enkele nadelen gekoppeld, m.n. het gegeven dat een stilzwijgend gunstig advies in wezen fictief is, dat dergelijk advies niet bijdraagt aan de zorgvuldige voorbereiding van de eindbeslissing hetgeen het nemen en motiveren van een eindbeslissing door de beslissende overheid eveneens kan bemoeilijken, en ook de rechtzoekende kan uit die adviezen geen argumenten putten om desgevallend een beroep in te dienen tegen de eindbeslissing of een afweging te maken of hij al dan niet kan berusten in de eindbeslissing.⁵²

⁵⁰ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, Parl.St. VI.Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 570; Adv.RvS nr. 53.899/AV/1 van 17 oktober 2013 over een voorontwerp van decreet 'betreffende de omgevingsvergunning'. Zie randnummer 11: “In het ontwerp zijn een aantal bepalingen opgenomen met voorschriften die resulteren in een stilzwijgende weigeringsbeslissing in eerste aanleg, namelijk de artikelen 30, § 4, 44, § 2, 67, § 2, tweede lid, 87, § 4, en 387, § 4. Ook zijn een aantal bepalingen opgenomen waarbij het uitblijven van een beslissing in beroep, leidt tot een definitief geworden beslissing in eerste aanleg, namelijk de artikelen 64, § 3, 67, § 2, derde lid, 88, § 2, tweede lid, en 387, § 5.

In dit verband moet worden gewezen op de ernstige bezwaren die bestaan tegen het procedé van de stilzwijgende weigeringsbeslissing, dat te dezen wordt gehanteerd, met name op het vlak van de rechtszekerheid en de waarborgen voor de rechtzoekende. Onder meer ontberen impliciete weigeringsbeslissingen de waarborg dat een reëel onderzoek wordt gevoerd en de waarborg van formele motivering en is er, uiteraard, geen kennisgeving of bekendmaking.”

⁵¹ GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016, overw. B.59.3.

⁵² S. DENYS, “Naar snellere en efficiëntere advisering bij grote infrastructuurprojecten”, T.B.P. 2010, 600-603; S. DENYS, “Stilzwijgende adviezen in de milieuvergunningprocedure”, T.B.P. 2010, 424-426; S. DENYS, Advisering in het bestuursrecht, Brugge, die Keure, 2013, 98-99 en 325-329; P. FLAMEY, S. AERTS, E. MEES en E. VOORTMANS, “De omgevingsvergunning: capita selecta in het vizier van het Grondwettelijk Hof”, T.R.O.S. 2020, 150-151. In dit kader ook interessant om naar te verwijzen zijn

Het voorgaande kan een incentive zijn om, wanneer men de regeling inzake het inschakelen van adviesinstanties toch wenst te herbekijken, ook het systeem van de stilzwijgende gunstige adviezen *in globo* te evalueren.

21. De hierboven gestelde vraag spitst zich echter toe tot de vraag of nuance kan worden ingebouwd in het systeem van de stilzwijgende gunstige adviezen, waardoor het duidelijker wordt wanneer het stilzwijgend gunstig advies genomen wordt n.a.v. het gegeven dat er geen fundamentele bezwaren, dan wel n.a.v. het gegeven van tijdsgebrek.

Adviesinstanties zouden het - gelet op de korte termijnen - vaak moeilijk hebben om tijdig advies uit te brengen.⁵³ Om het gegeven van tijdsgebrek uit te sluiten, zou de wetgeving aangepast kunnen worden zodanig dat adviesinstanties over een langere termijn beschikken om advies te kunnen verlenen. Dit kan evenwel ook een impact hebben op (de duurtijd van) het totale vergunningentraject, hetgeen dan weer de voorziene versnelling van het besluitvormingsproces niet ten goede komt. Een eventuele mogelijkheid is om het vergunningsdossier / de vergunningsaanvraag sneller ter beschikking te stellen van de adviesinstanties. Het Omgevingsvergunningbesluit lijkt evenwel al een regeling te hebben met het oog op het vlot ter beschikking stellen van de nodige informatie aan de adviseurs.⁵⁴

Een relatief eenvoudige oplossing zou er uit kunnen bestaan dat adviesinstanties het gewoon melden dat zij geen advies zullen uitbrengen omdat zij geen bezwaren hebben. Dit zou men kunnen bewerkstelligen via een eenvoudige / standaard template waarin louter en alleen deze boodschap is opgenomen of via een meldingssysteem. Deze optie neemt niet veel tijd in beslag, maar biedt wel de zekerheid dat men weet dat er geen fundamentele bezwaren zijn.

Besluit: Het inbouwen van de nuance tussen een stilzwijgend gunstig advies wegens tijdsgebrek of een stilzwijgend gunstig advies wegens geen bezwaren, zou ondervangen kunnen worden door een her-evaluatie en eventuele afschaffing van de stilzwijgende adviezen als meest extreme oplossing. Een stilzwijgend gunstig advies wegens tijdsgebrek zou men kunnen trachten uit te sluiten door het voorzien van langere beslissingstermijnen (welke optie in het licht van de doelstellingen wellicht niet aangewezen is), of door het vroeger overmaken van de nodige gegevens aan de adviesinstanties. Een optie is ook werken met een systeem waarbij adviesinstanties die geen bezwaar hebben, melden geen advies te zullen verlenen wegens geen fundamentele bezwaren. Om de administratieve last in dergelijke gevallen nog te vereenvoudigen, kan bijvoorbeeld ook worden gedacht om in het Omgevingsloket een optie te voorzien waarbij dit kan worden aangevinkt (aanvinken geen fundamentele bezwaren).

2. DE SCHORSENDE WERKING VAN HET ADMINISTRATIEF BEROEP

2.1. Algemeen

22. Zoals hierboven reeds aangehaald, is de voorziene beroepsmogelijkheid in het kader van het Omgevingsvergunningdecreet een georganiseerd administratief beroep. Een georganiseerd administratief beroep heeft in beginsel geen schorsende werking: het voorwerp van het beroep betreft immers een eenzijdige bestuurlijke rechtshandeling. Eenzijdige bestuurlijke rechtshandelingen zijn immers bekleed met een aantal voorrechten, zoals het vermoeden van wettigheid (*privilège de préalable*) en het

de maatregelen genomen naar aanleiding van de coronacrisis. Zie o.a. J. SNAUWAERT en H. SPEECKAERT, "Omgevingsrecht in tijden van corona, deel 1: plannen, vergunnen, bouwen, exploiteren, procederen (o, en leegstand!)", *STORM* 2020, 11-12.

⁵³ F. COCRIAMONT en K. DEWULF, "De omgevingsvergunning: de werklust en de inbreng van adviesinstanties in de praktijk", *STORM* 2019, 5.

⁵⁴ Art. 67 en 75 Omgevingsvergunningbesluit.

voorrecht van onmiddellijke uitvoerbare kracht (*privilège de l'exécution d'office*). De wetgever kan er evenwel voor opteren om af te wijken van de principiële niet-schorsende werking.⁵⁵

Met het Omgevingsvergunningsdecreet heeft de wetgever ervoor gekozen af te wijken van de principiële niet-schorsende werking uit het inmiddels opgeheven Milieuvergunningsdecreet. In het Milieuvergunningsdecreet voorzag men een onderscheid tussen het geval dat het beroep uitgaat van de vergunningsaanvrager of een derde-belanghebbende, en het geval dat het beroep uitgaat van de overheidsorganen. Enkel in dit laatste geval werd schorsende werking toegekend aan het beroep, gelet op het gegeven dat overheidsorganen steeds optreden vanuit het behartigen van het algemeen belang.⁵⁶

23. Artikel 35 van het Omgevingsvergunningsdecreet vermeldt het “*schorsend administratief beroep*” in het kader van de wachtermijn die men moet doorlopen vooraleer men gebruik mag maken van de verleende omgevingsvergunning. Artikel 35 luidt als volgt:

“Van een omgevingsvergunning mag gebruik worden gemaakt als de aanvrager niet binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat na de eerste dag van de aanplakking, op de hoogte is gebracht van de instelling van een schorsend administratief beroep als vermeld in artikel 52.

De aanvrager mag onmiddellijk gebruikmaken van de omgevingsvergunning:

- 1° in de gevallen, vermeld in artikel 55, tweede lid;*
- 2° als de Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar de omgevingsvergunning verleend heeft.”*

De schorsende werking van het administratief beroep wordt voorts uitdrukkelijk vermeld in artikel 55 van het Omgevingsvergunningsdecreet:

“Het beroep schorst de uitvoering van de bestreden beslissing tot de dag na de datum van de betekening van de beslissing in laatste administratieve aanleg.

In afwijking van het eerste lid werkt het beroep niet schorsend ten aanzien van:

- 1° de vergunning voor de verdere exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit waarvoor ten minste twaalf maanden voor de einddatum van de omgevingsvergunning een vergunningsaanvraag is ingediend;*
- 2° de vergunning voor de exploitatie na een proefperiode als vermeld in artikel 69;*
- 3° de vergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit die vergunningsplichtig is geworden door aanvulling of wijziging van de indelingslijst.”*

2.2. Wat zijn de voor- en nadelen van de schorsende werking van het administratief beroep?

24. De memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning is vrij summier over de schorsende werking van het administratief beroep en bevat nauwelijks een verantwoording waarom men afwijkt van de principiële niet-schorsende werking zoals het geval was in het Milieuvergunningsdecreet.

Er wordt enkel een korte verklaring gegeven bij de “wachtermijn” die men overeenkomstig huidig artikel 35 van het Omgevingsvergunningsdecreet in acht moet nemen vooraleer men uitvoering mag verlenen aan

⁵⁵ J. GORIS, Georganiseerde bestuurlijke beroepen: naar een algemene theorievorming, Brugge, die Keure, 2012, 554-558.

⁵⁶ Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning, *Parl.St.* Vlaamse Raad 1984-1985, nr. 291/1, 13.

de verleende vergunning. Hierbij stelt men dat het *“immers niet verantwoord [zou] zijn om de aanvrager onmiddellijk of na enkele dagen toe te laten de vergunning uit te voeren, terwijl hij na het instellen van een schorsend beroep, weer met de uitvoering zou moeten stoppen”*.⁵⁷ Bij de inhoud van huidig artikel 55 van het Omgevingsvergunningendecreet wordt geen toelichting gegeven.

25. De gevolgen van de schorsende werking van het administratief beroep heeft zowel voor- en nadelen, afhankelijk van de positie waarin men zich bevindt (vergunningaanvrager dan wel beroepsindienaar of derde-belanghebbende). Door een schorsing van een positieve beslissing kan de vergunning niet worden uitgevoerd. Voor zij die het voorwerp van de vergunningaanvraag niet genegen zijn, kan de niet-uitvoering worden gezien als een voordeel. Zij hebben immers de garantie dat het voorwerp van de aanvraag niet ten uitvoer kan worden gelegd zolang het administratief beroep loopt. Ook voor de begunstigde van de vergunning heeft de schorsende werking een welbepaald voordeel. Immers, indien de beslissing in administratief beroep wordt vernietigd en de vergunning reeds (gedeeltelijk) werd uitgevoerd, zal dit leiden tot wederrechtelijke situaties. Er is dan immers geen vergunning meer voorhanden (wat kan leiden tot het opleggen van administratieve sancties, m.n. boetes en / of afbreken dan wel stopzetten (in geval van een exploitatie). Een nadeel voor de begunstigde van de vergunning is het tijdsverlies dat gepaard gaat met een schorsend beroep, vooral indien de beslissing in administratief beroep wordt bevestigd.

2.3. In de hypothese dat het idee van de schorsende werking verlaten zou worden: wat zijn de gevolgen als men niet schorst en toch uitvoert?

26. Het risico dat inherent kleeft aan het ontbreken van een schorsende werking is de situatie waarin men reeds (gedeeltelijke) uitvoering heeft gegeven aan een verleende vergunningsbeslissing die nadien wordt vernietigd. Zoals reeds is vermeld onder randnummer 25 is in dergelijke gevallen sprake van een wederrechtelijke toestand (bv. het ontstaan van een illegale constructie of exploitatie). In dergelijke gevallen kunnen verschillende administratieve sancties worden opgelegd, gaande van een boete tot een verplichting tot herstel in oorspronkelijke toestand (bv. Afbreken, enz.).

27. Indien een beroep geen schorsende werking heeft, zal de vergunningaanvrager steeds een risico-inschatting dienen te maken m.b.t. het verlenen van uitvoering aan de vergunningsbeslissing terwijl de beroepstermijnen nog lopende zijn.

2.4. Wat zijn de voordelen, nadelen en gevolgen van het herintroduceren van de beperkt schorsende werking zoals deze onder het Milieuvergunningendecreet bestond?

28. Overeenkomstig (oud) artikel 24, § 3 Milieuvergunningendecreet schorst het administratief beroep tegen een in eerste aanleg verleende vergunning de beslissing niet, tenzij anders bepaald.⁵⁸ De artikelsgewijze toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning luidde als volgt: *“[...] Het beroep is niet schorsend wanneer het uitgaat van de aanvrager/exploitant of van een belanghebbende; het is schorsend wanneer het door de gouverneur of de adviesverlenende overheidsorganen wordt ingeroepen omdat zij eerder dan de particuliere beroepers, worden geacht op te treden ter behartiging van het algemeen welzijn en de naleving van de voorgeschreven wettelijke regels na te streven”*.⁵⁹

29. In de aanloop naar het tot stand brengen van het Milieuvergunningendecreet is evenwel ook de discussie gerezen of administratieve beroepen nu wel of niet schorsend zouden moeten zijn. Er werd een

⁵⁷ Ontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-2014, nr. 2334/1, 42.

⁵⁸ Decreet 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, *BS* 17 september 1985, 13304 (hierna afgekort als: “*Milieuvergunningendecreet*”).

⁵⁹ Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning, *Parl.St.* Vlaamse Raad 1984-1985, nr. 291/1, 13.

amendement ingediend door de heer J. De Mol die voorstander was van de schorsende werking. Hij verantwoordde zijn amendement vanuit het rechtszekerheidsbeginsel, het gegeven dat overheden die beroepen behandelen door het uitvoeren van de beslissing (en de daarmee gepaard gaande investeringen) misschien minder geneigd zouden zijn om het beroep in te willigen, eventuele schadeclaims die zouden kunnen voortvloeien uit het ontbreken van de schorsende werking, en hij vond dat de schorsende werking de eenvormigheid en de doorzichtigheid ten goede kwam. Het amendement werd verworpen.⁶⁰

30. Het voordeel van het herintroduceren van de beperkt schorsende werking zoals deze onder het Milieuvergunningendecreet bestond, is dat een overgroot deel van de administratieve beroepen die zullen worden ingesteld (m.n. deze ingediend door bijvoorbeeld een derde belanghebbende) aldus geen schorsende werking zullen hebben en onmiddellijk ten uitvoer kunnen worden gelegd. Hiermee kan tegemoet worden gekomen aan die gevallen waarbij een derde het project niet genegen is en een administratief beroep instelt om de uitvoering te doen vertragen. Het administratief beroep zal enkel schorsend werken indien deze wordt ingediend door bijvoorbeeld adviesverlenende overheidsorganen. Van adviesverlenende overheidsorganen kan worden verwacht dat zij enkel een beroep indienen ter behartiging van het algemeen welzijn en de naleving van de voorgeschreven wettelijke regels na te streven en niet om de uitvoering van een welbepaald project te doen vertragen.

Een nadeel is dat – zoals hierboven werd besproken – een project dat (gedeeltelijk) wordt uitgevoerd en waarvan achteraf de beslissing toch zou worden vernietigd, sprake is van een niet- vergunde toestand en administratieve sancties kunnen worden opgelegd (zie supra). Een ander nadeel is dat de gevallen die in het Milieuvergunningsdecreet werden bepaald waarin de beroepsprocedure schorsend werkt, zeer beperkt zijn. Het verdient evenwel een aanbeveling om deze in het licht van de huidige noden en omstandigheden te herbekijken en de lijst uit te breiden.

2.5. Wat zijn de voordelen, nadelen en gevolgen van het inbouwen van een schorsende werking (naar analogie met de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen) die gevraagd kan worden op verzoek van de beroepsindiener?

31. Het jurisdictioneel beroep bij de RvVb is in principe niet schorsend. De RvVb kan evenwel op grond van artikel 40 van het DBRC-decreet op elk ogenblik de schorsing bevelen van de bestreden beslissing wanneer de uiterst dringende noodzakelijkheid of hoogdringendheid daartoe door de verzoeker wordt aangetoond. Artikel 40, § 1 en § 2 stelt:

“§ 1. Met behoud van de toepassing van artikel 14, kan de Raad voor Vergunningsbetwistingen op elk ogenblik de schorsing bevelen van de bestreden beslissing op voorwaarde dat wordt aangetoond dat:

1° de zaak hoogdringend is zodat de behandeling ervan onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot vernietiging;

2° en minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht verantwoordt.

§ 2. Met behoud van de toepassing van paragraaf 1, kan de Raad voor Vergunningsbetwistingen op elk ogenblik de schorsing bevelen wegens uiterst dringende noodzakelijkheid op voorwaarde dat wordt aangetoond dat:

1° de zaak uiterst dringend noodzakelijk is zodat de behandeling ervan onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot schorsing als vermeld in paragraaf 1;

2° en minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht verantwoordt. [...]”

⁶⁰ Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning, *Parl.St. Vlaamse Raad 1984-1985*, nr. 291/14, 41-44.

32. Het voorzien van schorsende werking in administratief beroep naar analogie met de procedure voor de RvVb zal ons inziens gepaard gaan met een verzwaring van deze procedure, zowel voor de beroepsindiener als voor de bevoegde overheid voor het beroep. De bevoegde overheid zal naar analogie met de procedure voor de RvVb voorafgaand (alvorens een uitspraak te doen over de grond van de zaak) een bijkomende toetst moeten uitvoeren naar de uiterst dringende noodzakelijkheid of hoogdringendheid. Dit zal resulteren in een langere doorlooptermijn van de beroepsprocedure waarbij de schorsing wordt gevraagd en een verzwaring van de werklast voor de overheid die zich moet uitspreken over het beroep. Deze toetst zou bv. wel minder strikt kunnen worden ingevuld dan het geval is voor de RvVb. De toetst zou bijvoorbeeld kunnen worden geïncorporeerd in het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek over het beroep. Voor de beroepsindiener zal dit tot gevolg hebben dat zij een bijkomende motivering in het beroepsschrift moeten opnemen, wat leidt tot een administratieve verzwaring. Een voordeel van deze bijkomende motivering zou wel kunnen zijn dat men minder snel geneigd zal zijn om een administratief beroep in te dienen. Hierbij dient evenwel voor ogen te worden gehouden dat de toegang tot de rechter niet wordt bemoeilijkt (cfr. Verdrag van Aarhus).

*

*

*

Wij hopen u hiermee nuttige inlichtingen te hebben verschaft. Aarzel niet ons te contacteren indien u verdere vragen mocht hebben.

Beste groeten,

Durkadin Yilmaz

Evelien Alaerts

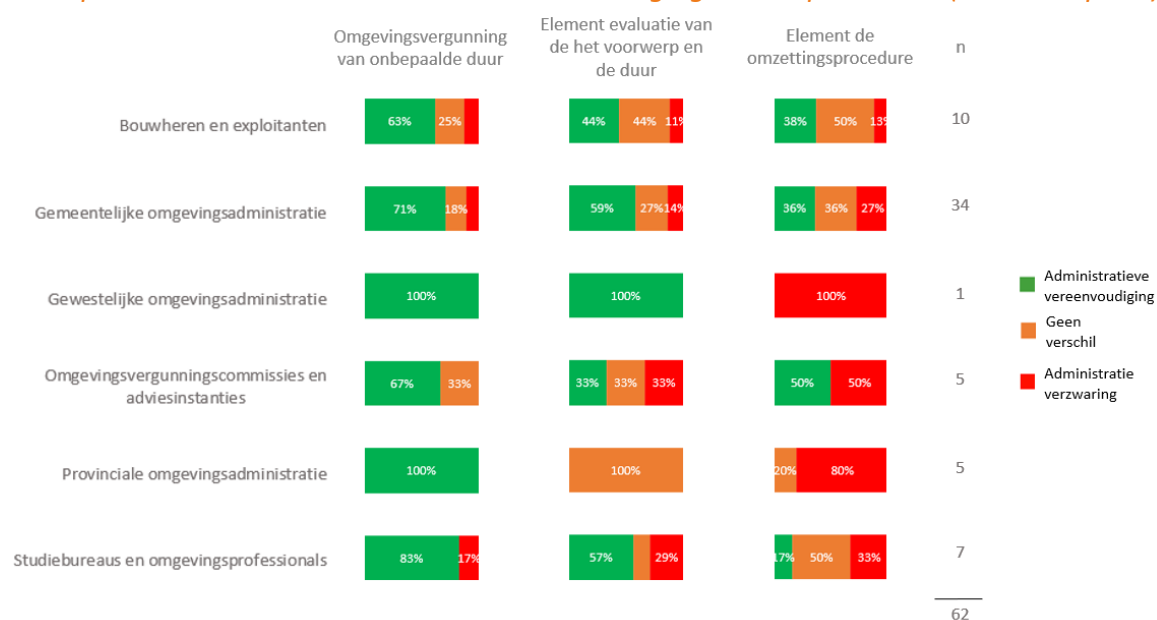
Bijlage 10: Aanvullende resultaten online enquête

In de online enquête werden verschillende gesloten vragen gesteld aan de respondenten. Een deel van die vragen en antwoorden werd opgenomen in het evaluatierapport. In deze bijlage verzamelen we de vragen antwoorden die niet in het evaluatierapport werden opgenomen.

Zoals in hoofdstuk 2 meer uitvoerig beschreven hebben de gewestelijke omgevingsambtenaren ervoor gekozen om 1 gezamenlijke online enquête in te vullen, alsook de 5 provinciale omgevingsadministraties die per provincie één enquête invulden.

De onderstaande resultaten uit de online enquête staan niet op zichzelf. Voor een correcte interpretatie en de juiste conclusies moeten de resultaten van de online enquête samen bekeken worden met de resultaten van de andere onderzoeksdaden (werksessies, case study onderzoek, juridische analyse)

Perceptie doelbereik administratieve vereenvoudiging voor exploitanten (online enquête)

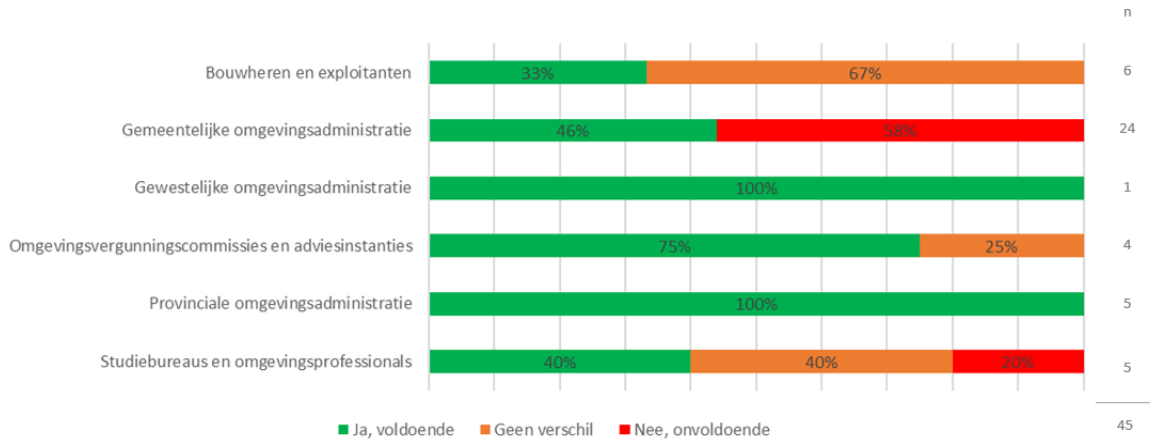
Perceptie doelbereik omgevingsvergunning van onbepaalde duur (online enquête)

Perceptie doelbereik projectvergadering (online enquête)

Perceptie van de oplossingsgerichtheid van de administratieve lus (online enquête)

Perceptie doelbereik administratieve lus (online enquête)

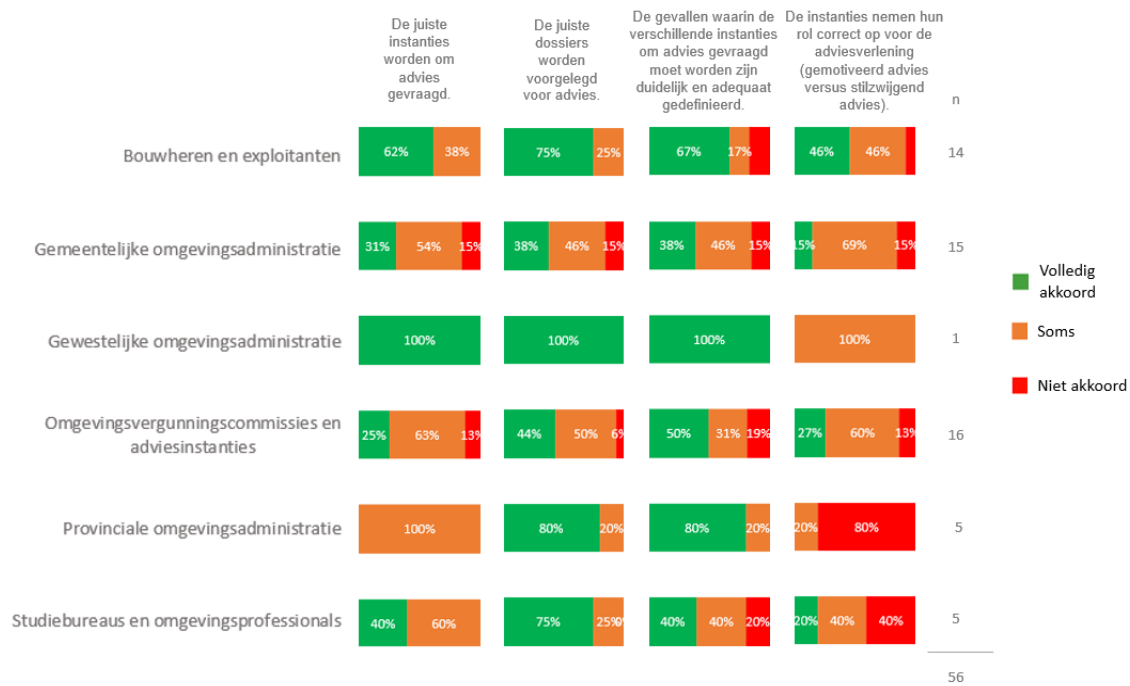
Perceptie juiste projecten en samenstelling van de POVC/GOVC (online enquête)

Perceptie doelbereik omgevingsvergunningcommissies (online enquête)

Perceptie over juiste dossiers en rol adviesinstanties (online enquête)

Perceptie doelbereik bevoegdheidsverdeling (online enquête)

Perceptie doelbereik meldingsprocedure (online enquête)

Perceptie doelbereik integratie MER (online enquête)

Perceptie doelbereik integratie OVR (online enquête)

Bijlage 11: Inventarisatie van de optimalisatievoorstellen

In deze bijlage worden de verschillende optimalisatiepistes voor het Decreet geïnventariseerd. Deze optimalisatiepistes werden door de verschillende stakeholders naar voor geschoven, maar zijn niet noodzakelijk zijn niet breed gedragen door alle betrokkenen.

We structureren de optimalisatiepistes aan de hand van volgende thema's die verder bouwen op de krachtlijnen van het Decreet

- ▶ Opzet van het optimalisatieluik
- ▶ Geïntegreerde vergunningverlening
- ▶ Omgevingsvergunning van onbepaalde duur
- ▶ Overleg en administratieve lus
- ▶ Kwalitatieve vergunningverlening
- ▶ Integratie van MER en OVR

11.1. Omgevingsvergunning van onbepaalde duur

De **VVO'n** pleiten voor een sterke beperking van de mogelijkheden voor omgevingsvergunning van onbepaalde duur. De meningen over de wijze waarop zijn echter verdeeld:

- Een minderheid van de geraadpleegde respondenten pleit voor de afschaffing van het algemene principe van een omgevingsvergunning van onbepaalde duur.
- De meerderheid van de geraadpleegde respondenten pleit voor het uitbreiden van de mogelijkheden om een vergunning van bepaalde duur te verlenen. Hiervoor werden verschillende mogelijkheden aangereikt:
 - Aanvullen van een limitatieve lijst van art. 68 mbt. vergunningen van bepaalde duur die mogelijk zijn
 - Opmaak van een niet-limitatieve lijst van art. 68 mbt. vergunningen van bepaalde duur die mogelijk zijn, doch met voldoende vrijheid voor de VVO'n om ook voor andere projecten bij gegronde redenen steeds een vergunning van bepaalde duur te kunnen verlenen

De **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** pleiten tegen verdere beperkingen op de verlening van omgevingsvergunningen van onbepaalde duur:

- Een omgevingsvergunning van onbepaalde duur wordt als essentieel beschouwd voor de rechtszekerheid van vergunninghouders;
- Een te grote vrijheid voor VVO'n om vergunningen van bepaalde duur af te leveren zal het probleem van een niet-uniforme interpretatie en toepassing van het Decreet door de VVO'n vergroten.
- Het Decreet moet focussen op de procedurele aspecten van vergunningstrajecten. Andere regelgeving en instrumenten zijn meer aangewezen om oplossingen te zoeken voor niet-wenselijke of problematische exploitaties:
 - De VLAREM-regelgeving vormt het regelgevend kader waaraan de exploitaties moeten voldoen en waarin nieuwe technieken worden vertaald.
 - Problematische exploitanten moeten via de inspectie aangepakt worden, niet door vergunningen te beperken in de tijd

11.2. Overleg en administratieve lus

In wat volgt bespreken we de optimalisatievoorstellen voor volgende vijf elementen binnen de werking van het Decreet:

- Informeel vooroverleg
- Projectvergadering
- V&O
- Administratieve lus
- Wijzigingsverzoek

Informeel vooroverleg

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** wordt gepleit voor een sterkere inzet vanuit de VVO'n op het informeel vooroverleg:

-Inperking van mogelijkheden tot weigering voor een informeel vooroverleg, eventueel mits een decretale verankering die de toegang tot informeel vooroverleg garandeert;

-Inperking van de door sommige VVO'n opgelegde voorwaarden voor een informeel vooroverleg, zoals de beschikbaarheid van reeds uitgewerkte plannen, voorbereidende studies, verplichte ondersteuning door een studiebureau,...;

-Opmaak van een verslag met oplijsting van de (vervolg)afspraken na afloop van het informeel vooroverleg;

-Aanstelling van één enkele dossierbeheerder binnen de VVO die zowel het vooroverleg als de verdere aanvraagprocedure opvolgt.

Vanuit de **VVO'n** wordt gepleit voor:

-Geen verdere decretale verankering en verplichting voor de VVO'n om in te gaan op de vraag voor informeel vooroverleg;

-De toezegging voor informeel vooroverleg koppelen aan de beschikbaarheid van een basisdossier en professionele omkadering van de aanvrager door een studiebureau;

-Sterkere inzet op informeel vooroverleg moet gekoppeld worden aan extra personeelscapaciteit voor de VVO'n.

- Het verduidelijken van de juiste verwachtingen omtrent het informeel vooroverleg

Projectvergadering

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** wordt gepleit voor minstens het behoud en eventueel ook de uitbreiding van het toepassingsgebied van de projectvergadering:

- De mogelijkheden voor het organiseren van een projectvergadering uitbreiden, in het bijzonder wanneer de VVO niet bereid zou zijn tot informeel vooroverleg;
- Het vergroten van de aanwezigheid en betrokkenheid van de AVI's op de projectvergadering. Afwezigheid is enkel aanvaardbaar mits gegronde reden;
- Opmaak van een verslag na afloop van de projectvergadering met duidelijke conclusies die zekerheid geven aan aanvragers, en bepaalde beslissingen reeds bindend maken;
- Aanstelling van één enkele dossierbeheerder binnen de VVO die zowel de projectvergadering als de verdere aanvraagprocedure opvolgt.

Vanuit de **VVO'n en AVI's** zijn de meningen verdeeld over de optimalisatiepistes voor de projectvergadering:

- Sommige geraadpleegde respondenten pleiten resoluut voor de afschaffing van de projectvergadering:
 - o De voorbespreking zou hierbij volledig opgevangen kunnen worden via het informeel vooroverleg
 - o De projectvergadering zou eventueel ook in de schoot van de OVC gelegd kunnen worden, inclusief aanwezigheid van externe deskundigen. Er wordt echter betwijfeld of deze piste haalbaar is omwille van de reeds krappe agenda van de OVC en het personeelstekort.
 - o ‘Verplichte VCRO projectvergadering’ afschaffen en beslissing over de beperkte ruimtelijke impact integreren in de omgevingsvergunning
- Andere geraadpleegde respondenten pleiten voor een bijsturing van de projectvergadering:
 - o Vrijheid geven aan de lokale besturen om de beslissing over de aanvraag voor een projectvergadering te delegeren vanuit het CBS en deputatie naar de administratie genomen;
 - o De ondersteuning van de organisatie van projectvergadering via het Omgevingsloket verbeteren, oa. de contactopname met verplichte AVI's;
 - o De mogelijkheid die het Decreet vandaag reeds biedt om derden te betrekken tijdens de projectvergadering sterker benutten;
 - o Bevindingen van projectvergadering meenemen in de beslissing om al dan niet een openbaar onderzoek te voeren;
 - o De mogelijkheid voor de projectvergadering enkel reserveren voor projecten die niet via de OVC moeten passeren.
 - o Sensibiliseren over de mogelijkheid die het Decreet biedt om derden (bv. Buurtbewoners) te betrekken tijdens de projectvergadering.

Volledigheids- en ontvankelijkheidsverklaring

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studie bureaus** worden volgende optimalisatiepistes voor het onderzoek naar V&O:

- De meerderheid van de geraadpleegde respondenten pleit voor het behoud van het onderzoek naar de V&O als een afzonderlijke stap in het proces. Vanuit de sector van de lijninfrastructuur wordt gevraagd om deze fase toe te voegen bij de totaaltermijn om een vergunning te verkrijgen en indien binnen deze totaaltermijn geen beslissing gegeven wordt de beslissing als gunstig wordt geacht.
- Verduidelijking in het Decreet van de redenen die een onvolledigheidsverklaring wettigen, met name het ontbreken van de opgelijste stukken die essentieel zijn voor de beoordeling;
- Aanvragers altijd de mogelijkheid geven om hun dossier op eigen initiatief te vervolledigen. Nu kan dat enkel als de vergunningverlener dat vraagt;
- Verplichting voor de VVO'n om, ingeval een aanvraag onvolledig is, voor het aflopen van de termijn van 30 dagen de vergunningsaanvrager eenmalig en tegelijkertijd een limitatieve lijst van ontbrekende elementen over te maken. Dit moet voorkomen dat de VVO nadien opnieuw bijkomende, maar andere ontbrekende stukken opvraagt;
- Het Decreet bepaalt nu dat de overheid de termijn bepaalt waarbinnen ontbrekende informatie aangeleverd moet worden. Er wordt voorgesteld om voortaan geen termijn meer te bepalen, maar de termijn louter te schorsen tot op het ogenblik dat de gewenste info wordt aangeleverd en waarna de termijn opnieuw verderloopt. Dat biedt als voordeel dat de termijn snel hervat kan worden wanneer de ontbrekende info snel aangeleverd wordt.
- Sterkere ondersteuning van aanvragers en VVO'n voor de volledigheidcheck via het omgevingsloket.
- Het Omgevingsloket zou hiervoor een meer dwingende structuur kunnen aanreiken op maat van het project dat zal worden ingediend. Een dwingende structuur kan er minstens voor zorgen dat alle verplichte dossierstukken deel uitmaken van het dossier. Ook kan het omgevingsloket een betere koppeling maken

met het normenboek zodat het voor aanvragers eenvoudiger te controleren is of de ingediende stukken hieraan voldoen.

- De vergunningsaanvraag niet langer beschouwen als het enige moment om alle mogelijks relevante rapporten en alle mogelijks relevante gegevens over het project op te vragen:
 - o Stoppen met het opvragen van documenten die niet voorzien is in de door de Vlaamse regering goedgekeurde aanvraagformulieren. Voorbeelden hiervan zijn keuringsattesten van opslagtanks met gevaarlijke stoffen, onderhoudsattesten van stookinstallaties, contracten met afvalinzamelaars, technische fiches van filters, logboeken voor vervanging van filters, afvalstoffenregisters, ...
 - o De vergunningsaanvraag niet langer misbruiken om te controleren of een aanvragers de reglementaire verplichtingen naleeft. De controle of een bestaande inrichting in orde is met zijn keuringsbewijzen voor de aanwezige stookolietanks behoort tot de bevoegdheid van AMI en niet van AMV en bijgevolg geen deel zou mogen uitmaken van een vergunningsaanvraag.
 - o De mogelijkheid inbouwen om bepaalde documenten later in het proces toe te voegen, bijvoorbeeld een sloopopvolgingsplan, een archeologienota, gegevens van debietmeters, ... De bepaling van het meest geschikte moment voor het aanleveren van gegevens gebeurt het beste in samenspraak met de relevante sectorfederaties. Het sloopopvolgingsplan zou bijvoorbeeld beschikbaar zijn en ter beschikking gesteld worden voordat de aannemers worden aangesteld.
- Eventueel ook een administratieve beroepsmogelijkheid invoeren om misbruik van het onderzoek naar V&O tegen te gaan.
- Mogelijkheid invoeren om in geval van onlosmakende samenhang voor projecten van een zekere omvang een gefaseerde aanvraag mogelijk te maken. Hiervoor zou een tweetrapsraket ingevoerd kunnen worden in de vergunningsprocedure met twee beslismomenten, waarbij het vereiste studiewerk en het nodige detailniveau in functie hiervan vastgelegd wordt. Deze werkwijze maakt het bijvoorbeeld mogelijk om eerst duidelijkheid te krijgen over de milieuvergunning alvorens een architect de bouwplannen gedetailleerd gaat uittekenen. Specifiek kan voor grotere ondergrondse constructies in een eerste fase al een grofmazig bemalings- of beschoeiingsconcept opgesteld worden met een onderzoek naar de objecten binnen de invloedssfeer van de bemaling en een voorstel over hoe zal omgegaan worden met het opgepompt water op de werf. In een tweede fase (bv. vanaf wanneer de aannemer gekend is) wordt vervolgens een gedetailleerder bemalingsconcept voorgelegd.
- Nood aan sensibiliseren van Omgevingsambtenaren:
 - o Het gebruik van het onderzoek naar V&O om tijd te winnen in drukke periodes of om onwenselijke dossiers te vertragen is een misbruik van de procedure;
 - o De nood aan klantgerichte houding en de mogelijkheid voor VVO'n om zelf proactief bij nood aan een verduidelijking of vaststelling van een kleine onregelmatigheid contact op te nemen met de aanvrager en hem/haar de mogelijkheid geven om snel zijn/haar dossier te vervolledigen;
 - o De nood aan redelijkheid mbt. de redenen waarom een dossier onvolledig en onontvankelijk verklaard wordt (bijvoorbeeld het ontbreken van een noordpijl op slechts één van de plannen)

Vanuit de **VVO'n en AVI's** worden volgende optimalisatiepistes voor het onderzoek naar V&O voorgesteld:

- Uitbreiding van de decretaal vastgelegde lijst van stukken die zeker aangeleverd moeten worden (oa. keuringsbewijzen, voortoets, geurhinder, geluidsstudies,...). Alles decretaal oplist is echter onmogelijk. Er is nood aan voldoende vrijheid voor de VVO'n om bijkomende stukken, in functie van specifieke noden van project of bij wijzigende wetgeving, die nodig zijn voor een behandeling ten gronde op te vragen. Het niet aanleveren van die bijkomende stukken moet aanleiding kunnen geven tot een verklaring van onvolledigheid en onontvankelijkheid;
- Verduidelijken in het Decreet dat in geval een aanvrager op eigen initiatief stukken toevoegt aan het aanvraagdossier er een nieuwe termijn van 30 dagen begint te lopen voor het onderzoek naar V&O;

- Verduidelijken dat er in geval er geen antwoord komt op een vraag naar vervollediging van de aanvraag, de procedure van rechtswege wordt stopgezet;
- Pleidooi voor het behoud van de maximumtermijn van 30 dagen wanneer nieuwe stukken worden gevraagd. Een schorsing van de termijn wordt als onwerkbaar beschouwd. Een schorsing van de termijn zou immers betekenen dat wanneer een VVO bijkomende stukken zou vragen op dag 28, en die stukken vervolgens drie weken later door de aanvrager aangeleverd zouden worden, dat de betrokken overheid nog slechts 2 dagen zou hebben om de bijkomende stukken te verwerken. Dit is onwerkbaar. Werking met een schorsing is enkel mogelijk voor kleine toevoegingen.

Administratieve lus

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** wordt gepleit om:

- Differentiatie en verkorting van de termijnen bij toepassing van de administratieve lus, afgestemd op het type aanvraag. De bestaande maximumtermijn moet hierbij behouden blijven;
- Het oneigenlijk gebruik van de administratieve lus door VVO'n voor een onwenselijke termijnverlenging moet onmogelijk gemaakt worden;
- Geen voorstander van ruimere mogelijkheden voor termijnverlengingen, behalve op vraag of mits goedkeuring van de aanvrager;
- Sensibilisering van de VVO'n dat de termijnverlengingen bij toepassing van de administratieve lus niet noodzakelijk uitgeput moeten worden.

Vanuit de **VVO'n en AVI's** wordt gepleit om:

- Geen verkorting van de bestaande termijnverlengingen die vandaag reeds als krap worden beschouwd. Een verkorting van de termijnen zal leiden tot meer weigeringen. Een verlenging van de termijn is wenselijk wanneer een nieuw openbaar onderzoek nodig is.
- Duidelijke aflijning in het Decreet over de mogelijke toepassing van de lus
- Behoud van de bestaande termijnen, zonder verdere differentiatie naar type aanvraag. Een verdere differentiatie van de termijnen verhoogt immers de kans op fouten.
- Verruiming van het toepassingsgebied en grotere flexibiliteit voor termijnverlengingen. Een eenvoudige verlenging van de procedure moet mogelijk zijn, mits akkoord van de aanvrager. Dit om verdere vertraging in dossiers te vermijden waar anders aangestuurd zou worden op een intrekking of de aanvraag geweigerd zou worden.
- Ook in de vereenvoudigde procedure een verlenging van de termijn voorzien bij toepassing van de administratieve lus.
- De meningen over de wenselijkheid om de beslissing over de toepassing van de administratieve lus te delegeren van het CBS en de deputatie naar de administratie zijn verdeeld tussen lokale besturen onderling, en tussen administraties en besturen. Een delegatie zou mogelijk in tijdswinst kunnen resulteren.

Wijzigingsverzoek

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** reageert men als volgt naar de mogelijke bijsturing van de regels mbt. het wijzigingsverzoek:

- Verzet tegen koppeling van het wijzigingsverzoek, wanneer geen bijkomend openbaar onderzoek nodig is, aan een automatische termijnverlening uit vrees voor oneigenlijk gebruik van de termijnverlenging door de VVO'n. Een termijnverlenging op vraag van de aanvrager moet daarentegen mogelijk zijn.
- Het heffen van een dossiertaks voor een wijzigingsverzoek wordt door sommige respondenten als te vergaand beschouwd. Wanneer de aanvrager dossiertaks niet wil betalen, dan zal dit tot een weigering van vergunning leiden en dat zal aanvrager zijn aanvraag opnieuw moeten indienen
- Binnen de bevraagde respondenten zijn de meningen over de invoering van een deadline voor wijzigingen verdeeld:

- Voor sommige respondenten is dit onaanvaardbaar en strijdig het streven naar een meer oplossingsgerichte benadering.
- Voor andere respondenten is een deadline weliswaar onaanvaardbaar, doch een wijziging die geen aanleiding geeft tot een nieuw openbaar onderzoek zou eventueel – onder strikte voorwaarden – gekoppeld kunnen worden aan een termijnverlenging binnen een oplossingsgerichte benadering.
- Voor nog andere respondenten is een deadline eventueel wel aanvaardbaar mits gekoppeld aan de datum én voorwaarde van ontvangst van alle adviezen. De ingestelde deadline moet dan voldoende ruimte laten om na ontvangst van alle adviezen een wijziging in te dienen

Vanuit de **VVO'n en AVI's** wordt gepleit om het te veelvuldige en soms oneigenlijke gebruik van het wijzigingsverzoek te verminderen door:

- Enkele geraadpleegde respondenten pleiten voor een meer veralgemeende heffing van een verplichte dossiertaks bij toepassing van wijzigingsverzoek. De mogelijkheden die het Decreet hiertoe biedt worden onderbenut door de VVO'n;
- Nood aan verduidelijking in het Decreet van de weigeringsgronden voor een wijzigingsverzoek;
- De meningen zijn verdeeld over een uitbreiding van de termijnverlengingen bij toepassing van het wijzigingsverzoek.
 - Sommige geraadpleegde respondenten pleiten voor een automatische termijnverlenging:
 - 30 tot 60 dagen (ipv. 0 dagen) zonder nieuw Openbaar Onderzoek
 - 60 tot 90 dagen (ipv. 60 dagen) indien nieuw Openbaar Onderzoek
 - Andere respondenten pleiten tegen een automatische termijnverlenging, maar stellen een deadline voor een wijzigingsverzoek: bv. binnen de X dagen na het ontvangen van alle adviezen of X dagen voor het aflopen van de maximumtermijn.
- M.b.t. toepassing van het wijzigingsverzoek: beperking van de momenten waarop een wijzigingsverzoek toegepast kan worden en een uitbreiding van de weigeringsgronden voor de bevoegde overheden. Een wijzigingsverzoek zou bijvoorbeeld enkel na afloop van het Openbaar Onderzoek en na het bekomen van alle adviezen toegestaan kunnen worden. Na bijeenkomst van de OVC zou een wijziging ook enkel mogelijk zijn mits goedkeuring van de bevoegde overheid, eventueel met een stem van de OVC in de beslissing hierover.
- Nood aan sleutelen aan de criteria of een nieuw OO nodig is bij wijziging
- Lokale besturen mogelijkheid geven om de beslissing over de goedkeuring van een wijzigingsverzoek ambtelijk te regelen

11.3. Kwalitatieve vergunningverlening

In wat volgt bespreken we de optimalisatievoorstellen voor volgende elementen binnen de werking van het Decreet:

- Omgevingsvergunningscommissies
- Adviesverlening
- Bevoegdheidsverdeling
- Administratieve beroepen

Omgevingsvergunningscommissies

De **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** bepleiten met betrekking tot de OVC's:

- Versterken van de bestaande coördinerende, compromiszoekende rol van de OVC's. Er wordt in de praktijk nog te vaak enkel richting aanvrager gekeken om tegenstrijdige standpunten van AVI's te verzoenen;
- Meer tijd voorzien voor de aanvragers om het dossier toe te lichten tijdens de OVC's;

Vanuit de **gemeenten** wordt met betrekking tot de OVC's gepleit voor:

- Meer vrijheid te geven aan de gemeenten om voor het dossiergebonden vooroverleg voor complexe aanvragen al dan niet een advies te vragen aan de POVC. Maar deze vrijheid koppelen aan voorwaarden voor de gemeenten wordt als weinig wenselijk beschouwd.
- Meer vrijheid voor het betrokken CBS of de gemeentelijke omgevingsambtenaar om al dan niet deel te nemen aan de POVC.

Vanuit de **provincies** wordt met betrekking tot de OVC's gepleit voor:

- Omdat de Vlaamse AVI's hun rol onvoldoende opnemen wordt gevraagd om de deputaties zelf te laten beslissen over welke deskundigheid nodig is voor de POVC, en dit zowel in eerste aanleg als beroep. Provincies zouden hierbij zelf 4 deskundigen kunnen inschakelen voor de POVC, waarvan minstens 1 deskundige milieu en 1 deskundige RO.
- Meer vrijheid te geven aan gemeenten om voor het dossiergebonden overleg voor complexe aanvragen al dan niet een advies te vragen aan de POVC. Hierover bestaan bij de bevraagde respondenten wel meningsverschillen:
 - o Sommige geraadpleegde respondenten zien hierin kansen om de POVC te ontlasten. In het bijzonder voor dossiers met adviesvragen aan de POVC waarbij geen andere adviezen meer bijkomen en de toegevoegde waarde van de POVC beperkt is.
 - o Sommige respondenten pleiten voor de nodige omzichtigheid omdat het risico op mindere besluitvorming binnen gemeenten vergroot wanneer zij niet langer een advies van de POVC zouden ontvangen. Er wordt aangegeven dat in sommige gemeenten een sterk gebrek aan expertise en capaciteit is, de adviesverplichting inperken kan enkel mits er kwaliteitseisen aan de gemeenten opgelegd worden.
 - o Andere respondenten pleiten voor een uitbreiding van de adviesrol van de POVC voor gemeenten, bijvoorbeeld ook voor grotere woningprojecten.

Vanuit het **Vlaams gewest** wordt met betrekking tot de OVC's gepleit voor:

- Herdenken van de criteria van welke dossiers naar de GOVC moeten gaan. Het criterium van 5 adviezen voor bespreking op de GOVC is onvoldoende representatief voor de complexiteit van de projecten.

Adviesverlening

De **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** bepleiten met betrekking tot de adviesverlening:

- Behoud van het principe van stilzwijgend gunstig advies;
- Aanpassing van de adviesverlening is niet onoverkomelijk, maar mag niet leiden tot termijnverleningen;
- Vragen om de advieskost te verminderen van bepaalde AVI's (brandweer, Inter, ...);
- Vraag om GOP op één of andere manier toch ook een rol van AVI voor 'gewone' klasse I dossiers laten opnemen. GOP neemt deze rol binnen de eigen prioritering niet meer op, maar de studiebureaus zien een meerwaarde in de adviezen van GOP omwille van de uitgebreide expertise die aanwezig is binnen deze afdeling.

- Verplichting tot de interne integratie van de verschillende adviezen binnen één zelfde AVI.

Vanuit de **VVO'n** wordt gepleit voor:

- Verduidelijking van de wettelijke vereisten mbt. de inhoud van de adviezen:
 - o Gemotiveerd advies waarbij inhoud van het advies overeenstemt met wat de adviesbevoegde instantie aftoetst
 - o Beoordeling van de gehele aanvraag waarbij de inhoud advies zich niet beperkt tot de bespreking van één enkel ongunstig onderdeel.
- Verlenging termijn van de adviestermijn voor gemeenten in dossiers met openbaar onderzoek van hogere overheden. De gemeenten moeten vandaag de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek en het verslag van de informatievergadering (als er een informatievergadering was) ter beschikking van uiterlijk 10 dagen na het openbaar onderzoek overmaken.
- Verplichte opname van het advies van de omgevingsambtenaar in de vergunningsbeslissing. Hierover zijn de meningen echter verdeeld:
 - o Dit biedt transparantie over eventuele verschillen in de visie van administratie en bestuur;
 - o Dit biedt weinig voordelen. In veel andere dossiers is de beslissing van het bestuur en het advies van de omgevingsambtenaar identiek, beide opnemen biedt dan weinig meerwaarde. In dossiers met verschillende visies zal de politieke druk op de omgevingsambtenaar verhogen om zich te schikken naar de visie vanuit het bestuur.
- Vanuit gemeenten en provincies wordt gevraagd om adviesvragen te koppelen aan een adviesverplichting, in het bijzonder voor adviesvragen waarvoor de lokale besturen zelf de juiste expertise in huis hebben.
- Nood aan een kritische reflectie over de adviesvragen:
 - o Sommige respondenten pleiten voor een decretale inperking van de te raadplegen AVI's, afgestemd aan de praktijk waarbij AVI's nog slechts in een beperkte waaier aan dossiers advies geven;
 - o Andere respondenten pleiten tegen een sterke inperking van het aantal AVI's. Personeelstekorten mogen niet de motivatie zijn om decretale adviesverplichtingen in te perken. De oplijsting van AVI's moet vanuit een inhoudelijke motivatie vertrekken. Indien advies noodzakelijk is, dan moet de personeelscapaciteit hiervoor opgekrikt worden.
- Nood aan verduidelijking in het Decreet over de betekenis en de gevolgen van het ontbreken van een advies bij een adviesvraag:
 - o Geen advies juridisch als een onthouding definiëren ipv. een stilzwijgende goedkeuring
 - o Wanneer de Vlaamse Overheid niet adviseert, dan verliest zij nadien de mogelijkheid om in beroep te gaan.
- Afspraak dat de afzonderlijke Vlaamse AVI's zelf voorafgaandelijk interne stemmen integreren (bvb. lucht, water, grondwater bij de VMM) en met één stem spreken, en waarbij elke AVI ook slechts één stem heeft op de OVC's.
- Betere afstemming van de AVI's en termijnen binnen de MER
- Betere ondersteuning in het Omgevingsloket waarbij AVI's steeds aangeven wanneer ze al dan niet advies zullen geven.
- Meer vrijheid geven aan de gemeenten om voor het dossiergebonden overleg voor complexe aanvragen al dan niet een advies te vragen aan de POVC.
- Uniformiseren in de beroepsprocedure van de adviestermijn, bij voorkeur naar 30 dagen.
- Verankeren van de interne 'regels'/'afspraken' (bijvoorbeeld AGOP) in het Omgevingsbesluit

Vanuit de **AVI's** worden volgende optimalisatiepistes voorgesteld:

- De AVI's staan eerder weigerachtig tegenover een adviesverplichting:

- De personeelscapaciteit binnen de AVI's laat niet toe om elke adviesvraag te behandelen;
 - Vrijheid is noodzakelijk om zelf te kunnen beslissen advies te geven daar waar het advies een duidelijke meerwaarde heeft
 - Vrees voor sterke toename van adviesvragen vanuit gemeenten die zich onzeker voelen of onvoldoende expertise in huis hebben.
- Meerdere respondenten pleiten voor een decretale inperking van de te raadplegen AVI's, afgestemd aan de praktijk waarbij AVI's nog slechts in een beperkte waaier aan dossiers advies geven.
 - Het wordt als een onmogelijke opgave beschouwd om alle Vlaamse adviezen te integreren in één enkel geïntegreerd advies: het betreft immers verschillende departementen en verschillende materies, en er is vandaag geen instantie die die rol zou kunnen opnemen. Het is ook net de rol van de OVC, Omgevingsambtenaar en de VVO'n om de diverse belangen tegenover elkaar af te wegen en op basis daarvan een gemotiveerde beslissing te nemen.

Bevoegdheidsverdeling

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studie bureaus** worden mbt. de bevoegdsheidsverdeling volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- Nood aan screening van de gesloten lijsten op onduidelijkheden over de dossiers waarover tussen de VVO'n discussies bestaan over de bevoegdheidsverdeling. Er is nood aan duidelijkere richtlijnen voor een uniforme interpretatie van de bevoegdheidsverdeling op verschillende niveaus en uniforme toepassing door de betrokken ambtenaren op eenzelfde niveau.
- Indien na het verfijnen van de gesloten lijsten nog discussies zouden overblijven inzake bevoegdheidsverdeling, dan zou de algemene regel overwogen kunnen worden dat in dergelijke gevallen steeds de hogere overheid bevoegd is zodra er een deelaspect van het project tot diens bevoegdheid behoort;
- Vraag om windenergieprojecten minstens op een zo hoog mogelijk, minstens provinciaal, bestuursniveau te behandelen, en zeker niet over te hevelen naar het gemeentelijk niveau.
- Geen nood aan gemeentelijke lijst. Want projecten die op geen van de drie lijsten staan zullen op problemen botsen.

Vanuit de **gemeenten** worden mbt. de bevoegdsheidsverdeling volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- Sommige gemeenten vragen om meldingen die op twee gemeenten liggen op provinciaal niveau te behandelen
- Vraag voor de invoeren van een lijst van gemeentelijke projecten;
- Vraag om de delegatie van vergunningsbeslissingen op gewestelijk niveau van de minister naar de gewestelijke omgevingsambtenaar stop te zetten, want strijdig met het primaat van de politiek;
- Herziening van de bevoegdheidsverdeling waarbij dossiers die bepalend zijn voor en impact hebben op de lokale omgeving door de gemeenten, zo dicht mogelijk bij de burger, te laten behandelen:
 - Stedenbouwkundige handelingen aan Klasse 1 installaties zijn vaak bepalende projecten en de gemeenten hebben voldoende expertise om die vragen zelf te behandelen. Er moet vermeden worden dat projecten omwille van een bijzaak naar een hoger niveau gaan.
 - Bijstellingen van Klasse 1 (bv. stookketel, warmtepomp) worden best op gemeentelijk niveau behandeld.
 - De meningen zijn verdeeld of verdere deklassering van ingedeelde inrichtingen of activiteiten zinvol is opdat meer aanvragen op gemeentelijk niveau behandeld zouden kunnen worden. Sommige respondenten stellen dat de deklassering in het verleden te vergaand was.

- Meningen zijn verdeeld over de vraag op welk niveau aanvragen voor windmolens het best behandeld worden. Sommigen actoren stellen dat het gemeenteniveau het best geplaatst is omdat windmolens een sterke lokale impact hebben. Andere actoren stellen dat grootschalige windprojecten best op een hoger niveau behandeld worden omdat gemeenten zelf onvoldoende expertise in huis hebben om een aanvraag voor windmolens te behandelen en omdat gemeenten zelf meestal zelf geen politieke beslissing wensen te nemen voor windmolens. Kleinschaligere windmolens zouden eventueel wel door de gemeenten behandeld kunnen worden.

Vanuit de **provincies** worden mbt. de bevoegdheidsverdeling volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- Herziening van de lijsten is nodig. Windmolenprojecten worden hierbij bijvoorbeeld best op Vlaams niveau behandeld, dit is immers het niveau van waaruit geadviseerd wordt
- Meningen zijn verdeeld over het idee om meldingen voor gemeentegrensoverschrijdende projecten op provincieniveau te behandelen

Vanuit het **gewest** werden mbt. de bevoegdheidsverdeling volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- Herziening van de lijsten is nodig: sommige projecten worden best op een hoger niveau behandeld, en omgekeerd.
- Delegatie van vergunningsbeslissingen op gewestelijk niveau van de minister naar de gewestelijke omgevingsambtenaar stopzetten is niet haalbaar.

Administratieve beroepen

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** werden mbt. de administratieve beroepen volgend optimalisatievoorstellen geopperd:

- Verbod instellen voor overheden om – minstens voor werken van algemeen belang – beslissingen van een hogere overheid aan te vechten;
- Herziening van schorsende werking van een beroep voor de totaliteit van een project waarbij de gedeeltelijke schorsing voor de stedenbouwkundige dan wel de milieutechnische component van het dossier wordt mogelijk gemaakt. Een mogelijke oplossing bestaat uit de herinvoering van de oude regeling van het Milieuvergunningendecreet (Art.24) mbt. de schorsende werking van beroepen voor de milieutechnische component van een omgevingsvergunning:
 - De oude regeling voorzag dat het beroep niet schorsend was, behalve indien ingediend door de gouverneur, het CBS of de leidende ambtenaar van een adviesverlenend overheidsorgaan of bij afwezigheid diens gemachtigde. Wanneer het beroep werd ingediend door iemand anders, werkte dit niet schorsend.
 - In geval van schorsing, werd de beslissing maximaal 150 kalenderdagen geschorst vanaf de bekendmaking van de ontvankelijkheidsverklaring van het beroep aan de exploitant.
- De meningen bij de respondenten zijn verdeeld over het al dan niet beperken van de mogelijkheden tot administratief beroep bij de provincie:
 - Sommige respondenten pleiten voor een inperking omdat het administratief beroep bij de provincie vertragend werkt. Er moet meer eenheid in bevel zijn tussen de verschillende bestuurslagen. Gemeenten moeten stoppen met de beslissing van moeilijkere dossiers naar de provincies door te schuiven en een inperking van de beroepsmogelijkheden zou hen dwingen om hun verantwoordelijkheid op te nemen.
 - Andere respondenten stellen dat de rol van de provincie essentieel is in vergunningstrajecten. Het is voor veel projecten belangrijk om een herkansing te kunnen krijgen, in het bijzonder voor stadsontwikkelingsprojecten. Gemeenten bieden onvoldoende weerstand immers tegen lokale druk en weerstand en vergunnen bepaalde projecten niet.

- Mogelijkheid voor administratief beroep invoeren tegen verklaring van onvolledigheid en onontvankelijk
- Nood aan verduidelijking of windenergieprojecten van algemeen belang is.
- Decretale regeling voorzien dat indien een bepaalde AVI geen advies geeft in eerste aanleg, dat zij in beroepsprocedure niet negatief kan adviseren.

Vanuit de **gemeenten** werden mbt. het administratieve beroep volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- De meningen zijn verdeeld over de wenselijkheid van het beperken van de beroepsmogelijkheden:
 - o Sommige respondenten pleiten om de beroepsmogelijkheid van de provincie te beperken tot die vergunningsbeslissingen waarbij de gemeenten een fout maakte (niet correct verlopen procedure of onjuiste motivatie);
 - o Andere respondenten beschouwen het als een meerwaarde voor de vergunningsprocedures om in administratief beroep de vergunningsaanvragen opnieuw inhoudelijk te behandelen.
- Behoud van het beroep van de mogelijkheid van de gemeente om in beroep te kunnen gaan tegen een beslissing van de provincie of minister;
- Beperken van de beroepsmogelijkheid bij de provincie tot die vergunningsbeslissingen waarbij de gemeenten een procedurele fout maakte. Tegen een door de gemeente goed onderbouwde beslissing zou geen administratief beroep meer mogelijk mogen zijn;
- Sommige respondenten pleiten voor een 2de administratieve beroepstrap bij de Minister, na het administratief beroep bij de provincie, waarbij het dossier opnieuw inhoudelijk behandeld kan worden. Dit om te vermijden dat er naar de RvVB moet gestapt worden na beslissing in beroep van de provincie;
- Behoud van de schorsende werking van administratief beroep;
- Verplichting om ook voor de administratieve beroepen maximaal digitaal te verwerken. Hoewel er ook bezorgdheid is dat een volledige digitalisering de toegang tot beroep voor sommige actoren zal beperken.
- Nood aan verduidelijking van welke stukken toegevoegd kunnen worden in beroep.

Vanuit de **provincies** worden mbt. het administratieve beroep volgende optimalisatievoorstellen geopperd:

- Behoud van een volwaardige beroepsprocedure bij de provincies zonder inperking van de huidige mogelijk tot administratief beroep. Een inperking zal immers nooit de toets van het grondwettelijk hof weerstaan. Alle beroepen afleiden naar de RvVb is niet werkbaar.
- Omzichtigheid is geboden bij de volledige digitalisering van beroepen omdat het de toegang tot beroep beperkt Een meer realistisch voorstel kan eruit bestaan om minstens alle omgevingsprofessionals – advocaten, studiebureaus, ...- documenten in kader van beroepsprocedures digitaal te laten indienen.
- Administratief beroep tegen een verklaring van onvolledigheid en onontvankelijkheid lijkt weinig toegevoegde waarde te hebben.

Vanuit het **Gewest** wordt mbt. het administratieve beroep volgende optimalisatievoorstellen voorgesteld:

- Omzichtigheid is geboden om ook voor beroepen maximaal digitaal te werken om de toegang tot beroep te vrijwaren. Maar het is wel belangrijk dat alles wat op papier wordt ingediend gedigitaliseerd wordt en digitaal raadpleegbaar is.
- Een niet-schorsende werking van een beroep is in theorie wel mogelijk voor milieu, maar niet voor stedenbouwkundige handelingen. Maar de respondenten zijn geen voorstanders om opnieuw een onderscheid in te voeren voor milieu en stedenbouwkundige handelingen. Dus omwille van de eenvoud beter een schorsende werking van administratief beroep aanhouden.
- Behoud van de bestaande administratieve beroepsmogelijkheden op provinciaal en gewestelijk niveau.

11.4. Administratieve vereenvoudiging

In wat volgt bespreken we de optimalisatievoorstellen voor volgende elementen binnen de werking van het Decreet:

- Beperking van het aantal vergunningsprocedures
- Melding
- Bijstelling van de voorwaarden

Beperking van het aantal vergunningsprocedures

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** wordt gepleit voor:

- Behoud van het onderscheid tussen de gewone en vereenvoudigde procedure
- Een aanpassing van de vereenvoudigde procedure mag niet leiden tot een termijnverlening
- Voorstel om ook in een vereenvoudigde procedure de aangelanden steeds aan te schrijven
- Nood aan betere motivering door de Omgevingsambtenaren waarom voor een bepaalde procedure werd gekozen
- Verkenning van de mogelijkheid om een getrapt systeem in te voeren met een moedervergunning en deelvergunning voor kleinere werken
- Om ook in geval van onlosmakelijke samenhang de optie te voorzien van een gefaseerde aanvraag. Voor elke fase komt een beschikking. Deze werkwijze maakt het mogelijk om eerste duidelijkheid te krijgen over bijvoorbeeld de milieuvergunning vooraleer de bouwplannen gedetailleerd uitgewerkt worden.

Vanuit de **VVO'n** wordt mbt. het aantal vergunningsprocedures gepleit voor:

- Aanpassing van de procedures, doch met verschillende visies binnen de respondentengroep over de wijze waarop:
 - o Behoud van de twee procedures, doch met mogelijkheid om in de vereenvoudigde procedure bij nood aan Openbaar Onderzoek via een administratieve lus en bijhorende termijnverlenging een Openbaar onderzoek te organiseren;
 - o Afschaffing van het onderscheid tussen beide procedures en evolutie naar één enkele procedure met variabele modaliteiten zoals een optioneel openbaar onderzoek en bijhorende termijnverlenging.
- Ook in de vereenvoudigde procedure een termijnverlenging voorzien bij toepassing van een administratieve lus;

- Mogelijkheid inbouwen om in eerste én laatste aanleg een eenvoudige verlenging van de termijn aan te vragen, al dan niet enkel op basis van een gemotiveerd verzoek van de vergunningsaanvrager.
- Bij behoud van de vereenvoudigde procedure voorzien dat er in beroep gewisseld kan worden naar de gewone procedure met openbaar onderzoek. Verder onderzoek is echter nodig of dit mogelijk is want dan werden de derden in eerste aanleg gepasseerd.

Meldingen

Vanuit de **bouwheren, exploitanten en studiebureaus** wordt mbt. de optimalisatie van de melding gepleit voor:

- Verruiming van het toepassingsgebied: in de bouwsector zijn er veel kleinere activiteiten, beperkte wijzigingen van infrastructuur die ipv. een vergunning ook via een melding opgenomen zouden kunnen worden.
- Pleidooi tegen verdere verstrenging en extra procedurestappen in de melding. Het moet een eenvoudige procedure blijven.
- Meldingsplichtige activiteiten van een vergunde inrichting van klasse 3 opnieuw laten aanvatten op de dag na de datum waarop de melding met alle vereiste gegevens werd gedaan.
- Uitbreiding toepassingsgebied melding voor regularisatie van delen van grotere bouwprojecten (bv. grote productie-installaties)
- Voorstel tot opsplitsing van aanvraag voor bemaling:
 - o Vergunningsaanvraag door bouwheer: in projecten met een ondergrondse constructie wordt ook de vergunning aangevraagd voor het oppompen van grondwater op basis van eerste studiewerk.
 - o Melding in een latere fase door aannemer: indiening van een gedetailleerder bemalingsconcept.

Vanuit de **gemeenten** wordt mbt. de optimalisatie van de melding gepleit voor:

- Beslistermijn voor alle meldingen gelijkstellen op 30 dagen voor stedenbouwkundige handelen en milieu. Hierdoor worden de verschillen in procedure tussen milieu en ruimtelijke ordening ongedaan gemaakt.
- Herziening en verduidelijking over de mogelijkheden voor melding van stedenbouwkundige handelingen en verduidelijking over in welke dossiers een architect verplicht is.
- De meningen binnen de respondenten van de gemeenten zijn verdeeld over de toekomst van de meldingsprocedure voor stedenbouwkundige handelingen:
 - o Sommige respondenten pleiten om het toepassingsgebied van de melding te beperken tot tijdelijke handelingen. Ter compensatie kunnen de werken die vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht ook verruimd worden.
 - o Sommige respondenten pleiten voor een verdere verruiming van het toepassingsgebied voor meldingen. Alles wat in aanmerking komt voor melding zou via een melding geregeld moeten worden. Dit vanuit een inzet om maximale administratieve vereenvoudiging én een pragmatisme vanuit de beperkte personeelscapaciteit. Overheid moet beperkte capaciteit in de dossiers met grootste impact steken.
 - o Sommige respondenten pleiten voor de resolute afschaffing van de meldingsprocedure waarbij alle projecten opnieuw vergunningsplichtig zouden worden.
 - o Een laatste groep respondenten, de grootste groep, pleit voor een bijsturing van de bestaande meldingsprocedure. In functie van de door te voeren aanpassingen zou de bijgestuurde procedure beperkt tot sterk evolueren richting een vergunningsprocedure. Enkele voorgestelde bijsturingen:

- De stilzwijgende aktename wordt omgezet naar een termijn van orde of, als een vervaltermijn nodig zou zijn wordt er gewerkt met een stilzwijgende weigering, waartegen de aanvrager in beroep kan gaan zoals bij de omgevingsvergunning.
 - Onderscheid maken in procedure tussen meldingen die al dan niet een inhoudelijk beoordeling noodzakelijk maken
 - Een onderzoek naar V&O invoeren
 - Mogelijkheid voorzien om bijkomende informatie te vragen aan aanvrager, met termijnverlening
 - Mogelijkheid voorzien om advies te vragen aan AVI's
 - Afschaffen van de stilzwijgende aktename
- Bemalingwerken kunnen op heden zowel onder klasse 3 (meldingsplicht) als onder de vergunningsplicht (klasse 1 of 2) vallen. In de praktijk stelt men vast dat bemalingswerken vaak pas na het verkrijgen van de vergunning worden aangevraagd voorafgaandelijk aan de feitelijke start der werken, onder de vorm van een melding (klasse 3). Gezien de droogteproblematiek, en grote impact van bemalingen hierop is het wenselijk om meldingen in elk geval vergunningsplichtig te maken indien zij onlosmakelijk verbonden zijn met een vergunningsplichtig project. De opsplitsing van de aanvraag voor bemaling waarbij het gedetailleerder bemalingsconcept in een latere fase, na de vergunningsaanvraag, door de aannemer wordt geregeld wordt door de betrokken overheden als onwerkbaar beschouwd.

Gemeenten krijgen de vrijheid om de bevoegdheid voor de aktenames van meldingen te delegeren naar de gemeentelijke omgevingsambtenaar

Bijstelling van de voorwaarden

Vanuit verschillende stakeholders wordt mbt. Bijstelling van de voorwaarden gepleit voor:

- Procedure voor bijstelling van voorwaarden beter uitwerken en vereenvoudigen
- Alternatieve pistes voor openbaarheid bekijken ipv. dure publicatie in dag/weekblad
- Toewijzing kosten voor het Openbaar Onderzoek herbekijken, deze zijn nu immers ten laste van de verzoeker
- Openbaar Onderzoek beperken tot verzoeken die uitgaan van de exploitant
- Beperking van de adviesinstanties die geraadpleegd moeten worden:
 - Beperking tot de adviesinstanties die bij de oorspronkelijke aanvraag adviesinstantie waren
 - Beperken van de adviesinstanties door herziening van art. 37 voor bijstelling van de milieuvoorwaarden en art. 35 voor de bijstelling van de voorwaarden voor de stedenbouwkundige handelingen
- Alternatief zoeken voor de aanplakking door de verzoeker. Bijvoorbeeld voorzien dat de gemeente steeds aanplakt, behalve wanneer de verzoeker ook de aanvrager van de oorspronkelijke vergunning is
- Bij het bijstellen van een verkaveling de aanschrijving van de eigenaars van een lot in de verkaveling opnieuw door de aanvrager laten gebeuren.

11.5. Integratie MER/OVR-procedure

In wat volgt bespreken we de optimalisatievoorstellen voor volgende elementen binnen de werking van het Decreet:

- Integratie van de MER
- Integratie van de OVR

- Integratie van de MER

Vanuit verschillende stakeholders wordt mbt. Integratie van MER gepleit voor:

- Betere duiding bij en aanpassing van de vraagstelling in het Omgevingsloket mbt. de impact van de effect op het milieu voor een betere inschatting van de nood aan een m.e.r. screening
- Nood aan verduidelijking of m.e.r. screening via een administratieve lus in beroep alsnog toegevoegd kan worden
- Optimalisering van de werking voor gefaseerde projecten waarbij één MER wordt opgemaakt voor de realisatie van verschillende fases waarbij een openbaar onderzoek moet worden gevoerd voor een latere fase, maar waarbij het oorspronkelijke MER niet meer actueel is omdat het project doorheen de tijd gewijzigd is. Het MER wordt hierbij na het openbaar onderzoek, dat gepaard gaat met de vergunningsaanvraag van het eerste deelproject, geacht definitief te zijn goedgekeurd voor de navolgende deelprojecten. Dit voor zover het in openbaar onderzoek heeft gelegen van al de betrokken gemeenten. In deze gevallen geldt m.a.w. de oude regeling waarbij een reeds definitief goedgekeurd MER deel uitmaakt van het dossier dat in openbaar onderzoek gaat.
- Afschaffing van de formele goedkeuring van het MER, maar geïntegreerd in de beslissing over het project voor de omgevingsvergunning.

- Integratie van OVR

Vanuit verschillende stakeholders wordt mbt. Integratie van OVR gepleit voor:

- Uitwerking van een decretale oplossing voor OVR voor grote sites met verschillende fases, waarbij de OVR enkel in de aanvraag voor de eerste fase zit.

Bijlage 12: Aanvullingen m.b.t. de werking van het Omgevingsloket

Het technische digitaliseringsproces dat gekoppeld is aan de omgevingsvergunningen en de werking van het digitale Omgevingsloket behoorden niet tot de scope van het onderzoek behoren. In de online enquête werd via twee open vragen echter wel bevraagd in welke mate het Omgevingsloket de nodige ondersteuning biedt voor initiatiefnemers en het betrokken publiek voor gebruiksvriendelijke en transparante procedures.

In deze bijlage brengen we de antwoorden uit de online enquête samen. Het betreft een verzameling van het ruwe materiaal uit de online enquête met bespreking van de sterke en zwakte punten van het Omgevingsloket, met opdeling van de antwoorden per stakeholdersgroep.

12.1. Sterke punten van het Omgevingsloket

Vanuit bouwheren en exploitanten:

- Alles gemakkelijk terug te vinden via loket
- Gemakkelijk om onze aanvragen op te volgen.
- Duidelijke bundeling van alle documenten en acties.
- Het digitale formaat as such is een voordeel en kan intrinsiek leiden tot snellere procedures.
- Het omgevingsloket wordt als gebruiksonvriendelijk beschouwd, maar biedt wel ondersteuning naar dossierinhoud. Er is evenwel marge voor verbetering. Voor het betrokken publiek is het wel gemakkelijker om na te gaan welke aanvragen er in zijn omgeving lopende zijn en de dossiers te raadplegen.
- Je wordt via vragenlijst naar de juiste beslissing geleid.
- Helpdesk goed bereikbaar indien nodig
- Adviezen zijn direct zichtbaar én daardoor nog bijsturing mogelijk. Dit is hét grootste voordeel van het digitale loket.
- Eens je vertrouwd bent met het digitale omgevingsloket dan lukt het wel
- Het stappenplan en de compleetheidscheck maken het gemakkelijker om het loket volledig in te vullen en het is (redelijk) duidelijk waar alles terug te vinden is.
- Individuele adviezen zijn direct beschikbaar en termijnen zijn zichtbaar.
- Alles samen dus overzichtelijker
- Kinderziektes in het omgevingsloket zijn weggewerkt. Zeker wat betreft het stedenbouwkundig luik werkt het loket efficiënt, ook het opladen van plannen verloopt snel.
- Het omgevingsplatform geeft een goed overzicht van alle documenten in de aanvraag. Het is ook steeds duidelijk in welke fase van de procedure de aanvraag zich bevindt en wat de mogelijke acties zijn. Voor de initiatiefnemer verloopt de ingave en de opvolging in het loket redelijk vlot. Voor het betrokken publiek zijn de plannen niet altijd duidelijk (opsplitsing in planelementen)
- Men kan nu makkelijker zijn weg vinden naar omgevingsvergunningen en alle gegevens van je verschillende lopende dossiers zitten samengebundeld op één plaats. Ik vraag we wel af of 'een leek' zich een voorstelling kan maken van het te realiseren project omdat alle plannen totaal opgesplitst zijn.
- 1 platform: altijd het juiste formulier.
- Het heeft een duidelijke/overzichtelijke structuur.

Vanuit studiebureaus en omgevingsprofessionals:

- De werking van het omgevingsloket verloopt goed en biedt een mooi platform om de vordering van het dossier voor alle partijen duidelijk te maken.
- Het platform werkt goed. Het is een digitaal loket, dat is het voordeel.
- Iedereen kan duidelijk het verloop van de procedure meevolgen
- Het dossier en de bijhorende adviezen zijn digitaal raadpleegbaar
- Het omgevingsloket is, na een inwerkingsperiode, goed bruikbaar voor professionelen maar de particulier, die vaak niet frequent met het omgevingsloket geconfronteerd wordt, is dit veel minder evident.
- Voor initiatiefnemers: transparantie in voortgang van het dossier. Voor betrokken publiek: je kan bepaalde dossierstukken raadplegen, maar je moet het systeem echt wel kennen.
- Alle documenten en adviezen staan mooi gebundeld bij elkaar.
- Doordat alles digitaal raadpleegbaar is en alle adviezen digitaal worden opgeladen kan men op om het even welk moment alles raadplegen. Ook de meldingen per mail dat er adviezen opgeladen zijn of andere meldingen zijn in een dossier wordt ervaren als een (groot) pluspunt. Als betrokken publiek kan men (bepaalde stukken van) een aanvraag raadplegen in het openbaar loket. Men hoeft zich dus niet meer fysiek te verplaatsen naar de dienst omgeving om een aanvraag in te kijken. Gezien de meeste mensen moeten werken als de dienst omgeving open is, wordt dit ook als een pluspunt ervaren.

Vanuit leden omgevingsvergunningcommissies en adviesinstanties:

- Het Omgevingsloket heeft een hele weg afgelegd, en is nu geëvolueerd tot een krachtige toepassing, die het mogelijk maakte om volledig digitaal te gaan werken (een noodzaak om de corona-periode door te komen). Gebruiksvriendelijkheid moet nog verhoogd worden na de invoering van structurele beslissingsinformatie, zodat hergebruik van gegevens mogelijk wordt in een volgende vergunningsaanvraag. Ook het volledig via internet laten verlopen van het openbaar onderzoek is nog een belangrijke stap. Niets dan lof over de transparantie van de procedure, bij gebruik van het Omgevingsloket. Alles voor iedereen zichtbaar en raadpleegbaar: super transparant!
- Platform biedt zeer veel informatie en maakt de procedure transparant
- Voor de GOVC is dit voldoende duidelijk. Het betreffen allen personen die professioneel ook bezig zijn met omgevingsvergunningen. Voor burgers blijft dit een moeilijk platform.
- Zeer goed platform met veel informatie. Het digitale platform is een enorme vooruitgang.
- Voor het publiek is het overzicht van lopende openbare onderzoeken een pluspunt.
- Het loket werkt goed, zeker voor de adviesinstanties. Toch nog aandacht voor een tool die meldt dat er wijzigingen zijn.
- Openbare onderzoeken en verleende vergunningen zijn bijkomend zichtbaar geworden via het publieke loket. De beroepsprocedure is administratief vereenvoudigd door de digitalisering via het loket (niet langer X aantal aangetekende zendingen te doen + geen bewijs van aangetekende zending meer aanleveren)
- Het is digitaal en daarom van overal en op elk moment toegankelijk.
- Het is zeker transparant, maar dat betekent ook dat iedereen direct regeert op vb. een ongunstig advies dat geschreven is zodat je je als adviesverlener precies minstens 2 keer moet verantwoorden, maar waarvoor de adviesverlener eigenlijk geen tijd heeft.

Vanuit provinciale omgevingsadministraties:

- De omgevingsvergunning verloopt van de indiening tot de uitvoering van de beslissing in eerste aanleg bij de provincie digitaal via het Vlaamse Omgevingsloket. Het dossier en de adviezen en de communicaties tussen actoren is er raadpleegbaar. Dit maakt procedures transparanter voor de initiatiefnemer.
- Het loket is een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de aanvrager zijn dossier kan opvolgen en ook de nodige acties er kan uitvoeren.

- Voor het betrokken publiek is het publieke loket belangrijk. De Coronacrisis met noodbesluit tijdens de eerste piek heeft ervoor gezorgd dat er meer informatie over het dossier verschijnt op het publieke loket. Het publieke loket werd in de loop van de zomer 2020 aangepast. Sinds 7 september 2021 wordt bij een tweede openbaar onderzoek de actuele versie gepubliceerd en niet meer de oorspronkelijke.
- De procedure in eerste aanleg verloopt bij de provincie volledig digitaal. De communicatie met de aanvrager en adviesinstaties is door het loket transparanter geworden.
- Het omgevingsloket is een waardevolle tool waar de aanvrager zijn dossier kan indienen, opvolgen doorheen de procedure, adviezen kan raadplegen en kan communiceren met de verschillende actoren. Het is een plaats waar alle info wordt gebundeld zodat alle betrokken partijen over dezelfde informatie beschikken. Dit maakt procedures transparanter voor de initiatiefnemer en laat de procedure vlotter verlopen.
- De omgevingsvergunning verloopt van de indiening tot de uitvoering van de beslissing in eerste aanleg bij de provincie digitaal via het Vlaamse Omgevingsloket. Het dossier en de adviezen en de communicaties tussen actoren is er raadpleegbaar. Dit maakt procedures transparanter voor de initiatiefnemer.

Vanuit gemeentelijke omgevingsadministraties:

- Voor de aanvrager is het een voordeel dat ze bij elke processtap een melding ontvangen en mee kunnen opvolgen als er vb; een ongunstig advies is en hierop kunnen anticiperen.
- Het publiek heeft veel meer inzage mogelijkheden.
- De filmpjes voor de projectinhoudversies zijn zeer goed en de aanvragers zijn hiermee voldoende geholpen. Meer van dat!
- De procedure is duidelijk. De in te vullen velden in het Omgevingsloket niet bij mensen die zelf hun vergunning moeten aanvragen. De snelinvoer is wel OK.
- Mogelijkheid tot online inkijken bepaalde stukken.
- De instructievideos zijn goed.
- De snelinvoer maakt het voor burgers haalbaar een aanvraag in te dienen. Het volledige omgevingsloket is een log gebruiksinstrument waar je goed vertrouwd mee moet zijn om ermee te kunnen werken. Het werken met projectinhoudversies heeft het voor ons gemakkelijker gemaakt om te zien welke plannen en dossierstukken worden toegevoegd.
- Online openbaar onderzoek voor publiek duidelijke opvolging voor initiatiefnemers
- De hulplijn van het omgevingsloket is naar mijn ervaring zeer goed, naar het publiek en initiatiefnemers denk ik dat dit hetzelfde is.
- Voor initiatiefnemer: via digitaal platform wordt hij begeleid in het invullen en toevoegen van addenda. Voor betrokken publiek: dossierverloop kan geconsulteerd worden
- De helpdesk is een goede dienstverlening
- De bouwheer kan gemakkelijker opvolgen welke stappen nog gevolgd moeten worden.
- Vooral de snelinvoer is voor particulieren een goede hulp. Dat zou nog verder uitgebreid mogen worden (meer dan 1 handeling, functiewijziging).
- Ik vind de logische opbouw van het loket best in orde.
- Bezwaarschriften van thuis uit op digitale wijze indienen vind ik absoluut ook een meerwaarde, en goed dat dit ook als 'beveiligde zending' erkend wordt.
- Men kan het verloop van het dossier altijd opvolgen.
- Voor professionelen is het omgevingsloket duidelijk en transparant.
- Het overzicht van de informatie op het omgevingsloket is overzichtelijk en duidelijk. Het invoeren van een dossier voor de burger via het snelloket ook.
- Digitaal ter beschikking, de initiatiefnemer wordt via berichten op de hoogte gebracht van het verloop van het dossier.

- Voor architecten: positief, ze hebben het ondertussen behoorlijk onder de knie (enkel de m.e.r. screening blijft een pijnpunt, dit wordt in de helft van de gevallen niet ingevuld waar dit wel verplicht is, wat impliceert dat architecten te weinig inzicht hebben in de wetgeving, maar hier ook onvoldoende in ondersteund worden door het loket)
- Opvolging van de gebeurtenissen en vlotte communicatie via mail
- Op zich al veel verbeterd sinds de opstart.
- Inzage in dossier is laagdrempeliger
- Adviezen zijn beschikbaar voor alle partijen
- De snelinvoer voor bepaalde eenvoudige dossiers is een erg handig hulpmiddel. Dit zou er voor meer dossiers (vb. eenvoudige IIOA) mogen komen. Het is goed dat er een helpdesk bestaat.
- Vooral het infodeel 'kleine werken op en rond een gebouw' biedt veel ondersteuning.
- Opvolging van dossiers binnen Omgevingsloket is veel duidelijker. Tijdstip in procedure is gemakkelijk na te zien. Mogelijkheden om digitaal input te geven.
- Het snelloket is klantvriendelijk en duidelijk. Een ingediend project kan gemakkelijk opgevolgd worden.
- Het omgevingsloket ervaren niet professionelen als heel gebruiksonvriendelijk. Er komen veel vragen binnen bij onze administratie 'kan je dit niet even ingeven aub'.
- Voor initiatiefnemers ok, gelet op mogelijkheid tot volgen alle procedurestappen.

12.2. Zwakke punten van het Omgevingsloket

Vanuit bouwheren en exploitanten:

- Bij de ambtshalve evaluatie van vergunningen en de navolgende ambtshalve bijstelling is er weinig transparantie in het loket te vinden en als exploitant heb je initieel geen inspraak.
- Het omgevingsloket moet klantvriendelijker en duidelijker. Het is niet gebouwd voor de doorsnee burger.
- Het omgevingsloket zelf geeft een duidelijk beeld waar wat moet opgeladen worden. Al zorgen verschillende invoermogelijkheden dat het niet altijd duidelijk is wat er moeten ingevoerd worden (plan, document, beschrijving, foto).
- De website is niet zo gebruiksvriendelijk voor de werken die wij als waterloopbeheerder doorgaans dienen aan te vragen. Voorbeeld 1: Als je foto's toevoegt van een OO dient je naar een andere locatie te surfen om te checken of dit gelukt is. Voorbeeld 2: Bij elke wijziging van je aanvraagdossier krijg je een melding van deze wijziging per mail. Echter er wordt geen melding gemaakt van de inhoud van deze wijziging. Je krijgt als aanvrager dus heel veel meldingen zonder te weten waarover het gaat. Er dient steeds inlogt te worden om te weten om welke wijziging het gaat. Voorbeeld 3: Niet alle dossierstukken staan op een logische plaats. Het is best wat zoeken om alles te vinden. Voorbeeld 4: een standaard infrastructuurwerk bestaat al snel uit een 100-tal plannen. Deze worden per 10 weergegeven in het loket. Het is erg tijdrovend om deze plannen allemaal te downloaden. Een éénmalige download via zip file zou handiger zijn.
- In principe heb ik geen bezwaar tegen het omgevingsloket, de digitale opvolging van uw project biedt voordelen. Maar het opsplitsen van vergunningsplichtige handelingen voor infrastructuurwerken is zinloos. Het vraagt enorm veel werk (opmaak van de plannen). Voor de burger wordt het overzicht niet bewaard, die hebben maar één doel voor het oog, wat gebeurt er voor mijn deur. Opsplitsen van niet-vergunningsplichtige handelingen en vergunningsplichtige daar hebben zij geen bad bij. Aan de andere kant is het opladen van bestanden, vb. archeologienota, SOP, en het beantwoorden van specifieke vragen wel nuttig.
- Het loket is te ingewikkeld. Duidelijk ontwikkeld door IT'ers en niet door mensen die dagelijks met omgevingsvergunningen moeten werken.

- Omgevingsloket is een handige plaats om alle info te verzamelen, maar de organisatie van de veelheid aan documenten is minder transparant en duidelijk, zeker voor het publiek.
- Alle gegevens zijn te uitgebreid en niet gestructureerd voorgesteld
- Keuze van de procedure is niet altijd duidelijk, ook niet bij de administratie.
- Misschien toch meer wizards gebruiken gecombineerd met beknopte uitleg er bij. Het is onduidelijk welke documenten er precies zullen gepubliceerd worden in het publiek gedeelte.
- Adviesorganen vragen ons oude gewone aanbestedingsplannen om te kunnen inschatten welke werken we eigenlijk uitvoeren. Ook voor burgers kan het onmogelijk duidelijk zijn. Indien de in te dienen plannen meer zoniet volledig zouden kunnen en mogen overeenkomen met de op te maken aanbestedingsplannen dan zou dat een grote stap zijn in de goede richting. Of bv een klassiek wegenisplan met aanduiding dmv een polyline of zo van wat vergunningsplichtig is. Maar vaak is het al een grote puzzel om uit te maken wat vergunningsplichtig is en wat niet.
- Veel te gemakkelijk voor mensen met veel tijd om in beroep te gaan gewoon omdat het kan zonder aanwijsbare redenen. Er zou toch een zekere barrière moeten ingezet worden.
- Het milieukundig luik blijft redelijk omslachtig en is minder gebruiksvriendelijk (veel pdf's opladen, veel uitklaplukjes,...)
- Het is te complex er wordt te veel info gevraagd bij kleine projecten en deze is nadien moeilijk terug te vinden. Aanvullingen blijven ook gewoon bij berichten staan waardoor sommige adviezen niet helemaal kloppen omdat ze die info gemist hebben.
- Werkt goed, maar soms problemen om documenten op te laden (storing platform van enkele dagen) wat vertraging meebrengt.
- Gebruiksvriendelijkheid platform kan verbeterd worden.
- Pas voldoende duidelijk na enkele keren te gebruiken.
- Het loket is niet gebruiksvriendelijk voor initiatiefnemers aangezien er geen voorziening is om de actuele situatie van de onderneming automatisch te hernemen terwijl deze in vorige dossiers wel werd ingegeven. Bij uitgebreide vergunde toestanden is dat niet te onderschatten. Beter zou zijn dat alle gegevens (rubrieken en ondersteunende addenda) in een levende database terecht zouden komen en dat van daar uit wijzigingsvragen kunnen opgestart worden.
- Voor infrastructuurprojecten niet gebruikersvriendelijk. Vanwege de vereisten die het omgevingsloket oplegt aan plannen worden infrastructuurprojecten in een puzzel van plannen opgeknipt, waarin niemand nog zijn weg vindt.

Vanuit studiebureaus en omgevingsprofessionals:

- Mensen die zelf een melding of een kleine aanvraag doen zonder medewerking van een studiebureau kiezen soms vanaf het begin voor de verkeerde procedure waardoor het dossier niet behandeld kan worden en opnieuw moet ingediend worden. - via het publieke omgevingsloket kan niet alle informatie van een aanvraag ingekeken worden. Hierdoor moeten mensen toch nog naar het gemeentehuis komen om een dossier in te kijken.
- In de ideale wereld dient het volledige aanvraagdossier consulteerbaar te zijn via het Omgevingsloket, ook voor het betrokken publiek. Confidentialiteit kan een reden zijn om stukken te onttrekken aan openbaar onderzoek. De noodzaak hiervoor moet worden gemotiveerd door de aanvrager en worden beoordeeld door de VVO. Auteursrecht voor architecturale plannen lijkt mij geen legitieme reden om stukken te onttrekken aan openbaar onderzoek. Men hanteert hier het principe van 2 maten en 2 gewichten. Een geluidsrapport of MER dat aan de aanvraag wordt toegevoegd is eveneens auteursrechtelijk beschermd, maar wordt toch aangehecht in het openbaar onderzoek. In vele gemeenten dient men afspraak te maken om een dossier in te kijken en krijgt men een tijdsvenster van een half uur. Men kan vragen om plannen te tonen, maar men is nooit zeker dat de ambtenaar alle relevante plannen of stukken heeft getoond. Bovendien een project-MER van 600 pagina's inkijken in een half uur is onrealistisch.

- Ik denk persoonlijk dat de drempels voor beroepsschriften serieus is verlaagd. Voor de initiatiefnemer hebben we het voordeel dat alles integraal wordt verwerkt, alleen merken we dat radicaal digitaal niet noodzakelijk radicaal uniforme behandeling van het dossier betekent. Er is een versnippering van het adviserend beleid
- Opvolgen procedure is mogelijk, maar ook complexer.
- Op bepaalde vlakken nog steeds niet gebruiksvriendelijk. Elke keer opnieuw moeten alle rubrieken in het loket ingegeven, moet alles opnieuw getypt / gecopy-paste worden wanneer een rubriek ongewijzigd blijft, plannamen moeten vaak nog allemaal ingetypt worden en worden niet steeds onthouden wanneer verschillende plannen samen geüpload worden en dan de naam gegeven wordt. De namen verdwijnen dan vaak en moeten volledig opnieuw nadien ingegeven worden. Het aangeven op welk vlak er effecten zijn, zou vlotter moeten gaan door gewoon het aspect aan te vinken en niet door eerst alles te moeten openklikken en overal ja of nee te antwoorden.
- Het omgevingsloket is niet 'intuïtief', we moeten de initiatiefnemers en het publiek een rondleiding geven, maar de meesten laten het gewoon aan ons over. De plannen en formulieren zijn niet eenvoudig te raadplegen/na te kijken. Architecten hebben hier een extra taak mee, om alles op te volgen en te communiceren.
- Als adviseur-ontwerper kennen we het Omgevingsloket inmiddels redelijk goed, al zouden trainingen altijd welkom zijn voor de onderdelen die men niet 'natuurlijk' gebruikt (soms komen we door een probleem te melden uit bij functies die we nog niet kenden). Enerzijds zijn heel wat particuliere verkavelaars door hun leeftijd niet zo goed vertrouwd met digitale identificatie en verwerking van digitale dossiers, anderzijds is het Omgevingsloket en de te doorlopen procedures & in te vullen documenten vaak dermate complex voor dit soort verkavelaars dat zij beroep moeten doen op derden. Er zou o.i. nog steeds de mogelijkheid moeten bestaan om toch minstens een minimum aan zaken via schriftelijke weg te kunnen doen.
- Het loket is een handige werktool die (mits enige oefening) vlot te gebruiken is. Moeilijker wordt het als de betrokken overheden extra bijkomende informatie gaan vragen die normaal gezien niet verplicht zijn (en waarbij de bedoelde bijlagen dan ook niet 'opstaan' in het dossier).
- Onduidelijk wat minimaal in een dossier moet zitten, geen mogelijkheid voor het aanvragen van een stedenbouwkundig attest
- Bij bezwaren tijdens het openbaar onderzoek moet de aanvrager uiteraard hierop kunnen reageren, maar het blijft onduidelijk hoe en wanneer de aanvrager hier zicht kan op krijgen. De privacyregels kunnen toch niet zomaar afbreuk doen aan het recht op volwaardige verdediging?
- Nog niet alle dossiertypes kunnen verlopen via het loket. In kader van Vlaanderen radicaal digitaal vragen we om hier werk van te maken, zodat alle projecttypes via het loket kunnen verlopen en ook alle beroepen digitaal worden ingediend. Projecttypes die ontbreken: evaluatie van de omgevingsvergunning, projectvergadering, melding verlenging termijn van ingebruikname, stedenbouwkundig attest, opvolging van bijzondere voorwaarden, ...
- Voor het betrokken publiek is het publiek loket belangrijk. Dit is al heel wat verbeterd, maar er is nog veel werk aan de winkel. De info in het dossier is vandaag voor vele dossiers nog altijd ruimer dan wat op het publiek loket staat. Het punt rond de auteursrechtelijke bescherming van plannen dient verder uitgeklaard.
- De uitwisseling van digitale informatie met aanpalende landen (Frankrijk, Nederland) en gewesten (Wallonië) staat nog lang niet op punt, en maakt een aantal vergunningsbeslissingen in de grensregio juridisch bijzonder kwetsbaar.

Vanuit leden omgevingsvergunningscommissies en adviesinstanties:

- Voordeel is dat alle info er digitaal bij elkaar staat. Maar wanneer je er niet in thuis bent is het wel moeilijk om er je weg in te vinden. Het is zoeken naar de juiste documenten in het omgevingsloket te complex voor leek pagina's zijn te statisch. Nog geen integratie van andere weblokettes / geografische data. De richtlijnen voor het indienen van projecten maakt dat er vaak enorme hoeveelheden plannen moeten bekeken worden om een overzicht te krijgen. Waar vroeger alles duidelijk samen op één plan stond, staat dit nu versnipperd over verschillende documenten. Invullen van verplichte vragen wordt niet afgedwongen Geen link tussen aangevraagde debieten (bvb hoeveelheden) en addenda. je kan bvb in de addenda andere hoeveelheden opnemen dan in de rubriekenlijst

- Op zich goed platform maar soms omslachtig, soms zoeken waar documenten juist staan, enz.. De weergave in publiek loket is niet consequent : in sommige dossiers wordt veel info getoond, in andere weinig. Als MOW-instantie als adviesverlener beroep indient, moet de secretaresse dit doen in eigen naam : gemeente neemt die naam soms over in beslissing. Kan niet de bedoeling zijn.
- Het is heel dikwijls zoeken naar de juiste informatie (zeker bijgevoegde documenten zoals energiestudie, passende beoordeling, geluidsstudie enz...)
- Omgevingsloket is niet echt gebruiksvriendelijk en intuïtief.
- Dat steeds meer zaken digitaal worden georganiseerd zal in onze maatschappij steeds meer leiden tot drempelvrees voor een gedeelte van de bevolking. Deze drempel biedt steeds meer mogelijkheden voor tussen personen zoals adviseurs en studieburelen die heel vaak niet goedkoop werken bij hun tussenkomst.
- Voor het betrokken publiek blijkt het vaak niet duidelijk dat niet alle informatie digitaal kan geraadpleegd worden.

Vanuit provinciale omgevingsadministraties:

- Nog niet alle dossiertypes kunnen verlopen via het loket. In kader van Vlaanderen radicaal digitaal vragen we om hier werk van te maken, zodat alle projecttypes via het loket kunnen verlopen en ook alle beroepen digitaal worden ingediend. Projecttypes die ontbreken: evaluatie van de omgevingsvergunning, projectvergadering, melding verlenging termijn van ingebruikname, stedenbouwkundig attest, opvolging van bijzondere voorwaarden (info dient tegen datum X bezorgd en vraagt een verdere opvolging/dossierbehandeling/beslissing).
- Het loket is geen dossierbehandelingssysteem. Gezien het grote aantal dossiers in verschillende procedures en over zeer uiteenlopende thema's en inhoud, beschikt de provincie over een dossierbehandelingssysteem met verregaande automatisering, bewaking van de procedurele parameters en termijnbewaking. Informatie wordt via webservices tussen het Vlaamse Omgevingsloket en de backoffice van de provincie Antwerpen uitgewisseld. Gebruiksvriendelijkheid en transparantie stelt ook eisen aan het Vlaamse Omgevingsloket Het Vlaamse Omgevingsloket zelf kende een moeilijke start. Hoe het loket gebouwd is, heeft ook invloed op de snelheid en robuustheid van de vergunningverlening. Hieronder enkele voorbeelden. -klantvriendelijk kunnen werken door onvolledigheid te vermijden, vraagt technisch dat het moet mogelijk zijn om data aan te vullen en te wijzigen na indiening. Deze functionaliteit werd pas voorzien voor dossiers ingediend vanaf 7 september 2020. -transparantie vraagt juist datavelden. De actie voor opladen van besluiten of herziening ervan bevat niet alle vereiste mogelijkheden of dit werd pas in de loop van 2020 voorzien. -transparantie en robuustheid en gebruiksvriendelijkheid vraagt de juiste acties afgestemd op de wetgeving en formulieren. Voor de bijstelling van voorwaarden op vraag van derden of ambtshalve is dit niet altijd het geval. -verplichte adviesvraag aan Nederland in uitvoering van Europese richtlijnen moet via het Loket kunnen verlopen, wat vandaag niet het geval is. -transparantie vraagt dat de juiste instantie bij de actie wordt weergegeven. Bij automatische taken uitgevoerd door het loket, moet dit het loket zijn en niet de VVO bijvoorbeeld
- De info in het dossier is vandaag voor vele dossiers nog altijd ruimer dan wat op het publieke loket staat. Dit blijft voor vragen zorgen. Wie zien de opmerking in bezwaren en beroepen dat het dossier onvolledig geregeld opduiken, door het verschil tussen het Omgevingsloket en het publieke loket.
- Het persoonlijke contact met de adviesbureaus (bij het binnenbrengen van het papieren dossier) is weggefallen. Gedeeltelijk wordt dit opgevangen door het informele vooroverleg, maar niet altijd. Vooral in de aanvangsfase van het loket was het niet altijd duidelijk wat de andere partijen (indiener, adviesinstantie) konden raadplegen in het loket. Niet alle modaliteiten waren ontwikkeld (POVC-rol) en één en ander gebeurt nog via 'verstuur een bericht'. Momenteel is dit nog het geval voor het verslag van de POA. Nog niet alle dossiertypes verlopen via het loket (evaluaties, projectvergadering, melding verlenging termijn van ingebruikname, stedenbouwkundig attest, opvolging bijzondere voorwaarden). De veelvuldige wijzigingen aan het omgevingsloket maken het zeer moeilijk voor de externe dienstenleverancier om een stabiele dossieropvolging aan te bieden. Het omgevingsloket volgt ook niet altijd de wettelijke bepalingen en hanteert soms een eigen terminologie die niet overeenkomt met het decreet. (bv Intrekking aanvraag in beroep ?) Het omgevingsloket is momenteel wel een bron voor info voor de initiatiefnemer. In de aanvangsfase was dit niet altijd het geval. De FAQ 's (Vragen & Antwoorden) zijn niet meer raadpleegbaar. Voor de beroepsprocedures is het niet altijd duidelijk welke communicatie digitaal bij de (derde) beroeper

terechtkomt. Dit werd gemeld aan de helpdesk. Heel wat briefwisseling gebeurt daarom nog op papier (zowel voor analoge als voor digitale beroepen) wat administratief belastend is. Op het publieke loket is niet alle info raadpleegbaar.

- Nog niet alle dossiertypes kunnen verlopen via het loket, hetgeen soms nog voor verwarring zorgt en maakt het opvolgen van een dossier voor alle betrokken partijen moeilijk. Projecttypes die ontbreken: evaluatie van de omgevingsvergunning, projectvergadering, stedenbouwkundig attest, en ook en aantal dossiergebonden acties zijn nog niet mogelijk zoals verzaking, melding verlenging termijn van ingebruikname, opvolging van bijzondere voorwaarden. Gebruiksvriendelijkheid en transparantie stelt ook eisen aan het Vlaamse Omgevingsloket. En hoewel het omgevingsloket voortdurend wordt verbeterd zijn er nog enkele minpunten: -De actie voor opladen van besluiten of herziening ervan bevat niet alle vereiste mogelijkheden inzake beslissing. -In een procedure moeten de acties afgestemd op de wetgeving en de formulieren. Voor de bijstelling van voorwaarden op vraag van derden of ambtshalve is dit niet altijd het geval. -Bij de systeemmails wordt niet steeds de juiste instantie weergegeven. Bij automatische taken uitgevoerd door het loket, moet dit het loket zijn en niet de VVO. Een voorbeeld hiervan zijn de herinneringsmail rond de aanplakking van beslissing. -De systeemmails die worden verstuurd zijn niet altijd even duidelijk (bv. in een beroepsdossier met meerdere beroepen krijgen alle beroepsindieners een mail voor elke beroep van V&O of onontvankelijk wordt verklaard wat voor verwarring kan zorgen). Voor het betrokken publiek is het publieke loket belangrijk. De Coronacrisis met noodbesluit tijdens de eerste piek heeft ervoor gezorgd dat er meer informatie over het dossier verschijnt op het publieke loket. Het publiek kan nog steeds niet het volledige dossier inkijken op het publieksloket (bv. plannen zijn auteursrechtelijk beschermd) Dit blijft voor vragen zorgen. Wie zien de opmerking in bezwaren en beroepen dat het dossier onvolledig geregeld opduiken, door het verschil tussen het Omgevingsloket en het publieke loket.
- Als vergunningverlenende overheid bemerken we dat de procedure voor de aanvrager zeer complex is. Derden (bezwaarvoerders/appellanten) klagen dat ze dossier digitaal niet of onvoldoende kunnen inkijken.
- Bij bezwaren tijdens het openbaar onderzoek moet de aanvrager uiteraard hierop kunnen reageren, maar het blijft onduidelijk hoe en wanneer de aanvrager hier zicht kan op krijgen. De privacyregels kunnen toch niet zomaar afbreuk doen aan het recht op volwaardige verdediging ?
- Voor het betrokken publiek is het publiek loket belangrijk. Dit is al heel wat verbeterd, maar er is nog veel werk aan de winkel. De info in het dossier is vandaag voor vele dossiers nog altijd ruimer dan wat op het publiek loket staat. Het punt rond de auteursrechtelijke bescherming van plannen dient verder uitgeklaard.
- De uitwisseling van digitale informatie met aanpalende landen (Frankrijk, Nederland) en gewesten (Wallonië) staat nog lang niet op punt, en maakt een aantal vergunningsbeslissingen in de grensregio juridisch bijzonder kwetsbaar.

Vanuit gemeentelijke omgevingsadministraties:

- Hoewel het volgens het BVR niet mogelijk is om bijvoorbeeld verhardingen of vrijstaande bijgebouwen via een stedenbouwkundige melding te regelen, is het toch mogelijk om dergelijk dossier in te dienen. Deze dossiers moeten allemaal onontvankelijk verklaard worden, wat leidt tot frustratie bij de burger.
- Auteursrecht van architecten maakt transparante procedures via het omgevingsloket onmogelijk. Tijdens openbaar onderzoek en beroepsperiode moet volledig dossier inkijkbaar zijn door derden niet iedereen is digitaal mee beperk invulvelden tot het hoogst noodzakelijke en maak van alles een leesbaar pdf. Dit vergemakkelijkt de beoordeling van aanvragen.
- Voor het betrokken publiek ondermaats, veel te weinig stukken beschikbaar op het omgevingsloket waardoor men toch naar gemeentehuis moet gaan (anno 2021!). Problematiek van intellectueel eigendom van stedenbouwkundige plannen dient aangepakt te worden en kan niet ingeroepen worden voor IIOA luik.
- Het is nog altijd mogelijk dat onvolledige aanvragen worden ingediend. Het is vaak onduidelijk hoe men moet handelen bij gemengde dossiers, men is vaak enkel vertrouwd met de gescheiden aanvragen
- Ok voor mensen die vertrouwd zijn met computer en internet, maar dat geldt niet voor iedereen. Velen prefereren de mondelinge toelichting en ondersteuning / begeleiding tijdens een baliebezoek in plaats van zelf te moeten zoeken op internet.
- Volledig digitaal is voor sommige een drempel / als niet vertrouwd met omgevingsloket soms problemen / mogelijk om klasse 2 aan te duiden in rubriekentabel en meldingsproject te kiezen (zou foutmelding moeten

geven) automatische reflex inbouwen voor check van te regulariseren stedenbouwkundige handelingen die onlosmakelijk verbonden zijn ? zichtbare info voor burger in publiek loket is zeer beperkt

- Voor particulieren niet eenvoudig in te vullen, vaak slechte kwaliteit
- Voor initiatiefnemers (die het loket weinig gebruiken) is het soms moeilijk om de status van procedures te zien.
- Duidelijke handleidingen ontbreken
- Voor velen is het omgevingsloket nog niet overzichtelijk genoeg.
- Het omgevingsloket is een zeer complex ding waar de gewone burger zijn weg niet in vindt. Een lokaal bestuur moet veel ondersteuning bieden aan een aanvrager en er worden dossier ontvankelijke en volledig verklaard die toch nog onvoldoende gegevens bevatten omdat het gewoon niet lukt om het volledig te krijgen.
- Jammer dat niet alle informatie digitaal aangeboden wordt voor het betrokken publiek. Voor milieudossier zou dit kunnen.
- We blijven vele inwoners op afspraak krijgen omdat ze hunne weg niet vinden in het Loket
- Niet altijd helder voor gewone burger (bvb. meldingen voor milieu als gewone burger)
- Omgevingsloket zal een heel drukbezette helpdesk hebben. Vaak wordt de gemeente aangebeeld/-geschreven door mensen die verloren lopen in het Omgevingsloket. Vaak is het ook zoeken voor de GOA naar oplossingen.
- Voor veel oudere mensen en personen die niet over een computer beschikken of hiervan een beperkte kennis hebben is het loket onbereikbaar. Als grensgemeente is het loket ook niet bekend en vaak niet raadpleegbaar voor de bewoners in Nederland. Hierdoor ontstaat er nog een extra werkdruk om de aanpalende bewoners in de Nederlandse grensgemeente aan de benodigde informatie te helpen.
- Te complex voor leken, hebben steeds begeleiding nodig van architect/studiebureau/gemeente
- In die mate dat ik als milieudeskundige toch nog vaak via een afspraak moet uitleggen hoe dit juist in zijn werking gaat in het omgevingsloket. Ook is het melden van een ingedeelde klasse 3 activiteit nog mogelijk zonder een uitvoeringsplan. Dit zou niet mogelijk mogen zijn.
- Het is voor de burger niet evident om een dossier in te dienen via het omgevingsloket. Ook voor ambtenaren en ontwerpers lijkt het vaak een zoektocht te zijn... Ondersteuning helpdesk omgevingsloket kan beter.
- - het feit dat de plannen niet zichtbaar zijn voor het publiek is een groot pijnpunt in het kader van een OO of een beroep - projectnaam is een vrij invulveld, te vrij waardoor dit vaak niets zegt over de aard vd aanvraag voor wie een dossier wil inkijken (vb refertenummer, naam aanvrager, ...) - de communicatie vanuit het loket kan een pak beter, door teveel met soms niets-zeggende standaardmails te werken, is opvolging daarvan als behandelaar in een grote stad, niet te doen - de doorstroming naar de lokale toepassingen verloopt nog steeds niet optimaal, zeker bij wijzigingen aan het loket wordt te weinig tijd voorzien voor afstemming met de lokale toepassingen.
- Voor aanvragen zonder architect: burgers weten vaak niet welke info moet worden aangeleverd, kiezen vaak de verkeerde procedure (bv. melding ipv vergunning, gemeentelijk dossier ingediend bij Vlaanderen, etc), etc. waardoor burgers vaak moeten worden uitgenodigd om tot een startklaar dossier te raken. Ook ligt het aantal mensen dat er volledig niet in slaagt een dossier op te starten zodat de administratie dit moet doen voorlopig nog te hoog. Openbare onderzoekenloket: 1) Wij hebben geen zicht hoeveel voldoende info hebben aan de info op het omgevingsloket, mensen die hierdoor het volledige dossier niet meer komen inkijken, wat zowel henzelf als ambtenarij tijd bespaart. We gaan er vanuit dat dit effectief wel het geval is en het openbare onderzoekenloket tijdbesparend werkt. 2) door slechts beperkte gegevens publiek te maken auteursrechtenwetgeving) is het aantal klachten van burgers dat niet alle info online staat toegenomen (ook hebben ze vaak niet door dat de gegevens enkel en alleen openbaar zijn tijdens de duur van het openbaar onderzoek.
- Omgevingsloket is heel omslachtig voor initiatiefnemers. Vaak dienen we als gemeente dossiers in te geven en te laten ondertekenen door aanvragers.

- Burgers die eenmalig een melding of vergunningsaanvraag moeten in geven, vinden moeilijk hun weg in het omgevingsloket. - Er is onvoldoende ondersteuning van de helpdesk van het omgevingsloket naar de burger toe. De burger wordt te vaak doorgestuurd naar de lokale overheid die het omgevingsloket in een andere hoedanigheid gebruikt. Ik heb al vaak een dossier aangemaakt om via printscreens aan een burger aan te geven welke zaken moeten aangeklikt worden om een dossier correct in te dienen. Dit is eigenlijk de taak van de Vlaamse overheid of de helpdesk van het omgevingsloket. Laatst gebeurde dit bij iemand die een verlenging moest aanvragen van een bemaling waarvoor eerder akte genomen was. Voor de aanvrager was niet duidelijk op welke manier dit aangevraagd moest worden en deze werd door de helpdesk doorgestuurd naar de lokale overheid. - Bij het opbouwen van de rubriekentabel is het niet voor iedereen duidelijk dat ze, eens de vergunde toestand is ingevuld, opnieuw op elke rubriek moeten klikken om de tabel verder aan te vullen. Er worden dus vaak dossiers ingediend zonder voorwerp van de aanvraag. - Vaak is een natuurlijk persoon (vb. medewerker van een studiebureau) als aanvrager aangegeven bij een aanvraag voor een rechtspersoon. Het correct aangeven van de betrokken personen als aanvrager of exploitant of vertegenwoordiger van de aanvrager blijkt te onduidelijk. - Het is onduidelijk of een beslissing betekend moet worden aan departement omgeving als 'betekening aan derden' via vb. noreply-adviesmilieu@omgeving.vlaanderen.be of het omgevingsloket het departement automatisch op de hoogte stelt. - Idealiter zou de aanvrager op het moment van indienen een melding moeten krijgen als een vraag niet beantwoord is. - Soms is er een discrepantie tussen het aangegeven advies en de adviestekst. Er wordt bijvoorbeeld aangeduid dat het om een gunstig advies gaat, terwijl het om een voorwaardelijk gunstig advies gaat aangezien er in het advies voorwaarden worden opgegeven.
 - Professionele initiatiefnemers raken het stilaan gewoon maar hebben nog vaak problemen met verschil tussen melding en aanvraag. Voor het publiek, zelfs voor wie digitaal mee is, is het Omgevingsloket zeer onduidelijk gestructureerd wat betreft het ingeven van personen, hoedanigheden, rubrieken voor IIOA. Een
 - Als er geen technische haperingen zijn is het een bruikbare omgeving, maar het binnentrekken in eigen programma's of voor eigen gebruik leidt niet tot een overzichtelijk dossier. Voor het betrokken publiek is de weg naar het Omgevingsloket niet altijd gekend, mensen die niet zo goed mee zijn in de digitale wereld vinden moeilijk hun weg.
 - We merken dat de verschillende stappen en tabbladen teveel mensen laten afhaken. Deze mensen nemen dan contact op met de gemeente of komen naar het loket om verduidelijking.
 - Hier schiet het platform tekort! Voor vele burgers is dit Chinees en vinden ze moeilijk hun weg erdoor. Vooral het indienen van dossier waarvoor geen snel invoer kan gebruikt worden loopt het vaak fout.
 - Voor veel aanvragers is het gebruik van het loket nog te ingewikkeld. Veel weten niet welke procedure ze moeten opstarten.
 - Dit blijft een moeilijk punt voor de aanvragers, zeker als het particulieren betreffen die geen ervaring hebben met het omgevingsloket. Vaak worden verkeerde procedures aangeduid waardoor de aanvrager soms kostbare tijd kwijt is (in functie van hun project). Het is vaak onvoldoende duidelijk welke procedure zij dienen aan te duiden.
 - Er is een basis bv. bij een project voor kleine werken rondom een woning. Een duidelijke uitleg of filmpje hoe je een aanvraag via de snelinvoer moet indienen ontbreekt. Een visuele uitleg hoe je grondplan of gevelplan moet opmaken voor bv een bescheiden dakkapel, of plannen voor het isoleren van een gevel zou handig zijn.
 - Voor de burger die éénmalig een tuinhuis aanvraagt is de aanvraagprocedure zeer omslachtig, zelfs via de snelinvoer.
- De digitale handelingen zijn nog te weinig gekend bij het betrokken publiek dit zal m.i. beteren op langere termijn het publiek bevraagt de gemeente en niet het loket hoe alles in zijn werk gaat, wat een enorme werklast met zich mee brengt
- Het zou nog handiger zijn dat het loket je stap voor stap begeleidt bij het opmaken van een aanvraag. Je hebt nu nog te veel vrije keuze waardoor dossier toch nog vaak onvolledig kunnen worden ingediend. Het openbaar onderzoek zou ook nog transparanter moeten kunnen: het volledige dossier, inclusief plannen, zou raadpleegbaar moeten kunnen zijn voor iedereen. evenals de uitgebrachte adviezen.

- Waar het soms mis loopt is het invullen van bepaalde datavelden. Dat is niet altijd duidelijk wat er nog verwacht wordt. In sommige gevallen wordt er heel veel informatie geboden, zoals bij de beroepsprocedure, wat ervoor zorgt dat het moeilijk is om juist aan te duiden.
- Het is te complex, met te veel informatie. Een doorsnee mens loopt hier in verloren. Ik suggereer de UI (user interface) te herbekijken samen met ervaren ontwerpers en ook met onderzoek bij het doelpubliek.
- Dossiers die ter inzage liggen (beslissingen of openbaar onderzoeken) kunnen digitaal ingekeken worden op www.omgevingsloketvlaanderen.be. Vaak loopt er één en ander fout, en dat kan uiteenlopende oorzaken hebben: - de VVO registreert foutief/technische problemen dossierbehandelsysteem... - de aanvrager heeft het digitale dossier technisch niet correct samen gesteld (hoewel inhoudelijk alles OK is) - ... Er wordt dan vaak in bezwaarschriften verwezen naar onvolledigheden in het dossier. Ik vind het minder aangewezen om een dossier tot op zo'n detailniveau digitaal ter inzage te leggen via een digitaal platform. Het leidt tot verwarring, soms een onvolledig beeld van de aanvraag... en er is weinig mogelijkheid om toelichting te vragen aan een deskundige van het lokaal bestuur. Bovendien voorziet het OMV-besluit een analoge of digitale ter inzage legging in het gemeentehuis (OMV-besluit art. 24, §1). Dat vind ik ook meer aangewezen om voorgaande redenen. Het lijkt mij wel interessant om te focussen op transparantie van het procedureverloop via het OMV-loket, waarbij het publiek bijvoorbeeld van thuis uit op het omgevingsloket op eenvoudige wijze het tijdsverloop van de verschillende procedurestappen kan raadplegen. Maar voor inzage moet men naar het gemeentehuis... .
- Het is zeer ongebruiksvriendelijk. Wij krijgen als VVO dagelijks vragen over hoe dingen ingegeven moeten worden, hoe aanpassingen moeten gebeuren, terwijl wij weinig zicht hebben op de aanvraag kant, noch op de technische kant van het loket. Particulieren die niet via snelinvoer kunnen werken (bvb. functiewijziging) vinden heel moeilijk hun weg in het OMVloket en ook architecten ondervinden soms moeilijkheden om een actie te vinden of durven bepaalde zaken niet aanklikken uit angst iets verkeerd te doen in het dossier.
- Mensen kunnen niet aan het loket uit, te complexe materie. Nemen niet altijd de juiste procedure. Zelfs met handleidingen die we als gemeente maken/voorzien lukt het soms niet.
- De snelinvoer is zeer handig, maar dan kan er maar 1 plan worden opgeladen in de correcte planaanduiding, de rest moet met extra dossierstuk. Als er geen snelinvoer wordt toegepast is het opladen van een dossier voor niet-architecten (bvb bij een functiewijziging) heel omslachtig en niet gemakkelijk.
- Dit zou een 1-1 alternatieve oplossing moeten worden op een inzage in het gemeentehuis waarbij en volledige inzage mogelijk is van het volledige aanvraagdossier. Dat is nu nog niet het geval spijtig genoeg.
- Ondersteuning is goed, maar de burger die niet vertrouwd is met pc of internet (zijn er best wel veel) en dan nog vertrouwd is met plannen en ze uploaden... heel arbeidsintensief voor de gemeentebesturen.
- Voor Jan met de pet is het omgevingsloket te ingewikkeld. Voor professionele mensen is het doenbaar omdat die het omgevingsloket vaker gebruiken.
- Er zijn weinig gewone burgers die het platform kunnen gebruiken zonder hulp van de gemeentelijke administratie. Zelfs architecten en landmeters struggelen hier nog mee.
- Er is vaak nogal wat verwarring over het invullen van het loket, met fouten en veel onvolledigverklaringen tot gevolg (hoedanigheden, rubrieken, bijlagen, ...).
- Moeilijk bij een OO, mensen kunnen onvoldoende stukken online raadplegen waardoor ze altijd naar ons loket moeten komen, dit is niet logisch want alles is digitaal beschikbaar en er moet ergens een manier zijn om dit gegevens/privacy beschermend te doen
- Een particulier vindt zijn weg niet goed in het omgevingsloket. Ook de samenstelling van een dossier is vaak ondermaats en voldoet in de meeste gevallen niet aan het normenboek. Voor een particulier die slechts één maal een aanvraag of melding (SHE, VBV of IIOA) moet indienen is het niet gemakkelijk. Ook de knoppen waarop dient geklikt te worden om informatie toe te voegen in een nieuw scherm is niet duidelijk.
- Het loket is totaal niet gebruiksvriendelijk voor leken. We krijgen vaak telefoon om mensen te begeleiden bij hun aanvraag (terwijl dit niet tot het takenpakket behoort). De digitalisering vergemakkelijkt en versnelt zeker de behandeling, maar het zou nog eenvoudiger moeten kunnen worden ingediend.
- Het loket zou wel beter moeten checken op volledigheid van dossiers alvorens een volgende stap te kunnen nemen. Wij ondervinden een zeer groot probleem met de contouren die mee doorkomen van het loket naar

de eigen software: als die fout zijn kunnen wij ze wel bij ons recht zetten, maar dat gaat niet terug naar het loket. Ik verwacht hier grote problemen met GIS toepassingen van Vlaanderen.

- Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning moet meteen de keuze gemaakt worden voor 'aanvraag' of 'melding'. Hier loopt het bij veel initiatiefnemers al fout, zij hebben geen idee of zaken via een melding of aanvraag moeten gebeuren. Er kan bijna geen enkele stedenbouwkundige handeling met een melding (in de praktijk), dus zien we er het nut niet van in.
- Blijft een moeilijk gegeven voor mensen die er maar sporadisch mee te maken hebben. ook praktisch enkele tekortkomingen: - geen mogelijkheid om aan een vergunning te verzaken waardoor aanmaningen tot aanplakking blijven komen - omgevingsloket laat toe een nieuw inrichtingsnummer te geven terwijl in navolgende vergunningen hetzelfde inrichtingsnummer moet worden behouden. - voor ingedeelde inrichtingen kan een dossier worden ingediend zonder dat rubrieken worden ingevuld. Ook ontbreken soms noodzakelijke bijlagen. Beter wordt het indienen van dossier tegengehouden bij het ontbreken van essentiële informatie/stukken - procedures niet altijd afgestemd op sectorale wetgeving (meldingsprocedure laat geen adviesvragen toe, terwijl dit soms volgens natuurbehoudsdecreet wel noodzakelijk is)
- Het omgevingsloket is weinig transparant. De regelgeving die erachter zit is dit evenmin, waardoor dit 'hapklaar' uitleggen bijna onmogelijk wordt. Voor een professioneel gebruiker zal het na x aantal keer wel duidelijk worden - maar voor een burger die er zelf gebruik van wil maken is het quasi onbegonnen werk.
- Je kan de procedure makkelijk volgen online. Echter wordt dit niet steeds goed opgevolgd door de aanvragers/ architecten waardoor een ongunstig advies niet steeds opgemerkt wordt en de plannen niet aangepast worden ahv een wijzigingsverzoek.
- Ik verneem van het publiek dat hey niet altijd even gebruiksvriendelijk of duidelijk en zeker al niet voor een leek , bv de melding van stopzetting van een IIOA kan een particulier zelden alleen invullen
- De initiatiefnemer ziet zelf wanneer en welke adviezen er ingediend zijn maar spijtig genoeg ook wanneer er bezwaren ingediend zijn, ze vragen die dan tijdens de procedure op ikv openbaarheid van bestuur en beginnen zelf antwoorden te formuleren
- Veel zaken worden niet aangevuld in het loket (zeker wat milieu betreft en er geen adviesbureau aan te pas komt). In dat geval zou men niet het dossier mogen kunnen indienen.
- het omgevingsloket is nog steeds niet gebruiksvriendelijk genoeg maar is wel het speerpunt in de ondersteuning voor gebruikers. De transparantie is wel ok maar het is vooral het gebruiksgemak dat verbeterd zou moeten worden.
- Er wordt vaak gecommuniceerd met programmatietaal binnen het omgevingsloket - bijvoorbeeld 'datablok... is onvolledig'. Het is niet altijd duidelijk wat daarmee wordt bedoeld.
- Het omgevingsloket wordt vaak als niet gebruiksvriendelijk ervaren, zeker voor leken. Onze diensten moeten geregeld mensen ondersteunen bij het indienen van de dossiers. Ook hebben we al te horen gekregen dat de ondersteuning door het helpdesk van het omgevingsloket soms ondermaats is.
- Voor aanvragers van grote projecten zijn er minder problemen. We merken vooral bij aanvragers zonder architect dat zij hun weg nog onvoldoende vinden op het Omgevingsloket.
- Geen inhoudelijke ondersteuning
- De normenboeken zijn zeer belangrijk, maar de indieners moeten ze correct toepassen. Hier kan nog aan gewerkt worden, gezien er nog veel fouten tegen gemaakt worden (vb. verlijden layers, afspraken rond benamingen project en files, ...). Dit leidt immers automatisch tot onvolledigverklaringen.
- Als gemeente hebben wij zelf een handleiding opgemaakt voor aanvragen van burgers (zonder architect). De snelinvoer functioneert meestal goed met bijkomende handleiding. Al kan deze nog verbeterd en uitgebreid worden. Er is vaak verwarring wanneer een combinatie van werken wordt aangevraagd, hierin is het niet erg duidelijk dat dit in 1 dossier dient aangevraagd te worden. Professionelen zijn intussen goed vertrouwd met het loket
- Voor architecten zien we weinig problemen met het omgevingsloket, voor particulieren is dit heel moeilijk. Indien het kan met snelinvoer, dan trekken ze hun plan meestal nog, maar nog veel eenvoudige zaken

kunnen niet met snelinvoer (bv. een functiewijziging of een gemengde aanvraag zoals een zwembad met warmtepomp). Particulieren moeten dan dezelfde weg doorploeteren als een architect dat moet, maar met het verschil dat dit voor een particulier niet iets is waar ze dagelijks mee bezig zijn. Het omgevingsloket kan mijn inziens véél gebruiksvriendelijker gemaakt worden voor deze doelgroep, daar hebben ze nog een lange weg in te gaan.

- In de praktijk blijkt het platform niet gebruiksvriendelijk genoeg. Uiteraard kan het ook over zeer uiteenlopende en zeer complexe zaken gaan. Niettemin zou de interface en 'look & feel' gebruiksvriendelijker/beter kunnen.
- Het blijft moeilijk voor burgers die niet thuis zijn in de materie om een correct samengestelde aanvraag in te dienen
- We moeten als gemeente zeer sterk inzetten op vereenvoudigde normenboeken/voorbeelddossiers om gewone burgers te helpen een dossier in te dienen. Niet-professionelen hebben nog steeds moeite om een digitaal dossier in te dienen. voor de stadsmedewerkers biedt het platform voldoende ondersteuning bij vragen via telefoon, per mail, ook de website is handig in gebruik.
- De initiatiefnemer heeft in onze ervaring toch steeds wel wat hulp nodig, zeker bij aanvragen waar een architect niet nodig is. Er blijft een grote vraag aan ondersteuning om een aanvraag in te dienen/samen te stellen of aan te vullen. Ik hoor ook geregeld dat de architect nu veel meer administratief werk moet uitvoeren voor een vergunningsprocedure (aanplakking melden, beslissing downloaden,..) Het betrokken publiek begrijpt weinig van projectinhoudversie, wijziging, verlenging termijnen. Dit wordt vaak als extra 'hulp' beschouwd voor de aanvrager en als 'de stad maakt het allemaal ingewikkeld zodat we er niets van begrijpen'
- Het blijft toch moeilijk om als particulier zaken aan te vragen via het omgevingsloket en al zeker wanneer dit om milieu-meldingen gaat. Ook zou er via de snelinvoer de mogelijkheid mogen bestaan om meerdere zaken (die via snelinvoer kunnen) aan te vragen. nu krijgen we vaak aparte dossiers binnen (bv 1 voor een tuinhuis en 1 voor een zwembad)
- Snelinvoer is vaak de enige manier dat een leek een aanvraag kan indienen. De snelinvoer zou voor meer handelingen ingevoerd moeten worden.
- Mensen die eenmalig een aanvraag doen en er niet mee vertrouwd zijn vinden niet zelfstandig de weg naar het omgevingsloket. Voor hen is de uitleg vaak onvoldoende duidelijk of dubbelzinnig waardoor aanvragen te vaak onvolledig worden ingediend.
- De snelinvoer werkt goed, maar de gewone invoer is voor niet-professionelen te ingewikkeld. Zelfs professionelen (architecten, landmeters, studie bureaus) hebben er soms nog moeite mee.
- Geen ondersteuning: loket is niet gebruiksvriendelijk op zich, procedures blijven ingewikkeld, publiek kan geen 'papier inzage' meer nemen van lopend dossier, ...
- Het omgevingsloket is zeer moeilijk opvolgbaar voor particuliere aanvragers en initiatiefnemers, de eenvoudige dossiers.